

Continentur secundum „Catalogum a Wistocki confectum numeri I–109"

compactura munitus et in volumina tria divisus mense Maio 1905.

I

1512.

Sigismundus dei gra Rex polonie Magnus dux
Litwanie Russie prussie qz etc dnus et heres

Magnifico Andree de Coscielecz Thesaurario Regni polonie
Scepusien. osswyaczimien bidgostien et Juniwladislawien
capitaneo Zupparumqz nostrarum cracovien Zuppario ac pro-
curatori generali crac sincere nobis dilecto graciam nram
Magnifice sincere nobis dilecte. Significamus tue S. nos ven-
dicione Magistratus salis in zuppis bochnen als habarkmy-
strwye per olim Nicolaum Rozembarski venerabili Mathie
de Cobylino arcium mgro et sacre theologie professori canto
sancti floriani in Cleparz qz qz sine consensu nro factam ad
supplicationes doctorum et mgrorum universitatis crac comen-
davisse et approbavisse sicut id specialibus lris abundius
descriptum est. Qua propter tue S. comittimus Mandan ut
eisdem doctoribus et magistris seu illi ad quem eiusmodi census
iuste et legittie pertinet de omnibus proventibus ad dictum
Magistratum pertinentibus iuxta vim et natura vendicionis
facte a die date lrarum consensus nri desuper per nos prebiti
respondeat et responderi curet et aliter non faciat pro gra
nra datum Crac feria sexta proxima ante dominicam Oculi anno
domini Millesimo quingentesimo duodecimo

N. Inv.
1170.

Ad Mandatum
Regie Mtis

Mandat Regis sup[er] [illegible]
[illegible] 14 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Ex Papiri [illegible]

ep ~~[illegible]~~

~~[illegible] S. [illegible]~~

Ex lad B. N. 3

2

1512

Transumptum subinsertorum Documentorum Altari tituli Corporis Christi in Ecclesia Parochiali Ilcussiensi competentium, de tenore tali. = Bernardinus Gallus de Iadra, Custos, Vicariusquè in Spiritualibus, ac Officialis Generalis Cracoviensis. Significamus tenore præsentium quibus expedit universis, et singulis, præsentium notitiam habituris, visuris, lecturis, et audituris. Quomodò Nos ad instantiam, et petitionem Venerabilis Domini Gregorii de Stawiszyn, Collegiati Collegii mjnoris, et Altaristæ Altaris tituli Corporis Christi in Ecclesia Sanctæ Mariæ in Ilkusz siti, certam Contractûs notam, emptionem Census annui ad hocce ipsum Altare pertinentem, et spectantem, in se continentem, ex Libro Actorum Venerabilis olim Domini Iacobi de Schadek, Decretorum Doctoris, Canonici et in Spiritualibus Vicarii Generalis Cracoviensis, Antecessoris Nostri vita functi, de Anno Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo tertio, die Martis quindecimâ Mensis Martii, per Notarium Nostrum Publicum, et coram Nobis Scribam infrascriptum fecimus, et mandamus de verbo ad verbum transumi, et exemplari, cuius tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis. Nicolaus Rozemberski, Nobilis coram Venerabili Patre Domino, Iacobo de Schadek, Decretorum Doctore, Canonico, et Vicario in Spiritualibus Cracoviensi, personaliter constitutus, non vi, dolo, metu seductus, et nec per errorem, aut improvidè, sed pura intentione, animoquè deliberato, ac simpliciter recognovit, et publicè confessus est se quatuordecem marcas pecuniæ communis, et monetæ usualis, communiter in Regno curren. quadraginta octo grossos in quamlibet marcam computan. de Censu annuo perpetuo et nemini obnoxio, in et super Officio Magistratûs Montium Salis suo in Zuppis Bochnensibus, alias na Barkrabstwie,

ipsiusque Officio Magistratus Montium praedicto, totali dominio, proventibus, utilitatibus, Censibus, et emolumentis universis, ad ipsum Nobilem Dominum Nicolaum Rozemberski jure haereditario spectan. et pertinen. justa reemptionis sive redemptionis, alias pro quadringentis et quinquaginta florenis Hungaricalibus auri puri, boni, et justi ponderis, Venerabili Domino Magistro, Mathiae de Kobylino, Sacrae Theologiae Professori, Decano Sancti Floriani in Kleparz, et Altaristae Corporis Christi in Ecclesia Parochiali Sanctae Mariae Virginis in Ilkusz, de Consensu Venerabilis Magistri, Stanislai Kobylenski, Decretorum Doctoris, Canonici Ecclesiae Sancti Joannis Scarbimiriensis, Patroni dicti Altaris, de Scientia ipsius vendidisse, per ipsum Dominum Magistrum, Mathiam de Kobylino, Sacrae Theologiae Professorem, ejusque legitimos Successores Altaristas dicti Altaris in Ilkusz pro tempore existentes, singulis annis, et temporibus infra deputatis, hujusmodi Censum tollendum, Levandum, et percipiendum, habendum, tenendum, possidendum, donandum, commutandum, et prout sibi melius videbitur, de Scientia Patroni dicti Altaris convertendum, praefatosque quadringentos et quinquaginta florenos mutuatos, in numero, et pondere competentibus, ab ipsis Altarista et Patrono praesentibus realiter, et cum effectu recepisse, de quibus ipsos quictavit per praesentes, quem quidem Censum dictarum quatuordecem marcarum in Zuppis Bochnensibus, praefatus Nobilis Dominus Nicolaus Rozemberski, tunc ibidem per expressum dictis Dominis Altaristae, et Patrono suprascriptis resignavit, et praesentibus resignat, per ipsum Altaristam et ejus Successores legitimos pro tempore existentes modo promisso habendum, tenendum, possidendum, utifruendum, Obligans se nihilominus et suos Successores legitimos praefatum

tum Censum annuum quatuordecem marcarum ipsi Altaristæ
annis singulis reemptione hujusmodi durante, sub pœnis ex-
communicationum in eum toties, quoties in solutione ejusdem
Census ipse, aut sui Successores remissus, et remissi essent,
per Dominum Vicarium in Spiritualibus, et Officialem Craco-
vienses Generales pro tempore existentes, monitione dunta-
xat sex dierum præmittenda ferendis, quibus se, et suos
Successores submisit, et submittit, successivè videlicet pro
quibuslibet quatuor temporibus anni, incipiendo solutionem
pro Festo Pentecosten, singulis annis, donec hujusmodi Cen-
sus remissus fuerit, dictas quatuordecem marcas solvere,
et hic Cracoviæ dare ipsi Altaristæ realiter, et cum effectu,
memoratus etiam Nobilis Nicolaus Rozemberski præ-
fatum Contractum hujusmodi venditionis Censuum a-
pud acta Serenissimi S.R.M. Regis Poloniæ recognoscere, et in-
scribi mandare forma, et modo melioribus debebit. Quod-
què licebit sibi Nobili Nicolao Rozemberski Censum
præfatum quatuordecem marcarum, pro Summa eadem
quadringentorum et quinquaginta florenorum, in ma-
nus ipsorum Altaristæ, et Patroni reponendum, quando
voluerit redimere, et cum Censu retento restituere, ac eos-
dem Altaristam, et Patronum prædictos, cum restitutione
hujusmodi pecuniarum per unum quartale prius avisare
debebit, Altarista similiter debebit periculis omnibus,
quod absit, evenientibus, occasione dictorum Censuum,
eorumquè perceptionis, et alias juxta naturam Contra-
ctûs justæ reemptionis ad quotam Census subici. Et in-
super pro majori securitate præmissorum, prælibatus Domi-
nus Nicolaus Rozemberski, à quacunquè persona pro
omni indemnitate solutionis Censuum prædictorum,
quod absit, evenientibus, intercedere, tueri, et defendere

evincere, et indemnes reddere propriis sumptibus, et apud Regiæ Majestatis acta, dictum Censum resignare, et firmare promisit, infra hinc ad Festum Pentecosten affuturum inclusivè omnibus exceptionibus, appellationibus, provocationibus, literis Regalibus, et Constitutionibus Apostolicis, ac indultis, coloribus, ingeniis, et subterfugiis dilationem solutionis facientibus, publicè, et expressè renuntiando. Quem Contractum in omnibus suis clausulis, capitulis, et articulis superiùs annotatis, ipsæ Partes per Dominum in Spiritualibus Vicarium memoratum admitti, confirmari, et literas necessarias desuper concedi, et decerni petierunt. Et Dominus quantum de jure potuit, admisit, confirmavit, et literas opportunas dare decrevit. Præsentibus ibidem Dominis, Nicolao in Passzynycze Plebano, Andrea de Kanczuga perpetuo Vicario, Nicolao de Dobieszkow, Clerico Capellæ Sanctæ Trinitatis in Ecclesia Cracoviensi, Joanne Sacristiano in Kleparz, Joanne Sanotha, et Paulo Sapientia. Quæ omnia, et singula præmissa Vobis omnibus, quibus interest, intererit, aut quomodolibet interesse poterit, in futurum intimamus, insinuamus, ac ad Vestram, et cujuslibet Vestrum notitiam deducimus per præsentes. Volentes insuper, ut huic Nostræ Significatoriæ Literæ in Judicio, et ubilibet productæ, et producendæ, fides indubia, non secus ac ipsæ Originales literæ in medium exhiberentur, adhibeatur. In quorum omnium et singulorum præmissorum fidem, et testimonium præsentes nostras Significatoriæ literas, sive præsens publicum Instrumentum exindè fieri, et per Notarium Nostrum Publicum subscribi, una cum Sigilli Nostri appensione jussimus, et fecimus communiri. Datum Cracoviæ

die

die Veneris vigesima quarta Mensis Januarii, Indictione
quartâ decimâ, Pontificatu Sanctissimi in Christo Patris,
et Domini nostri, Domini Julii, Divinâ providentiâ Papæ
Secundi, annô ipsius octavo, Annô Domini millesimo
quingentesimo undecimo. Præsentibus ibidem Venerabili,
et Honorabilibus, Viris Dominis, Leonardo, Decretorum
Doctore, Collegiato Collegii Dominorum Canonistarum, Cau-
sarum Audientiæ nostræ Surrogato, Joanne de Colonia,
in Porka, Felice Gomolinski, in Rogow, Joanne Kamocki,
in Scholbancze Plebanis, Petro Zakrzewski, et Mathia La-
giewnicki, Notariis Publicis, et coram Nobis Causarum Scri-
bis, Testibus ad præmissa. Locus Signi Notarii Publici. --
Et me Mathia, Joannis de Sliwniki, Clerico Diœcesis Gne-
snensis, Sacra Apostolica, et Imperiali Authoritatibus --
Notario Publico, et coram memorato Reverendo Patre, Domi-
no Bernardino Gallo, Vicario, et Officiali Generali Cracoviensi,
Causarum Scriba, qui Contractûs præinserti transumptioni,
petitioni, ejusque Decreto, aliisque omnibus, et singulis, dum sic
ut præmittitur agerentur, et fierent, præsens interfui, et ea omnia
præmissa sic fieri vidi, et audivi, ideò hoc præsens publicum Si-
gnificatoriæ, et transumpti instrumentum, exindè manu meâ
fideliter scriptum confeci, et in hanc publicam formam redegi,
Signoque et nomine meis solitis, una cum appensione Sigilli præ-
fati Reverendi Patris, et de mandato Suæ Reverendæ Paterni-
tatis communivi, et consignavi. In fidem omnium, et singu-
lorum præmissorum, rogatus, et requisitus. Sigillum pensile
extat antiquum cereum. = Sigismundus Dei Gratia --
Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæque
Dominus, et Hæres etc. Significamus tenore præsentium, qui-
bus expedit universis. Quia venientes ad Nostræ Majestatis
Conspectum, Venerabiles, et Egregii Mathias de Miechow

Artium, et Medicinæ Doctor, Canonicusquè Cracoviensis, et Rector, Doctoresquè, et Magistri Studii Universitatis Cracoviensis supplicarunt Nobis humiliter, ut Consensum Nostrum Regium, in et super certum Censum annuum quatuordecem marcarum, per Nobilem Nicolaum Rozembarski, in et super Officio Magistratûs Montium Salis in Zuppis Bochnensibus alias na Karkmistrze, Venerabili Mathiæ de Kobilyno, Artium Magistro, et Sacræ Theologiæ Professori, Canonico Sancti Floriani in Kleparz, et Altaristæ Corporis Christi in Ecclesia Sancti Andreæ in Ilkusz, pro quadringentis et quinquaginta florenis Hungaricalibus puri auri, et justi ponderis, in vim reemptionis alias na Wyderkaff venditum, et inscriptum, pro parte possessoris Altaris Corporis Christi in Ecclesia prædicta dare, et concedere dignaremur. Quæ quidem Summa modo præmisso inscripta, tametsi ad nos, Nostramquè dispositionem jure communi Regni Nostri devoluta est, proptereaquè absquè Consensu Nostro ejusmodi Census annui venditio, et inscriptio facta est. De speciali tamen benignitate, et certa Scientia Nostra, ac ad Magnifici Christophori de Szydłowiecz, Castellani Sandomiriensis, et Regni Poloniæ Vicecancellarii, Siradiensisquè, Sochaczoviensis, et Gostinensis Capitanei &. diligentem intercessionem, prædictis Rectori, et Universitati, in et super dictum Censum Consensum Nostrum Regium dandum, et concedendum duximus, damusquè et concedimus præsentibus Literis Nostris. Per ipsum dicti Altaris possessorem modernum, et alios pro tempore existentes, Censum prædictum quatuordecem marcarum juxta vim, tenorem, naturam, et Continentiam Inscriptionis

ptionis desuper justè, et legitimè per dictum Nicolaum factæ, tenendum, habendum, utifruendum, tollendum, pacificè, et quietè possidendum, usq ad reemptionem ejusdem Census per Nos, vel Successores nostros facien. Quâ factâ perceptio Census ejusdem ad Nos, et Successores Nostros devolvetur jure pleno. Harum quibus Sigillum nostrum est appensum testimonio literarum. Datum Cracoviæ Feriâ quintâ in Festo Circumcisionis Domini, Annô ejusdem millesimo quingentesimo duodecimo, Regni verò Nostri annô quinto. Christophorus de Sz. Castel. Sandom. et R. P. Vicecanz. m. p. Relatio ejusdem Magnifici Christophori de Szydłowiecz, Castellani Sandomirien. et R. P. Vicecancellarii, Siradienq Capitanei. Sigillum Regium pensile extat antiquum cereum. . . . .

Et quia ego Joannes, Onuphrius, olim Josephi Rafałowicz, Publicus Sª Authoritate Apostolica Notarius, Diœcesis Cracoviensis, præinserta Documenta ex suis veris Originalibus, et Authenticis Instrumentis, in pargamenis antiquo charactere scriptis transumpsi, manuq mea propria, nihil addendo, vel minuendo, quod facti substantiam in aliquo mutaret, vitiaret, vel variaret, transcripsi, hincq Documenta cum iisdem suis Originalibus Instrumentis legi, ac de verbo ad verbum concordare adinveni, ideò ut illis firmiter stetur, credatur, plenaq, ac indubia fides adhibeatur, manu propria cum appositione Signi Notariatûs mei Publici, me subscripsi, Cracoviæ hac die Secunda Mensis Martii, Annô Domini 1773tio rogatus, et requisitus. m. p.

Franciscus de Potkana Potkański Dei et Apostolicæ Sedis Gratiâ Episcopus Patarensis, Suffraganeus, Canonicus, Vicarius in Spiritualibus, et Officialis Generalis Cracoviensis.

Universis et singulis quibus interest, aut quomodolibet interesse poterit, significamus et authoritate Ordinaria attestamur suprascriptum Legalem Nobilem Joannem Onuphrium Rafałowicz esse Publicum Sª Authoritate Apostolica in Diœcesi Cracovien. Notarium illiusq Scripturis per ipsum confectis plenam semper ubivis debere adhibere fidem, quæ et presenti Transumpto est adhibenda. Datt. Cracoviæ Die 6ta Martij, Anno Dñi 1773tio

Ignatius Bienkowski
Cus Cath. Crac. Jdd. Surrogtus

Anno Domini 1518 Iuly 23 Magister Stanislaus de Rzeczicza Custos Scarbimiriensis per Magnificum Dominum Ioannem Bonar Regni Polonie Supparum supremum Ac arcis Cracouiensis Burgrabium Tutorem optimum Erasmo mihi et Seuerino vterino meo Bethmanis in Preceptorem Cracouie feliciter datus Qua tempestate studium lectionum annotatarum opera qua potui diligenti orsus.

Sub preceptore
- Gramaticam piladis.
- Eglogas Virgilii.
- Eneida Virgilii.
- Dionisium Alexadrinum De situ orbis
- Valerium Maximum
- Aulus Gellium.
- Pomponium Letum
- Salustium vtrumque
- Lucium Florum
- Vitas Cesarum a Tranqllo S. scriptas
- Sextum Ruffum
- Algorithm Lineale

Sub
- Coxo
  - Titum Liuium
  - Fabium Quintilianum
  - Epistolas Jheronimi octo.
- Clemete Suetonium Traquillum
- Agricola Ouidium in fastis
- Schadek Cosmographiam Stopnicensis.

Anno domini 1518 Mensis Iulij die 23 Magister Stanislaus de Rzezicza Custos Scarbiriensis Per Magnificum Dnm Ioannem Bonar Regni Polonie Supparij

1524. 4

Libertatio a Solutione contributionis DD. Doctoribus et Magistris Universitatis Crac. conveniens per Venerabile Capitulum Cracovien. concessa.

Anno Domini 1524 Die Veneris quarta Novembris.

Quamvis Anno Domini Millesimo Quingentesimo Vigesimo Primo Die quarta decima Junij Rmus in Chro Pater Dominus Joannes Konarsky Epus tunc Cracov. per suum Nuncium Specialem et Rndi Patres ac Venerabiles Domini Praelati et Canonici totumq Capitulum Uniformibus Votis Suis ac Suffragijs consenserint quominus astringantur Venerabiles Domini Duo Doctores de gremio Capituli Canonici Cracovien. Unus Vt. Sc. Theologiae et alter Decretorum Doctor ad Solutionem contributionis in quadam Synodo laudatae atq decretae prout latius ex eodem acto Anno et die Suprascriptis contento apparet continens Novissime Vero occurrente Solutione eiusmodi Contributionis Nuper in Synodo Lancicien. laudatae Venerabiles D. Doctores et Magistri ac tota Vntas Study Cracov. interno Moeroris cum eisdem ex Officiana Rmi Dni Epi Cracovien. intendentis amparer petierunt et debitacum instantia postulaverunt se ab ipsius Contributionis Solutione absolvi Exonemq laborum Suorum ex Synodalis Decreti facto et Scriptis contemporandi haberi Et Rndmus in Chro Pater et Dnus Dnus Petrus Dei Gratia Epus Cracov. et Posnan. ac Regni Poloniae Vicecancellarius Item ad Lineam Capitularis Consilij

diei hodiernae differens et personaliter in loco capitulari comparens una cum Rndis Patribus et Vnbilibus Dnis Petro Wapowski Decano Joanne Clo inski Archidiacono Nicolao Bedlinski Scholastico Bernardo Wa powski Cantore Joanne Cambowski Joanne Galubowski Doctore Ja cobo Szymiechowski Thoma Roznowski Stanislao Skarbo Petro Sie niuski Felice Cyphowski Juliano Chelinsky Stanislao Biel S. Theologiae Professore Nicolao de Koprzywnica Decretorum Doctore et Gaspardo Podlaski Prelatis et Canonicis ac toto Vnbli Capitulo Suo Super ea ratione Solvendae Contributionis consultans. Ipse Rmus Dnus Epus Edictus et Suprascripti Domini Uniformibus Votis et Sententys Suis consenserunt et illud admiserunt quod et tota Sy nodus Provincialis eam pridem consensit et admisit toti Universita ti Edictae. Ne ab eius deinaps inposterum Venerabiles Domini Do ctores et Magistri quarumcunque Facultatum actu laborantes Solum et non aly teneantur ad quarumvis Contributionum Solutionem, More Solito laudatarum: neve illi eos Dnis Doctoribus et Magistris ad Synodo Contributiones Solvendas cogi et arctari per quemcunque possint qui prius actu laborabant Etiam aut Senio confecti aut Aegritudine vel a liquo impedimento detenti laborare Ulterius non possunt sed omnino liberi immunes insoluti permaneant tum propter multas alias causas tum propter eam maxime quod toti Regno Sunt eo Ornamento et Reip. ammodo

Privilegium Libertationis a Solutione contribu tionis per Synodum Lanicien Universitati Cra coviensi concessum

A 1514.

Rndmo in Christo Patri et Dno Ioanni Dei Gratia Epo

8

Epo Cracovien Maiori et Mirarando Joannes eadem gratia Epus Posna
nien et Rndmi in Christo Patres et Dni Dni Joannis Dei Gratia
Sanctae Ecclesiae Metropolitanae Gnesnen Archiepi et Primatis
Regni Poloniae Locum tenens et in Synodo Provinciali Lancicien pro
Festo D. Augustini per nos de speciali commissione et mandato eius=
dem instituta in absentia Suae Rndmae Paternitatis in Curia Romana Vel
in Concilio Generali ex parte Regni Poloniae pro tunc Nuncio existente
tenore praesentium significamus. Quomodo in eadem Synodo Provinciali
per nos celebrata Assistentibus nobis Rndmis ac Reverendis Fra
tribus Nostris Vct D. Erasmo eadem gratia Epo Ploçen caeterisque DD. Ab
batibus Praepositis Decanis Cantoribus Custodibus Praelatis et Canonicis ac
Omnium Capitulorum totius Provinciae Gnesnen Nuncijs cum Manda
tis sufficientibus in eadem Synodo Sancta personaliter comparen
tibus constituti personaliter Venerabiles ac Egregij Viri Domini
Magistri Stanislaus Biel de nova Civitate Sacrae Paginae Pro
fessor Custos Eccliae Colleg. Sancti Floriani extra muros Cracovien Joan
nes de Skawina Canonicus Sarlimiren et Nicolaus de Coprivnica
Consul Cracov Juris Pontificij Doctores Lectoresque Ordinarij eiusdem
Speciales Nuncij seu Oratores a Rndmo Venerabilibus ac Egregijs
Viris Dominis Rectore Doctoribus et Magistris Almae Universitatis
Studij Generalis Cracovien ad eandem Sacram Synodum cum suffi
cienti mandato Literisque credentialibus Missi et coram nobis
et Memoratis Dominis Episcopo Ploçen Abbatibus caeterisque Praela
tis et Canonicis Nuncijs Capitularibus Omnium Ecclesiarum Cathedralium
totius Provinciae Gnesnen tunc Synodaliter congregatis Privilegium
Libertatum de non Solvendis Contributionibus de Beneficijs eorum quae

datione Suarum obtinent Colligaturarum per Rndmũ in Christo Patrem Andream Rozam felicis recordationis Sanctæ Ecclesiæ Gnesnen Archiepiscopum et Primatem Regni Poloniæ eis eorumque Vntati praedictæ gratiose concessa Vestræ Rdmæ P. caeterorumque DD. Epporum in eisdem literis tunc expressorum cum consensu. Aliud vero Privilegium Confirmationis et approbationis Libertationis eorum praedictæ sub titulo et sigillo Rmæ Paternitatis Vræ et postremo literas Sanctissimi in Christo Patris et Domini Nri Domini Leonis Divina providentia Papæ Decimi feliciter moderni eiusque Bulla plumbea in cordula canapi more Romanæ Curiæ Saluas Sanas et integras suppendente confirmationis ac denuo concessionis de et sup non solvenda Contributione praedicta et exhibuerunt et reproduxerunt asseren. Quomodo eadem Paternitas Vra Rmã cum Suo Capitulo praefatis eorum Iuribus Libertationibus et Privilegijs minime atten Contributiones ab eisdem D. Doctoribus et Magistris contra eorum Privilegium Libertationis etiam per eandem Rmam Paternitatem literis usque eiusdem Patentibus approbatum et ratificatum exhibere ~~no~~ nolentes ipsos ad solvend et ex eisdem extorquen per Censuras Ecclesiasticas niteb. contra praedicta eorum Iura et Libertates ac Privilegia ipsis D. Doctoribus et Magistris eorumque Vntati praedictæ per olim Dominos Principes Regni Poloniæ Reges benignos eiusdem Vniversitatis fundatores et Dotatores concessa et subsequenter per Sedem Apostolicam confirmata et approbata prout praedicta Iura seu privilegia ipsorum seipsum elucidant et testificant. Supplicaverunt itaque Nobis et memorato D. Eppo Ploczen nec non Abbatibus Praelatis caeterisque Dominis Canonicis Nuncijs in eadem Sacra Synodo congregatis Quatenus ipsos et eorum Vntatem praefatum circa praedicta eorum Iura et Privilegium sic Vt Cum ipsum est praedicta eorum Vntati gratiose concessa ac per Sedem Apostolicam confirmata ac denuo concessa conservare dignaremur. Nos vero

Nos vero cum praefato Rmo Dno Episcopo Ploczen ac memoratis D. Abbatibus Praelatis Canonicis Nuncijsque Capitulorum Ecclesiarum tam Cathedralium quam Collegiatarum totius Provinciae Gnesnen. Matura deliberatione ac tractatu suffi cienti intra nos habitis attentoque etiam eo quod memorati Dni Doctores et Magri in dicta Alma Universitate Cracovien personaliter residentes et per se actu laborantes pro commodo Reipcae insudant in eorumque Beneficijs quae ratione suarum obtinent Collegiaturarum vix subsistere possant ipsos et eorum quemlibet coniunctim et divisim et gnalem Universitatem totam circa eorum Iura Privilegia Libertates ad instar Bononien Paduanae et aliarum Universitatum Studiorum gnalium conservare volen praedicta eorum Iura et Privilegia confirmavimus approbavimusque rati ficavimusque confirmamusque approbamusque et ratificamus ac manutenenda decernimus ac a contributionibus seu collectis quibuscunque laudatis vel laudandis inposterum quantum ~~quantum~~ etiam est in nobis absolvimusque et libertamusque per praesentes. Vobis itaque Rmo in Xto Patri et Domino Ioanni eadem gratia Episcopo Cracovien una cum Capitulo Ecclesiae eiusdem ac collectoribus a vobis datis et deputatis aut inposterum dan dis et deputandis nunc et pro tempore existentibus in virtute sanctae obe dientiae et sub Ecclesiasticis censuris ac synodalibus poenis incontra venientes per Iudicem competentem promulgandis seu imponendis authoritate synodali nobis concessa et qua fungimur in hac parte praecipimusque et mandamus ac eisdem inhibemusque Quatenus deinceps et perpetuis temporibus ammemoratis Dnis Doctoribus et Magistris in Universitate Cracoviensi residen personaliter et per se laborantibus seu de Beneficijs quae ratione earum Collegiaturarum obtinent contributiones exactiones et Collectas quascunque laudatas quomodolibet et vel inposterum laudandas statutas vel statuendas. Non exigatis vel exigere faciatis seu super eisdem

supra eisdem

*Censura in exigentes

Contributionibus tam præteritis quam præsentibus et futuris eos per se vel per alium quovis colore quæsito inquietare molestare et impedire minime præsumatis sed potius eos et eorum quemlibet plenarie in libertate prædicta gaudere permittatis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium præmissorum præsentes literas per publicum virum Notarium ex facultate hujusmodi scribam infrascriptum scribi et subscribi Nostrorumque sigillorum iussimus appensione communiri. Actum et Datum Lanicie in Synodo Provinciali per nos ex commissione Memorati Reverendissimi Domini et Domini Archiepiscopi Gnesnensis et Primatis Regni Poloniæ celebrata Anno Domini Millesimo Quingentesimo Quatuordecimo Indictione secunda Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris et Domini Domini Leonis Papæ Divina providentia Decimi Anno ejus secundo Die vero Martis vigesima nona Mensis Augusti in Ecclesia Parochiali titulo S. Andreæ Apostoli gloriosi intra muros Lanicien Diœcesis Gnesnensis ibidem sita Præsentibus ibidem Venerabilibus et Egregiis Viris Dominis Nicolao de Brolin Archidiacono Polonowiensi Canonico Ploczensi Stanislao Strzelice Posnaniensi et Ploczensi Canonico Michaele Lubline Custode Crusnicien et Canonico Lovicensi Decretorum Doctoribus Nicolao de Domanikow Officiali Ioanne Horda Canonicis Ecclesiæ Collegiatæ Lanicien Laurentio de Wrzeziia Ecclesiæ Presbitero Arme Alberto Matthia de Raudzeno Clerico Posnaniensi Dominorum Imperiali Authoritate Notario Publico et aliis compluribus testibus fide dignis ad præmissa omnia et singula præsentialiter adhibitis.

1529. Litera Petri Thomicki super Libertat con[tri]butionis

Petrus Dei Gratia Episcopus Cracowiensis et Regni Poloniæ Vicecancellarius nam festum facimus Universis et singulis præsentes nostras literas visuris lecturis et audituris quos præsens tangit negotium vel quomodolibet tangere poterit in futurum Quia cum in proxime celebrata Provinciali Synodo Lanicien

inter cæteras

inter caeteras Additiones et Statuta quae ad bonam conditionem et tranquillum Statum
Ordinis Ecclesiastici spectant id quoque solenniter ex caeteris causis tunc expressis
Sanatum est Ut Beneficia Ecclesiastica ex quibus pro communi ac Patriam Reipub.
defens. contributio pendi consuevit in singulorum Praesulum Dioecesibus denuo
taxarentur et illorum universae obventiones in unum colligerentur Nos eiusdem statu-
ti vigore Processus generales desuper agentes negotium et ipsa Dioecesim Nram
duximus ac iam fere singula beneficia praesertim Archidiaconatus Cracov. per
DD. Commissarios ad id per Nos deputatos taxata esse intelleximus. Quia vero
Venerabiles Sacri Domini Rector Doctores et Magistri Maius et minus et
Canonistarum Collegia inhabitantes ac caetera Beneficia Vntis Studii Gnalis
Cracovien. cum onere legendi seu disputandi annexo tenentes et possidentes in
nostra Ut Cancellaria Universitatis praedicto comparentes praesentia allegarunt
se talis pensionis solutioni minime astrictos esse ac respectu oneris quod in
Lectionibus publice profitendis impendunt a consuendo liberos et immu-
nes factos quinimo taxam omnem qua illorum Beneficia a prima eorum
dotatione et ante praedictorum Collegiorum erectionem onerata erant ex eis
Beneficiis depositam esse aiebant cuiusque rei verificandae gratia nonnullas
praedictarum suarum libertatum patentes literas coram nobis exhibuerunt
et originaliter produxerunt Primas siquidem sub titulis et sigillis Rmi
Dni olim Andreae Roza Archiepiscopo Gnesnen. de consensu aliorum
Rmorum Dnorum Episcoporum et Nuntiorum Capitulorum Provinciae Gnesnen.
Synodaliter congregatorum alteras deinde adhesionem Rmi olim Domini Joan-
nis Epi Cracov. Praedecessoris Nri immediati eidem libertati in Synodo
praedicta concessae in se continentem Tertias titulis et sigillis Rmorum
Ioannis Posnanien. locum tenentes Rndmi Dni Joannis de Lasko
Archiepi Gnesnen. Legati Nati et Regni Poloniae Primatis et pro
illo tempore Nuncium Regni Poloniae in Curia Romana agentis et E.
rasmi Ploczen. Eporum Munitas per Synodum Lanciciae congregatum
supra libertatem

Non Soluendos praedictos Contributionis eis datas Quartas Confirmationis Apostolicas Sanctissimi olim Domini Leonis Papae Decimi super praedictis Privilegiis obtentas. Ultimo certum actum adhaesionis et Confirmationis Omnium et Singulorum Jurium et Privilegium et Libertationum praedictae Universitatis de non Soluenda Contributione per nos et Venerabile Capitulum Ecclesiae Nostrae Cathedralis Cracoviensis factum et Decretum exactis Memorati Venerabilis Capituli extractum petierunt humiliter quatenus eos sic praedictis literis in libertate pristina conservaremus, et illos calamitatibus aliisque temporum afflictos et discipulorum frequentia ex quibus omnem fortunarum antehac capiebant profectum destitutos eorumque beneficia quae magis decrementum quorum proventibus vix competentem victum habere possunt ab Limine retraxatione et quasi nova taxae impositione pronunciaremus libera. Nos vero Petrus Episcopus memoratus inprimis diligenter literis per eos productis lectis ac inspectis illorum allegationi et petitioni se conformantibus attendentes illos a praedictae Contributionis Solutione nostra et auctoritate et qua interveniente immunes factos fuisse ac per eos libertatem et literas superius habitas in robore suo conservatas atque prout de aut confirmatas ex eo affectu quem erga Universitatem praeditos ac lucubrationibus Studiorum deditos semper gerimus eosdem Dominos Rectorem Doctores et Magistros Collegiorum Maioris et Minoris et Canonistarum ac alios beneficiatos cum onere legendi vel disputandi annexo Universitatis Studii Generalis Cracoviensis desudantes ac illorum immunitates et literas omnes et singulas per eos desuper habitas quarum tenores his Nostris praesentibus literis inserere ob eorundem prolixitatem omissimus eas tamen hic pro expressas et insertas habemus attento accessionem earundem literarum cum debitor Nostre et futuro nedum ipsius Universitatis sed fere totius Regni commodo factum esse, in sua manutenendos libertate et in robore pristino conservandos pronunciavimus et decrevimus prout conservamus et a Soluendis Contributione et taxam in eam vim fienda decrevimus liberos pronunciamus et declaramus

Verum quia ex debito Nostri Officij astringimur Ut Singulorum beneficiorum in Nra Dioecesi consistentium fructus et obventiones Sint in suam Ultimam funda tione integri Nec aliquis extraneos discerpant nec etiam Uni per altera Ordines abstrahan Proinde memoratos Dominos Rectorem Doctores et Ma gistros inhabitantes Collegia et actu laborantes ad id induximus et eis sub debito nostro mandavimus Ut eorundem Omnium et Singulorum suorum Beneficiorum onera Saltim legendi vel disputandi annexa habentium actu Laborantium et a Solutione Contributionis exemptorum proventus et U tilitates in Decimis et Censibus existentes in Unum librum communem Similiter alio[rum] Beneficiorum Dioecesis nostrae obventiones Singulas in se continentem per Nostros Commissarios ad exquirendam taxam deputa tos redigerent et inscriberent ac eorundem Verum Valorem et taxam coram memoratis Dominis Commissarijs dicerent et declararent. Nolentes tamen pro ut nec Volumus per hoc in aliquo eorum libertatibus privilegijs et immu nitatibus tam per Sacras Synodos quam etiam per Nos et Nostros praedecesso res illis gratiose concessis confirmationibusque Aplicis praejudicare aut illa infringere quinimo pollicemur Nos eosdem nedum a contribuendo Verum et a caeteris iniurijs [illegible] eorum Iura Privilegia et Libertates ad instar Bononi en Paduan et aliarum Univ[ersi]tatum illis concessa conservaturos et defensuros Protestationes et alia quibus Praedicta sua Privilegia et libertates Validio res redderent et in firmitate conservarent eis faciendo admittentes prout et admittimus in Dei nomine per praesentes. In quorum Omnium et Singulorum fidem et evidens testimonium praesentibus literis Manu nostra pro pria nos Subscripsimus easque Sigilli nri Subimpressione communiri iussimus et mandavimus Datum Cracoviae Die XXVIII Mensis Junij Anno Millmo Quingentesimo Vigesimo Nono.

1513.

Commissio Leonis Papae in personas Eporum Vratislauien et Olomucen. ... Libertatum Vrsitati Crac. concessarum et Contributionum

Stanislaus DEi Gratia Epus Olomucen. una cum Vnblibus Viris Augustino Prepto et Joanne de Pempiiz Decano dictae Ecclesiae Cathedralis Olomucen. Judices Commissarii partibus et causae infrascriptis a Sede Aplica Specialiter deputati. Vniuersis et Singulis Dnis tam Cathlis quam Collegiatarum Canonicis Vicariisq perpetuis nec non Parochialium Ecclarum Rectoribus Plebanis Vicariis curatis et non curatis ac Notariis Publicis Tabellionibusq quibuscunq per et infra Ciuitatem et Dioecesim Crac. illeq vel illis ad quem vel ad quos Ptes literae Nrae deuenerint Salutem in Domino et Ptentibus fidem indubiam adhibere Nostrisq imo Verius Aplicis firmiter obedire mandatis literas Commissionis Sanmi in Xto Patris et Dni

* Nri Domini Leonis Diuina prouidentia Papae Decimi moderni eius piscali per modum Breuis Nro sigillo circumdato more Cancellariae eiusdem Dni Nri Papae subimpressa Munitas Sanas Saluas integras non Vitiatas Non cancellatas neque in aliqua parte Suspectas sed oi prorsus Vitio et Suspicione carent Vt in eis prima facie apparebat Nobis per Circumspectum Magistrum Joannem de Pilzno dictum Blao Syndicum Vrsitatis Cracouien. ad Ptens negotium Procuratorem Specialiter deputatum et Vi appellationis Ptentatas cum ea qua decuit reuerentia nouerit nos recepisse quarum literarum tenor de Verbo ad Verbum Sequitur et est talis VEnerabili Fratri Epo Olomucen. et Dilectis Filiis Prepto et Decano Ecclesiae Olomucen. et eorum cuilibet LEo Papa X. Venerabilis Frater et Dilecti Filii Salutem et Aplicam Benedictionem pro parte Dilectorum Filiorum Singulorum Doctorum et Magistrorum ac totius Vrsitatis Studii Crac. nobis nuper fuit expositum quod licet Domus Collegii Vrsitatis dicti Studii illiusq Doctores Magistri et Scholares Studentes et Singulares personae ab omni Solutione et praestatione one

12

rum acquarumcumq impositionum et contributionum impositarum et imponendarum Sint

per Privilegia Aplica et Approbatorum illius Regum et Principum Poloniae prorsus exe

pti tamen V. Frater Joannes Epus Crac postquam coram eo super exemptione et immu

nitate pdicta pro parte dictorum Magrorum et Vnsitate pdictorum nonnullas Exem

ptionis legitimas Rationabilesq causas et materias articulatas relevantes claras proban

tes ad Solutionem certas contributionis A processo Crac impositis minime teneri

nec ad id compelli debere loco et tempore congruis conjunctim et Divisim datas

et exhibitas fuerant, ac ut illa quas de iure admittenda erant admittere debita cum

instantia petitum extiterat illas admittere indebite recusans in causa hmoi

Juris ordine non Servato Nulliter et de facto procedens eisdem Doctores Magistros et Vnita

tem ad Solutionem Contributationis hmoi Omnino teneri per suam interlocuto

riam Senteam declaravit a quaquo parte Doctorum Magistrorum et Vnitatis

pdictorum fuit ad Sedem Aplicam appellatum Et deinde quia ipse Joannes Epus

appellatione huiusmodi pendente et cuius non erat ignarus contenta ad Vlteriora

procedens Doctores Magros et Vnsitatem prefatos Excomunicatos publice

in Ecclesys per Suas certi tenoris literas denunciari et publicari fecit,

et mandavit, aliaq gravia damna inferre velle comminatus fuit, a quibus

Doctores Magistri et Vntas prefati Seu eorum Syndicus vel Procurator

Sentientes se ex his ac non nullis alys de facto illatis gravaminibus

inferri comminatis indebite gravari ad Sedem eandem denuo appellarunt

Quoc[illegible] Sumus vnicuiq iustitiae debitores ipsorum appellantium in hac parte

Supplicationibus inclinati Statum litis seu molestiae hmoi ac tenorem

literarum Monitionis et excommunicationis dicti Joannis Epi presentibus pro expressis ha

bentes Discretioni Vestrae p presentes comittimus et mandamus quatenus

Vos vel duo vel Vnus Vestrum vocato dicto Joanne Epo et alys qui fuerunt

vocandi Singularum appellationum pdictarum ac post et contra eas et earum

quarumlibet attemptatorum et innovatorum quorumcumq nemo nullitat

et invalidat Illmorum et Exmorum praedictarum denegataeque Justitiae ac non admissionis exceptionum et materiae articulatarum in praejudicium exemptionis et libert Universitatis Magistrorum et Scholarium praedictorum ac injuriarum et capturarum eis quolibet illatarum totiusque Negotij Principalis hujusmodi causas auctoritate Apostolica audiat et fine debito terminet et decidat cum potestate dictum Joannem Episcopum et alios quoscunque interesse putantes citandi etiam per edictum constito de non tuto accessu ac ipsi Joanni Episcopo et alijs quibuscunque Judicibus et personis etiam sub Censuris Ecclesiasticis ac pecuniarijs poenis quibus ubi et quando quoties necesse fuerit inhibendi et quaecunque per ipsum Joannem Episcopum ejusque Officiales et alios quoscunque in praejudicium Doctorum Magistrorum Scholarium et Universitatis praedictorum eorumque Privilegiorum et exemptionum quolibet facta et attemptata revocandi cassandi et annullandi ipsosque appellantes et Singulos in Universitate praedicta morantes Simpliciter vel ad cautelam si opus fuerit absolvendi perpetuum Silentium imponendo injurias appellantibus ipsis quomodolibet in personis bonis et rebus suis factas et illatas ac inferri comminatas ad Notabilem Summam seu emendam prout Juris fuerit taxandi et ad Satisfactionem adversarios cogendi et compellendi auxilium brachij Secularis invocandi ceteraque omnia et Singula et in praemissis et circa ea quomodolibet opportuna faciendi et exequendi prout in omnibus et Singulis praemissis de jure fuerit faciendum Non obstantibus praemissis ac felicis recordationis Bonifacij Papae VIII praedecessoris Nostri de una et Concilij Generalis de duabus dictis dum modo aliquis vigore praesentium ultra tres dietas ad Judicium non trahatur Privilegijs quoque et indultis praefato Joanni Episcopo per Sedem Apostolicam vel alias forsan concessis quibus illis alias in suo robore permansuris hac vice duntaxat Specialiter et expresse derogamus ceterisque Contrarijs quibuscunque Datum Romae apud S. Petrum Sub Annulo Piscatoris Die XVI Aprilis M. D. XIII Pontificatus Nostri Anno

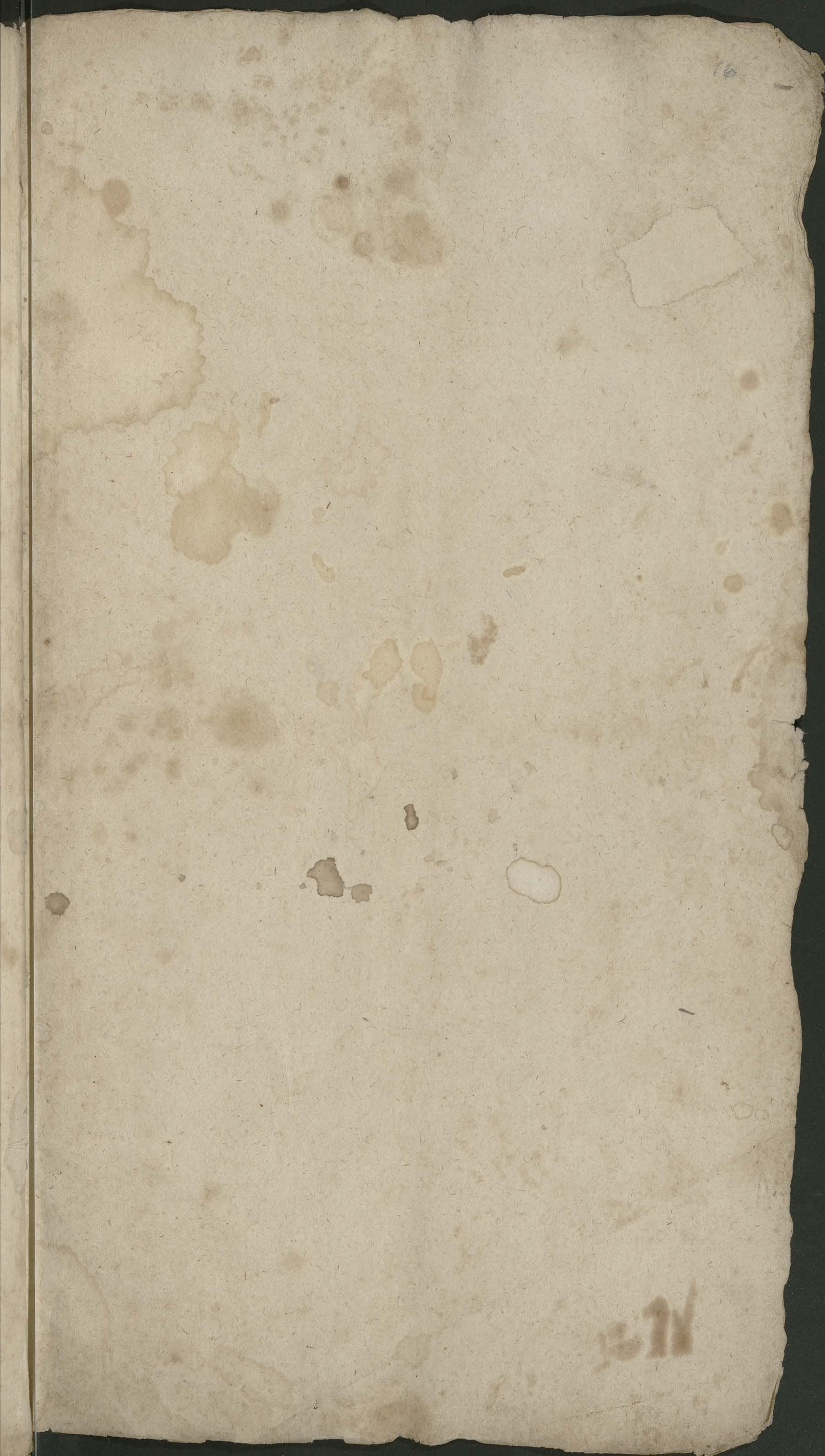
Anno Primo Post quarum quidem Commissionis et modum brevis Literarum presentatio
nem et per nos receptionem fuit nobis per ipsum Magnificum Joannem Procuratorem prefa
tum debita cum Instantia Supplicatum quatenus ad Executionem Eiusmodi harum pro
cedamus et literas citationis et alia necessaria et oportuna ac Inhibitiones contra partem
adversam decernere dignaremur Nos vero attendentes petitionem Dominum fore iustam et Ratione
consonam quodque iusta petentibus Non est denegandus assensus Literas Citationis
huiusmodi et inhibitionis Secundum petita decrevimus dandas damus et decernimus
per presentes Quocirca Vobis Executoribus Suffraganeis et Vnum cuilibet coniunctim
et divisim in virtute S. Obedientiae et Sub Excommunicationis Poena quam Vos et Vnum quemli
bet trium duntaxat dierum Canonica monitione premissa ... mandatis Nostris
Dominum imo Verius Apostolicis parere cum affectu aut ea negligenter contumaciter
adimplere incurreritis ferimus in his Scriptis praecipimus mandamus quatenus ad Instan
Venerabilium Singulorum Doctorum et Magistrorum totiusque Universitatis Studij
Clerum personaliter eundem Si commode poteritis alias vestris in Ecclesiis alta et in
telligibili Voce proponentes aut in Cathedrali Ecclesia Cracoviensi Vel locis Be
neficiorum eminentioribus per affixionem ... Reverendum in Christo P.
Joannem Episcopum Cracoviensem quem et nos presentibus citamus et coram nobis Vo
mue aut in domo habitationis alterius Nostri Collegarum et absentia Nostra
triasima die a die Executionis presentium immediate Sequenti Si Iuridica fuerit
alias prima die Iuridica immediate Sequenti hora audientiae consueta per se
aut per suos Procuratores Seu Procuratorem Sufficienter instructos seu instru
ctum comparere et ad dicendum opponendum Seu dicendum Verbo Seu Scripto Contra Dominum
Commissionis ad Nostram Iurisdictionem et ad procedendum et procedi Videndum ad
Omnes et Singulos articulos et puncta in eadem Commissione expressos nec
non ad omnes Actus ac terminos Iudiciales continuandum et conservandum
Certificantes Nihilominus dictum Dominum citatum quod Sive in dicto citationis
termino comparuerit Sive non Nos cum parte comparente ad ulteriores dicta
cause

uerit dante Domino procedemus Et insuper attendere quod in huiusmodi causa Vobis ut Commissar authoritate Apostolica ex vi appellationis commissa et coram nobis producta nihil sit per quempiam attemptandum siue innouandum Iduirco vobis D. Executoribus supradictis et vestrum cuilibet solidum eadem authoritate et tenore presentium committimus et mandamus quatenus dicto Rmo Patri Dno Episcopo Crac. ceterisque Iudicibus Ordinarijs delegatis vel subdelegatis dumodo requisiti fuerit pro parte prefatorum Doctorum et Magistrorum ac totius Vniversitatis Study Crac. ex parte Nostram imo verius Rmi in Christo Patris et Domini Nri Domini Leonis Papae moderni inhibeatis quibus et nos tenore presentium inhibemus Vt ipse seu aliquis eorum in causa huiusmodi in preiudicium ac contemptum Iurisdictionis Nrae et DD. Doctorum seu Vniversitatis prefatae per se vel per alium seu alios directe vel indirecte publice vel occulte siue quouis quaesito colore quicquam attemptare. siue innouare audeat Alioquin si secus fecerit seu fecerint id totum reuocare cassare annulare et in statum pristinum reducere curabimus iustitia sancta mediante Dum vero Executoribus presentium et quicquid in premissis feceritis nobis a tergo presentium descripto quantotius intimare curet In quorum omnium et singulorum fidem et maius euisdem testimonium ac robur premissorum presentes literas siue presens publicum instrumentum Commissionem meam Citationem siue inhibitionem in se continentem siue continens exinde fieri et per Nrum Publicum nostrumque et huiusmodi causae coram Nobis scribam infrascriptum subscribi et publicam Mandauimus Sigillique Nris iussimus et fecimus appensione communiri Datum et Actum Olomucensi sub Anno Dni 15 tertio decimo Inditione Prima Die Sabbathi 13 Mensis Augusti Pontus prefati Rmi in Christo Patris et Domini Nri Domini Leonis Papae Decimi Anno primo presentibus ibidem Nobilibus et Honorabilis Viris Valentino de Blogonj Matthia Ferrelt Cubiculario prefati Rmi Dni Episcopi Olomucensis et Melchiore de Blogonia Vratislavien. Dioc. testibus ad premissa Vocatis Specialiter et Rogatis

Ego Se

Ego Stephanus Ostulanus Clericus Olomucen. Publicus Ap[osto]lica au[ctori]the Notarius et coram p[rae]dictis Dominis Commissarijs Judicibus Ap[osto]licis ac causae hmo[d]i Scriba quia p[rae]dictarum literarum Commissarios oblationi p[rae]sentationisq[ue] ac Decreto petitioni ac eorundem susceptioni Omnibusq[ue] alijs et Singulis dum sic ut p[rae]mittitur coram eisdem Commissarijs et Judicibus fierent et agerentur una cum p[rae]noatis testibus p[rae]sens interfui eaq[ue] Omnia et Singula sic fieri vidi et audivi ac in notam sumpsi ideo hoc p[rae]sens publicum att[es]t[ation]is et Inhibitionis Instrumentum Manu mea propria scriptum exinde confeci subscripsi publicavi et in hanc formam publicam redegi signoq[ue] et nomine meis solitis ac consuetis una cum appensione sigillorum p[rae]fatorum D[omi]norum Commissariorum et Judicum communivi et consignavi In fidem et testimonium O[mn]ium et Singulorum p[rae]missorum rogatus et requisitus.

Anno D[omi]ni 1669. Similem litem de Contributionibus Academiae intentavit Ill[ustrissi]mus Ep[iscopu]s Cracovien[sis] sed a Decreto ipsius appellavit Procurator Univ[ersita]tis ad Primatem Regni Archiep[isco]pum Gnesnensem.

Libertatio à Solutione
quarumcunq Contributionum,
Doctoribus et Magistris
Universitatis Cracoviens
concessa finaliter
Anno 1524

PETRVS Dei gratia Episcopus Cracouiensis, et Regni Poloniæ Vicecancellarius.

Manifestum facimus vniuersis et singulis præsentes nostras literas visuris lecturis et audituris, quosque præsens tangit negotium, vel quomodolibet tangere poterit in futurum. Quia cum in proxime celebrata Prouinciali Synodo Lancicien. inter cæteras editiones et Statuta, quæ ad bonam conditionem et tranquillum statum ordinis Ecclesiastici spectant, id quoque solenniter ex certis causis tunc expressis sancitum esset, vt Beneficia Ecclesiastica ex quibus pro communi et necessaria Regni defensione contributio pendi consueuit, in singulorum Præsulum Diocesibus denuo taxarentur, et illorum vniuersæ obuentiones in vnum colligerentur. Nos eiusdem Statuti vigore processus generales hoc tangentes negotium, per et infra Dioecesim nostram direximus, ac iam fere singula beneficia præsertim Archidiaconatus Cracouien. per Dominos Commissarios ad id per nos deputatos taxata esse intelleximus. Quia vero Venerabiles viri Domini Rector, Doctores, et Magistri, maius et minus, et Canonistarum Collegia inhabitantes, et cæteri, beneficia Vniuersitatis Studij Generalis Cracouien. cum onere legendi vel disputandi annexo, tenentes et possidentes, in nostra, vt Cancellarij Vniuersitatis prædictæ comparentes præsentia, allegarunt se talis pensionis solutioni minime astrictos esse, ac respectu onerum quæ in lectionibus publice profitendis impendunt, a contribuendo liberos et immunes factos, quinimo taxam omnem, qua illorum beneficia a primæua dotatione, et ante prædictorum Collegiorum erectionem onerata erant, ex eis beneficijs depositam esse aiebant, eiusque rei verificandæ gratia, nonnullas patentes libertatum suarum prædictarum literas coram nobis exhibuerunt, et originaliter produxerunt. Primas siquidem sub titulis et sigillis Rndissimi olim Domini Andreæ Roza Archiepiscopi Gnesnen. de consensu aliorum Rndissimorum Dominorum Episcoporum et Nuntiorum Capitulorum Prouinciæ Gnesnen. Synodaliter congregatorum. Alteras deinde adhæsionem Rmi olim Domini Joannis Episcopi Cracouien. prædecessoris nostri immediati eidem libertati in Synodo concessæ prædicta, in se continentem. Tertias titulis et sigillis Rmorum olim Dnorum Joannis Posnanien. locumtenentis Rmi Domini Joannis de Lasko Archiepi Gnesnen. Legati Nati, et Regni Poloniæ Primatis, et pro illo tempore Nuntium Regni Poloniæ in Curia Romana agentis, et Erasmi Plocen. Eporum munitas per Synodum Lanciciæ congregatam super libertate non soluendæ prædictæ contributionis, eis datas. Quartas Confirmationis Apostolicæ Sanctmi olim Dni Leonis Papæ decimi, super prædictis Priuilegijs obtentæ. Vltimo certum Actum adhæsionis et Confirmationis omnium et singulorum Jurium, Priuilegiorum, et Libertatum prædictæ Vniuersitatis, de non soluenda contributione, per nos, et Venerabile Capitulum Ecclæ nræ Cathedralis Cracouien. factum et decretum, ex Actisque memorati Venerabilis Capituli extractum. Petieruntque humiliter, quatenus eos sic prædictis literis munitos, in libertate pristina conseruaremus, et illos calamitatibus alioqui temporum afflictos, et discipulorum frequentia, ex quibus omnem fortunarum antehac capiebant profectum destitutos, eorumque beneficia quæ magis dici merentur officia, quorum prouentibus vix competentem victum habere possunt, ab huiusmodi retaxatione, et quasi nouæ taxæ impositione pronunciaremus libera. NOS VERO PETRVS EPISCOPVS memoratus, inprimis diligenter literis per eos productis, lectis, ac inspectis, illorum allegationi et petitioni se conformantibus, attendentes illos a prædictæ Contributionis solutione nra et autoritate et gratia interuenien. immunes factos fuisse, ac per id libertatem et literas per eos super id habitas, in robore suo conseruatas, atque prout decuit confirmatas, ex eoque affectu quem erga virtute præditos, ac lucubrationibus studiorum deditos semper gerimus, eosdem Dnos Rectorem, Doctores et Magistros Collegiorum maioris et minoris et Canonistarum ac alios beneficiatos cum onere legendi vel disputandi annexo Vniuersitatis Studij generalis Cracou. actu laborantes, ac illorum immunitates et literas omnes et singulas per eos desuper habitas, quarum tenores his nostris præsentibus lris inserere ob earundem prolixitatem omisimus, eas tamen hic pro expressis et insertis habemus, attento concessionem earundem lrarum cum debita ratione et futuro nedum ipsius Vniuersitatis sed fere totius regni commodo factam esse, in sua manutenendos libertate et in robore pristino conseruan. pronunciauimus, et decreuimus, prout conseruamus, et a soluenda omni contributione et taxa in eam vim fienda liberos decernimus, pronunciamus et declaramus. Verum quia ex debito nostri officij astringimur, vt singulorum beneficiorum in nostra Dioecesi consistentium fructus et obuentiones sint in unum vt a prima fundatione integri, nec per aliquos extraneos discerpantur, nec etiam vni per alteram Ecclæ abstrahantur. Proinde memoratos Dnos Rectorem, Doctores et Magistros prædicta inhabitan. Collegia et actu laborantes ad id induximus, et eis sub debito nostro mandauimus, vt eorund. oium et singulorum suorum bnficior. onera saltem legen. vel disputan. annexa habentium actu laborantium et a solutione Contributionis exemptorum prouentus et vtilitates in Decimis et Censibus existentes, in vnum librum communem. Similiter aliorum beneficiorum Dioecesi nostræ obuentiones singulas in se continentem per nostros Commissarios ad exquiren. taxam deputatos, redigerent et inscriberent ac eorundem verum valorem et taxam coram memoratis Dominis Commissarijs dicerent et declararent, nolentes tamen prout nec volumus per id in aliquo eorum libertatibus, priuilegijs et immunitatibus, tam per Sacras Synodos, quam etiam per nos et nostros prædecessores illis gratiose concessis, Confirmationibusque Aplicis præiudicare aut illa infringere, quinimmo pollicemur nos eosdem nedum a contribuendo, verum et a cæteris iniurijs, iuxta eorum Jura, Priuilegia, et Libertes ad instar Bononien. Paduanæ et aliarum Vniuersitatu illis concessa, conseruaturos et defensuros Protectores et alia quibus prædicta sua priuilegia et libertates validior redderent, et in firmitate conseruarent eisdem faciem. admittentes prout et admittimus in Dei nomine per præsentes. In quorum oium et singulorum fidem et euidens testimonium præmissorum præsentibus literis manu nostra propria nos subscripsimus, easque sigilli nostri sub impressione communiri iussimus et mandauimus. Datum Cracouiæ die lunæ XXVIIJ Mensis Junij Anno Dni Millesimo quingentesimo vigesimo nono.

1529. 28 Januii

1529.

Acutamis Vrtia scitus

Immunitas à Contributionibus Al. Rmo Crac.

6 1537 ...

Betzae Martini J.U.D. et Prof. Testamentum.

In nomine domini dei omnipotentis totiusque trinitatis anno domini
Millesimo quingentesimo tricesimo septimo Indictione decima die vero
decima aprilis Pontificatus sanctissimi patris et domini Nostri pauli tercij
anno eiusdem tercio Serenissimo Sigismundo primo Regnante et Gubernante
Regnum polonie Ego magister martinus Belze de Cracovia Juris
prudentie doctor etc. Considerans et attendens quod nihil certius
morte nihilque incertius hora mortis desiderans diem peregrina
tionis mee extrema dispositione testamentaria prevenire: de
lapidea mea propria in platea sancti floriani inter domos
Malcher veygel et Cegothska sitta Quam Emi proprijs meis
pecunijs laboribus quesitis licet stanislaus Belze frater habeat resi
gnationem propter incapacitatem persone spiritualis mee cui non admittitur
r. 1537. resignatio: protestans quod ad mortem meam reservo dominium
et facultatem vendendi comutandi donandi si videbitur
Quam domum meam predictam non ex aliqua successione devolutam
lego filijs et filiabus (si filias plures habuerit) Stanislai belze quos
filios et filias habuit et habebit cum anna uxore filia petri Nisky
Excepta anna filia uxore Joannis filij Blasij Item filio et filiabus
Joannis Krugowski quos habuit cum sorore mea zophia mortua
Item filijs et filiabus sororis agnetis Item filio Joanni et filiabus
olim Margarethe sororis consortis Georgij aurifabri Qui filij et
filie predicte fratris et sororum habeant predictam domum in equa
lem partem Ita tamen quod filiabus agnetis et maxime seniori filie
detrahatur ea Summa quam dedi marito dotis: et duabus filiabus
Barbare sororis videlicet agneti et Barbare quibus pro dote dedi per
quinquaginta florenos similiter et alijs detrahatur si contigerit
me aliquam Nubtui dare, defalcetur
Item lego et volo ut Elizabet de pyethrkow que a multis annis
in Egritudinibus diversis fideliter serviebat vigilias fatigas sustinendo
habeat habitationem stubellam liberam supra testudinem in atrio
et locum in posito reponendi ligna ut in ea stubella "domus mee" ma-
neat libere sine omni censu ad mortem Si vero Contingat
predictos filios et filias vendere predictam domum Ex tunc tam
diu maneat quousque eidem elizabet de pyethrkow dederint

Quinquaginta florenos in moneta redimendo mansionem eius
tui concessi pro eius servitio
Casu vero quo prefati nepotes filii ex fratre et sororibus nollent
eam conditionem suscipere et vellent contravenire voluntati mee extunc
domum sepe dictam quam ex nulla successione et devolutione habeo
sed ex meis peccuniis empta est habeant eandem domum pauperes sancti
Sebastiani ex virtute clausule substitutione directa substitutione. Et
quamquam contravenerint testamento ex me deliberate tunc
sana mente nec alicuius seductione confecto. Item prestans me
ad vitam reservatum dominium

Ego qui supra magister Martinus belze de
Cracovia iurisprudentie doctor Collegii
Canonistarum Collegiatus hoc testamentum
manu propria scripsi et subscripsi Sigilloque
proprio quo usus sum muniui Et cetera

N. Inv. [redacted] 1555 l. 17 Julii.

7 13

+ Jhus maria.:

In nomine Domini amen Ego Stanislaus Voygt Cantor ecclesie metropolitane
Gneznen et decanus ecclesie Cracovien. recognoscens me mortalem, vite autem
mee terminum ignorans nesciens diem neque horam transitus mei ac voca-
tionis mee ex hac caduca et transitoria vita, sanus mente et corpore ple-
nus tamen annorum, de bonis que iure hereditario seu alio quomodolibet
ad me pertinere dinoscuntur et in Civitate Cracovien. existunt inherendo
privilegijs iuribus plebiscitis civitatis Cracovien. per Sacram et Serenissi-
mam Regiam Mtem confirmatis per literas michi assumptis condo atque
facio testamentum meum ac voluntatis mee ordinationem de bonis in Foro
civili consistentibus ad hunc qui sequitur modum
Volens itaque ego consulere concordie amori sororis mee et nepotum q
raro inter hereditariam successionem observari solet morientibus consan-
guineis et migrantibus ex hac caduca vita mortalium cogitavi multis
nominibus ut viventes componere eos nempe sorore Ursula Groschowa
et priorum uxorum filio et filiabus suprascriptis et Dne Magdalene Bzenko-
wa et filijs et filia eius eorum ventum est gratia dei omnipotentis coopera-
te cui laus honor et gratiarum actio, divisio itaque facta est inter Dnam
Ursulam in suis omnibus auctoritate magistratus Cracovien. liberato
primum domo dicti Nicolai Grosch a censu viginti florenorum pro quadrin-
gentis florenis empti pro predicatore almanorum, ego autem numeravi
Dno Nicolao Grosch michi amicabilis nomine quingentos viginti florenos
r. 1555. solum retentos census Dno Jodoco Ludovico ut vitrico ecclesie quinquaginta
florenos Michaeli Joanni Libner certam summam eos ex divisione here-
ditatis eos quomodo contingente solui autem parata pecunia flor. quadra-
ginta plus minus sic quod domus et census fuere liberati, ex altera parte
pro pueris et sorore mea D. Ursula primo itaque feci numerari pro
istis pueris et sorore mea Ursula mille florenos, elocavi tres filias
Dne Ursule maritis honestis D. Lure Walischewsky, Barbaram secundam
D. Stanislao Pluschowsky, Tertiam Valentino Jankowski Susannam nomine
has omnes feci sumptibus meis et suis, subministrando sumptus victus
ebdomadatim per omnia tempora usque ad elocationem earum cooperante Dno
deo, elocavi has tres honesto matrimonio dotavi plane omnia vestes et
mundum muliebrem rerum omnia que hospitalitatem concernebant excepto
rerum vestes et reliqua omnia prout moris est elocare patri filias Nam
priorum uxorum dictarum filius et filie omnia diripuerat in me totum omnium
conversus fuit Et fide bona exposui exposui ~~ultra~~ in familias hanc
ultra tria milia florenorum in liberatione domus, Enumeravi autem
ut acciperet eis debitum omnes plus expectandi a me et ex bonis
meis tamen sat superque in eos contuli beneficentie ac munificentie
mee et hoc testatum facio fide bona quod ex eorum substantia nec ullum
assem unquam habui sicco agant gratias Dno deo qui eum animum michi inspiravit
Nepotibus autem ex Dna Magdalena, liberavi hereditatem meam me
et post mortem Alexij fratris mei et redempta ere proprio et devolutas
Redemi eum domum in quadringentis florenis a Dno predicatore polono-
rum hunc ad sanctam Barbaram in ducentis florenis alios ducentos numeravi
Dno Joanni Bethman, Centum florenos hospitali s. Sebastiani et Rochi per
me inscriptos Do et offerendo in Lapidea Galeacij barbatoris in platea
Castrensi non longe a sacello s. petri sita mea pecunia emptos Centum
alios quos donaverat monasterio s. Agnetis in Stradomia hunc censum
transtuli in Cazimiria in domum quondam Vittek in platea Vratislaviensi
Edificavi ex muro solido postum totum alias hindergmach a fundamentis

exposui aut in eo edificio vltra sexcentos florenos Mouens aut Alexius
frater meus fuit obligatus mercatoribus wratislavien quadringentos flore
nos vna in sepultura et nonaginta viii florenos in decemodo grosso
ea omnia facta sunt post divisionem paterne hereditatis in nonerzany
et eius prolem et heredes sorore et fratres meos, Sic quod ego etiam libe
ravi istis modernis nepotibus meis ex sorore mea Dna Magdalena
Sic quod nec isti ex Dna Magdalena nec Erasmus Canonicus wanceonensis
scolasticus Crusvicien et prebendarius capelle Regis vinisn in etiam
Czarowicz et Sebestianus Konk in eorum sorore et nepte bene contentati
sunt et diviserunt hereditatem hanc per me liberata a censibus in tota
inter se diviserunt faxit deus omnipotens ut illis sit ad augmentum
divine gratie et bonorum temporalium augmenti in favore hominum
Dedi etiam nepti ex D. Magdalena vera sorore mea pro dotis augmentatione
prelia familiarem, et Impreciatus meo ere absolvi et reliqua sed ipse fecerunt
ad bona educacione inter amicitas meas Dominus deus sit benedictus habet
utrique nepotes mei pro me deum exorare tenentur
Lego itaque Dne Vrsule Groschowa Centum quinquaginta florenos pro victu
nolo aut ut emat censum aliquem sed dispensabit hanc pecuniam D Joannes
Gleywicz ebdomadatim per grossos numerabit ei grossos quindene et si conti
geret eam migrare ab hac vita extunc totalis toto id quod superest in sepul
tura non sumptuosa nec emptione pannorum lugubris sed omnia in pia opera
convertantur
Quia aut vsum fructum domus qua inhabitat ad vite tempora habet ex
tunc hij qui inhabitant aut inhabitabunt domum eandem solvat eidem
D. Vrsule censum competentem sit quimque sit ille Nam eam quotta qua
ego habeo vltra quadringentos florenos qua donavi aut donare possit
Stanislao Grosch erunt in domo illa mei quingenti et viginti florem
quos nolo ut dividant nec Stanislaus oneret matrem D Vrsula quo ad
vivit sine voluntate et libero consensu eius, quia male promissa est a
marito suo nam haberet eum vnde viveret habeant itaque patienciam
quo ad Dna Vrsula vivit, et filie et mariti eorum sive nepotes

Habeo plumbi certam summam centenariorum prout in registro plumbi fusius conti
netur hec totum plumbum committo Dno Joanni Gleywicz fratri meo amicali
ei vendicione et disposicione totalem Czaronie existentis plumbi et alibi in
Ruschowicze Slawkow Tarnowskye Zyglynskye et Reperzbye committo ut in fine
ea Dnorum executorum meorum et ipse executor vendat det et distribuat secundum
voluntatem et disposicionem testamentalem meam ut quemadmodum ipse sit
quali amore eum a puero prosecutus sum et semper meam rem sua efficere
meliorem tam in substancia sua et possessionibus quantum michi erat possibile
sic et ipse sit meus post mortem fidelis adiutor et curator anime mee si et
ipse obierit ut habeat aliquem qui eius anime sit verus curator et non
fastidiat vllum laborem sed defendat animose rem meam et vltime voluntatis
mee execucionem quod ut fiant per deum immortalem eum obtestor quod si secus
fecerit vocabo eum eum coram tribunal Dni dei ubi michi responsurus
Ex quo ego omnem substanciam non ex bonis paternis nec maternis acquisivi
sed multo labore in servicio Serenissimorum d. Joannis Alberti Alexandri et Sigismundi
primi regum polonie acquisivi successive ea que habui et reliqui sit eam omnia
volo ut distribuantur in vsus variorum, heredes itaque meos consilio pauperes
christi in quibus cupio habere partem in celesti patria memor verbi Dni in
Euangelio descripti per Matheum quinto capite beati pauperes spiritu quoniam

apertum est regnum celorum Hec est itaque ultima voluntas mea et dispositio
quam firmam esse volo et rogo et obtestor Magistratum huius et eos qui
fuerint in futurum preerunt ne permittant meam hanc ultimam voluntatem aliquo
modo aut exquisitis coloribus immutare aut labefactari aut violari Nam omnes
sorores nepotes utriusque sororis prompta et numerata pecunia donavi ad omne
minimus per quingentos florenos preter hereditatem quam edificatam in equam
divisionem eis donavi Ego enim vivens negocia civitatis pro posse meo sine cla:
clamore et iactancia in insignibus locis tutatus sum et promovi in variis
ingeniis in arduis civitatis istius occurrenciis et reipublice Ideo rogo eosdem
dominos et Magistratum totum civitatis istius Cracovien ut et ipsi in execucione
istius ultime voluntatis mee me tueantur et defendant Scripsi hec Cra:
covie Die xvij Julij Anno a Christo nato Millesimo quingentesimo quinqua:
gesimo quinto Ego Stanislaus Borek manu propria hanc ultimam
voluntatem scripsi petens magistratum civitatis Cracovien ut ipsi robur et
firmitatem horum omnium suprascriptorum auctoritate et robur adiuvant
Reservo autem michi quo ad vivo facultatem mutandi retractandi et
limitandi omnia suprascripta Et si quis eorum per se aut parentes
suos huic voluntati mee contravenerit et impedierit quominus hec mea
voluntas et dispositio habeat progressum suum eo tunc volo eum esse exsortem
mee beneficencie Ita est ego qui supra Stanislaus Borek manu propria
deliberato animo scripsi et subscripsi

darował Zmurkowski 1855 r. d. 19 lipca.

Testamentum Rdi ac Excellentissimi Viri
Domini Doctoris Stanislai Borek Canonici
& decani Ecclesie Cathedralis Cracou. &c.
De cuius repositione, Require in actis Consularibus
Cracou. Sabato an festum S. Marie Magdalene
Anno 1555.

Bursa Długosza r. 17...?

A. ... Culina Collegii
B. ... Bursa Juristarum Academiae
C. ... Lapidea Mecinsciana nunc Collegii
D. ... Lapidea Dobsciana nunc Collegii
E. ... Lapidea Musicorum Collegii sive Templi
F. ... Lapidea Koricinsiana nunc Collegii
G. ... Paries et camini Collegii
H. ... Caminus Bursae
J. ... Cubicula antiqui Collegii
K. ... Officina Bursae Academicae
L. ... Cloaca Bursae ejusdem
M. ... Fumarium ejusdem
N. ... Cella penaria ejusdem
O. ... Stabula Collegii
P. ... Porta Areae Collegii
Q. ... Curritorium cum Cubiculis
R. ... Atrium Refectorii
S. ... Refectorium
T. ... Culina Collegii
U. ... Cubicula ejusdem
W. ... Murus cingens hortum Monialium S. Francisci
X. ... Hortus earundem
Y. ... Templum earundem
Z. ... Locus Templi PP. Societatis

Quod est rubeo colore expressum pertinet ad Patres Soc: Jesu ad S. Petrum
Quod vero flaveo ad Bursam Juristarum Pauperum.

8

Bursy Jurisperitt Rysunki

9

1570. 24. maii.

Actum in Judicio Oportune Bannito feria quarta vigilia Corporis Christi Anno 1570.

Coram eodem Judicio constitutus personaliter, Spectabilis & Famatus Valentinus Kroker, Civis et Consul Crac., et Honesta Anna coniunx ipsius legittima, sani mente, et corpore, non compulsi, neq3 coacti, Immò ex bona sua, et suorũ amicorũ deliberatione, ille per se, haec vero per se et per eundem maritũ suũ, tutorẽ legittimum, etiam à dote et dotalicio, quod a p̃fato marito suo, assignatũ, vel inscriptũ vbiuis locorũ habet, et à quouis alio iure, et proprietate, quã in Domo Lapidea infrascripta habet, quoad hunc actum receden., recognouerũt, Se manu coniuncta, & indiuise, vendidisse, in vim tamen reemptionis alias na Widerkoff. me[illegible] super Domo sua Lapidea Aciali, quam inhabitant in Circulo Cracovien. inter Plateã Publicam dictã Swieczka ex vna, et domũ Lapideã Famati Sebastiani Cygler Civis Crac. partiu ex altera sitam ab omnibus oneribus cuiuiscũ obligatis Scripto aut quouis pacto libera, Rndis et Egregijs viris Sigismundo à Stezicza Juris Prudentiæ, et Cathedralis Crac., Nicolao Bodzecin., Joanni Leopolien. Martino Pilznen. Theologiæ Doctoribus, et ecclesiæ Collegiatæ Sancti Floriani, in Clepar3 Canonicis Executoribus, Testamenti Rndi olim Juris Prudentiæ Doctoris Martini Crokiera Crac. Ecclesiarũ Cathedraliũ, Wratbislawien., Luczorien., et collegiatæ Glogowien. Canonici, et post præfatorũ Executorũ ab vniuersitate Crac. cessum, vel decessum, eiusdem vniuersitatis Rectori, Doctoribus, & Magistris, Omniũ facultatũ, nunc, et olim pro tempore existen.

Censum annui Quinquaginta Sex florenorum, per mediam Sexagenam in Moneta Polonicali computat. Accedente ad hoc praesentando Consensu Consulari Crac. ex omnibus et singulis quibusuis emolumentis, censibus, redditibus, prouentibus, praesentibus, et futuris, nullis penitus exceptis, ex praefata domo lapidea nunc prouenientibus et in futurum prouenturis, pro summa Mille quadringentorum florenorum Similiter per mediam sexagenam in moneta Polonicali comput. actu et realiter, tunc accepta et numerata coram Judicio. Quam praefatam Summam Mille quadringentorum florenorum, cum censu annuo reemptionali in praenominata Domo, cum ipsius omnibus comodis emolumentis, censibus, redditibus, prouentibus, praesentibus et futuris, nullis penitus exceptis, assecurant et inscribunt, reformant & obligant. et eosdem in vim tamen redemptionis, alias na Widerkoff resignant, accedente ad hoc Consensu Sacrae Mtis Regiae, bino inferius describen. obligantes se et Suos omnes cuiuscunque Juris, et nominis, in Domo praedicta Lapidea Successores et haeredes praefatum Censum quinquaginta Sex florenorum, in manus Procuratoris redditum Vniuersitatis Crac. pro tempore existen. pro vsibus Collegii Minoris, & Bursae Jurisperitorum dispensandum. Soluere ad duas Rathas, singulis annis, vzt, pro festo Natiuitatis Sancti Joannis Baptistae, viginti octo florenos, et pro festo Sacratissimo Natiuitatis Domini, etiam viginti Octo florenos Incipiendo eiusmodi Solutionem pro festo S. Joannis Baptistae, in anno praesenti Millesimo, Quingentesimo. Septuagesimo. proximo et immediate futuro, et continuando praedictam Census Solutionem pro Sacratissimo festo Natiuitatis Domini, in anno praesenti praefato, venturo, et sic consequenter, per annos singulos, et ratam vtramque quoad durauerit, haec obligatio summae et Census reemptionalis in praefata Domo Lapidea, Si vero vel ipsimet praefati coniuges Valentinus Krokier,

23

& Anna, vel ipsoru successores, quicunqz illi fuerint, talem solutionem census non fecerint, et facere non curauerint, pro ratis iam superius specificatis, tunc sine eoru quauis adcitatione, praefatus Vniversitatis Crac. redditun Procurator, praenominatam domu Lapideam cu suis omnibus comodis, atqz emolumentis, redditibus, prouentibus, censibus, intromissione, euacuatione, euacuationis exequtione, per Aduocatu et Scabinos Juris Maydeburgen Crac. simul et semel consignandis, possidere, tenere, et omnem vsumfructum, eiusdem per se, vel per aliu percipere, sine aliqua sumae capitalis, et census detractione, aut diminutione debebit, tanqm omni iure, eiusmodi domu, obtinuisset, iuridiciqz gradus omnes, desuper, obtenti, et perducti legittime fuissent, idqz tantisper, donec illa suma capitalis integra, cum censu retento, damnis et impensis, ad intromissione, euacuationem, euacuationis, executionem facta, per dictos coniuges, vel eoru quosuis successores totaliter, et in effectu fuerint persoluta. Obligant etiam se praefati coniuges Valentinus Crokier per se, et Anna per se, et eundem Valentinum maritu, et tutore suum legitimu, atqz suos quosuis successores in omnibus bonis immobilibus, et mobilibus vbicuqz locoru, et sub quauis iurisditione consisten, nullis penitus exceptis, et exclusis habitis, et habendis. Quod praefatos exequutores et in defectu ipsorum, totam vniuersitatem Crac. atqz ipsius. Redditum Procuratorem pro tempore futurum, ab omnibus exactionibus, contributionibus, Regalibus, et similibz, veteribus, & nouiter, ex quauis Republica, Regni, aut huius ciuitatis causa, per S. Sacram Regiam Mtem, vel Comitioru Regni, aut per Senatus Consultum Crac. impositis, expeditione quoqz bellica, et in vniuersum, ab omnibus impedimentis, & oneribus, quo ad p̄fatam Mille quadringentoru florenoru sumam, et censum reemptionalem Quinquaginta sex florenoru pro ipsa emptum semper, et vbiqz, tueri, eximere,

eliberare, et seipsos interponere, atque onera eiusmodi in seipsos recipere, Alioquin si id facere neglexerint, vel noluerint, ex tunc prout ex nunc, summam Mille quadringentorum florenorum praefatam nunc acceptam restituere, et Censum tempori correspondentem soluere tenebuntur. Sub paena ad negligentiam Solutionis census. pro aliqua ratta superius expressa. Demumque Idem praefati coniuges maritus per se, et uxor ipsius per se, et maritum suum, tutorem legitimum, in bonis suis praefatis mobilibus et immobilibus, et suos in ijsdem bonis omnes quosuis haeredes et Successores, obligaverunt. quod adversus praesentem inscriptionem, et obligationem, nullis unquam utentur, nec posteri, et Successores quicunque ipsorum uti poterunt, motionibus, appellationibus, exceptionibus, aut quibusuis iuris, vel facti cautelis, libertatibus, Regijs Mandatis, ad quietationes extra Acta praesentia acceptionibus, Litteris Remoratorijs, Salvoconductus, Relaxatorijs, ferreis chalibeis, impetratis, vel impetrandis, et nullis omnino remedijs aut evasionibus, praesidijs, iuridicis aut [illegible] iuridicis, humana industria excogitatis, vel excogitabilibus. Immo si quid contra praesentem inscriptionem, et obligationem, in aliquibus ipsius punctis, et conditionibus, per eos ipsos praefatos coniuges, aut posteros, et Successores quoscunque ipsorum tam in propria, quam in Subordinata persona, quomodolibet quidpiam attentatum actumque fuerit, id totum irritum fore, et inane esse volunt. ex nunc prout et ex tunc, Non secus ac si mediante Decreto S. Mtis Regiae, et ultimae instantiae iudicum pro inani et irrito cognitum et decretum esset Casibus saltem fortuitis sed notabilibus (quos Deus avertat,) exceptis. Tunc enim arbitratores ex utraque parte electi, quod aequum et iustum fuerit decernent. Quando autem ipsi praefati coniuges vel ipsorum quicunque in eadem Domo Lapidea, Successores, redimere hunc censum ita ut praemissum est, venditum, voluerint. Tunc Sex mensibus ante Praeducto

Universitatis Crac. Rectori pro tempore existenti, et eiusdem Universitatis redditum Procuratori, et Minoris collegii Praeposito id denunciare debebunt, et in termino iuxta denunciationem adveniente Summam Capitalem totam simul, una cum censu tunc proveniente, reponere tenebuntur, Qui Rector, cum Procuratore et Praeposito Minoris collegii pro tempore existen. per se vel per suos Mandatarios, accepta suma totali cum censu tunc proveniente, apud Acta eadem praefatam domum lapideam et possessores ipsius, quietare, exonerare, obligationem cassare, et liberam perpetuo facere tenebuntur, et erunt adstricti. Consensus vero Regis utriusque ad eam summam pertinentis tenor sequitur, et est talis.

Sigismundus Augustus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithwaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogetiae etc. Dns et hrs.

Significamus praesentibus literis nris Universis quorum interest. Quod cum expositum nobis esset, nomine Famati Valentini Gokiey Civis et Consulis Cracovien. Cum censum annuum pro Suma Mille flo: renorum, numeri, et moneta Polonicalis in Domo seu lapidea Sciali, quam inhabitat, in Circulo Crac. inter Plateam Publicam dictam Swiętzka ex una, et Famati Sebastiani Giglier Civis Cracovien. partium ex altera sitam. Rectori Doctoribus, et Magistris Academiae Cracovien. inscribere velle, pro emendo censu ad commune usum studiosorum Bursae Juristarum. Supplicatumque est nobis per quosdam consiliarios nros, ut ei ad eam rem honestam, et Reipublicae litterariae, utilem consensum nostrum praebere dignaremur, Nos igitur supplicationi huiusmodi annuentes, in emptionem et inscriptionem huiusmodi census pro summa praefata consentiendum duximus. consentimusque praesentibus Literis nostris. in vim tamen reemptionis, alias na widerkoff eximentes censum hunc ab omni iurisditione quorumcumque iudicum, et officialium Regni nostri Saecularium.

Sed eum Jurisditioni et immunitati Ecclesiasticæ ascriben, et incor:
poran, ita sit, vt cum aliqua controuersia de eo censu orta fuerit.
inter præfatas partes, et earum partium Successores de eo per Judi:
cem spiritualem cognoscatur, et in defectu Jurisditionis, et authorita:
tis Ecclesiasticæ, ad brachium Seculare, vtriusque officij Castren Scilicet
et Ciuilis Crac recurri, et subsidium peti poterit, Hoc tamen præmiso.
vt in his bonis in quibus census hic, emptus fuerit, nihil ex oneribus
nostris, et Ciuilibus minuatur. In cuius rei fidem, ac testimonium.
Sigillum nostrum præsentibus est appensum. Datum Lublini in conuentione
Regni generali die Vndecima, Mensis Marcij. Anno Domini.
Millesimo, Quingentesimo Sexagesimo, Nono. Regni vero nostri Qua:
dragesimo.

Franciscus Crasinski
R. Vice Cancellarius ss.

Relatio Rndi Francisci Crasin:
ski Præpositi Ploscen. Regni
Poloniæ Vicecancellarij.

Sigismundus Augustus Dei gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux
Lithuaniæ Russiæ Prussiæ Masoviæ, Samogitiæ etc. Dominus et hæres.
Significamus præsentibus literis nostris, Vniuersis et singulis quibus interest,
quod cum Expositum nobis esset, nomine Famati Valentini Wokier.
Ciuis et Consulis Crac, eum censum annuum, pro summa Quadringen:
torum florenorum. numeri et monetæ Polonicalis in Domo sua lapidea
Acialis quam inhabitat in circulo Crac inter plateam publicam dictam
Swieczkia externa, et Famati Sebastiani Gigier Ciuis Crac partim
ex altera Sitam. Rectori, Doctoribus, et Magistris Academiæ Crac
inscribere velle, pro emendo censu, Magistris, minoris collegij ad mensam
commun. Supplicatumque est nobis per quosdam Consiliarios nostros, vt eiad
eam rem honestam et Reipublicæ Litterariæ vtilem consensum nostrum præb

dignaremur, Nos vero supplicationi huiusmodi annuentes, in emptionem, et inscriptionem huiusmodi Census pro summa prefata consentiendum duximus, consentimusque presentibus litteris, in vim tamen reemptionis ats na widerkauf. eximentes Censum hunc ab omni Jurisditione quarumcumque iudicum et officialium Regni nostri Saecularium, Sed eum Jurisditioni et immunitati Ecclesie ascribentes. et incorporantes, Ita sit ut cum aliqua controversia orta fuerit. de eo consensu, inter quoscumque tam presentes prefatas personas, quam earum successores de eo per Judicem spiritualem cognoscatur, et in defectu Jurisditionis, et autoritatis Ecclesiasticae ad brachium seculare utriusque officii Castrensis scilicet et Ciuilis recurri, et subsidium peti poterit. Hoc tamen proviso ut in bis bonis, in quibus Census hic emptus fuerit, nihil ex oneribus nostris et Ciuilibus minuatur. In cuius rei fidem ac testimonium Sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum Lublini in Comventione [Regni] Generali die Undecima Mensis Marcii Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Sexagesimo Nono. Regni nostri Quadragesimo.

Franciscus Krassinsky
R. P. Vicecancellarius sst.

Rndi Francisci Crassinsky
Praepositi Ploc. Regni Poloniae
Vicecancellarii

Quam quidem obligationem et inscriptionem suo, et nomine coexecutorum Rndi et Venerabiles S. Theologiae Doctores Nicolaus Dobrzin, Martinus Pilsnen. Eccl. S. Floriani in clieparz Canonici, personaliter ad Judicium Cracovien. ad hunc Actum missi, venientes. nomine Rectoris Universitatis et Bursae Jurisperitorum Nobiles Magr Josephus Vrzendorium. Redditum Universitatis Crac. Procurator nomine aut comunitatis Minoris Collegii. Venerabiles Magistri.

Martinus Burzen Praepositus, Stanislaus Radoschicius, Albertus Gadomsky Consiliary eiusdem collegy susceperunt.

Ex Actis Iudiciariis Cracovien.

Inscriptio Floren. Mille quadringentor. sup. Lapidea Krokier nunc D. Kortisi, pro Collegio Iurisper. Bursa et pro contubernio et Collegio Novi Artistar.

Contubernio Iurisperitor. servit

... Ryrku

15

[illegible]

[illegible]

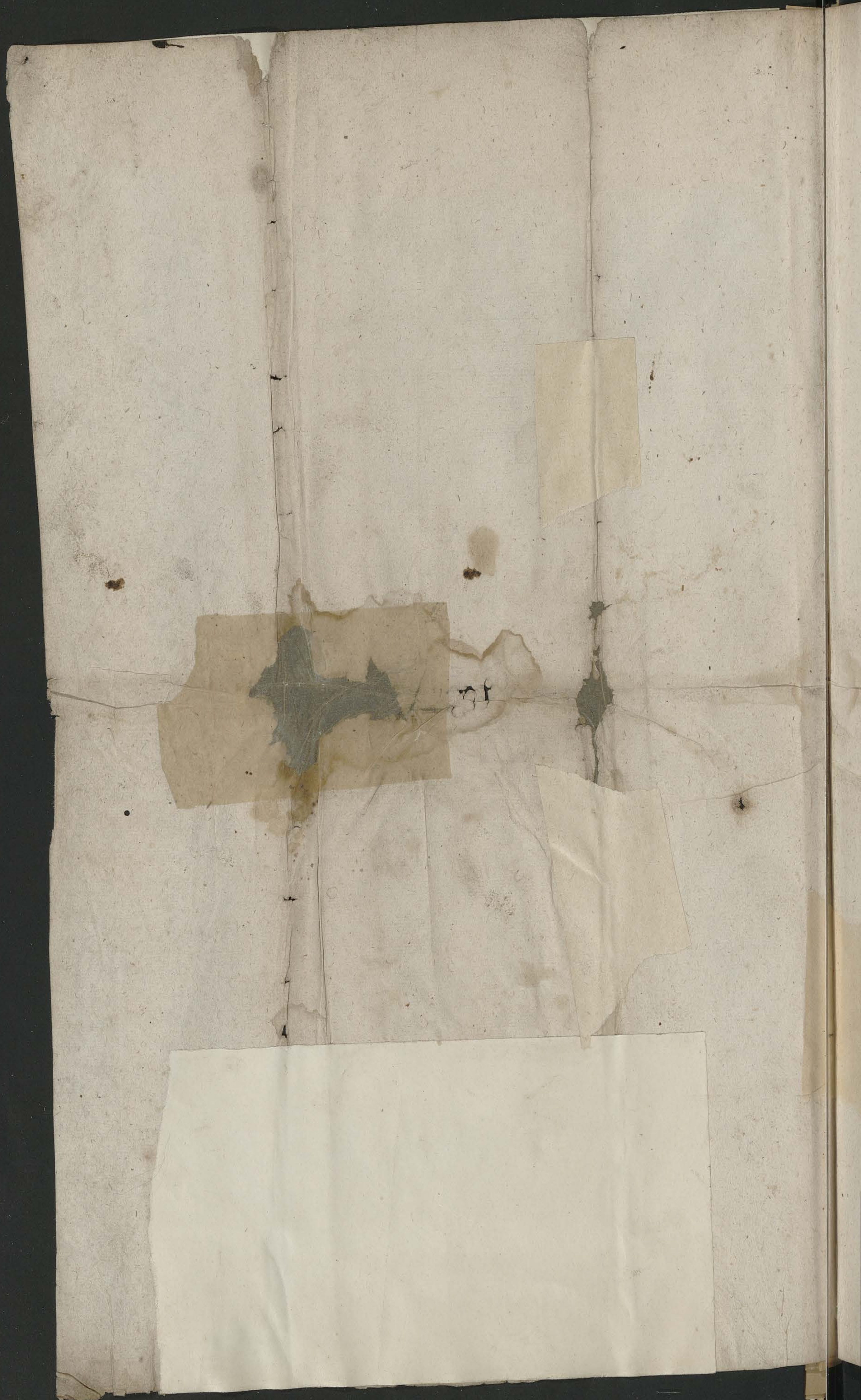
[illegible] Kerzyn flor.

quinquaginta sex, uno

nunc Io Mci Borzanorego.

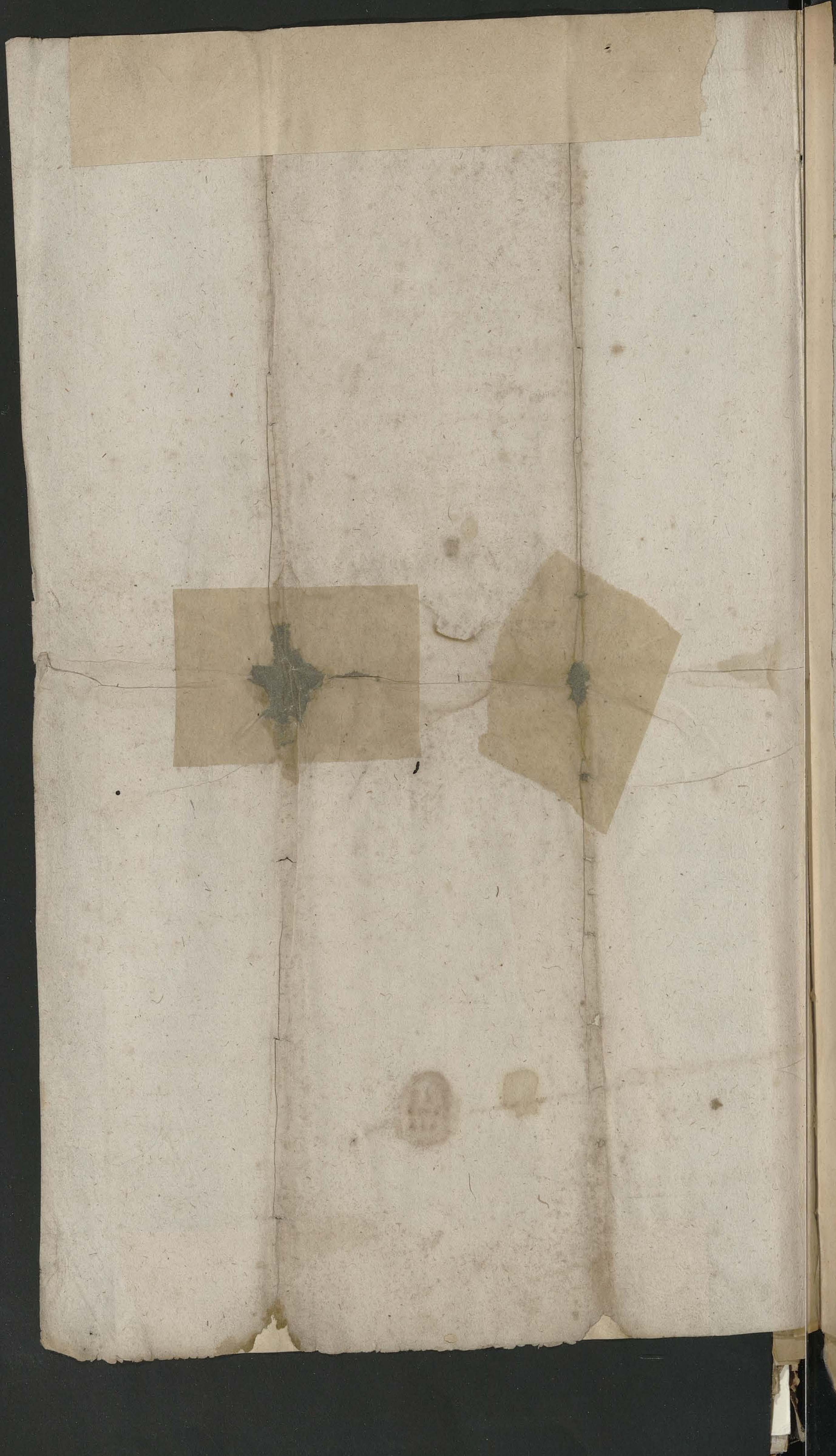
Summa fl 1400 census fl 56

W rynku
Kamienica narozna przy Szewskiey
Vlicy.

27

Obligatio census reem-
ptionalis in lapidea
krokierowska

10

Jacobejus Curelodiensis. 1579.

In nomine dni amen Anno ab ipsius natiuitate millesimo quingentesimo septuagesimo nono Inditione septima Die uero Undecima men Maij Pontus S. in Christo pris et dni nri dni Gregorij diuina quidem pp decimitertij anno eius septimo In mei Notarij publici testiumque infrascriptorum ad hac specialiter uocatorum et Rogatorum presentia personaliter Constitutus Excellentissimus Dominus Stanislaus Jacobeius Curelouien Collegij maioris Academiae Cracouien Collega plus prindi pro se ipso citra tamen quorumcunque suorum procurorum hactenus quomodolibet constitutorum reuocationem Omnibus melioribus modo uia Jure ca et forma quibus melius et efficatius de Jure potuit et debuit in Uniuerso Regno Poloniae fecit constituit Creauit et solemniter ordinauit suos ueros certos legitimos et Indubitatos procuratores actores factores et negotiorum suorum Infrascriptorum gestores ac nuntios speciales et generales Ita tamen quod specialitas generaliti non deroget nec e contra Vz Rndum Dnum Paulum a Lodzia Collegam Collegij maioris Canonicum S. Annae et Ven Andream Sueikowski Plebanum Rudawiensem et uenerabilem Joannem Gorecky in Brzezie Plebanum absentes tanquam presentes et eorum quemlibet insolidum ita tamen quod non sit melior Conditio primitus occupantis nec deterior subsequentis Sed quod unus eorum inceperit alter ipsorum id prosequi mediare terminare ualeat et finire ac ad effectum perducere specialiter et expresse ad ipsius Dni Constituentis nomine et pro eo quecunque quodcunque et qualiacunque Beneficium seu Beneficia ecclesiasticum seu ecclesiastica Cum Cura uel sine Cura et si Cantus et preben dignitates personales administratio uel officium fuerit eodem dno Constituenti aplica uel ordinaria aut quauis alia auctte et Iuris patronatus a quibuscunque personis Collatoribus seu Collatricibus cuiuscunque status dignitatis ordinis Condition uel preeminentiae extiterint collatum uel Collata aut conferendum uel conferenda quarumcunque literarum aplicarum siue gratiarum expectatiuarum seu nominationum uel primariarum precum a quocunque emanatarum Ipsi dno Constituenti concesserunt hactenus et in posterum Concedendarum etiam processuum desuper decretorum et fulminatorum uigore eidem Constituen Constituen debitum et debita ac sub Eorum gratijs comprehensum uel comprehensa cum protestationibus solitis et consuetis acceptan et Recipien sibique illud uel illa dicto nomine conferri et assignari ac de eis etiam prouideri respectiue. nec non se et ad illud uel Illa presentari et Inuestiri faciendum petendum et obtinendum. Literasque et instrumenta et alia documenta publica processus desuper necc.

Impetran et fulminari petend literasque ipsas et processus executoribus et
subexecutoribus Judicibus et Commissariis quibuscumque Inibi deputatis et
eorum cuilibet presentandum intimandum Insinuandum et notificandum
Ipsasque et eorum quemlibet ac alios quoscumque interesse putan sub penis senten
et cen eccis in lris et processibus huiusmodi contentis ut eisdem literis et processibus
pareant et obediant realiter et cum effectu Sibique possessionem dictorum
Beneficiorum tradent et assignent semel et pluries petendum requirendum et
monendum ac requiri et moneri faciendum. Ac se noie quo supra in Canonicum
quarumcumque ecclesiarum recipi et in fratrem stallumque sibi in choro et
locum in Capitulo earundem ecclesiarum assignari ac in possessionem seu quasi
realem actualem et Corporalem quorumcumque beneficiorum ~~quorumcumque~~ collatorum
seu Conferendorum Iuriumque et pertinentiarum omnium eorundem poni recipi et
induci ac inductum defendi petendum faciendum et obtinendum Ipsamque possessionem
capiendum apprehendendum intrandum manutenendum defendendum et Conti-
nuandum Nec non de observandis statutis et consuetudinibus dictarum
ecclesiarum in qua seu quibus Beneficium seu Beneficia etiam Canonicatus et preben huiusmodi
forsan fuerint ac aliud quodcumque licitum et honestum Iuramentum prestari solitum in
animam ipsius dni Constituentis prestandum et subeundum. Dictaque beneficia et Canonicatus
et preben collata et conferenda in spiritualibus et temporalibus regendum et gubernan
dum et illis in divinis laudabiliter deserviendum et deserviri ac Regi et gubernari
faciendum et procurandum fructus quoque redditus et proventus Iura obventiones
et emolumenta quecumque beneficiorum quorumcumque predictorum per quoscumque sibi
debitas et debita ac debendas petendum moven exigen recuperan sublevan recipien
ac locan dislocandum arrendan et ad firmam seu annuam pensionem perpetuo
vel ad tempus pro precio et nomine pretii persone seu personis de quibus
eisdem procuratoribus suis vel eorum alteri ac eorum substitutis vel substituendis
videbitur dandum et Concedendum Deque habitis receptis et levatis cum
pacto solemni de rem Receptam ulterius non petendo quittandum absol
ven et liberandum ac quictantias Instrumenta et alia documenta
publica desuper dandum et concedendum. Nec non omnia et singula negotia
causas lites questiones controversias et differentias tam beneficiales
quam Criminales Civiles profanas pecuniarias Iniuriarum et mixtas
honorem statum bonaque ipsius domini Constituentis concernentes contra

contra ipsum dominum Constituentem per quascunq personas tam Ecc. quam seculares ex quacunq causa seu occas[ione] motas seu in posterum mouendas et quas etiam ipse Dominus Constituens contra quascunq personas mouere uult et intendit eiusdem dnj Constituentis nomine et pro eo prosequen deducendum et agendum et defendendum. Et si necesse fuerit pro premissis oibus et singulis et eo[rum] occasione in quocunq foro coram quibuscunq Dnis Judicibus Ecclesiasticis et secularibus quacunq auctoritate fungentibus et functuris Comparen et agen Ipsumq dominum Constituentem et eius Jura in omnibus et per oia defenden Libellum seu libellos et quascunq petitiones summarias uel simplices uerbo uel in scriptis dandum offerendum et Recipiendum dariq offerri et Recipi uidendum litem seu lites Contestandum et contestari uidendum. Calumnie et quodcunq alterius generis licitum et honestum Juramentum in animam ipsius dominj Constituentis et ipsius nomine prestan ponendum et articulandum poniq et articulari peten et uidendum Nec non ad oes et singulos actus et terminos Judiciales tam substantiales quam accidentales liti necessarios in quacunq Curia tam Ecclesiastica quam seculari proceden et procedi uiden ac eos tener et obseruan Sententiam et Snias tam Interlocutorias quam diffinitiuas ferri petendum et audiendum ac ab ea uel eis et a quocunq alio grauamine illato uel Inferendo prouocandum et appellandum Apostolosq semel uel pluries debita cum Instantia peten et obtinen atq appellationem et appellationes hmoi intimandum Insinuandum et Notificandum. Ipsasq ac nullitatis causas prosequen et pertractan Damna expen et Interesse taxari petendum et faciendum ac super ipsis si necesse fuerit Jurandum. Unum quoq uel plures procuratorem seu procuratores loco suj et cuiuslibet ipso[rum] cum simili aut limitata potestate substituendum eumq uel eos reuocandum et onus procurationis hmoi in se reassumendum totiens quotiens opus fuerit et ipsis seu eo[rum] alteri uidebitur expedire presenti procuratorio nihilominus in suo Robore duraturo. Et generaliter omnia alia et singula faciendum dicendum gerendum exercendum et procurandum que in premissis et Circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna Et que ipsemet Dnus constituens [illegible] facere posset si premissis

omnibus et singulis presens et personaliter Interesset etiam si talia forent que mandatum exigerent magis speciale quam presentibus est expressum Promittens idem Dominus Constituens mihi notario publico Infrascripto tanquam publice et autentice persone solemniter stipulan et recipien vice et nomine omnium et singulorum quorum Interest Interesset aut Interesse poterit quomodolibet in futurum se ratum gratum atque firmum perpetuo habiturum totum id et quicquid per dictos procuratores suos constitutos et substituendos ab eis seu eorum altero actum dictum gestum factum vel procuratum fuerit in premissis seu aliquo premissorum Relevans nihilus ex nunc et relevare volens eosdem procuratores et quemlibet eorum ab omni onere satisdandi ac Judicio sisti et iudicatum solvi cum omnibus et singulis Clausulis necessariis et opportunis sub Hypoteca et obligatione omnium et singulorum bonorum suorum mobilium et Immobilium presentium et futurorum ac qualibet alia Juris et facti renuntiatione ad hec necessaria pariter et Cautela Super quibus omnibus et singulis premissis idem Dominus Stanislaus Jacobeius Constituens sibi a me notario publico Infrascripto unum vel plura publicum seu publica fieri petiit atque Confici Instrumentum et Instrumenta Acta fuerunt hec ~~Rome in palatio Ill.mi et R.mi dni Cardinalis~~ extra portas Urbis Rome in Diocesi Sabinensi, Anno, die, Indictione, Pontificatu quibus supra; Praesentibus ibidem Reverendo ac Gnoso Dnis, Stanislao Hosio de Rubro Can.co Varmien, et Jacobo Pissarzowski laico Craccovien, testibus ad premissa specialiter vocatis atque rogatis.

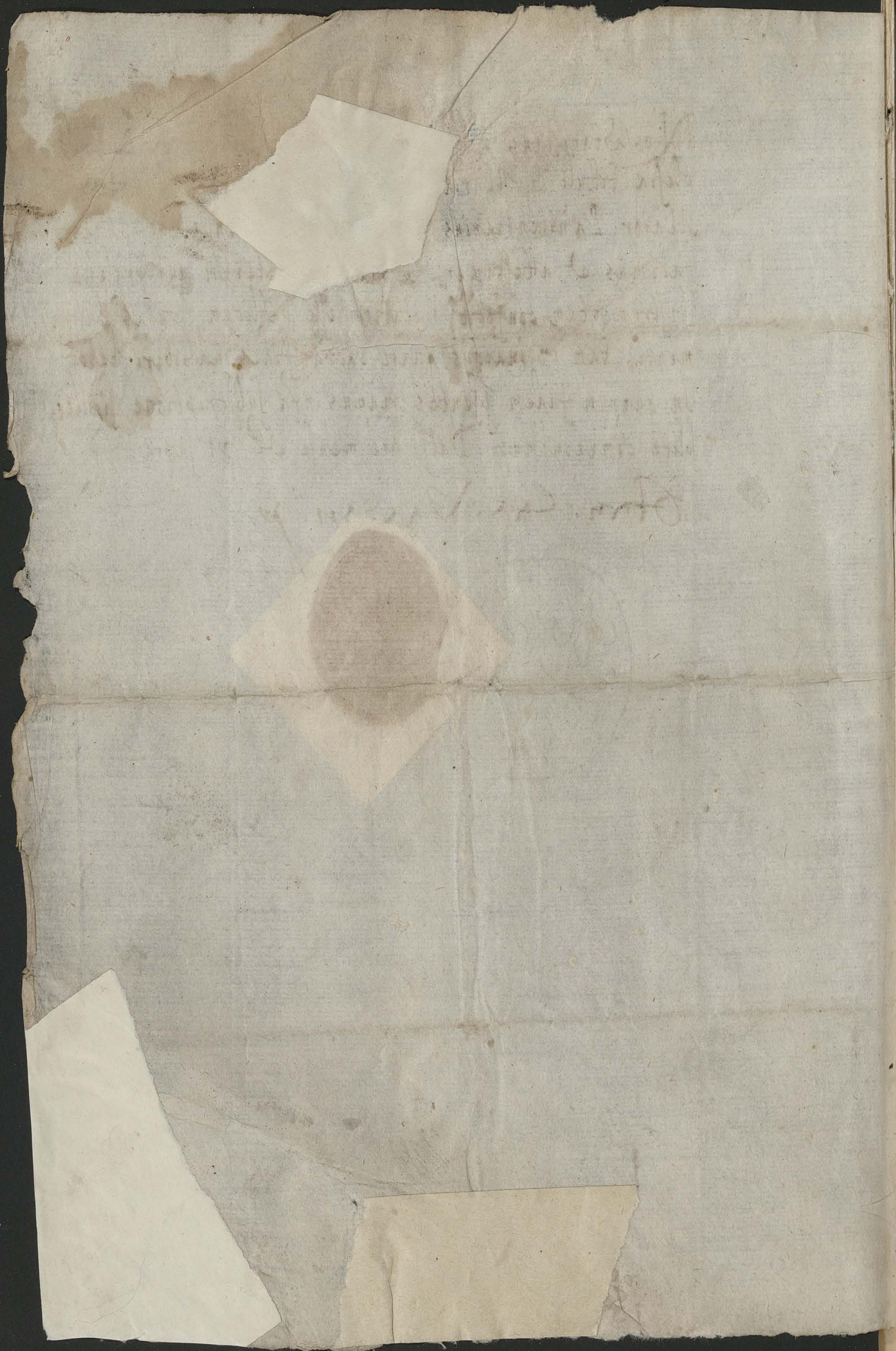

Et quia ego Thomas Treterus Pbr Posnamen S. Sedis Aplica Notarius Publicus ac Ill.mi et R.mi dni Stanislai Hosii S.R.E. Card.lis Varmien familiaris, praefata Procuratorum Constitutioni praesens interfui, supradictaque omnia dum sic agerentur vidi; ideo praesens publicum Instrumentum manu aliena scriptum fideliter, manu mea propria subscripsi et publicavi, rogatus et requisitus.

Nos Stanislaus Hosius Miseratione Diuina S. R. Ec-
clesiae tittuli S. Mariae Tr[illegible]berim p̄sbyter Cardinalis
Maior Paenitentiarius et [illegible]s Varmiensis etc. Fidem
facimus et attestamur Thomam Treterum qui praesens
Instrumentum confecit, Notarium esse publicum, cuius Instru-
mentis tam in iudicijs quam extra fides adhiberi debet.
In quorum fidem p̄sentes manus nrā subscriptione, sigilloq̄
solito communiuimus. Datū die, mense, et ut supra.

Stan. Car. Var. m. p.

11

1583.

31

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae Magnus dux Lituaniae Russiae
Prussiae Masoviae Samogitiaeque Princeps Transsylvaniae etc.
Vobis Famatis Proconsuli et Consulibus Civitatis nostrae Crac:
coviensi, de eisque officiis bonisque vestris omnibus, quo [illegible] [illegible]
titulo, in regno nostro habitis et possessis Mandamus ut coram
nobis et Iudicio nostro, feria secunda post festum Sancti Bartholomei
nunc instans proxima, in arce nostra Cracoviensi. vel si interea causa
inderisa, vel quovismodo procrastinata fuerit, ubicunque
cum Curia nostra constituti fuerimus, personaliter et peremptorie
compareatis. Ad instantiam Venerandi Rectoris et totius
universitatis Studii Cracoviensis. Citamini iure et ad inscriptio:
nem antecessorum vestrorum propriam, [illegible] quia vos censum
annuum, viginti Marcarum. per venerabilem olim Matthiam Mie:
r. 1583. chovitha apud vos sexingentis aureis Ungaricalibus em:
ptum, per antecessores vestros venditum. et in pensa Civili
una cum domo pellionum, assecuratum, et reformatum,
pro medicoque ordinario, per eundem Matthiam Miechovitha
fundatum, Solvere non tantum negligitis, sed etiam temere
recusatis, quemadmodumque eundem censum vivente adhuc Egregio
olim Felici Cieprcio Medico ordinario, cui is census ex prae:
scripto Privilegii et obligationis vestrae praefatae debebatur, pro
annis quinque citra vel ultra, moderno vero eius Successori,
Excellentissimo Matthiae Ierzio, itidem Medico Academiae
ordinario, per annos septem retinuistis, neque toties moniti
solvere voluistis. Facientes praemissa in grave damnum,
praeiudicium, et detrimentum universitatis praefatae, quod
sibi contra vos, aestimat census quidem retentos, ad ducentas
quadraginta marcas, damna vero ex facto vestra negligentia
et procrastinatione, usque ad processum iudicii [illegible]

darowat [illegible] Jan Wrzecki 1852 r. 7 lutego

vobis necessario intentatur ad Mille Marcas poena cors.
Comparatis itaque ad videndum et audiendum commissa dicta vobis
in termino talibus deduci, summam praedictam sexcen:
tenorum aureorum ungaricalium per nos ex conscripto ob:
ligationis vestrae reponi debere, decerni, et in locum tutio:
rem, unde promptiorem censum solutionem universitas
habere poterit, transferri, et de iis omnibus eidem uni:
versitati auctoritate nostra Regia provideri. Certificantes autem
sive in termino comparueritis sive non nos ea quae iuris et
aequitas dictaverint esse decernemus, nihil obstante vestra
contumacia. Datum Craccoviae feria tertia post festum
Assumptionis Beatae Mariae Virginis proxima Anno
Domini Millesimo, quingentesimo octogesimo Tertio.

Vid: Szczerbius

12 1529 32

BERNARDUS

Maciejowski Dei et Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Cracovien. Dux Severi-
Densis &c. Ad Officium Pastorale, Divina disponente Clementia evecti, Id ea potissi-
mum mentis nostræ convertimus intuitum, atq Authoritatis ordinariæ robur appo-
nere nitimur, per quam Ecclesiam Dei Nostro subjectam Regimini in suis amplifi-
cantur redditibus, hinc cumulucto ad illas Clericorum per subsidia temporalia, nu-
mere, Laus quoq Divina sua in eis consuevit suscipere incrementa. Proinde Univer-
sis et Singulis, quorum interest, aut in futurum quomodolibet interesse potest notum
facimus: Quomodo Gnosa D. Beata Constantia de Mirow Gnosi olim D. Petri Bu-
żenski Brzeznicen. et Dopczycen. Capitanei Vidua derelicta in Villa Grybozow
Hæres: Zelo Devotionis atq Cultus Divini augendi in Ecclesia Parochiali, Ejusdem Vil-
læ Grybozow permota, non modo Bona certa sua Hæreditaria, eidem Ecclesiæ Grybo-
szovien. ejusq Rectori pro tempore existenti de novo donavit et inscripsit, verum etiam
ea quæ ad ipsa ex antiquo ptinebant, ut pote Decimas ex Bonis suis provenientes p-
cavere volens, ne Successu temporis in earum usu Rector illius turbaretur, Inscriptio-
ne eadem ipsi reformavit et assecuravit. Cujus qdem Inscriptionis quæ tam donatio
nova quam antiqua reformatio continetur ex Actis Capitanealibq Castren. Civita-
tis Novæ Corczyn Authenticæ transumptæ, et coram Nobis exhibitæ tenor e talis:
Ad Officium Actaq. præsen. Castren. Novæ Cittis Corczyn veniens ptr. Rndg Albertg
Capricius Decanus Opatovecen. Rector et Plebanus Gryboszovien, obtulit eiden
Officio præsen. Castren. Novæ Civitatis Corczyn Inscriptionem infra scriptam ex Act.
Castrensibq Capitanealibus Cracovien. emanatis Sigillo Castren. Crac. obsignatt
sanam salvam illæsam, omniq vitio ac suspicionis nota, prorsus, carenden. Quod
inhærendo constitutioni publicæ in Convocatione Crac. Coronation. Sacræ Mttis Regiæ Domini
nunc feliciter regnan. sancitt. Quando qdem Bona infra specificata donata in juris-
dictione Capitaneatus præsen. Novæ Cittis Corczyn consistunt, petijt ab eodem officio p-
senti suscipi, juxta pscriptam constitution. super recensitæ, eandem Actis præsen. Officii Ca-
stren. ubi Bona infra nominata donata ut præmissum est consistunt, inseri et actuari
admitti, Cujus petitioni uti Justæ Officium præsens annuens dictam inscriptionem susce-
pit, et Actis hisce Castrensibus inseri et actuari admisit, mandavitq in tenore Verbo-
tenus qui habetur talis: Comparens ptr. coram Officio Actisq præsen. Castrensibus Capitt.
Cracovien. Generosa Beata Constantia de Mirow Bużenska, Gnosi olim Petri
Bużenski Capitt. Brzeznicen., Dopczycen. relicta Vidua in Villa Grybozow Hæres
sana mente et corpore existens, a Terris districtibq juribus jurisdictionibus q suis
quibusvis propriis et competen. recedens, Huic vero Jurisdictioni præsenti Castren. Crac.
secum Successoribq Bonisq suis omnibus, totaliter, quo ad Actum præsen. attinet incorporan,
palam, publicè libere ac per expressum recognovit. Quia ipsa Zelo pietatis et devo-
tionis instincta; Cupiens Cultum Divinum in Ecclesia Parochiali, Tituli Assumptionis
Gloriosissimæ B. Virginis Mariæ in Villa sua Hæreditaria Grybozow, dictt, Sitt promovere, proventusq
ipsius Ecclesiæ augere, et locupletare eidem Ecclesiæ ipsiusq Rectori nunc existen.
et in posterum ipsius Rectoribus pro tempore existen. rite ac legitime ab Ecclesia Ro-
mana Catholica ordinatis et constitutis pro uberiori ipsorum sustentatione, Decimas
manipulares omnis Grani et seminis ex Agris Prædij in præfata Grybozow sitt, nec
censum per gross. 15 Polon. ab Hortulanis ex Villis duabus, una Wola Gryboszowska
et præfata Grybozow; altera ratione Decimæ manipularis, omnibus et singulis annu-
atim pro Festo S. Martini Pontificis et Confessoris sibi reqsiti, pendi et solvi solitt.
Præterea duos Cmethones, in eadem Grybozow videlicet Petrum Borzynek, et

Stephanum Jagielka vocatos, possessionatos cum hortis et agris eis antiquitus
pertinen, duos item Hortulanos in eadem Villa Grzboszow existen videlicet Valenti-
num Swiecz et Thomam Wesiszko cum Hortis et Agris eis antiquitus pertinen, unà cum li-
bera Lignorum incisione pro foco, aut usu domestico, Sepibusq in fundo et Hæreditate
Villæ præfatæ Grzboszow, pascuisq liberis in fundo suo, tam Ecclesiæ Præfatæ Recto-
ri, qm etiam Cmethonibus et Hortulanis prænominatis, libera deniq piscatione in la-
cu Stara Wisla, Splawce et Trzesznow dictis ipsi Soli Rectori. Agros insup Curia-
ales diversis Campis et locis iacen. Primo in Campo versus Villa Brzeskupice conti-
guitate Agri Plebanalis jacente ad Sulcos 14 tam longe sicut antiquitus Plenat.
ager tendit. Item alium agrum in Campo Villæ Libiezko versus immediatè adjacen-
ti Agro Plebanali dicto Czernie Oziemne inter viam publicam tenden Opato-
wiec ad Libiezko ex una, et aliam Viam de Grzboszow in Opatowiec parte ex altera,
Latitudinem Sulcorum Sexaginta. Item 3tium Agrum versus Villam dictam Zelicho-
wska Agro Plebanali contiguum, cum prato eidem adjacen tam longè prout ager Ple-
banalis antiquitus extendebatur. Item pratum Zalesna Laka nuncupatum, penes
pratum Plebanale antiquitus ibidem consisten. Item Hortum integrum jacentem in-
ter Hortum Valentini Swiecz ex una, et Laurentij Tabernatoris ex altera parte.
Item ex Horto dicto Wieczlawski quatuor Sulcos, pro usu Plebanali, cum omni jure
Dominio et proprietate, omnibus et singulis fructibus, proven, utilitatibus
attinen et pertinen universis nullis exceptis, nec pro se, Suisq Successoribus, nec quo-
vis alio reservatis, sed omnibus in genere, et singulis in specie comprehensis, ita
longè latè circumferentialiterq prout se eadem bona in Suis metis et limitibus
extendunt, et prout eadem ipsa recognoscens tenuit, habuit, et possidebat, de-
dit donavit, ac titulo puræ et irrevocabilis donationis inscripsit, et resignavit,
prout hac sua præsenti recognitione dat, donat, inscribit et resignat, perpetuo et
in ævum, Juspatronatus tamen Ecclesiæ Præfatæ in Grzboszow Præfata Gnosa Be-
ata Constantia Buzenska regns sibi Suisq Successoribus in toto reservat. Ea tn
Conditione adjecta, et si ex Successoribus ipsius recognoscentis aliqui (quod Deus
avertat) in hæresim prolaberentur et ab Ecclesiæ unitate Sancta Romana deviarent
vel aliqs eorum prolaberetur et deviaret. Jus Patronatus et præsentandi Ecclesiæ ejusdem
in Grzboszow ab ipsis tolli et de potestate ipsorum eximi tamdiu, qmdiu ad gre-
mium et Unitatem Ecclesiæ non fuerint reversi, et Fidem Catholicam non profiterent.
Quodsi vero omnes Successores rgnatis (quod absit) in hoc errore perseveraverint.
rint. Jus totum Patronatus et præsentandi Ecclesiæ Supranominatæ in Grzboszow
ad Rndmos Eppos Crac: pro tempore existen, tanqm loci ordinarii durante hoc
infausto casu devolvi et pertinere vult et intendit, Ita, ut ijdem Rndmi Epi Crac:
vigore præsentis inscriptionis de eadem Ecclesia in Grzemboszow aliquibus Personis
idoneis providere ac eosdem investire et instituere possint et valeant. In quæ qui-
dem Bona supranominata inscriptione præsenti donata et inscripta Præfata rgns
Gnosa Beata Constantia Buzenska dat et admittit præsen Rectori ejusdem Ec-
clesiæ in Grzboszow moderno, ejusq Succedaneis ejusdem Ecclesiæ Rectoribus pro tempo-
re existen realem intromissionem actualemq, et pacificam possessionem, cum præsenta-
neo usu fructu, qndocunq voluerit acceptandam per ministerialem quemcunq sibi duxe-
rit ad Eligen. Debetq et tenebitur Præfata recognoscens Gnosa Beata Constantia
Buzenska Sese ac Suos posteros sub damnis Terrestribus Præfato Actori ejusdem Ec-
clesiæ in Grzemboszow ipsius Succedaneis inscribit et obligat præsen ipsum et ejus
Successores, ratione Bonorum præfatorum, donatorum et inscriptorum ab omni impetitio-

ne

ne juridica quarumcunq Personarum Status Sexus, et condicionis cujusvis existen toti-
es quoties opus fuerit tam in toto qm in parte, tueri, evincere, et intercedere, nec non Bona pno-
minata pen donata ab omnibus Juribus, et Inscriptionibus, Tum Citationibus qbsvis in Bo-
na eadem sup se et Successores suos importatis, importandis suoru̅ per suos jurib processibus
in bonis eisdem sup se et Successoribus suis obten et obtinen per omnes pscriptiones Terrestres
prout ad qmlibet Persona Terrestris ptinet pscriptio, emundare et eliberare; Itaut Praefatq Re-
ctor sive Plebanus modernq cu suis Succedaneis, tam in toto, qm in quavis minima parte, ea-
dem Bona pacifice et quiete possidere queat. Nec debet pfata recognoscens cu suis Succes-
sonibus pfato Rectori sive Plebano Ecclesiae in Grembosżow, ipsiusq Succedaneis eandem in-
tromissionem et possessionem Cora officio pnti admissa denegare, imo Benebiq eandē
cum suis Successoribus effectualiter dare et admittere, datamq et admissam, p se vel quas
vis submissas et subordinatas Personas non adimere et praepedire, et pfatu Rectore cu ipsius
Succedaneis in Bonis sup nominatis, tam in toto qm in parte non injuriari. Sub Damnis Terre-
stribus simplici verbo taxan ob non completionem pmissionu omniu et singuloru, tam in toto
qm in quavis parte pfato Rectori et Succedaneis ipsius toties quoties opq fuerit ad solven
succumbere: Pro quibus quidem damnis Terrestribus ob non completionem pmissionu suc-
cubitt ac pro re aliqua principali Citta existens pnominata recognoscens Gnosa Beata
Constantia Buzenska, v ipsiq Successores Citti ad instantiam pfati Rectoris sive Plebani
Ecclesiae pdictae in Grembosżow et Succedan ejus pro tempore existen ad officiu Castren
Capit Novae Civitatis Korczyn, ex tunc receden ut supra a Terris districtibq, juribus jurisdi-
ctionibq suis qbusvis proprijs et competen receden et se cu Successoribq Bonisq suis obus offi-
cij illius Castren Capitt Novae Civitatis Korczyn jurisdictioni quo ad respondendu et inscriptionis p-
senti in toto satisfaciendu, totali incorporan in Termino Citationis Termino tanqm peremptorio sta-
re, parere, respondere, et pro damnis Terrestribus, ac re ipsa principali pro qua Citabitur
tam in toto qm in parte, toties quoties opus fuerit satisfacere debebit ac tenebitur, se
ac posteros suos obligat, eundem Tmu peremptoriu terminu et alios omnes subsequen
ejusdem Causae Trnos, semper peremptorios vera infirmitate, propria minorennitate
Successionis Tmor intra v extra Regnum servitio militari ac admunimenta, alijsq Le-
galibus impedimentis et dilationibq non differen. Ad quietem ultra proximos Trnos
querellantium Offi Castren Capitt Novae Civitatis Korczyn dilatione sibi non recipien. Nullasq
motiones, appellationes, ac earu prosecutiones, facien ac praemissa omnia et singula
poenis simplicibq v triplicatis evasion falatij Juris pscriptione Terrestri, Bello Conventi-
oneq et alijs qbusvis juris remedijs et defensis n subterfugien hac sua pnti re-
cognitione ad pmissa median. Actu in Castro Cracovien feria Sexta in Vigilia Fe-
sti SS Petri et Pauli Aplorum. Ani Dni 1599. Datum in Castro Novae Civitatis Korczyn
feria 6ta post Festu S. Laurentij Martyris proxima A. D. 1599. Joannes Charzo-
wski Vice Capitan Novae Civitatis Korczyn mp. Post cujus tandem Inscriptionis p-
insertae exhibitione, debita cu Instantia petitu fuit a Nobis, Nne ejusdem Gnosae
Beatae Constantiae. Suprascriptae quatenus eandem admittere, approbare et cum
ejus contentis, in omnibus cunctis Clausulis articulis et Conditionibus confirmare
roburq Authoritatis ordinariae pariter et decretu ipsi apponere, nec non Bona in
ea specificata Ecclesiae pdictae in Grembosżow, ejusq Rectori legitime pro tempore exi-
stenti, atq immunitati ac libertati Ecclesiasticae adscribere et attribuere, sed et one-
ra Ejus Rectori pro tempore existenti intuitu usus, fructus eorundem Bonoru pe-
deinceps certo modo, et ordine adimplenda imponere dignaremur. Nos vero memoratq
Bernardus Maciejowski Epq Crac. formam juris in talibus fieri consuetam servare vo-
lentes. Et ne forte per celere in pmissis approbationis Nostrae Decretu, alicui p-
judicium facere videamur; ante omnia Nostras Collationis Lras in vim Cridae gnlis,
contra omnes, jus aliquod et interesse sua, ac donatione et Inscriptione Bonoru dictae
Ecclesiae Parochiali in Grembosżow Dioecesis Nrae Crac: prout in Lris supranotatis conti-
nes, factam ex adverso se habere putantes pmittendas esse Statuimus, pmisimusq. In qua-
rum demum termino hodierno legitimo, nemine in Contrariu comparente et ean-
dem donationem, ac Inscriptionem impugnan, pfata vo Gnosa Dna Beata Con-

stantia

stantia de Mirow Citatorum contumaciam, accusante et eadem non obstante Commis-
sa fieri petente, Nos citatis omnibus intra horam audientiae consuetam expe-
ctatis et non comparentibus contumacibus reputatis, donationem Bonorum, eorumque In-
scriptionem, prout supra continetur, Ecclesiae Parochiali praedictae Grzymbozovien. factam
duximus esse admittendam, approbandam et confirmandam, Ecclesiaeque eidem Parochiali in Grzymbozow
ac ejus Rectori legitimo pro tempore existenti et immunitati ac libertati Ecclesiasticae
adscribendam, attribuendam et incorporandam, prout admittimus, approbamus, confirmamusque, adscribi-
mus, attribuimusque et incorporamus in Dei Nomine praesentium authoritate Nostra ordinaria; Ut vero haec eadem
Generosa Beata Constantia ex hac donatione fructus speratos consequi valeat: Cultusque
Divinus in eadem Ecclesia Grzymbozovien. per ejus Rectorem pro tempore existentem ex hac occa-
sione auctiori modo celebretur, propter hunc enim Deo Praepotenti reddendum, muniaque Eccle-
siastica obeunda beneficia constituuntur, Ideo statuimus et ordinamus, ut deinceps Re-
ctor Ecclesiae ejusdem pro tempore existens, et ipse circa Ecclesiam continuo personaliter reside-
at, et Vicarium, Rectorem Scholae ac adolescentem cantu peritum, qui etiam loco Campanatoris
sit, perpetuo foveat, Vicarium florenis decem, si ei prandium subministrare nolit, si vero sub-
ministraverit quinque, Rectorem vero Scholae duobus, Adolescentem autem uno pro
quolibet anni quadrante salariabit. Atque Rectori quidem diebus Dominicis et Festis
celebribus prandium tantum, adolescenti vero diebus singulis prandium cum Coena dabit.
Qui omnes in distribuendis obventionibus Ecclesiasticis contingentibus talem modum serva-
bunt, ut offertorii Vicario duae partes, Rector Scholae 3tia, et ex hac Rectoris adolescen-
ti similiter 3tia pars cedat, a processione funebrali, decantatione Salve pul-
su Campanarum, solutionem Rector cum Campanatore percipient, a Vigiliis autem
et conductu Vicarius duabus partibus solutionis, illi vero 3tia potientur. Si vero fu-
nus aliquod insigne atque celebre fuerit, ex hoc Plebanus, pannum et Celam, ex integro
pro se, offertorii vero duas partes, 3tia Vicario cum Rectore Scholae et Campanatore
relicta tollet. Quodsi vero Vicarium et Clericos praedictos fovere continuo aliquo
modo subterfugiat, tunc hoc casu nihilominus eam pecuniam, quam in eorum salaria
convertere debuit, pro illo toto tempore, quo omnes non habuerit ad fabricam
Ecclesiae dare teneatur, coactus vel sponte tenuerit ad officium. Insuper singulis
quartis quidem pro Vivis, sextis vero feriis festo celebri non impeditis pro mortuis
Benefactoribus sacrosanctum Missae Officium leget et celebrabit, legique et cele-
brari faciet, Praeterea in Festis Nativitatis Domini, Circumcisionis, Epiphaniae
Resurrectionis, Ascensionis, Conductus Paschae, Pentecosten, Sanctissimae Trinitatis, Corpo-
ris Christi, Beatissimae V. M. Dedicationis Ecclesiae, SS. Joannis Baptistae, Petri
et Pauli Apostolorum, Laurentii, Michaelis, Stanislai, Adalberti, SS. Omnium
in Dominicis Adventus, et Quadragesimae primas et secundas Vesperas ex in-
tegro ac unum Nocturnum cum Hymno Te Deum laudamus. In aliis vero Festis
celebribus ad populum et Dominicis diebus per annum currentibus, primas et secundas
Vesperas tantum, sub onere Conscientiae decantari curabit, Decernentes itaque omnia
et singula suprascripta, robur debitae firmitatis in omnibus et singulis punctis
clausulis et conditionibus suis perpetuo obtinere debere praesentium Literis Nostris, easdem
in fidem manu Nostra subscripsimus, et sigillo Nostro communiri jussimus. Actum
et Datum in Curia Praediali Villae Bolechowice Episcopatus Nostri Crac: haereditariae
Die [illegible] Mensis Octobris A. D. 1600, Praesentibus [illegible] Vene-
rabilibus, ac Generosis Martino Szyszkowski Canonico Crac: Cancellario, Sigismun-
do Roszczyszewski, Scholastico Vilnen., Luca Doctorio Sacrae Theologiae Doct.
Decano Luceorien., Stanislao Uszynski Canonico Kielcen., Joanne Equitio
Montano, Praeposito Sandecen., Stanislao Lesolt Plebano Kleczelen., Gregorio
Brodowski Vladario Nostro Crac: Christofero Bogusz, Joanne Kochanowski
Joanne Frydrychowski, Baltazaro Wąsowicz, Jacobo Cebrzyk, Petro
Meczyna, Stanislao Leszka, Sigismundo Frydrychowski, Petro Adamowski,
Nicolao Dąmbrowski, Caeterisque Curiae Nostrae Familiaribus.

Bernardus Episcopus
Cracovien. Manu propria

1

1599 donacyja kościołowi Grzymbozowskiemu przez P. Kurczewską [illegible]

1599.

Collationatum

13 34

Ad Officium et Acta praesent. Castren. Capitan. Cracovien. personaliter veniens Gnosus Sebestianus Grodecki obtulit offi. praesent. Castren. Capitan. Cracovien. lras infrascriptas Sacrae Regiae Mtis ratione infrascriptorum emanat. sigillo maior. Cancellar. Regni communitas petens easdem per Officium praesens a se suscipi et in Acta praesentia pro parte dictorum iuxta Consuetudinem Regni eo nomine sancitam inserere admitti quas quidem lras Officium praesens Castren. Capitan. Cracovien. ad affectationem praedicti offerentis suscepit et in Acta sua inscribere mandavit Quarum quidem lrarum de verbo ad verbum tenor sequitur talis.

Sigismundus Tertius Dei Gratia Rex Poloniae Magnus Dux Lituaniae Russiae Prussiae Masoviae Samogitiae Livoniaeque necnon Suecorum Gottorum Vandalorumque haereditarius Rex.

Gnosis Georgio a Zbaraz Incisori Regni Pincern. Sokalien. y Capitaneo Stanislao Lubomirski Sendomirien. Sezepusi [illegible] Stanislao de Brzezie Branski Gladifero Regni Leloviens. Capitaneis nris Martino Chelmski Vexilifero Hieronimo de Przylek Przyleski Dapifero Cracovien. Sigismundo Paszowski Iudici Terre Lublinien. Fidelibus nobis dilectis gratiam nram Regiam Gnosi Fideles nobis dilecti. Intellexim. Institutam fuisse actionem Nobili Adamo Wojkowski studioso Academiae Cracovien. ratione interemptionis Nobilis Joannis Grodecki Crac. perpetratae. Ubi eiusdem interemptionis complici Cum Iudi [illegible] idem Judicium Tribunal Regni inhaerendo statutis et Consuetudinibus Regni eandem causam ad nos remisisset Ut nimirum ad cognitionem Suae causae iuxta praescriptionem Institutorum Regni Commissarios certos designaremus Quam nos Juribus et libertatibus praefatae Academiae ab antecessoribus nris benigne indultis et collatis non derogantes aequitate etiam ipsa exigente ne tantum facinus impunitum maneat fidelitatibus Vtris quarum non vulgaris iuris cognitio et eximia dexteritas nobis probe perspecta est cognoscendum huius causae negotium committimus et demandamus Ut earum eosdem Ut desiderato aliquo certo tempore et die locoque hic innotescentibus partibus quarum interest vel interesse intellexerit in

arcem Cracov. conveniant allegationes et controversias par

tis utriusque examinet sententiam ipsam diligenter revideat, ipsisque

bene revisis et perpensis causam eandem nulli partium favens deci

dat Deum et iustitiam eius prae oculis habens, in quo conscientias fi

delitatesque vestras oneratas esse volumus fidelitas vestra decidat et

ad nos appellationem parti gravatae non deneget, in omnibusque

secundum praescriptum legum Regni in ea causa procedat. Nec

aliter pro gratia nostra facturi, Unius duorum et plurium fideli

tas vestra absentia non obstante. Datum Varsaviae XXVII Men

sis Martij Anno Domini MDCXVIII Regnorum nostrorum Polon.

XXXI Sueciae XXV Anno. Ex Commissione Sacrae Re

giae Maiestatis propria Ioannes Marcinkowski

Actum in Castro Cracoviensi Feria Quarta

post Dominicam Exaudi proxima Anno Domini

Millesimo Sexcen... Decimo Octavo.

Ioannes Skaiski ... Capitaneus ... Iudex Castrensis ... Cracoviensis

Correxit ...

Oblata ... Com

missionis Grodeckiorum Servient

In ... Grodo.

F. 4ta post Exaudi 1618

Commissio

14

35

Dervilus et Admodum Rnde Dne
Domine Dne Colendme

162... 2 Octobris

Wziąłem list wm mego Miłego Pana pospołu y z fundatyami nowego Col-
legium barzom się ucieszył z drugimi Collegami swymi, z tak pobożnego y szczo-
bliwego zawiązku którego Pana Boga proszę aby do skutku co naywiększego przy-
z naszey strony przyczyniemy się wszyscy do tego ochotnie aby w tym zacza-
tonia y stumien zali Akademiey naszey pokazał się, na czwarte Państ-
ukontentowanie wmm naszych Miłych Panow, y przyiaciół; ale że pisa-
wm mego Miłego Pana trafiło na czas Vacantyi, których dla rozieżdżania
drugich Panow Professorow Convocatiey nie mógł uczynić, posłaniec zaś
oddawszy list zaraz wrócił na zad. Nie będziemi wm miał za złe że
całey resolutiey wmu memu Miłemu Panu nie piszę. Ilem iednak prze-
nisty okiem tę fundatią mógł zrozumieć, życzył bym aby wmu moi Miły-
ciśnie opisać raczył qualitatem Professorum, Officia y sposob, do którego m-
dalione zmierzać raczysz, aby się nie omylili y nie respondowali
w przysłaniu subiectorum, pogotowiu wiele salary każdy mieć m-
by kunktacie teraźnieyszych czasow a odległość miesiąca tamtego po-
kondiarium, y pewnego, y trwałe mieszkania nie by ie kto mieć mógł przy
honie osobliwie qualificatus takiego ia rozumiem potrzeba na tamtym m-
seu in media Concurrentia Lublina y Brześcia a kto by też na tym pociąg-
mniey osob, a bene Conditionatas żeby się wyrządzonały y pociągneli do
Coria łaskawiu wmu mego Miłego Pana y miłości polecam. Ochraniać
tiey Pana Boga proszę aby w dobrym zdrowiu na pociechę nam czonać
Swiatobliwe wmm meenta łaskawie raczył. Dat Cracoviae die 28 8bris Ao 162

ffratris et Addictissimi
Servus

addictissimus
Naymniejszy
Ac Rector

Perillri et Admodum Rndo Dno Chrisłupke
re Wilski Officiali Gnali Podlachiae Regeto
Bielscen. Dno Dno et amico observandmo.

H. Waymana list
Dnowj Profesore Jeb
mieli Jelania dob.

VRBANVS P.P. VIII. 1625 20 Decemb.

37

Dilectissime in Christo fili noster salutem et Apostolicam benedictionem.

Cracoviensem Academiam quam non modo officinam doctrinarum sed etiam propugnaculum Religionis in Polonia esse voluit Celeberrimus ille Jagello Regalis familiae Princeps munire semper debet contra temporum iniurias beneficentia Regum et Auctoritas Pontificum. Proinde Dum illam patrocinio tuo et debitum Jagellonio generi pensum persolvis et ipsos fulcis ... veris ... sapientiae. Ne ipsi collins potentia iniuriam inferat ... causam quam tanto studio commendas diligenter cognosci a Romanae Rotae Auditoribus, quos ex variis nationibus selectos Europa colere solet tanquam Antistites iustitiae. Nil ergo in ea lite ab eorum sententia expectandum nisi quod gratum futurum sit omnibus quicunque in iudicandibus non ... sequuntur cupiditatem sed rationem quaeritant. Nobis certe ... solatium additur dum aliqua in re paternum affectum testari possumus ... to Principi. Cui Apostolicam benedictionem peramanter impertimur. Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XX Decembr. M.D.C.XXV. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Joannes Ciampolus

Dilectissimo in Christo filio nostro Vladislao Sigismundo Poloniae et Sueciae Principi etc.

Serenissime Princeps ac Domine.

Causam Crac. Academiae ut Celsitudini tuae iam pridem innotuisse puto S. D. noster Sac. Romanae Rotae Auditorio diiudicandam commisit gravissimum enim negotium non nisi per gravissimos ac pene ex universo christiano orbe lectissimos iudices cognoscendum erat et iudicandum. Ex huius igitur supremi Auditorii integerrimo et sapientissimo iudicio finis controversiarum expectandus. ... ut Celsitudini tuae geram, ... sedulo cum duodecim viris istis ut ... universam accurate ... quod cum praestitero et Celsitudini tuae iustitiae ... sit assertori et voluntati ... quam tibi iam pridem liberus devoveram faciam satis. Deus Celsitudini tuae felicitatem ad votum augeat. Romae Dat. VIII Mensis Novembr. 1625.

Celsitudini Vestrae

Humillimus servus
L. Cardinalis Magalottus.

VRBANVS P.P. VIII Ad Serenissimum Regem

Charissime in Christo fili noster salutem. Qui lacte pietatis iuventutem
nutriunt, et armis lucis haeresim aut profligant aut exterrent, sacerdotes
Soc. Jesu digni sunt qui in Polonia perfruantur benevolentia populorum
et patrocinio maiestatis tuae. In eorum enim collegiis quae gymnasia sapientiae
habentur ij gladij ancipites cuduntur, quibus feliciter solent contundi
diabolicae legiones. Quare molestissimum accidit pontificiae sollicitudini
tantum istic licuisse patri discordiarum, ut eos et academicos Cracovienses
quos in domo Domini decet ambulare, cum consensu in acerbas lites coniecerit.
Nos utrique parti credimus id gratum fore, quod iustitiae lex in Romanae
Rotae tribunali decreverit. Selecti enim ex variis nationibus iudices, tam
grave negotium, quod tanto Regi graves conficit sollicitudines, unius rationis
ponderibus pendent. Omnino dabimus operam ne iniuria inferatur ijs sacer-
dotibus quos apostolicae authoritatis defensores armat patrocinium Maiestatis
tuae, cui apostolicam benedictionem amantissime impartimur. Datum Romae
apud S. Petrum die 20 decembr. 1625. Pontificatus Tertio

Litterae a Sanctissimo ad Vladislaum Principem Poloniae et Sueciae.

Ad eundem à Cardinali Magallato.

Item a Sanctissimo ad Regem Poloniae.

38

Pan Marszałek Powstał przeciw nim, vrgebat o Akademią, dając rationes zeta... naywiększa iest do obrony, bo dayże tego nie doczekali, co chcą aby nas persubtilia media wyzuć ... spraw, y wolnosci naszych, żeby posteritati nostrę tak drogo nabyte libertates per tot tempora, per tot principes mieli zatłumić y subvertere, do gardła tego potrzeba bronić, Bo day nie żył komu niemilszy iest złoty łancuch nad żelazne pęta, et aurea Libertas, nad ferream Servitutem, niegodzien ten w którey żyie wolnosci. Statut mowi Vna Schola Vnus Rector.

Woiewodztwo Poznanskie vrgebat, żeby na tym Seymie rostrzygnąc te sprawę żeby Jezuitą szkoły koniecznie zawarli, w Krakowie. Woiewodztwo Krakowskie także. Woiewodztwo kaliskie. Jako Krol JMć raczeł poprzysiąc pokoy inter dissidentes in religione wiedząc iakie ztąd enormitates, z tey okaziey wszystkich rzeczach działy, y do tąd się dzieią, daleko więcey Akademia która iest na mieyscu takim gdzie są wszytkie Regni insignia od lat 202 sine prepeditione, praw y swobod swoich zażywała, nie może bydz sine periurio violata. Dziwam się temu czemu a Oycowie Zniecęcią y zniezyczliwoscią swoich porywaią się mieysca maiąc więcey aniżeli 45 Collegia w Oyczyznie naszey. Oycu S. Zolnierem obedientią według sumnienia mego ale żebym prawa y wolnosci moie oremu sub censuram dawac miał to ani iemu conveniet ani nam iest pożyteczno bo mille ztąd absurda pochodzą. Woiewodztwo Wilenskie zgoda wielkiey Polski. Woiewodztwo Siradzkie z P. Jasinskim na Comissarze Ziemia wielunska zgodą Poznanską. Woiewodztwo Łęczyckie Ziemia Zmudzka Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie. Ziemia Chełmska, Woiewodztwo Ruskie Wołynskie, Smolenskie z Woiewodztwem Poznanskim. Woiewodztwo Lubelskie. P. Woyski Lubelski na P. Jasinskiego ...

Zaprawdę dziwno mi temu że Akademia cierpi krzywdę od Heretyka, a Jezuici ... tecky, poszło to na iednego Tatarzyna gdy ieden Biskup miał mszą, rzekł Biskup Dominus vobiscum, on stoiąc za nim Et cum spiritu tuo odpowiedział, a Biskup na diabeł to ciebie dotyczy. Nierozumiem tego Oczadnym żebyście wnśc niekochalicie v prawach, y wolnosciach swoich aleby contrario modo trzymał y rozumiał, czyni sobie samemu wielki gwałt, y wielkie praeiudicium. Woiewodztwo Płockie na Comissarze. Woiewodztwo Bełskie, żeby Jezuici nie tylko w Krakowie ale y nigdzie w polszcze nie uczyli. Woiewodztwo nowogrodzkie Jako wolno było Krolowi Jagiellowi fundowac Akademią w Krakowie takteż wolno tak ~~tesz wolno~~ X. JMć fundowac Collegia Jezuickie. Woiewodztwo Mazowieckie na Commissarze Powiat Starogrodzki Pomnie Starego iednego słowa, ale madrego człowieka niebyło tylko iedna Akademia w Krakowie, y iedna mennica przed laty. A przecie y ludzi zacnych y mądrych cnotliwych dosc bywało y pieniądze dobre bywały. Teraz więcey insz mistrzow nowych, y mincarzow, a ludzi zacnych y madrych niemasz, y pieniądze niechotliwe, tylko odstarych domieciesię prawdy. Jezuici ci są madrzy, a ostrzy y chcą ... tak tu wprowadzic inquisitią y wprawiać swoich sub censuram Oycu swietemu przeto bedzie zainteressowan kazdego ... Amicus Pilatus, sed magis amica veritas. Jezuici pięknie uczą ale niech swoich tak Regulansow ucza na Commissia niepozwalac.

1626.

Nota wszytkich Woiewodztw na Seymie Walnym 1626. W Warszawie o Aka-
demiey Krakowskiey Przeciwko Iezuitom.

16

A interea Pan Marszałek wniosł do Koła Propositią o Akademiey: Przyzwano Aka-
demikow, Zaczym ieden Przełozył taką skargę formaliter

Niemały Wiek Przeszedł, iuszto Lat 220. y kilka iako Akademia Krakowska od swiętey
Pamięci Krolow Polskich a osobliwie Jagiełła fundowana, nadana uPrzywileiowana, y gru-
townemi Prawami mocno obwarowana, non sine emolumento tey zacney Rzeczypospolitey, tam
ad togam, quam bellum, wielkie mnostwo wielkich męzow zsiebie wydała, Pewne są tego d-
mowe y Cudzoziemskie Historye, y teraz evidentissima signa że nie iest effekt, y żdanie, ...
wono zwielom rość, y Krzenić będzie ani iey żadna zagłuszy sententia. Zażywała
dotąd Wielmożni Panowie Praw, y nieznała simultates, novitates, odia tumultow nie sł...
chac było, tu teraz niewiem, quod factum, quis spiritus, Porusza Oyce Iezuity gdzieby m...
li bydz z Oycow spokoynych cichych, turbatores Legum, alieni cupidi, interruptores ...
cis, złe to iakies omen; a nam teraz summa iniuria. Prosi Uniżenie wsa swych Mściwych P...
Żebyście wsc gravitatem zacnego Koła tego intercessorio modo do I.K.Mci interponere
raczyli, żeby te szkoły nowe zawrzec, a Akademią Przydanych Prawach, wolnosciach
raczyli ... utwierdzic Panskim wyrokiem, swym raczyli, zaco Bogomodlstwo Powinne ob-
Zostawić.

Respons Marszałkow.

Zacność y Merita Akademiey Krakowski, wiadome Swiatu wtey Rzeczy ... ktore
dnego tak peregrinum niemasz, coby się mu niedziwić tego niegodziło, wywodow, y dowo-
nam nato szukać nie Potrzeba zdawnieyszych czasow, mamy, y wdzisieyszym wieku zacne
Obyga Stanu wielkiey godności subiecta ktore mądrością y dzielnością, et in toga et in
armis iasno wtey Rzeczy Świecą. Powinnizmy Przeto Oswiadczać tey Akademiey debitam
gratitudinem, y Przyprawach iey, qua uno eodem volumine Legum nostrarum sunt con...
presensa, takiakoby wolnym in Libera Rep: narodom będzie godziło stanąc y opowiedzieć
Naprzod ia sam zmieysca mego taką Sententią moię fero, że nię pierwy żywot odbierzy
niżlią wnamnieyszym Punctie odstąpię od praw y wolnosci tey Akademiey zaktoremi, et d...
mea agitur libertate.
Zatym roskazał IMP. Marszałek Akademiey Prawa, y Przywileie Produkowac wposel-
skiey Izbie_ odpowiedzieli żemy Propter fatum iakiego niesmieliżmy wziąc wdrogę ta...
drogiego skarbu Akademiey naszey ale odsyłamy się ad Volumina legum, y tak Prawa ...
że ukazniemy wedle ktorych raczcie wsc sprawe naszę rossądzić.

Die 25 Februarij 1625.

Proponował tedy sprawe Akademiey IMP. Marszałek.
Odezwali się P.P. P. Iasinski, a Przytym kilka Litwy, y zmarowsza żemy oprocz obrony
Litewski dzis traktowac niebędziemy.

1627

39

Mcÿwÿ Xięże Kanoniku

Wbezpiecżnÿm gruncie gotew, okrętu swego zasadziwßÿ, ÿ na sczęśliwÿm brżegu wÿ:
śiadßÿ, nie co inßego wm considerowac racżÿß; iedno to, co na wielkim, ÿ straßnÿm morzu
Swiata tego, ludzie nawiguiący znośic mußą: Między ktoremi ÿ ia, z lichą, a nabotwia:
tą nawą moią, iescże się kołacę, nie mogąc do Portu przÿpłynąc, a wżdam nie tracę nadzie:
ie, kiedÿ iescże mam pewnego z wmci Patrona, za ktorÿm iako za Kompasem bieg swoÿ
diriguię, ÿ iescże na obłędliwÿm Oceanie płocząc się, do osobÿ wm, iako do Asylum, listownie
przÿßedßÿ, proßę o podanie ręki, a zatÿm ÿ postanowienie w Ziemi obiecaneÿ. Jest wiele
inßÿch, ktorżÿ, z Promotieÿ wm vrośli, ÿ do tąd rostą: Niechaÿ że, ÿ ia ostatni, w tÿm
rżędzie nie będę, ktorego bÿś wm nie miał postawic, przed ludzmi: Acż iuß więceÿ Kra:
kowa puscic się nie chcę; lecż żem iescże do niego nie przÿpędził: Proßę o łaskawe do
Żaglow moich wiatrÿ. Za co Bog wßechmogacÿ koroną w krolestwie swoim nagotowaną
głowę wm ozdobi. O co ia ÿ z swoimi prosic będę: w Olkuszu 10 Nouembr. 1627.

Wmci mego wielce Mciwego Pratata
y Mciwy sługa.

Stan. Sadrowski: m.p.
Pisarz Miejski Olkuski:

Memu Miłwemu Panu JE^o Mći X. Za:
chariaszowi Starnÿgielowi Kanonikowi
S. Annÿ w Krakowie Collegiatowi wiel:
kiemu Sławney Akademieÿ Krakowskieÿ
należÿ

28 17 Octob.

Iasnie Oświecone Xiążę,
á mnie wielce Mćiwy Pánie.

18

41

Dziwno mi barzo że mię ktoś udał przed W. X. Mćią iakobym Akademikow Krakowskich z Jezuitami iednáć y ugadzáć miał, o czymem ani myślił, wiedząc że ich spráwá agitatur in Urbe, y Decretu z tamtąd obiedwie stronie czekáią, á ia się tesz owego trzymąm, lite pendente nihil innouandum. Prawda że przed siedmią lat zá żywotá Xdzá Janidla ktory często Rectorem bywał, począłem był z nim traktowáć, y z inszemi, żeby szkołom Jezuickim nie przeczeli, ktore chcieli byli Jezuici ták poddáć pod moc y Jurisdictią Rectoris, żeby byli wszyscy Studenci Rectori przysięgali obedientiam, y Rector ich karał podług zasłużenia, y żeby káżdy Jezuicki Student powinien był namniey iedney Lectiey w Collegium słucháć, ale tá ugoda żem widział iż trudności miała, nie doszła, y zaniechałem. Na wolności Akademiey y na práwá iey nigdym nastęmpowáć niechciał, y owszem ile mogło być z mnie bonum illius promouebam, widząc że iest præcipuum Reipublicæ ornamentum, y czego drudzy Biskupi dla niey nieczynili tom ia czynił będąc Biskupem Łuckim y Płockim, dawałem im pensionem na synodzie dawno przedtym na Biskupy włożoney. A nastąmpiwszy na krakowskie Biskupstwo, dałem im wies u Lelowa Białą, ktora z Pszenicami sześć set złotych czyni, y trzymaią ią ad beneplacitum meum, ale pewnie iey onym nie wezmę. Tom iedno teraz uczynił w krakowie będąc, żem upomniał X. Rectora

Rectora, y niektorych, aby szkolą Studentow swych hamowali, kto: rzy nie tylko na Jesuity wołaią po Vlicach, kamienmi na nich ciskaią, ogrody im psuią, dzieci do nich strzelaią, ale tesz iusz y na lu: dzi zacnych następuią, że y my Senatorowie w pokoiu się potym od nich nieuchroniemy, y ci dobrzy discipulowie ich wprawiwszy się zmłodu na Jesuitach, będą potym to na Seymikach, to na Seymach Duchowieństwo przenasladować, a Zolnierzmi zostawszy dobra ich nieładziako łupić. Vpomniałem y o to tak Akademikow, iako Oycow Jesuitow, aby żadnych pism przeciwko sobie niewydawali ponieważ y na Synodzie bliszko przeszłym o tym Constitucia stanela, y wielkie z tąd scandala rostą, a pożytku żadnego z nich niewidziemy, y protestowałem się przed obiema stronami, si quid attentabunt scriptis, pewnie ich excommunicuię, a iusz byli y PP: Akademicy nową obronę uknowali, y Jesuici pisma tesz pewne w druk podać myslili; Teraz się rzeczy zahamowały. Vczy: niłem y to, że ia będąc illorum Cancellarius, et Loci ordinarius, a widząc że miedzy PP: Akademikami samemi wielkie dissentiones powstały, y na dwie się części rozerwali, Starszy ich pociągaiące za sobą młodszych, nie chciałem odiachać azem ich skutecznie pogo: dził, dawszy obiema stronom dobrą łaiinę, że tanti Viri tantas imperfectiones po sobie pokazali, A niechdogie tam rzeczy były ktore sobie zadawali, o ktorych iusz tesz W. X. M. nieco wiesz ia: kom

kom z listu zrozumiał, ales y ci ktorycheś W. X. M. mianował, siła

tesz na drugich napowiadali, et oppressiones suas mianowali, w kto:

rych ratunku odemnie iako od Canclerza et Loci ordinario potrzebo:

wali, y usilnie się domagali: Ja iednak nie chcąc z niemi in iudicium

et ad graviora remedia descendere, wolałem ich pogodzić, y o tey to

ugodzie podzie ktoś W. X. M. ci napisał, rozumiejąc żem Jezuitow

á nie Akademikow iednał. Co się tknie zastawa iedno się tesz

listami W. X. M. ci cieszę, w ktorych iesteś dessperować mi nie

kazesz, Lec patrząc na cursum rerum nostrarum, zda się rzecz

trudna temu nieprzyiacielowi dać odpor, nisi venerit auxilium

de supra, o ktore pilnie Pána Boga prosiemy, y ia nie iedno w Kra:

kowie ale po wszytkiey Diecezey moiey publicas supplicationes

indixi. Widzę y ia to sam co W. X. M. piszesz, że te subsidia o

ktore priuatos prosżą, nie barzo wczesne będą, á nam barzo przy:

kre, bo z nikąd pieniędzy nie mamy, á iesli komu tedy mnie o nie

trudno, zaciągnąwszy się to na Grob S. Stanisława, to na murо:

wánie Zamecżku w Szytkowicach, y kościołow na niektorych

mieysciach, w nadziei tego żem miał dobrze w Gdańsku zboża

przedawać, ktore po Szpichlerzach ich ode dwu lat leżą, drugie

w brogach stoią, Umysliłem iednak przeciecz chym będę mogł

instantiey Krola Jego M. ci dogodzić, by y tę trochę srebra co

nam

nym dostanie. Oddaię się przytym z powolnością służb mo-
ich łasce W. X. Mści. Z Olesna d. 17. Octobr. 1628.

Waszey Xcey Mści

Życzliwy sługa y przyiaciel

Marcin Szyszkowski
Biskup Krakowski

X. Dobrosza Cyklecki
upomnie aby ucukował
przy kościele y domu
niezgadom zabieże o kto-
rych racz mi to X. Mc
oznaymić

19 1628 III. Decemb. 43

Sigismundus III Dei grā Rex Poloniæ magnus Dux Lithuaniæ Russiæ Prussiæ Masouiæ Samogā Liuaqz nec non Suecorū Gottorū Vandalorumqz hrrius Rex.

Venerabiles deu. nob. dilecti. Conquesti sunt grauiter corā nobis Iudæi Cracomen, a studiosis Academiæ magnas ijs iniurias inferri, eos in plateis probris contumeliis et verberibus affici, res ipsorum et merces, ut pote carnes, pisces, crematum, mulsum, vinum, ceruisiam, et alia id genus ad vsum et victum humanum pertinentia vi et violenter extorqueri at eripi, diuersæ conditionis hominibus opem et patrocinium in damnum et detrimentum eorum pstari, multasqz alias insolentias impune in pjudicium illorum committi; quod cum sit a disciplina et dignitate Academiæ illius alienum, iuribusqz at securitati communi, qua sicut omnes in Regno nrō incolæ, ita et Iudæi gaudere debent, contrarium, Deu. Vrās pntibus litris nris hortandum esse duximus, uti quidem hortamur, ac iniungimus, ne amplius excessus et insolentias eiusmodi fieri permittant, sed in eas serio animaduertant, quominus pfati Iudæi vlteriorem coram nobis conquerendi habeant occasionem. Rem æquitati consonam nobisqz gratam fecerint Deu. Vræ, quas interim bene valere cupimus. Varsauiæ die III Men. Decembr Anno Dni MDCXXVIII Regnorū nrorum Poloniæ XXXX Sueciæ vero XXXIV.

Sigismundus Rex

Venerabilibus Rectori totiq[ue]
Vniuersitati Academiae Cra-
couien[sis] deuotis nobis dilectis

12

20 + 1629 26 lutego. 45

Vladislaus Sigismundus Dei gratia Princeps Poloniae et Sueciae Electus Magnus Dux Moscoviae Smolenscen. Seueren. Czernihovien. &. Ducatuum Administrator.

Rnde in Chro Pr. dev. nobis dilecte. Jaka iest nasza życzliwość ku Academiey Krakowskiey, ktorąchmy acz po wielekroc, ale y na świeżo przeszłym Seymie oświadczeli, co y sami Internuncii Academiae uznali, wspominać niechcemy: Życzemy zatym, aby za przełożenstwa Wm, młodz takie progressus in studiis brała, y incitamenta ad virtutes, ktoreby iey ornamenta et honores in Repub.a iednały, a od takowych postempkow daleka była, ktore za sobą, przy insolentiey, excessy niemałe zaciągaią; ktorych nam nad uiniemanie nasze słuchać przychodzi, bo nietelko na Żydy, y ludzie rozney religiey, ale iusz na Catholiki sie swawolna młodz targa: o czym ustnie expostulowalibyśmy byli z Posłami Academiey, lecz ta wiadomość po ich odieżdzie immediate, do nas przyszła. Żądamy y napominamy na ten czas, żebyś Wm pilne czynieł staranie, w hamowaniu takiey swey woli, y zbrodniach, y onych wszelakiemi zabraniał sposobami, staraiąc się, żeby interim ukrzywdzeni y udespectowani, rzetelną y skuteczną odniesli satisfactią; wiedząc dobrze, że iako my z wszelakich successow Academiey tameczney przystoynych cieszemy się, tak zas obchodzic nas y urażać niepomału bendzie, słysząc o podobnych excessach. W co wszytko że prudentia et dexteritas Wm potrafi, niewątpiemy. Życząc przytym Wm dobrego od Pana Boga zdrowia. Dan z Warszawy dnia XXVI Lutego Roku Pan. MDCXXIX

Władisław Zygmunt.

Reu.do in Chro Pri Dno Re
ctori Almae Academiae Cracovien
deu: nobis dilecto

1629 – 22 junii.

21 97

Punctum ex Literis P. IACOBI LICHANSKI, ad P. SYLVIVM.

P. BEMBVS rediјt Romā cum P. Ronemberg, Causa nostra cum ACADEMICIS CRACOVIENSIBVS optime procedit, triumphamus, planè post paucos Menses triumphaturi Deo nostra approbante consilia Literas P. Lanciciј cum definitiuâ Sententiâ mittô. Communicet id Academicis Zamoscij, in talibus terminis est hæc Causa, vt NONNISI PER ABSOLVTAM DEI POTENTIAM vt sic loquar, immutari queat. Dominus sit Benedictus.

Literæ ad R. P. PROVINCIALEM:

R^nde in Christo Pater: Pax Christi.

HODIE manè D. IESVS pro solitâ ergà negotia Collegij Cracouiensis benignitate, causam nostram in pleno Sacræ Rotæ consessu iuuare dignatus est. Tres propè menses elapsi sunt, à facto in Sacrâ Rotâ Decreto de confirmandâ primâ eiusdem Rotæ Sententiâ pro nostro Collegio Cracouiensi contrà Vniuersitatem latâ. Hoc toto tempore pars vt vocant Actorea, nihil contrà nos (vti ei faciendum erat) iuridicè egit, nullam citationem contrà nos misit. Accessit inualetudo Rndissimi Dni Decani Rotæ & mora aliqua, sed necessaria, in concinnandâ quintâ decisione pro nobis contrà Vniuersitatem editâ. Successit & tergiuersatio aduersæ partis quæ etsi habuerit tres propè menses ad scribendum & agendum contrà nos, dum esset à nobis citata, petijt & impetrauit dilationem. Non restitimus eorum petitioni, ne possent etiam iniustè conqueri vim sibi à nobis inferri, tempus ad sui defensionem, nostriq; impugnationem non dari. Sed cum instaret dies Sacræ Rotæ consessui, illis quoq; consentientibus destinatus, illi (quod alias quoque non semel fecerunt) biduò ante diem Rotæ obtruserunt Sacræ Rotæ, tum cum id non licebat scriptum stylo efficaci & rationibus quàm anteà validioribus ex iure petitis, (vti in eo ipsimet fatentur) instructum, quo id efficere conati sunt, vt iterum eis liceret Sacræ Rotæ Auditores. verbo & scripto vti moris est informare, & obstacula ponere ferendæ Secundæ sententiæ. Et quamuis ea sit constans & ab omnibus litigantibus recepta in vrbe consuetudo, vt vna pars alteri det biduo ante Rotæ diem scripta sua, vt si libuerit, soluantur in contrarium allatæ rationes, illi tamen id non fecerunt. Deo tamen suam causam regente, pridiè Rotæ sub tempus nostræ solennis Processionis quam in octauâ Corporis Christi publicè instituimus, significatum mihi est horâ ferè nonâ Astronomicâ scriptum contrâ nos Rotæ Auditoribus traditum pridié, præter supplicem libellum quem solum nos porrexeramus. Relictâ ergò Processione coâctus sum in summo æstu, non sine magnis aliis difficultatibus illud in facto & in iure scriptum quærere & inuuentum, statim domi describere, ac denuò tempore Prandij ad nostros aduocatos ferre, responsionem (à quâ ob temporis incommoditatem abhorrebant) exigere, ægrè extortam describere pro 11. Rotæ Auditoribus, ac descriptam sub vesperam primum, Rotæ Auditoribus præsentare, quando fessi studijs, & lectione aliorum scriptorum pridiè allatorum, pro aliis Causis expdiendis, ægrè poterant nostris responsionibus etiam leuiter legendis vacare. Nihilominùs fauente Domino præscriptum est à Sacrâ Rotâ Reuerendissimo Dno Quecipo Iudici, vt decretum pro nobis 30. Martij latum, de confirmandâ primâ Sententiâ exequatur. Gratias itaq; agamus Domino, qui semper nobis dedit cum tentatione prouentum, & dum aduersa pars non ordinariis modis nos expugnare conata est, ipse quoque causam suam extraordinario fauore tutari ac promouere dignatus est. Mitto descriptam secundam Sententiam, quam sequenti hebdomadâ spero me missurum impressam vnà cum primâ, & vtramq; authenticatam subscriptione & signo Notarij. Cæterum commendo me sanctissimis Sacrificiis ac precibus omnium. Romæ 22. Iunij, Millesimo Sexcentesimo Vigesimo Nono.

Seruus in Christo

Nicolaus Lancicius.

22

1630?

48

Illustrissi(me) et Reverendissi(me) Princeps
Princeps et Patrone Amplissi(me).

Toties nobis apud Illustriss. Celsitud. V. non mediocriter erubescendum est
quoties laxatae iuventutis disciplinae accusamur. Equidem nihil unquam à
nobis praetermissum est, quod ad iuventutem intra fines modestiae continendam per-
tinent, nisi vehiculum ipsi parochi, aut [illegible] [illegible] sufficienda aut nimia
indulgentia et dissimulatione postquam illis significatum sit, eorundem propa-
garunt audaciam. Et nunc magno nostro dolore à suis moribus ad
Haereticorum fidem et sectam [illegible] ~~[illegible]~~ religiones obstinate
deflexerunt. res quae [Civitati municipali] ~~exempli parochialis~~ ~~[illegible] non fuisset~~ [odiosa nobis est.] Clemen-
tia et Prudentia Illustrissi. Celsitud. Vrae quod non dubitamus poliet.
Sublevari ~~[illegible]~~. Praesidium non destituimur. a plerisque ~~[illegible]~~ dissolutis scholaribus
(quibus iam privilegiis nris, atque Academiae per praescriptionem interdi-
ctum est.) excutiunt esse. sed perfectum à turba forensi, et satellitio
castrensi, quos sub nomine scholarium audacia ad rapinam incitabat.
Duo nobiles iuvenes, extra locum delicti triduo post comprehensi
apud quos compertum nihil praeter librum Haereticum quem cuipiam
alteri eripuerint extraxissent. Causa coniunctim ad Iudicium S. R. M.
delata. isti in custodia et carcere castrensi habentur. Supplices postula-
mus ab Illustrissa Celsitud. Vra. ~~ut~~ pro sua in Academiam nram benigni-
tate alienam culpam alteriusque luce innocentia ne dissimulet, dum enim cum libris Hae-
reticorum imprudens iuvenis [illegible] caetera turba in supellectilem
[illegible] involat. Cumque tamen non esse magna detrimenta constat. Pro
Illustrissa Celsitud. Vra semper [illegible] facimus. Ut iam Eccliae
suae, atque patriae et Academiae nrae tam frequenter alienâ noxâ
meriti, diutissime [illegible] tuletur. [illegible] ex Universitate [illegible]
Crac.

23

1630.

+

48

Coram Vobis Pubco Notario, tanquam legali et authentica persona, testibus praesentib.
et adstantibus, ego Pater Joannes Lesiowskj V.R.dus Collegii Cracovien. Societatis Jesu, meo
totiusq Collegii nõie agens, graui cum querela in et contra praetensam quandam protestationem Provoca-
torem et Appellorem a quibusdam praetensis grauaminibus et Sententia defenitiua in Causa et Causis
inter Magfcum Dnum Rectorem, totamq Vniuersitatem Academiae Crac. Actorem ex Vna, Et Colle-
gium Crac. Societatis JESV de et super iure legendi citatum partibus ex altera, coram Rdssmo
Patre Domino Francisco Maria Gisilerio S. Rotae Auditore Iudice tertiae instantiae mot. et...
Verten. lata, et in Scriptis promulgata coram Vobis Noo Pubco, in testium ad id Vocatorum ro-
gatorum et adhibitorum, et in Appellonis, si dici mereretur instrumento pubco de scriptorum
praesentia: Anno Dni Millmo Sexcmo Trigesimo Indict. Rom XIII Pontfatus SS. Dni N.
D. Vrbani diuina prouidat. Papae VIII Anno Septimo Die vero Martis Vigesima quinta
Mensis Junii, per Adm Rdum et Mgcum Dnum Adamum Opatouium S.T.D. et Pro-
fessorem, Decanum Eccliae Collgtae S. Annae Crac., et Rectorem, nõie suo ac totius Vniuersitatis
Study Gnalis Ciuitt Crac. in scriptis interpositam, illicite, indebite, temereq et de facto tali
qualitq intentatam, et mihi totiq Collegio Crac. Societt. Jesv per vos supra scriptum Notarium
Pubcum ad postulatum et requisitionem eiusd memorati Magci Dni Rectoris Protestan-
tis, seu alis quomodolibet intimatam, animo et intentione in et contra dictum Mgcum Dnum
Rectorem Academicum totamq Vniuersitatem Crac. reprotestand dico propono allego
et reclamo, Quod Sententiam Rotalem tertiam, alys duabus superioribus Confor-
mem, pro re iudicata se habere nolle protestent. eandemq cum graui illius Supremi
Judicij iniuria, non sedis Aplicae Sententiam sed Gisilerianam duntaxat nuncu-
pent. At res inauditi exempli est, ratum nolle quod illius Judicij Decreto sit sanci-
tum: maximorum saepe Principum causae in illo Judicio Versatae sunt, semperq pro
Sacro Sancto habitum quod statuisset: adeoq Vsus obtinuit Vt tertia Conformes
Rotalis, non tam pro Sententia qm pro iure ac lege habeat. Grauis igr est illius
subselly iniuria, quod pars aduersa post impositum sibi perpetuum Silentium Sententiam
illius non modo reijciat sed etiam Pubco scripto et typis Vulgato, contrarijs alle-
gationibus oppugnet; praesertim cum haec ipsa quae hoc scripto allegant in huius cau-
sae processu discussa examinata refutata sufficienter fuerint, Nam et de Re-
missoria negata ~~esset aequitate tam ijs concessa tamen~~ immerito queruntur, quae ad hanc

causam necessaria non fuit, et tametsi initio esset equitate nrã ijs concessa: tamen cum intra
legitimum spatium ab ijs non sit expedita sed de industria lites trahendæ causa neglecta, merito
18 Novemb. 1626 revocari potuit. Ut est per Rotam Unanimit. decisum: quod vero allegant nullum esse Colle-
gium Cracoviæ cuius nomine Actio et res iudicata sustineri aut cui aliquod ius acquiri
possit; meminisse eos oportuit quam festive hæc ipsa allegatio excepta sit in ipso Iudi-
cio cum dicerent, nullos esse quos ad ius vocassent; nullos quos comparere ad causam dicen-
dam viderent; nullos cum quibus essent litem contestati. Certe si non Entium nullæ sunt
qualitates, nec lites esse debuerunt. Quid illis igr adeo invisi fuimus, ut nos iudicio pro-
sequerent, si ne fuimus quid! Troiam decennio oppugnavere, sed illa Caput Asiæ sedesq
imperij fuit: adversarij bellum sibi cum non Entibus suscipiendum putaverunt: atq
integro sexennio constantissime quanquam minus prospera fortuna gessere. Quam vero ius
commune oĩbus idoneis Mgris det docendi facultatem quam nrã privilegia inter-
pretationem habeant aequum erat Adversarios ex tot - - - decisionib. in quibus ea
res serio ventilata est, potius discere quam ad suum arbitrium aliena iura et privi-
legia revocare. Quorsum enim Acta, Iudicia, Decreta, si rebus decisis sua cuiq
adhuc manet integra sententia; Illudquoq ab Adversarijs nec rite nec licite factum:
quod ad enervandam vim Decreti executoriales, Appellationem suam etiam Typis præ-
ter oẽm Iuris ordinem et morem vulgarent, nullo alio ut apparet fine quam ut in
re iudicata coloratam quandam litis pendentiam inducerent quod non solum in
grave protestantium præiudicium et Sedis Aplicæ contemptum, sed etiam in apertis-
simum animarum potest cedere nocumentum. Ea enim ratione homines in eum errorem
inducti, quasi ea Appellatione censuræ in contravenientes latæ, velut pendente causa,
vim suam ñ habeant, incautius se decepti, impunitatis spe in laqueos Censurarum
possunt inducere. Tametsi enim per Adversarios interposita sit Appellatio, tamẽ
ea ad illum effectum nihil operatur cum sit contra tertiam Sententiam con-
formem Rotalem illicita, et ut talis a Iudicio reiecta. Quamobrem, etiam
post interpositam eam Appellationem, id Iudicium Rotale partem appellantem ad
decernendas Executoriales, iudicialiter citavit, easq decrevit: quo decreto sine dubio
præcedens Appellatio elisa ac perempta est. Quare cum ab hoc Decreto Execu-
torialj Pars adversa relevationem aut inhibitionem non obtinuerit, nec eam osten-
dere possit, procul dubio Censuræ in casu contraventionis vim suam et robur obtinet, qd
ipsi Adversarij necesse habent confiteri, cum ea sola de Causa parituros se Decreto
Rotali nec ulla in re contraventuros promittant: et tamen hoc ipsum prætenta Appellationis
indubium vocare videntur; ac insipientibus hominibus occasionem ruinæ præbere, dum falso erro-
re decepti existimant se impune posse contravenire. Quare non existimamus nobis impo-

sitam necessitatem Vt eo meliori modo eum errorem ex mentibus hominum euellamus idq tum tuendi iuris nri causa, tum periculi animarum auertendi, Quod si cui molestum aut minus gratum accidet, jis imputare debebit, qui nos in hanc necessitatem coniecerunt, Nos enim Vt ius proprium negligamus tot hominum salutem, nō possumus contemnere. Neq merito Pars aduersa publicationem Decreti Rotalis eiusq intimationem in suam vertit iniuriam; cum in Confesso sit, ad nullius iniuriam pertinere ea Vulgari, publicari, quæ palam ac publicè transacta publicoq iudicio sunt sancita præsertim cum Literæ Aplicæ Executoriales in casu contrauentionis omnes ligent: ac proinde sine damno ignorari non potuerint, Quandoquidem æquum erat, Vt quod omnes tangeret, ad omnium notitiam deduceretur: et tamen quamuis nulla lex nobis eam in parte certos Cancellos præscriberet, ea moderatione in his executorialibus Vulgandis Vsi sumus, Vt eas soli parti duntaxat per authenticam personam, et cum solemnitatibus de iure requisitis traderemus: cæteris quibus forte communicatæ sunt non nisi priuatim citra omnem iuris solemnitatem, idq iustis et Vrgentibus de causis sunt intimatæ, Nam quod certis quibusdam Religiosorum monasterys communicatæ sunt, id necessario factum; Vtj per sententiam Sedis Aplicæ intelligerent se solutos ab interdicto seu inhibitione quod illis per summam iniuriam a DD. Academicis impositum fuit ne Scholas nrās disputandi conferendi et sua præsentia honestandi Vllo modo adirent, Vtq jidem scirent quid sibi respondendum de iure Conscientiæ statuerent, si quis in Casu contrauentionis ad eorum Consilium Confugisset. Quod eædem liæ Executoriales Magistratibus oblatæ sunt, idquoq recte atq ordine a nobis factum. Vt magistratus auxilio aduersus Contrauentores tuti essemus, præsertim cum ab aduersarys non obscure minæ iactaret, et de facto post editum iam Romæ Decretum die 20 Maij sub tempus solennis disputationis, cui multæ Illres tam Ecclastici quam secularis status personæ interfuerunt, densa lapidatione ad disturbandum Scholasticum Cœtum Collegium nrm sit impetitum. Deniq reprotestatione hac nrā expedita in forma solemni protestamur quod in prædicta Adm Rndi ac Magci Dni Rectoris totiusq Vniuersitatis Crac. Protestone, multa contineant, criminosa, Calumniosa, falso temere in nos coniecta, loco et tpē; suis Commodioribus parti aduersæ deducenda, et specificanda, Saluo iure addendi minuendi et Corrigendi esse de quibus prout Juris et Styli protestamur omni mō

Pro Frols Nalco de Steila rei
contra Assolutioni Vincenzplato

24 1630. 2 16 aprilis 51

In nomine Domini Amen.

Hoc est exemplum transumptum sive Copia Cedulae appellationis interpositae ab infrascriptis Procuratoribus Mag.ci D. Rectoris ac Universitatis Gnalis Studij Civitatis Cracovien. coram R.P.D. Francisco Maria Ghisilerio Sac: Rotae Auditore et in Causa Cracovien. Iuris Legendi inter eosdem ex una et R.R. P.P. Societatis Iesu d. Civitatis partibus ex altera coram eo verten. in tertia Instantia Iudice Commissario una cum responsione habita ab eodem R.P.D. Auditore per me Sac: Rotae Notarium et huius modi causae notarium publicum infrascriptum ex suo proprio originali existenti in filo Sententiarum mei officij fideliter extractum et copiatum sub Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Inditione Decima Tertia die vero Decimo sexto mensis Aprilis Pontificatus autem S.mi in Xpto P. et D. N. D. Urbani divina providentia Papae Octavi Anno septimo cuius tenor est ut sequitur V3. Cracovien. Iuris Legendi Pro Mag.co Dnis Rectore ac Universitati Generalis Studij Civitatis Cracovien. contra R.R. P.P. Iesuitas et Collegium Societatis Iesu d. Civitatis Comparuerunt personaliter coram R.P. D. Francisco Maria Ghisilerio Sac: Rotae Auditore in domo suae solitae Habitationis et Residentiae Admod. R. D. Iacobus Ustriensis I.V.D. Sac: Theologiae Doctor Publicus q. Professor in Academia Cracovien. Canonicusq. S.ti Floriani nec non Ill.mus et Exc.mus D. I.V.D. D. Paulus Merlinus Mag.ci D. Rectoris ac Universitatis Gnalis Studij Civitatis Cracovien. insimul et insolidum legitimi procuratores qui facto dederunt et exhibuerunt Cedulam Appellationis infrascripti tenoris V3. A qua d. Cracovien. sententia ut dicitur in Rota lata per R.P.D. Ghisilerio in causa

et causis coram eo versis inter Mag. D. Rectorem ac Univer
sitatem Studij generalis Civitatis Cracoviensis ex una et R.R.
P.P. Jesuitas Societatis Jesu d. Civitatis partibus ex altera
in Certia seu alia veriori instantia de et super quod
fuerit d. Universitati ex immemorabili tempore ac ex vi
Regum Poloniae et Summorum Pontificum privile
giis competenti legendi ac publice docendi privative qua
ad omnes alios ac facultati prohibendi ne alij in dicta
Civitate doceant cuius cumque generis sint, nec non
cuiusdam apperitionis Studij seu Collegij a d. P.P. Socie
tatis in dicta Civitate attentati ac tandem de et super
remissionis prius de partium consensu atque iam expedita
et postea penitus denegata ac expensarum condemna
tione et taxatione, rebusque alijs in actis causae et cau
sarum huiusmodi latius deductis Dictis et eorum nomi
nibus sentiens se per eam gravem enormiter laesam et gr
avatam praecipue quia Principalibus suis fuit per dictam
Sententiam sublata facultas probandi et proprium dis
quod est de iure naturae, timensque in futurum magis laedi
gravari posset inhaerendo in praemissis et ante omnia iure
per Mag. Rectorem et Universitatem in actis produc
tis protestationibus per ordines Nobilium Regni Polo
niae et his salvis ad S.mum D. N. Urbanum Octavum eiusque
Sanctam Sedem Apostolicam in his scriptis provocat et ap
pellat petitque instanter instantius et instantissime
primo semel et saepissime sibi dari Apostolos responsivos non
solum modo praemisso sed omnique Salvo etc. Protestans
omnique etc. Tunc Reverendissimus Dominus Franciscus Ma

Ghislerius Rotae Auditor et huiusmodi causae Iudex Commissarius dictis Dominis Procuratoribus ut supra praesentibus et petentibus dedit Refutatorias in forma.

Actum Romae in Palatio Habitationis supradicti D. Iudicis et Camerae Suae solitae Residentiae in qua quidem Iuras reddi solent et causas partium audiri consueverunt sub Anno à Nativitate Domini Nostri Jesu Christi Millesimo sexcentesimo trigesimo Indictione decima tertia die vero decima sexta Aprilis Pontificatus autem S.mi in Xpto P. et D.N.D. Urbani divina provid.a Papae 8. Anno septimo. Praesentibus eisdem Providis Viris dominico Fontia et Francisco Panichello Causarum Sacri Palatij Apostolici notarijs atque coram eodem R.p.d. Auditore Iudice atque Commissario praefato Scribis publicis testibus ad omnia et singula supra vocatis habitis.

Et quia Ego Joannes Paulus Caesarinus Anconitanus causarum Sacri Palatij Apostolici notarius publicus de praemissis rogatus fui praesens Instrumentum transumpti appellationes et responsiones respective subscripsi et publicavi requisitus etc.

Nos Fran.cus Maria Ghislerius J.U.D. S.mi D.N. Papae Cappellanus ac ipsius Sacri Palatij ap.ci Caus. Audit. Universis fidem facimus et attestamur D. Jo. Paulum Caesarinum de quo supra fuisse et esse Not.m publicum fidelem et legalem eiusque scripturis et instrumentis publicis plenam semper fidem habitam fuisse et esse ex edibus nostris ... quibus supra.

Archangelus Baronus Sac. Palatij Ap.ci Notarius

Rog. ... de m.to ...

Copia Sollicitatoris Romae facta

1630. d. 16 Aprilis. 53

25 In nomine Domini Amen.

Hoc est Exemplum transumptum seu copia Cedulae Appellationis interpositae ab infrascriptis Procuratoribus Mag.ci D. Rectoris ac Universitatis Studij gnlis Civitatis Cracovien. coram R.P.D. Francisco Maria Ghislerio Sac. Rotae Auditore et in causa Continuationis Juris legendi inter eos ex una et RR. PP. Societatis Jesu dictae Civitatis partibus ex altera coram eo vertente in tertia instantia Judice Commissario una cum responsione facta ab eodem R.P.D. Auditore, per me Sac. Rotae Romanae et processus dictae causae notarium publicum infrascriptum ex suo proprio originali existenti in filo sententiarum mei offitij Scholar. extractum et copiatum sub Anno Dni Millesimo sexcentesimo trigesimo Inditione Decima tertia die vero Decima sexta Mensis Aprilis Pontificatus autem S.mi in Xpto P. et D.N.D. Urbani divina Providentia Papae octavi Anno Septimo cuius tenor est ut sequitur Vz. Cracovien. Juris Legendi Pro Mag.co Dno Rectore ac Universitati gnlis Studij Civitatis Cracovien. contra RR. PP. Jesuitas et Collegium Societatis Jesu d.ae Civitatis comparuerunt personaliter coram R.P.D. Francisco Maria Ghislerio Sac. Rotae Auditore in domo suae solitae Habitationis et Residentiae Admodum R.D. Jacobus Vitiensis U.J.D. Sac. Theologiae Doctor, Publicusque Professor in Academia Cracovien. et Canonicus S.ti Floriani necnon Ill.is et Excell.s D. U.J.D. D. Paulus [illegible] Mag.ci D. Rectoris ac Universitatis Generalis Studij Civitatis Cracovien. [illegible] et in solidum Legitimi Procuratores, qui [illegible] dederunt et exhibuerunt Cedulam Appellationis infrascriptam tenoris Vz. A quadam Sententia seu ut dicitur in Rota lata per R.p.d. Ghislerium in causa et causis coram eo vertentibus inter Mag.cos Dos Rectorem ac Universitatem Studij gnlis Civitatis

Cracoviae ex una et R.R. P.P. Jesuitas Societatis Jesu dictae Civitatis partibus ex altera in tertia seu alia veriori Instantia de et super quodam iure d[ic]tae Universitati ex immemorabili tempore ac ex Ser[enissi]morum Regum Poloniae et Summorum Pontificum privilegiis competenti legendi ac publice docendi privative quoad omnes alios ac facultate prohibendi ne alij in d[ic]ta Civitate doceant cuiuscumque generis scientias necnon occasione cuiusdam apperitionis Studij seu Collegij à dictis Patribus Societatis in d[ic]ta Civitate attentati ac tandem de et super Remissoria prius de partium consensu atque cum expedita et postea iniuste denegata ac expensarum condemnatione et taxatione rebusque alijs in actis causae et causarum huiusmodi latius deductis Pro et ... minibus ... suam enormiter lesam et gravatam praesertim quia ... fuit per dictam Sententiam sublata facultas probandi et ... ... de ... ... timensque in futurum magis ledi et gravari posse Inherendo ... et ... omnia ... per ... Rectorem et Universitatem in actis productis et protestationibus per Ordines Nobiles Regni Poloniae et his salvis ad S[anctissi]mum D. N. P. Urbanum Octavum eiusque Sanctam Sedem Apostolicam ... ... appellat ... Instanter Instantius et Instantissime saepe saepius et saepissime sibi dari Apostolos ... ... Franciscus Maria ... ... Commissarius ... Procuratoribus ... ... dedit refutatorias in forma ... Romae in Palatio Habitationis ... ...

in quo quidem jura reddi solent et causas partium
audiri consueverunt sub Anno à Nativitate Dni Mille
simo Sexcentesimo Trigesimo Inditione Decima Tertia
die vero Decima Sexta Aprilis Pontificatus autem
S.mi in Xpto Pris et D. N. D. Urbani divina Providentia
Papae octavi Anno Septimo Praesentibus ibidem Provi
dis Viris Dominico Fontea et Francisco Laricchello Causarum
Sac. Palatij Apostolici notarijs atque coram eodem R. P. D.
Auditore Iudice atque Commissario praefato ibidem publice
sedentibus ad omnia et singula supradicta vocatis habitis atque
proprie rogatis

Et quia Ego Joannes Paulus Caesarinus Anconita
nus Causarum Sacri Palatij Apostolici notarius pu
blicus de praemissis rogatus hoc praesens Instrumen
tum Transumpti Appellationis et responsionis
respective subscripsi et publicavi in fidem req.

Nos Fran.cus Maria Ghislerius S.mi D. Nostri D.ni Papae Capella
nus et ipsius Sacri Palatij ap.ci Cau. Aud.r Universis
fidem facimus et attestamur supradictum D. Jo. Paulum Caesarinum
de praemissis rogatum fuisse et esse ... et ordinariam
fuisse et esse pub.cum Sacri Palatij ap.ci Cau. notarium fidelem
et legalem cuiusque scripturis pub.cis semper adhibitam fuit
et adhibetur ... plenam et indubitatam fidem
In quorum ... ex aedibus nris sub anno dni 1630.
die vero sexta decima mensis Aprilis Pontificatus
S.mi D. N. Urbani Papae 8.i anno 7.o

Archangelus Baronus Sac. Rotae notarius
de m(anda)to

Sanc.mo

Alterii Ecc.ae Romanae

Rebellantis contra Sent. Gestorii

1630 2 Julii

26

55

Illrme ac Rndme Dne

Dne ac Patrone Amplissime: (Andr. Lipski ep. Cuj.)

Quanta fuerit, atque etiam nunc est, Vniuersitatis nrae laetitia, ac Votorum ad Deum, pro eo beneficio, nuncupatio, quod ad Illrmam Celsitem Vram, amplissimus Episcopatus, summis virtutibus ac meritis Illrmae Celsitis Vrae debitus, sit delatus, in proxime datis ad Illrmam Cels. Vram literis perscripsimus: hoc ipsum etiam in his, et libenter commemoramus, et cum gaudio confitemur, nullum nobis in hoc rerum nostrarum afflicto statu, potuisse diuinitus maius praesidium conferri, quam cum nobis, ea prudentia, eo aequitatis studio, et tanta rerum agendarum dexteritate, Cancellarius, et priuilegiorum conseruator, obtigit, qui non solum integra conseruare, sed collapsa in integrum restituere possit. Hoc profecto, Illrme Dne, cum Sapientissimi Episcopi, tum optimi ciuis est, illud ab omni iniuria velle vindicare, quod et vere patrium, et Ciuium regimini subiectum, illorumque dignitati et saluti in instituenda iuuentute deseruit. Quod quidem Illrmae Celsitis Vrae singulari in patriam amori, et immortali laudi ad posteritatem propagandae reseruatum. Quid Romae, quid item his diebus in hac causa sit à nobis actum, certa scripta Illrmae Celsiti Vrae mittimus, quae nostrum studium, et fidem in tuendo iure, Regni huius Scholae, testari possunt. Quod verò vnicum nobis restat, illud Deum obnixe precari non desistimus, vt quàmprimum, Illrmam Celsitem Vram, et optime valentem salutare, et rem nostram, praesentia et patrocinio, Illrmae Celsitis Vrae constabilire possimus. Quam quidem et Eccliae, et Reipub. et nostris studijs, quàm diutissime, et quàm felicissime, perennare exoptamus. Datum ex Vniuersitate Academiae Cracovien. 2. Julij. A. D. 1630.

Illrmae et Rndmae Cels. Vrae

Deuotissimi

Rector et Professores

Vniuersitatis Crac.

1630. 27

Non credimus RR. PP. Jesuitas adeo offendi debuisse Appel-
latione nrâ ac offensos videmus praeterquam eo nescio quod[quod] Ius
Naturale et Communis pietas eiusmodi miserabilium subsidijs
semper faueat. Ipsum profecto Nomen Sedis Aplicae eiusq. Praesid.
ad quae appellauimus, efficere potuit apud illos, ut minus male
de nra defensione sentirent. Interea vero cu iudicare posse
ad eos nō pertinere, utru rite appellatum sit circumspectis
causae circumstantijs, cogitare poterat neq. nouu ee' sacrae Rotae
sententiā retractari, neq. sane ita adamantinam ee' ut vel ex
tertius interueniens, Nullitas, restitutio, querela vel aliquid
horum ~~[struck]~~ emouere illam suis radicibus nō valeat, cum
potissimum his tribuat Ius, qui nullu ius sibi quaerere, re-
tinere nisi ad arbitrium alienum possunt. Nonnemo
ex infinitis reperiatur ad quē publico Naturali vel quaesito
iure cura Iuuentutis pertineat, qui de Nouo causam mouere
et in aduersum bonis rationibus deducere ~~non~~ valeat. Debe-
rent itaq. veteri Academiae fauorem pronunciare, qui ius agendi
coram illo summo reru arbitro alicui minus interessato au-
ferre nō posset, et meminerint tam exiguu ee' quod magno
labore et impendio euicerunt quā multum quod vincendum
restat.

Quomodo vero, in apertissimu aiarum nocumentu cedere
valeat defensio nrâ, et quod error sit euellendus periculu
auertendum, nec salus contemnenda ut sciat omnes de
sententia Rotali, quae oes ligat, prorsus non intelligimus nisi
in magnis tenebris et errore consilia versari sane rem.
Nobis enim primu incumberet periculu peccati et censurarum, si
nō obedierimus; nō obedierimus vero si turbauerimus
vexauerimus impediuerimusq. in docendo PPes quod cu prohib.
a nobis antea fuerit et nunc sit. Minimum ē censurarum cau-
sam et metum, in quos iis de Plebe a capite nro per Patres
deriuari et illos plecti qui extra causam, extra aleam sunt
nisi noua peccandi et censurar. materies a Dnibus Jesuitis
illis suggeratur. Pro quo periculo nihil sit quicquid diuina
et humana iura sanciunt et inuiolatum volunt dum Sanctissi-
mus de iure docendi Cracou. obtinetur. Quid aut si nos; si

Jesuitae hoc labor suppon. ea iuramentis solicitant

Canni

Cum dein ~~[illegible]~~ Eiusmodi Sacr. Rotae Executorial. quoquomodo obtinere[nt]
Videret gloria ad nos spectaret periculum et metus Censurarum
ad Pagos, Oppida, agricolas, foeminas Marchanios totum denique
Regnum! Stringrem hoc Crudum nimium inauditum, nec ex mente
Illa Rndmorum Judicum qui Iuris Oeconomiam prudentissime te-
nent sed ex alio quodi Capite profectum. Testamur nos Adv[er]-
ri nolle studys [illegible], Salua ~~[illegible]~~ appellatione Con Patres Non im-
ti spectabimus a longe vel oes gras & venres sapien-
ti illud [illegible] descendere dum id volentes faciant
et non inuiti funibus et retibus trahantur. Securi sunt
nostri securi laborum, securi pauperiei; (quod in hac securi-
ipsi) nihil moramur fautores extraneos tanto minus; ut
quis turbonem, vim, Causa nostri Patribus Jesuitis faciat
eaq de Causa periculum Censurarum adeat. Nostri itaque
[illegible]tionis et cogitatu indignum est totum Regnum perturbari, qui
nihil minus cogitamus quam eiusmodi adminicula [illegible]
et hoc profecto quod Pres Jesuitae nolunt No est sed fama
dictories quoque versum diffluente, nam existimom nimi[um]
et Juuentutis destrahi arbitrantur. Quare Nos mirum denique
excellos [illegible] Scrupulorum, dum in Monrys experti s[unt]
docent, quod Religiosis respondentes est de Jure Conscientiae
prestito sigs ad eorum Consilia refugierit in Casu Conventioni[s]
Subiect quod perperam vellent seri Patres, quod tamen nec fa[cere]
possent nec deberent. Quae Senta aliorum Magistratuum Con[...]
fuit quibus solenniter ad id vocatis ingenti Pompa per [...]
Rndos exhibita Executorial. ita accepta sunt ut in ta[...]
re neq ordine Juris, neq debitam reverentiam a Jesuit[is]
seruari omnes animadverterent & Magnum Tribunal aut [...]
privato Conatui famulari et posthaberi, prudentiores m[...]
gnarentur. Quare Maiorem in modum, rogamus Patres
relicta atque reiecta Senta Sacr. Rotae intra terminos Juris et
officy se Contineant donec ad exactiorem calculum redu[...]
Causa videtur Summa Sedes ~~[illegible]~~ expediens. Et duas ho[...]
ex adverso crant magis haberi quam unam. ~~[illegible]~~
Salvo iure addendi minuendi et protestandi.

1631. 15 Junii.

Ill^{me} et R^{me} D^{ne}. 58

Autoritatem Ill^{mor} Sanctæ Sedis Ap^{licæ} Nunciorum ita semper venerata est Vniuersitas nostra, vt non solum eorum voluntati obsequeretur et beneuolentiam retineret. Quod equidem in hoc negotio de quo ad me scribit perlibenter me facturum fuisse Illma Cel^{do} V^{ra} sibi certo persuadeat, si ista inquisitio fuisset eo nomine instituta, an non potius quadam animaduersio, ne quid ab aliquo ex studiosis fieret, quod iure possit reprehendi. Vt enim quisq; delinquit aliquid Cracoviæ, ita obtentu Academiæ tametsi nunquam iuris et conditionis nostræ sit, vult illud sibi fore impune. Ne igitur quicquid delinquit coeus plectatur tibicen libuit inquirere, an non esset aliquis ex studiosis ad quem etiam ea culpa pertineret. Accedit et illud quod hæc causa sit criminalis, non aliter quam capite luenda, quod si à me aliquid istiusmodi sit profectum, quod cuiusquam sanguine expiandum esset, quæ formido mihi à Censuris et fulminatione in tales Ecclesiastica impenderet. Nouit iste Neophitus duos qui sunt Iurisd^{onis} Castren ibidemq; ab illis testimonia super isto negotio deposita, inde recte ab eodem iniuriato peti possunt, Illma Cel^{do} V. quam Deus in Regno nostro Legum Eccl^{iacarum} tuendarum praeposuit in bonam partem accipiet, si non sit à me aliquid istiusmodi, quod Eccl^{iacis} poenis acriter sit vindicandum. Interim officia mea atq; Vniuersam Academiam nostram, quæ pridem est in Protectione S. Sedis Ap^{licæ} quam diligen^{me} commendo. Crac^e ex Vniuersitate 15 Iunij A.D. 1631.

Illma et R^{ma} Cel^{do} V^{ra}

deuotissimus

Rector Acad.

m. Grzi...

1630. 28 59

Illustrissime et Rev^dissime Excell^me
D^ne et Patrone Amplissime.

Magnus illisque frequentibus cognovimus indicys quam praeclarâ in nos Academiamque nostram Illustriss^a V. Cels. esset voluntate quippe quem neque fortuna neque suprema in Ecclia Dei et Reipub. dignitas, a nobis unquam alienasset. Eam ob causam Illustrissae Celsit^i V. tanquam primo in Reipub. Principi significandum duximus quo vis Academiae, et qua hactenus in praesidio Illustriss. utriusque status ordinum conquievissent, sit deducta. Cum â Regno universo concessorum nobis Privilegiorum defensionem postularemus, tum â Sacra Romana Curia contra novas Societatis Crac. scholas praesidium imploravimus. In ~~—~~ Comitys Universalibus in Sacris Sinodis, permagna semper nobis ostensa spes, fortunae nostrae oppressae, alienae incuriae vindicandae. Verum aliter, quam aequitas nostrae causae pollicebatur in Rota. res cecidit, tot Saeculis collectam existimationem. Regum et Pontificum Sanctissimorumque praeclarissimâ semper in nos beneficientiam, una adversa nobis dies afflixit. Praesidium, [illegible] provocationis ad Dom^ni Signaturam denegatum sit idem Judex, â quo provocatum est, idem sibi supremam decernendi contra nos usurpavit potestatem. Appellavit nihilominus Procurator noster ab eo gravamine ad Dom^m Ep. X. Nobis tanta adversitate circumventis, reliquum est nihil, quam ut appellationi isti, quae est perfugium oppressorum, insistentes Nobilissimo huic Regno atque omnibus toti planum faciamus nihil â nobis unquam desideratum fuisse, quod ad conservandum hunc Reipub. thesaurum pertinerent. Quare et pietati et aequitati Illustriss. Celsit. V. res opus sit ut si forte adversa pars Expeditionem nobis iniuriosam ab Illustriss. Celsit. V. flagitaverit non prius arbitratu cuiusquam rem tam controversam, et cuius exitum universa Respublica suspensis animis expectat ~~transferri~~ ~~tangi~~ ~~[illegible]~~ velit, antiquam constet de voluntate eorum, quorum beneficientia Academia esset fundata, et hactenus ~~[illegible]~~ sustentata. Magna nos spes tenet Illustrissae Celsit. V. prudentia, ita rem moderandam ut dum alys omnia secundo sine ulla offensione flatu ~~[illegible]~~ feruntur, ne alys tantopere iam vexatis, et caeteris ~~ex his~~ interpretat fluctibus, ~~nullus~~ portus et perfugium in Patrocinio Illustriss. Celsit. V. ~~relinquatur~~ praecludatur. Nos vero per. Illma Cels. diuturna incolumitati Deum opt. ut semper facimus, parati exorare.

Sacra Regia Maiestas
Dne Dne Clementissime.

Sacram Regiam Maiestatem Vram, tanquam non dubia Diuinitatis imagine insignitam, cum multis nominibus nos Academici deuotissimi subditi Veneramur, tum quod nobis aliqua calamitate oppressis semper in ea certissimum refugium, ac praesidium paratum fuerit. Quo nomine cum Diuinae gratiae, tum Mtis Vrae in nos effusae clementiae acceptum referimus libere confitentes, quod si quando aduersitate afflicti vt in humanis euenit, Mtis Vrae opem imploraturi accessimus, nunquam nisi consolati ac hilares, et ad bene sperandum erecti dimissi sumus. Hac eadem spe ~~Mtis Vrae~~ inuitati, si noua accepta afflictione ad Mtis Vrae Patrocinium confugimus, nihil nos insolitum facere arbitramur. Hucusque à nobis laboratum est in Judicio Rotae, magno cum dispendio tenuium facultatum nostrarum pro defensione Priuilegiorum Concessorum à Mte Vra et SS. praedecessoribus in iure docendi Vindicando contra PP. Soc. Jesu, post multas contentiones sollicite ac studiose à nobis factas, pro immunitate illorum conseruanda, tandem succubuimus; sed ita vt pro causae in integrum restitutione Procurator noster incorruptum Tribunal Sanctissimi appellauerit, in quo remedio iuris, etiam nos, cum aliter non liceat persistimus, ne in suspicionem fidei violatae veniamus, quod Mtis Vrae hec totius Regni Scholam nobis concreditam amiserimus. Omnes igitur nos afflicti Academici Mtis Vrae pedibus aduoluti, humiliter et obnixe supplicamus, vt nos tanquam communis omnium Ordinum Regni parens, et consilio subleuare, et contra aduersae partis impetus Mtis suae Autoritate protegere velit. Parati pro eo beneficio cum fidelitatis nostrae semper illibatam integritatem, erga Mtem Vram conseruare, tum ad Sacros Cineres B. Patris N. Cantij pro M. Vrae incolumitate et Regni huius integritate ac felici successu Deum exorare.

Ex Almae Vniuersitatis Academiae Cracouiensis 4 dec.

Sacrae Regiae M. V.

deuoti et fideles

subditi

1630,

AB A

Murlis

B. Mi

dem pr

etiam

per ali

plissima

turnetal

petati

Stri ssim

sorum a

tim a

regioni

pal in

1630. 61

Adamus Opatowius S. T. Doctor et Professor Academiae Crac. Studii generalis Rector, Una cum Professoribus eiusdem Studii Omnibus Praesentes Visuris. Salutem et omnem a Deo benedictionem.

Muneris et officii nri esse duximus abeuntes a nobis ad exteros Illustri Domo Iuvenes D. Michaelem, et D. Franciscum Zebrzydowios. Praeclaro pro meritis et virtutibus eorum: dem prosequi testimonio. Qui ad Familiam in Regno ~~[illegible]~~ Poloniae illustrem et vetustam. etiam literarum dignitatem et lucem in Domum suam ut inferrent hoc in Academia nostra per aliquot annos sedulo et gnaviter studiis bonis incumbentes egerunt. Quo circa ne Am: plissimas in utroque virtutes, et ad Reipub. praesidium exemplis domesticis succrescentes taci: turnitate praeteriremus: eos eo studio et fide et qua Illustri familiae devincti sumus pietate commendamus ut maiore possimus et debeamus nomine. Quod vero et Patri Illu strissimo, et Regno universo in votis est secundam fortunam et omnem prosperitatem in hac eorum a Domo et Patria absentia comprecamur, ut Deus Opt. Max. S. Angelum itineris Comi tem ad securitatem eorum adiungat et ~~[illegible]~~ postliminio exploratis ~~p~~ exterorum feliciter regionibus patriae suae Domui nobilissimae et Academiae florentissimos et incolumes sistat. Dat in Univers. Academiae Crac. die 9. Septembr. A. 1630.

M. Adamus Opatowius S. T. D. et Professor ad S. Annae Decanus. Generalis Studij Crac. Rector. Universis et Singulis praesentes literas visuris Salutem a Dño.

Testimonium suae apud nos in Academia Conversationis Cum requirerent ab offo. nro. Ingenuus Andreas
Gladyszewic. accitis eam ad rem, Cum D. Seniore Contubernij Pauperum, ubi anno mansit, personis idoneis et Professoribus.
Comperimus eum honeste et integre per hoc tempus in Studio fuisse versatum nihilque eiusmodi Commisisse
Cuius nomine merito accusaretur. Itaque testatum facimus eum ~~honeste~~ fama et nomine bono integro
ab Academia nostra discessisse. neque iudicio aliquo aut accusatione infami notatum. sed ita Cum omnibus
in Studio, vixisse, prout officium honesti adolescentis et Studiosi Conditio requirebat. Quare indubitanterque
eum fore Semper talem qui recte factis suis et morum honestate omnium favorem et gratiam prome-
reatur. Datum Crac. in Collegio Maiori in loco nrae Residentiae 10 Octob. A. 1630.

+ 1631 24 Aprilis.

Per. Illris et Admodum Rndi Dni

Dni Colmi observandi

Nierzychło wprawdzye, atoly wżdy yest trwał, żaco
Pan Bog nyeraczy bedzye chował, pobożnemu zamysło:
wy WMci dosyc sye stayie. W Imye Panskye, y Błogo:
sławyenstwem yego swyetem, według żadania y ordinatiei
WMci wysyłam Professorow; yednego Pana Mystrza a dwa Panow
Baccalarzow. Pana Boga prosząc aby on sam był tego collegium
plantator, y yemu błogosławył. Maią WMci ludzye y pobożne
y w swoych Professiach excellentes, y pracowyte, y ktorzy we
wszystkyem WMci powolnemy będą. A o łasce WMci przyiacyelsko
nyem wątpiam, że WMci yako dobrodzyeya y własnego oyca
uznawac będą. Iesly wolya WMci yest. aby każdy z nich
principium swoyey lectiey uczynył, gotowy są, yakosz tak by mi sye
zdało, yednak yako yusz rzeczy, tak y to woly y sporządzenyu
WMci w całey zostawuye sye. Oddaiąc y one y mnye samego
yako naypylnyey do Myłosćywey łasky WMci Wielkyego
mego Pana y dobrodzyeya. Z wyelkyego collegium A 1631. die 24.
Aprilis

Per. Illris et Ad. R. D. V.

addictiss.

X. Opatowius Rector Uni-
versit. Cracoviens.

X. Adam Opatovius
Rector Univ. Cracov

Per Illmo et Admodum Rndo Dno D. Chri-
stophoro Wylsluy Canonico Luceoriensi Offia-
li Generali Podlasiae Praeposito Bialensi etc etc
Dno Fratri Observando

65

Privilegium Ferdinandi
Imperatoris reddere
dignetur M. Dnus Sta-
satkowic (quem
[illegible]enisse saluto) Gros-
Dno Stanislao vel Mi-
chaeli jelli Padzi-
w Trzebinicach Za-
skala albo Za Pisa-
rami.
Extractum hg Privi-
legii oddac J. M. P.
Gherardinemu
quem itidem offi-
ciose saluto.

1632

Baronatus à Ferdinando 2, Romanorum Imperatore, Honorabilium Laurentii de Raphaelis Delpace, eorumq Nepotis Francisci Nobilium Florentinorum, de 16 Septembris Anno Dni 1632.

Actum in Curia Regia Varsaviens. Feria 2da ante Festum S. Margarethæ V. & M. pxi A D 1712.

30 Ad Offm et acta præsentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia personaliter veniens. Rdus et Adm Rdus Ambrosius Delpace Eremita Camaldulensis Prior Insulæ Wygrensis eidem Offo præsentem literas Baronatus in Personas Laurentii Raphaelis et Francisci Delpace Fratrum et eorum de Lumbis descendentium utriusq Sexus Successorum, per Stum Ferdinandum Secundum Romanorum Imperatorem datas, manu ipsius Subscriptas & Sigillo pensili communitas ad ingrossandum in acta præsentia obtulit de tenore tali. Ferdinandus Secundus Divina favente clementia Electus Romanorum Imperator Semper Augustus ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclavoniæ & Rex Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Brabantiæ, Stiriæ, Cariathiæ, Carniolæ & Marchio Moraviæ, Dux Lucemburgiæ ac Superioris et inferioris Silesiæ, Wirtembergæ et Tecshæ, Princeps Sueviæ Comes Habsburgi Tirolis Ferretis Kiburgi et Goritiæ Landtgraffius Alsatiæ. Marchio Sacri Romani Imperii Burgoviæ ac Superioris et inferioris Lusatiæ Dominus Marchiæ Slavonicæ Portus Naonis et Salinarum. &c. &c. Honorabilibus Nostris et Sacri Imperii fidelibus dilectis Laurentio et Raphaeli Delpace eorumq ex fratre Nepoti Francisco Nobilibus Florentinis gratiam Nostram Cæsaream et Omne bonum. Quemadmodum Splendidissimum Solis iubar Universum Terrarum Orbem Lumine Suo illustrat ac recreat, vigoremq et incrementum in hæc inferiora corpora transmittit; ita Romanorum Imperator à præpotente Deo in Supremo dignitatum fastigio colloc:

catus, cuius Maiestas inter reliquos mortales honorum et dignitatum
quasi lumine plena resplendet benignitatis Suae radios longe lateq.
diffundere solet, praecipue vero in eos qui praeclaram et Nobilem Gen-
tis originem egregiis in Rempublicam & Principes Suos promeritis Virtutumq. or-
namentis illustrarant: idque non tantum eam ob causam quod illi dignos a
Imperiali Culmine honores se adeptos gaudeant; Sed etiam ut posteri e-
rum atq alij eiusmodi exemplis et praemiis allecti & inflammati ad pul-
cherrima Virtutis & gloriae certamina mentem applicent. Unde Nos
Supremi Numinis providentia in excelso Imperialis Solij fastigio collocati, p-
claris praedecessorum Nostrorum institutis, tum in hoc, tum in aliis quoq.
insistere cupimus, ut quorum Nobis Fides et erga Nos, Sacrumq. Romanum
Imperium, et Augustam Nram Austriae Domum observantia et Meritum
honorifico testimonio praedicetur Benignitatis Clementiaeq. Nrae fructum
uberius sentiant. Edocti itaq. Vos Laurenti Raphael & Fran-
Narratio Familiae — cisce Delpace in Repca Florentina antiquissimam a Majoribus Ve-
stris Primariis Dignitatibus et honoribus in eadem Patria condecoratis d-
duxisse originem a Patribus nempe Vris Luca et Iulio, tuo vero Fran-
cisce Francisco dicti Iulii Filio, ab Avo vero Vro Laurentio, a
connubiorum — Proavo Ludovico Nobilium itidem Foeminarum matrimonialibus legitimis
nexibus progenitos: Semperq in illa Patria Primarios Cives Senatores et
Dignitarios extitisse. Ac nunc etiam Serenissimo Ferdinando Ma-
Fidelitatis — gno Duci Hetruriae Nepoti Nostro Charissimo omnem fidelitatem prae-
stare, & diversis obsequiorum muneribus eidem complacuisse: de Nobis
etiam bene meritos existere, cum Frater Vester Petrus Delpace
per complures annos contra Christianae Fidei hostes Turcas
Dechi militaris robo — Nobis in Hungaria militasset, et valore Militari ad Tribuni Li-
Colonelli Officium evectus ad Lipsiam pro Religione Catholica
ris ac denique — tra Succos fortissime pugnans, una cum Legione sua gloriose ob-
occubitus. — buisset. Idcirco dignum Vos iudicavimus, quos insigni aliquo p-
stali Liberalitatis et Munificentiae nostrae Caesareae Symbolo, quod Vo-

totique Vestrae

totique Vestræ posteritati legitimæ perpetuo honori et emolumento sit, condecorandos suscepimus. Ex certa itaq; scientia, animo bene deliberato, sano et maturo accedente consilio, et de Cæsareæ nostræ potestatis plenitudine, Vos Laurentium Raphaelem et Franciscum Delpace, vestrosq; Liberos Hæredes posteros et descendentes Vestros legitimè natos et æterna serie nascituros, masculos & fœminas, in numerum, cœtum, et consortium, statum, gradum, ordinem, atq; Dignitatem Nostrorum et Sacri Imperii, aliorumq; Regnorum ac Dominiorum nostrorum Hæreditariorum, Liberorum Baronum admittimus assumimus et cooptamus ac ad quosvis honores Prærogativas Dignitates gradus et Officia Iura et Libertates tam spirituales quam temporales Ecclesiasticas et prophanas quibus atq; Nostri et Sacri Imperii Regnorumq; ac Ditionum Nostrarum Hæreditariarum Barones utuntur fruuntur potiuntur et gaudent quovismodolibet. Consuetudine vel de iure, habiles et idoneos esse declaramus, aptosq; et idoneos ad ineundas et recipiendas omnes gratias Libertates exemptiones feuda Privilegia Vacationes a muneribus et oneribus quibuscunq; realibus personalibus sive mixtis reddimus. Insuper Vobis Laurentio Raphaeli Francisco Delpace omnibusq; Vestris Liberis Hæredibus posteris ac descendentibus Masculis legitimis ac naturalibus Decreti Nostri Cæsarei Gratiis Vigore facultatem concedimus et indulgentiis tam in Sacro Imperio quam in Regnis Ditionibus Nostris Hæreditariis Arces, Castra, Fortalitia, Oppida, Possessiones & Villas quovis Iuris titulo in hæreditatem acquirendi, ab iisque legitime acquisitis denominationes Vestras accipiendi, arces construendi et muniendi, dirutas reædificandi, iisdemq; secundum arbitrium vestrum nomina imponendi, easdemq; titulis Vestris adiungendi omni impedimento et contradictione cessante. Mandamus itaq; Universis et singulis Electoribus aliisq; Principibus Ecclesiasticis & Secularibus Archiepiscopis Episcopis Ducibus Marchionibus Comitibus Baronibus Militibus Nobilibus clienti-

bus Capitaneis Vicedominis Advocatis Praefectis Procuratoribus Officialibus Quaestoribus Civium Magistris Iudicibus Consulibus Regum Heroaldis Caduceatoribus, ac omnibus denique Nostris et Sacri Imperii Subditis ac fidelibus dilectis, cuiuscunque status gradus Ordinis Conditionis Dignitatis aut Praeeminentiae extiterint, ut Vos supradictos Laurentium Raphaelem et Franciscum Delpace Vestrosque Liberos Haeredes Posteros ac Descendentes Vestros legitime natos atque nascituros in infinitum, utriusque sexus omnibus Praerogativis Gratiis Libertatibus et Iuribus praesenti Nostro diplomate et Decreto Caesareo clementer Vobis concessis, eo quo in supenioribus habeatur Modo pacifice quiete et sine impedimento ullo frui, potiri, et gaudere sinant, idque ipsum ab alio etiam sedulo fieri curent. Si quis autem praesens edictum Nostrum ausu aliquo temerario transgredi et violare conatus fuerit, is praeter gravissimam nostram et Sacri Imperii Indignationem / Centum Marcarum auri puri Mulctam fisco seu Aerario Nostro et Parti laesae ex aequo solvendam se noverit ipso facto irremissibiliter incursurum. Harum Testimonio Literarum Manu Nostra subscriptarum et Sigilli Nostri Caesarei appensione munitarum. Datum in Civitate Nostra Vienna die 16 Septemb. A. D. 1632. Regnorum Nostrorum Romani 14. Hungarici 15. Bohemici vero 16. No. Ferdinandus Locus Sigilli Pensilis S. Caesareae Maiestatis. ad Mandatum Sacrae Caesareae Maiestatis Joannes Walderode manu propria.

Post quarum quidem Literarum Nobilitationis seu Baronatus superius praeinsertarum in acta praesentia ingrossationem eadem Offerenti Originale quia Officio praesentis quietatione est extraditum. Correxit Krzezopolski manu propria

Franciscus Loski Vexillifer Terrae ... Iudex et Capitaneus Castrensis Varsaviensis.

Sigillum
C. C. V.

Pargameneum Privilegium ad manus ... Stanislai Delpace in mea Tendea reddidi hac die 1ma Septembris 1712.

Extractum eiusdem ad Manus Nobilis Domini Gherhardini reddidit N. Sobkalaski hac die 2 Septemb. 1712.

1712 die 12 Septembris Excopiatum Cracoviae

31 1632 16 Octobris 68

R^de in X^o P^r.

Pax Xri.

Cum negotium Collegij Cracouiensis, ob alieniorem ab eo Ser^mi Regis Sueciæ animum, in extremum deductum discrimen videatur, non possum non magnopere laudare factum R^Væ, quod ad illud Warsauiæ cum apud Ser^mum Regem, tum apud Proceres tractandum P. Fredericum Schembek eò miserit. Cum enim unus ille statum totius huius negotij perspectum habeat, ut potè qui idem illud iam a pluribus annis tractarit, illudq summopere semper cordi habuerit, atq apud multos Proceres auctoritate, et gratia valeat, nescio an opportuniorem illi curatorem ex tota Prouincia eligere potuisset. Sed quoniam metuo, ne quantumcunq ille studiosè, et industriè negotium sibi commendatum curauerit, non facilè Ser^mo Regi persuasurus sit, ut Academiæ patrocinium omittat, in qua propugnanda se etiam iura regni tueri existimare dicitur, non possum quin R^Væ consilium meum, quod etiam P. Frederico Schembek, uti et P. Prouinciali Lituaniæ (qui etiamnum causam Collegij Cracouiensis, tanquam comunem Societatis valde cordi habet) indicaui, aperiam, ut de eodem cum dictis Eisce Patribus, suisq Consultoribus agere possit. Summa consilij mei hæc est: Cum periculum, quod hoc tempore scholis Collegij Cracouien. impendet, omne nascatur a Ser^mo Rege Sueciæ, in primis omnem operam adhibendam censeo, ut, si quo modo fieri poterit, a Sua M^te impetretur, ut patrocinium Academiæ contra Coll^m

P^li Poloniæ

Cracouiense a Ser^mo Rege parente suo fundatum omittat, et permittere velit, ut Patres partis, ipso se sero neutra interponentes, de iure suo apud Pontificem certent. Hoc si uti multos timere ~~videre~~ video, ab illo obtineri nullo modo poterit, existimo primo quoque tempore aut a R.V.^a aut a P. Frederico Schembek, aut alio Patre, quem ad id magis idoneum indicabit, nomine R.V.^ae et Prouinciae suae Regem adeundum, eidemque significandum, licet ius Collegij Soc^tis toties a Romanae Rotae Auditoribus comprobatum sit, tamen si Sua M^tas iudicet, e re publica, bonoque Academiae Cracouiensis non esse, ut Societas ibi iure suo uti pergat, malle eam sponte sua a docenda iuuentute in dicta Academia desistere, quam repugnante, aut inuitâ eâdem suâ M^tate diutius in eo munere progredi. Hoc enim si modeste, religioseque Suae M^ti propositum fuerit, fortasse eâ submissione ita mouebitur, ut non solum ~~ [illegible] ~~ ab interpellando Pontifice destitura sit, verumetiam causam Societatis suae prudentiae permissam benignius, et ~~[illegible]~~ clementius consideratura, seque fortasse ut intercessorem ad controuersiam omnem ex aequo et bono componendam inter partes interpositura. Et uti hoc ab eo impetratum non fuerit, illud tamen assequemur, quod, si tantum sponte nostra, ut Regiae M^ti obsequamur, nullaque Sedis Apostolicae auctoritate interueniente, a docendo abstinuerimus, facilius postea, siquando fauentiorem Regem

~~et~~ proceres nacti fuerimus, intermissam iuris docendi
possessionem simus recuperaturi. Atq hoc precipuum
est, quod difficillimo hoc tempori RV^tae^ suggerendum
~~censui~~ habui. Ad quod si alijs remedijs deficientibus re-
currendum fuerit, RV^a^, priusquam eò descendat, de toto
negotio cum suis Consultoribus deliberet, ijsq auditis statuat
quod e maiori Dei gloria, amplioriq Prou^ae^ suae bono futurum
existimabit. Atq hisce me sanctis eius sacrificijs, et
orationibus commendo. Romae 16. Octobris 1632.

RV^ae^

Seruus in X^to^.
Mutius Vitelleschi

R.do P.ri in X.to P. Gasparo Druzbicki,
Prou.li Societatis IESV in Polonia

Cracouiam

16. Octob. 162.
De Negotiis S. Collij Desfutor

32

1633 Semitae 21 maii. 71 70

R.de [+] in Xo P.

P.ax Xri.

Etsi non dubito, quin Va etiam sine mea commonitione missura sit breui informationes de P. Gasparo Zwolinski, ut de illo ad gradum promouendo deliberari possimus; tamen quia video bonum Patrem mirari, post tot annos, quibus in Societate fuit, nullam de sua promotione mentionem fieri, hisce Vae commendandum duxi, ut si, cum eas leget, nondum de illo informationes confecerit, illas primo quoque tempore confici curet, statimque Eue mittat.

Petebat ijs, quas Va 22 Martij scribebat, num P. Stanislao Witwinski, etiam durante decennio, quo nuper indicatus fuit non esse gubernationi adhibendus, committi possit saltem Residentiæ alicuius gubernatio. Ad quod respondeo; Non videre me causam, cur tam citò ab eo, quod nuper maturo consilio, tum ad illius castigationem, tum ad aliorum exemplum decretum fuit, sit discedendum; cùm non putem, quantumcunque eum Va in quibusdam innocentem censeat, ita excusari a plerisque illi oppositis posse, ut immeritò pœna ei illa irrogata credi possit. Quare ne mutato tam citò consilio, nullâ iustâ apparente causâ, et nos inconstantiæ, et eos, quorum sententiam secuti sumus, temeritatis, et inconsiderantiæ damnemus, alium pro illo Bidgostiensi Residentiæ Superiorem quærat, caueamusque ne commiserationis affectu salubris exempli fructum ipsi corrumpamus.

Cum scriptis a Va 6. Aprilis accepi Decretum factum pro non unitis. Sed cùm ex ijs, quæ de perfidia illorum, quos quidam

P.li Poloniæ

lenioribus decretis demerendos censuerunt, appareat consilium illud diuinæ M.ti minus cordi esse, fortasse ratu respublica non habebit, quod inconsideratius in ~~consilium~~ præiudicium religionis videtur statutum.

M. Quod attinet ad causam Collegij Cracouiensis, cum ex ijs, quæ adhuc in illa acta fuere, perspicuè appareat, illam magis alieniore Procerum affectu, quàm momentis rationum oppugnatam fuisse, atq; in Comitijs non solùm de scholis Collegij Cracouiensis claudendis mussitatum fuerit, verumetiam (si verum est, quod a fide dignis huc scriptum fuit) de aliorum omnium Collegiorum nrorum scholis claudendis mussitatum fuerit, non possum quin R.V.æ summo affectu comendem, ut quantum cupit Soc.tem nram in Regno isto incolumem perpetuò seruari, neq; grauiori illa calamitate affligi, tantum etiam consilij, studij; et industriæ adhibeat, ad demerendos omni obsequij genere, atq; in primis singulari modestia, submissione, et obseruantia Nobilitatis ac Procerum animos; cùm illud planè necessarium sit ad Ordinem nrum, libertatemq; omnem, qua adhuc in Regno isto, cum tam insigni diuinæ gloriæ incremento munia nra obiuimus incolumem, et illæsam tuendam. Atq; ut hoc felicius, et efficacius fiat, R.V.a procuret, ut Nostri, quantum ulla ratione fieri potest ab ijs omnibus negotijs abstineant, quibus meritò beneuolentia Nobilitatis, et procerum cùm secularium, tum Ecclesiasticorum, a nobis vel tantillum abalienari posset: et ne quid per ullius imprudentiam uspiam fiat, quod huic consilio officere possit, consideret, quina-

in singulis Collegijs sint ad Nobilitatem Societati conciliandam magis opportuni, qui verò minus considerati, et prudentes, et modo etiam agendi vehementiore, et ingratiore; ut eis a conuersatione cum Nobilitate amotis, illi solum demerendis, conciliandisq. Proceribus adhibeantur, qui iudicabuntur illud non minus prudenter ac decorè, quam religiosè, feliciterq. facere posse. Et quoniam mihi futurum est magno leuamento sollicitudinis, quam grauissimam tam apertis alienioris a nobis Nobilitatis indicijs nuper ostensis concepi, si cognouero, R.V.am hanc rem maximè cordi sumpsisse, et opportunis ad consilia exequenda consilijs presidijs uti cœpisse, valde opto, ut me primo quoq. tempore certiorem faciat de modo, et ratione quam ad hanc rem adhibere cœperit. Atq. hisce me sanctis sacrificijs, et orationibus commendo. Romæ 21. Maij 1633

R.V.æ

Seruus in X.o

Mutius Vitellescus

Rdo Pri in Xo P. Martino Hincza, Provli Societatis IESV in Polonia

Cracouiam

No 13tio.

Rescripsi 1633 [illegible]

33 1633. 72

ACTA OFFICII. RECTORATUS.
in
RECTORATU SECUNDO.
Clariss.mi et Excell.mi D. Christophori Naumanowicz
Phiæ. et Medicinæ Doct. et Ordin. Professoris
Commutatione æstiua. Anno. 1633

Feria 4. post Octauas SS. Corporis Christi proxima.

Venerabiles et Excellentes DD. Gniatkowicz Facultatis Philosophicæ Decanus. Vitellius, Gregierowicz, Drazki, Porembius Collegæ maiores; Zapartowicz, Karinski Iurkowski minores, Facultatem totam Artisticã repræsentantes dictæ Facultatis nomine, cum Iuris sui ad Plebanatum Przemikowien. manifestatione ad officium Rectoris Venerunt, petentes, Vt ad dictum Plebanatum non ante, neq; aliter Rndo Dno Alberto Borowio Plebano nouiter electo, præsentatio extradatur, quam dicta Facultas Iuris sui duarum Videlicet partium tertiarum omnium Plebanatus fructuum Sit Secura. Quod sibi concedi petiit ex Rndissimi olim Myskowii Episcopi Crac. ordinatione, Conclusione recenti Vniuersitatis, Submissione D. Electi, et ex ipsa iustitia, cum omnino iustum Sit. Vt Rndus D. Electus quantum ex S. Floriani custodia, aliisq; maioris domus emolumentis cum residentia sua hic retinebit, tantum Facultati pauperrimæ ex fructibus Przemikowianis concedat, et quæ iustitia summa est, Vnicuiq; quod suum est, reddat. Quæ manifestatio Vt Iuri et Iustitiæ consona, est admissa, et Actis inscripta.

Feria 6. post Octau. SS. Corporis Christi proxima.

Venerabilis et Excellens D. Gniatkowicz Decanus Gregierowicz, Zapartowicz, Facultatis Philosophicæ Professores

Facul

Facultatis suae nomine, ad Officium Rectoris Venerunt, Plebanatus Przemikowien. Revisores, item et Magistrum aliquem, qui ibidem Sylvarum integritati ante possessionem, fundorumque anexorum, prospiceret, postulantes.

Feria 5ta. post Festum Visitationis B. M. Virginis proxima, Die Julij septima.

Cum Venerabilis et Excell. Albertus Gniatkowicz Phicae Facultatis Decanus, Professorib. Facultatis suae multis comitatus et de re eius sollicitus, maximè Verò Junis Facultatis suae exemplum alienationis in Plebanatu Przemikowien. metuens, ne Videlicet Plebanatus, qui Professorib. in sua Facultate labore iam fractis ad egressum, et pro emeritorio habetur, in posterum maioribus Professoribus, quibus melius est prospectum, in annexum cedat, aut Verius pauperiorum Professorum provisionem, et planè consanguinei pauperiores Maiorum Professorum (qui, quod fortunam et promotionem in manu Juniorum habeant, illis Videntur formidabiles facereque possent omnia) eripiant, et devorent.

Ad Offium Rectoris cum Junis sui manifestatione, multisque supplicationibus saepius Facultatis suae nomine Venisset, Adm. Rndus D. Albertus Borovius S. Th. Doct. et Professor ad dictam Parochiam Electus, non tam Vani Facultatis Phicae metus (quo, Vt aliqua diffidentiae nota Videbatur offendi) quam amoris, quem in praedictam Facultatem semper habuit, eiusque in hac praesertim temporis iniquitate illorum rationem habens, Submissioni suae, de duabus partibus tertiis omnium dicti Plebanatus fructuum iuxta Ordinationem Rndmi olim D. My Mowski, conclusionemque proximam Vniversitatis dictae Facultati extradendis, se satisfacturum promisit, dum modo dicta quoque Facultas ad Lites, omnesque Plebanatus defensiones, sumptus duas etiam tertias, contribuat. Quod quidem praedictus Adm. Rndus D. primum in facie Vniversitatis, secundò Verò bona fide, et immutabiliter, in certa DD. Deputator. Convocaone in praesentia D. Rectoris, et Adm.

R.

34
73

R. D. Martini Campii Vadouii Sacrae Theologiae Doctoris et Professoris, et Adm. R. D. Danielis Sigonii Sacrae Theologiae Doctoris et Professoris Canonici Cracouien. se praestiturum est pollicitus.

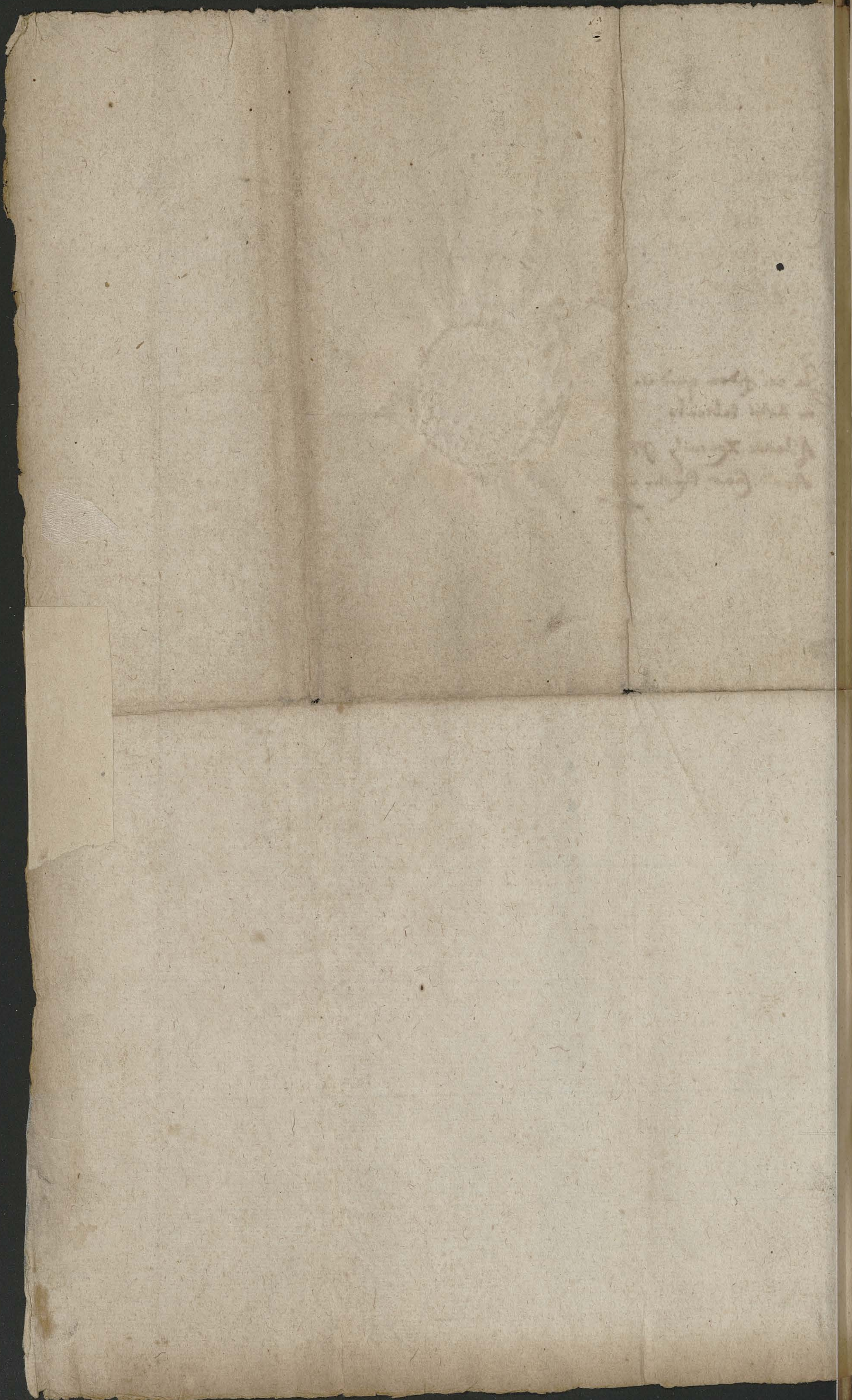
Cum ergo ita extra omnem metu[m] posita, verumque suarum iam secura Facultas esset 12. Julij die, Adm. R. D. Electo à D. Rectore praesentatio fuit subscripta

In rei fidem quod ita et in actis subscripto

Albertus Zarucaly [illegible]

Acad. Crac. Rector mpp

Actum in Curiâ Regiâ Varsaviensi
Feria Sexta Ante Dominicam Judica
Quadragesimalem proxima Anno
Domini Millesimo Sexcentesimo Trige
simo Quinto

Ad Officium et Acta praesentia Castren. Capitan. Varsavien. personaliter veniens Illris et Magnificus
Georgius de Tenczyn Ossolinski Thesaurarius Curiae Regni Bydgostien. Bielscen.
Capitaneus Sacrae Regiae Mtis et totius Reipublicae ad Sanctissimum Urbanum Divina
Providentia Papam Octavum cum obedien. Legatus eidem Officio breve Pargamenum
infrascriptum ab eodem Sanctissimo Urbano Divina providentia Papa Octavo concessum
ad ingrossandum in Acta praesentia Castren. Capitan. Varsavien. obtulit de tali serie verbo
rum. URBANUS Papa VIII Ad perpetuam rei memoriam Salvatoris et Do
mini nostri qui Charitas est, et Deus Pacis vices licet immeriti gerentes in terris in
ter gravissimas multiplicesque Apostolicae Servitutis curas, in eam peculiari studio
incumbimus, ut inter Christi fideles quoslibet pax et Concordia semotis litium
anfractibus confoveantur, litesque ipsae et Controversiae omnino eliminentur. Cum
itaque sicut dilectus filius nobilis Vir Georgius Ossolinski Comes de Tenczyn Cha
rissimi in Christo filii nostri Vladislai Poloniae et Sueciae Regis Illustris ad nos et
Apostolicam Sedem Orator eiusdem Vladislai Regis ac totius Reipublicae Regni Poloniae
nomine nobis nuper exponi fecit, pendente in Romana Curia in Rotae Auditorio,
lite et Causa etiam forsan in tertia vel alia instantia, seu in gradu restitutionis
in integrum inter dilectos filios Clericos Regulares Collegii Societatis Jesu
Collegii Cracovien. sive ipsum Collegium Cracovien. ex una ac Rectorem et Administra
tores Academiae Studii generalis dictae Civitatis partibus ex altera de et super
eo quod lectiones quae in eadem Academia legi solent in Scholis dicti Collegii
legi non deberent in praeiudicium Academiae ac Studii praefatorum nonnullae decisi
ones factae et forsitan Sententiae ad favorem Clericorum dicti Collegii latae
fuerint ipsaeque Sententiae in iudicatum transierint ex praemissis autem damnum

publicu euenerit et indies tumultus rixae et diversa scandala inter ipsas par-
tes orta fuerint et verisimiliter oriri possint. Propterea dictus Georgius R-
mes nõe Regis pti humiliter nobis supplicari fecerit ut ad pta inconueni-
entia euitanda ac pro bono pacis super pmissis prouidere de benignitate Aplica
dignaremur Nos in supremo Justitiae throno Divina disponente clementia
constituti damno publico huiusmodi obuiare ac dicti Vladislai Regis ac
pfacti Reipublicae votis quantu cu Dño possumus annuere volentes nec no
litis et causae seu causaru huiusmodi statu et merita ac [illegible] iudicatae nomi-
et cognoia iudicu et colitigantiu aliorumqz hic forsan de necessitate expri-
mendoru seu inserendoru ten pntibus pro expressis et insertis habentes
huiusmodi supplicationibus inclinati litem et causam et causas de et super
pmissis inter Clericos Regulares dicti Collegij ac Rectore et Admini-
stratores Academiae et Studij pfatoru tam in pfacto Rotae auditorio qz
corã alijs quibusuis Judicibus in quacunqz instantia occasione pmissoru
quomodolibet vbicunqz et qualitercunqz motas pendentes et instructas
in eode statu et terminis in quibus reperiuntur, ad Nos attento consi-
iam per dilectu filiu Mutiu Vitelescum Gnale dictae Societatis de super
potito in quo Societate ips eiusqz Collegiu bonu ius habuisse et rec-
in hoc negotio se gessisse asserit Aplica authoritate ten pntium
pro bono pacis auocamus penitusqz et omnino supprimimus et ext-
guimus ac clericis Regularibus dictae Societatis eorumqz Collegio Cra-
uien pto desuper perpetuu silentiu ita vt de cetero in perpetuu
ptas lectiones in dicto Collegio legere aut legi facere nullo modo
possint imponimus et impositu esse volumus, ac etiã eiusde Collegij Rectori
collegialibus ten pntiu et sub censuris eo ipso incurrendis prohibemus
ac inhibemus ne lectiones ptas in scholis eiusde Collegij legant seu
faciant decernentes psen lras validas firmas et efficaces existere
et fore suosqz plenarios et integros effectus sortiri et obtinere ac ab o-
nibus et singulis ad quos spectat et pro tempore spectabit inuiolabiliter
obseruari sicqz per quoscunqz Judices Ordinarios et delegatos et Caus-

Palaty Aplici Auditores iudicari & definiri debere ac irritu & inane
Si secus super his a quoqz quauis authoritate Scienter vel ignoran
ter contigerit attentari non obstante litis pendentia seu re iudicata
quatenus adsit aliysqz pmissis ac quibuscunqz Constitutionibus & ordina
tionibus Aplicis nec non Societatis & Academiae ac Study pdictorum
& iam Iurato Confirmatione Apostolica vel alia quauis firmitate alia
roboratis Statutis & Consuetudinibus Priuilegys quoqz indultis
& [redacted] litteris Aplicis in Contrarium praemissorum quomodolibet concessis & confirmatis
et innovatis Quibus omnibus & singulis eorum tenore praesentium pro
sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore perman
suris hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus Caeterisqz
Contrarys quibuscunqz. Datum Romae apud Sanctum Petrum Sub Annulo
Piscatoris die XXII Marty MDCXXXIIII, Pontificatus Nri
Anno Undecimo M. A. Maraldus Quod breue Offum praesens Castr
Capitan Varsawien Suscepit & Actis suis ingrossari mandauit &
originale ex assignatione Illmi & Magci Thesaurary Curiae Regni
ad Illmum & Rndissimum ... Patrem Dominum Petrum Gembicki
Secretarium Regni trans...

Correxit [illegible]

Obtulit Illmus et Magnus
de Tenczyn Ossolinski

1635

1635.

35 76

Actum in Curia Regia Varsauiensi Feria Sexta ante Dominicam Iudica Quadragesimalem proxima Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Quinto

Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capitanealia Varsauiensia personaliter Veniens Illstris et Magnificus Georgius de Thczyn Ossolinski Thesaurarius Curiae Regni Bidgostiensis Bielscensis & Capitaneus Sacrae Regiae Maiestatis et totius Reipublicae ad Sanctissimum Urbanum Diuina Prouidentia Papam Octauum cum obedientia legatus eidem Offio breue Pargameneum infrascriptum ab eodem Sanctissimo Urbano Diuina Prouidentia Papa Octauo concessum ad ingrossandum in Acta psentia Castrensia Capitanealia Varsauiensia obtulit de tali serie Verborum. URBANUS PAPA VIII. Ad perpetuam rei memoriam Saluatoris et Domini Nri qui charitas est et Deus pacis Vices licet immeriti gerentes in terris inter grauissimas multiplicesq Aplcae seruitutis curas in eam peculiari studio incumbimus Vt inter Christi fideles quoslibet pax et concordia semotis litium anfractibus confoueantur litesq ipsae et controuersiae omnino eliminentur. Cum itaq sicut dilectus filius Nobilis Vir Georgius Ossolinski Comes de Thczyn Charissimi in Christo Filii Nri Vladislai Regis Poloniae et Sueciae Illstris ad Nos et Aplcam Sedem Orator eiusdem Vladislai Regis ac totius Reipublicae Regni Poloniae Nomine Nobis nuper exponi fecit pendente in Curia Romana in Rotae auditorio lite et Causa et Forsan in tertia Vel alia instantia seu in gradu restitutionis in integru inter dilectos filios Clericos Regulares Collegii Societatis Iesu Craciae siue ipsum Collegium Cracouiense ex Vna ac Rectorem et Administratores Academiae studii Gnalis dictae Ciuitatis partibus ex altera de et super eo qd lectiones quae in eadem Academia legi solent in scholis dicti Collegii legi non deberent in praeiudicium Academiae ac studii pdtorum nonnullae decisiones factae et forsan sententiae ad fauore Clericorum dicti Collegii latae fuerint ipsaeq sententiae in iudicatum transierint ex pmissis autem damnum publicum euenerit et indies tumultus, rixae et diuersa scandala inter ipsas Partes orta fuerint, et Verisimiliter oriri possint. Propterea dictus Georgius Comes Nomine Regis praefati humilit Nobis supplicari fecit Vt ad praefacta in conuenientia euitanda ac (opportune) bono pacis super pmissis prouidere de benignitate Aplica dignaremur. Nos in supremo Iustitiae Throno Dna disponente Clementia constituti damno publico huiusmodi obuiam ire ac dicti Vladislai Regis ac praefatae Reipublicae Votis quan-

tum cum Dominis possumus annuere Volentes nec non litis et Causæ seu Causarum huius
modi statum et merita, etiam rei iudicatæ nominaque et cognomina Judicum et collitigantium
tium aliorumque hic forsan de necessitate exprimendorum seu inserendorum tenores
tibus pro expressis et insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati litem
sam et Causas de et super praemissis inter Clericos Regulares dicti Collegii ac
rem et Administratores Academiæ et studii Praefatorum tam in praedicto Rotæ
torio quam coram aliis quibusuis Judicibus inqualibet instantia occasione praemissorum
modolibet Vbicunque et qualitercunque motas pendentes et instructas in eisdem statu
terminis in quibus reperiuntur ad Nos attento consensu iam praedilectum filium
Mutium Vitellescum Generalem dictæ Societatis de super praedicto in quo
tatem ipsam eiusque collegium bonum Jus habuisse et recte in hoc negotio se
sisse asseruit Apostolica Authoritate tenore praesentium pro bono pacis aduocamus
et omnino supprimimus et extinguimus ac Clericis Regularibus dicti Societatis
Collegio Cracouiensi praefato de super perpetuum silentium imponimus et impositum esse
perpetuum praedictas lectiones in dicto Collegio legere aut legi facere nullo
do possint ~~imponimus et impositum esse volumus~~ Nec non eiusdem Collegii
et Collegialibus tenore praesentium et sub censuris eo ipso in currendis prohibemus ac
mus, ne lectiones praedictas in scholis eiusdem Collegii legant, seu legi faciant, Decernentes
sentes literas Vallidas firmas et efficaces existere et fore suosque plenarios et
effectus sortiri et obtinere ac ab omnibus et singulis ad quos spectat et pro tempore
inuiolabiliter obseruari sicque per quoscunque Judices Ordinarios et delegatos etiam Causarum
tii Apostolici Auditores iudicari et definiri debere ac irritum et inane si secus super
a quoquam quauis authoritate scienter Vel ignoranter contigerit attentari Non obstante
dentia seu re Judicata quatenus adsit aliisque praemissis acquibusuis Constitutionibus et
tionibus Apostolicis, nec non Societatis et Academiæ ac studii praefatorum etiam Juramento, confirmati
one Apostolica Vel quauis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, priuilegiis
dultis et literis Apostolicis incontrarium quomodolibet concessis et confirmatis et innouatis
Quibus omnibus et singulis eorum, tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes illis
suo robore permansuris hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus cæterisque
riis quibuscunque Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris
Vigesima secunda Martii Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Quarto Pontificatus Nostri
Vndecimo M.A. Maraldus Quod bene Officium praesens Castrense Capitaneale Voinsc

suscepit et Actis suis ingrossari mandavit. Et originale ex assignatione Illustris et Magnifici Thesaurarii Curiae Regni ad Illustrum et Reverendissimum in Christo Patrem Dominum Petrum Gembicki Secretarium Regni transmisit.

Correxit Gadomski

(Locus sigilli)

Copia oblatarum L[itte]rarum
Brevium " ratione
Academiae Cracovien[sis] cum
Regulares Societatis
De Anno 1635 Varsaviae.

" Urbani 8 S[ummi] Pontifi-
cis de claudendis
Scholis Jesuitarum
Cracoviae

Ad Officium et Acta Praesentia Castrensia Capitaneatus Cracoviensis personaliter veniens Magnificus et Clarissimus Vir Christophorus Hazmanowicz Philosophiae et Medicinae Doctor Almae Universitatis Cracoviensis Generalis Rector suo et totius eiusdem Universitatis nomine obtulit Officio Praesenti Remanifestationem contra Manifestationem Reverendorum Patrum Societatis Jesu coram Officio et Actis Praesentibus non ita pridem factam inscriptam. Petens eandem a se suscipi et in Acta Praesentia inserere admitti. Cuius affectationi Officium Praesens annuendo eandem remanifestationem ab ipso suscepit et in Acta Praesentia inserere mandavit. Cuius tenor sequitur talis.

Plurimum sibi gratulatur et gaudet Universitas Cracoviensis intellecta declaratione Patrum Societatis Jesu ad Sanctum Petrum Cracoviae de Scholis clausis Iuventuteque dimissa intelligit, quippe id multum facere ad augmentum cultus Divini quietem publicam huius Urbis mutuae charitatis et tranquillitatis redintegrationem. Caeterum non potest non dissimulare dolore sibi, quod Admodum Reverendi Domini non tam intuitu aequitatis et Sanctae Iustitiae quam alio quopiam motivo testentur se compulsos

editam dimissionem fecisse, meminisse enim eos probè
debere, quomodo in Comitijs felicissimae Electionis Varsaviensis
Sacrae Regiae Maiestatis Domini nostri clementissimi, totam
causam absoluto arbitrio Maiestati Suae commiserint
et Subdiderint, ibi Sacram Regiam Maiestatem recognitionem
instituisse, sed cum Academici se imparatos a documentis
assererent, remque differri peterent, Sacram Regiam
Maiestatem Dominum Nostrum Clementissimum consentien[tibus]
partibus, ad Comitia felicissimae Coronationis Suae,
Cracoviam distulisse, et serio praecepisse, ne quidquam in-
terim ab altera partium in praeiudicium alterius move-
retur, Adveniente vero tempore Comitiorum Coronationis
Cracoviae ipsos Dominos Iesuitas, vulgatis libellis ho-
rum causam continentibus primos provocasse, tandem nego-
tium totum Sacrae Regiae Maiestatis et Omnium Ordinum
placito Illustrissimis Reverendissimis, Illustribus et Magnificis Dominis
ex Ordine Senatorio, et Equestri Deputatis commissum
fuisse, eidemque parte utraque et consentiente, sesque sub-
mittente, summa deligentia causam examinatam, et pro-
bationes hinc inde adductas, exactissimo Iudicio Domino-
rum Illustrium ponderatas fuisse, eo tandem rem devenisse

Ut

Ut Reverendi Patres Jesuitae qui tunc erant Agentes
Ipso Principes Societatis in Regno admonerentur Quatenus
a Scholis supersederent, ad quas cum tanto Iudicio Aca
demiae nihil iuris haberent, Re postea ad Ordines Re
gni relata facta est Conclusio quae extat, secundum
quam cum Serenissimus et Potentissimus Dominus noster
ad Sanctissimum Apostolicum Legationem instituisset
gloriosissimam, in qua inter caetera Reipublicae negotia
causa Academica cum Jesuitis commendata fuit,
rescripsit ~~Sancti~~ssimus binis Literis Academiam
in sua tranquillitate et Iure conservandam, Patribus
litem suppressam, et abolitam rationem, à Scholis
et perpetuum silentium indicendum, Quae cum toti
Poloniae nota sint, tum vero Illmis Rndis Patribus
longè notissima, utpote quae à primatibus eorum
pro magna parte, in conspectu totius Reipublicae
acta acticata, tractata, conclusa, approbataque sunt,
Unde non posse non mirari, et dolere Universitatem asseri
à Patribus alio respectu Scholas occlusas, quam ex pro
cessu causis et rationibus supra allatis, in quibus sin
gulariter resplenduit, et ipsorum Rndorum Dominorum

Jesuitarum pietas amorq[ue] aequitatis Ordinum Regni placitum, Sacrae Regiae Mtis authoritas, Summi Pastoris et Vicarii Christi approbatio. Quare rogat obnixe Adm. Rndos Patres et Fratres suos charissimos supradicta Universitas quatenus depositis scrupulis et suspitionibus omnibus ad charitatem illam quae ante annos Quinquaginta floruerunt, inter Academiam et Ordinem Societatis sincere redeant, et iunctis manibus votisq[ue], Deo gratias agant, pro beneficiis per Sacram Regiam Mtem Clementissimum Dominum nostrum Patriae communi feliciter concessis, et pro incolumitate suae Matris, communisq[ue] Patriae, coniunctis precibus superum numen exorent, et sua in statione quisque tranquille et quiete Deo, Ecclesiae, et Patriae aeternum, et extra offensionem alter alterius serviat: Quam testationem eadem Academia Cracoviensis quasi provocata declarandi sui amoris erga Patres Jesuitas, et eomendorum scrupulorum causa Actis praesentibus inseri voluit, Putat quippe multum ad augmentum Cultus divini fidelium Consolationem, Scandalorum extirpationem pertinere, si omnibus incolis Regni notum et perspectum sit

ctum sit candide et sincere exemptaq omni suspe-
tioni occasione reconciliationis hanc et consolidationem
amicitiae, inter se et Patres Societatis fact. et consumat. esse.
Actum in Castro Cracoviensi, Sabbatho in vigi-
lia Festi Visitationis Beatissimae Virginis
Mariae, Anno Domini, Millesimo, Sexcentesimo
Trigesimo Quarto.

Stephanus Xiężki
Vicecapitaneus et Judex
Causarum Off. Cracov.
m. p.

Comexit Nowski
m. p.

M. Rector Universitatis Cracovien[sis] cum Patres Societatis Iesu renu[n]ctiasset (?)

In Processu

Sabbato in Vigilia Festi Visitationis B.M.V. Anno Domini 1634to

1639.

85
81

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Nono
Die vero Lunae decima quarta Februarij Racloviis

37

Coram Illrimo et Rdissimo Dno Dno Jacobo Zadzik Dei et Aplicae Sedis Gratia Epo Craci Duce Severiae in Publica audientia Adm Rendus Jacobus Vitiensis S. Thae Professor Ecclae Colleg S. Floriani Clepardiae ad Crac Custos acius in Proszowice Plebanus Principalis actor per comparens oblatis inhibitionis literis in et contra Magfcum et Adm Rendum Dnum Albertum Boronium S. Thae D. et Professorem Ecclae eiusdem S. Floriani Custodem, in Przemyskow Plebanum Almae Universitatis Crac: Rectorem citatum ex adverso principalem duxeo ne ipse eundem actorem tum et Adm Rendum Matthiam Bolesium S. Thae D. Decanum, Franciscum Boguçki Canicos eiusdem Ecclae S. Floriani occasione eius quasi dictus Actor et Rendus Dnus Decanus tum Canicus supradicti intercisam certam ratione Arendae Villae Xiężnice Capituli Ecclae S. Floriani hereditariae in damnum et praeiudicium tam praesentium quam futurorum Canicorum ac totius Universitatis illicite et indebite ad Annos duodecim cum Famato Michaele Sznandrowicz iure vetante conscribere et eandem intercisam privatis sigillis obsigillare ausi fuerint turbet et inquietet vel aliqua gravamina ipsis in iudicio suo inferat ex Cancellaria Illmi emanatis et debite ut apparebat executis tum exhibito certo instrumento appellationis extraiudicialis coram legali Andrea Cieski Notario publico Anno praesenti die vero secunda Mensis currentis ratione praemissorum ad iudicium praesens interpositae in parendo dictae inhibitioni et appellationi extraiudiciali iudicialiter exhibitae. Siquidem dictus Magfcus Dnus Rector iudicialem appellationem per eundem Actorem ut ipse asserit interpositam ex Actis huius extradere voluit in termino hodierno ex eadem inhibitione provenienti eandem suam appellationem admitti dictas inhibitionis literas in robore conservari ac in damnis et litis expensis eundem Magfcum Dnum Rectorem condemnari petijt et postulavit. In praesentia Nobilis Joannis Mielzyski praedicti Magfci et Adm Rendi Dni Alberti Boronij S. Theolo. D. eiusdem Almae Universitatis Crac: Rectoris totiusque Academiae Crac: Procuratoris prout de Mandato sua procura per Instrumentum publicum Magistri Adami Koszczewicz Sa autha Aplica Notarij publici docuit qui assistentibus

sibi Clarissimo et Spectabili Andrea Petricovio Iuris utriusque D. et Professore
dinario Consule Crac: et Adm Rendo Sigismundo Grygierowicz Professore Regio
clesia Colleta S. Anna Crac: Canco, Moskorzowien: Scholco ad Hunc Actum ab
versitate deputatis salvis omnibus beneficijs Iuris ijsdem suis Privilegijs reser
tis applem ad iudicium praesens interposita nullam et invalidam esse ex quo di
Adm Rendus Ustiensis a Mgfico Dno Rectore iuxta privilegia Academia
Illmos Loci ordinarios Serenissimos Reges et Summos Pontifices eidem conc
et usu immemorabili approbataque ad iudicium praesens sed ad consiliarios ta
ad Universitatem appellare debuit dixit et allegavit et ibidem verifica
sua allegata certam partem ex privilegio Universitatis Crac: per Rendissimum olim
bertum Episcopum Crac sub Anno Millmo Quadringentesimo Vigmo Sto Universita
concesso desumptam. Item decreto sub Anno D. Millmo Sexcentesimo per Mgf
olim Nicolaum Dobrociesski I. V. D. Crac: Sandomirien: Canum Academia Re
ratione Arenda Villa Capitanis Sgobomia latum tum et Cautione Universitatis
Anno Dni Millmo Sexcentesimo Tertio sub Rectoratu Mgfci et Excelmi Dni
titi Fontani Phia et Medna D. Rectoris Academia Crac. facto. Item decre
Illmi et Rendissimi Dni Stanislai Karnkowski Archiepi Gnesnen: sub
Dni Millmo Quingentmo Nonagesimo Nono inter Martinum Komelski Nord et Sac
Turobolski Maiores Collegas ratione evocationis ad extranea subsellia Aca
canum personarum in favorem eiusdem Unstis prolato tum et alia iura et mun
ta ex Actis Universitatis per eundem M. Adamum Roszczewicz Notarium
tracta et sigillo Unstis communita produxit quibus iuribus et rationibus verbo
tis inhaerendo praefatus Ilis Ioannes Mielczeski Procur: ut supra appellat
nulliter interpositam esse et sequenter inhibitionem praefatam in robore conser
non debere causamque praesentem iuxta praeallegata ad Consiliarios et alias ad
cium Academicum cum toto effectu remitti dictumque Rendum Dnum Ustiensem ut
mere litigantem cum ipsius adhaerentibus in poenis in statutis Academia contra
mesticos violatores Privilegiorum Academicorum descriptis damnis, tum et in li
mialibus expensis per evocationem ad iudicium praesens secutis et factis
demnari debita cum instantia postulavit. In contrarium praefatus Adm R
Dnus Ustiensis se ideo coram consiliarijs et Unstitate ac alias iudicio
demico causam suam et appellationem prosequi non posse nec debere di
quia dicta bona Xiężnice de quorum Arenda lis est sunt Ecclesia et
dicium Rectoris de huiusmodi intercisa tum et de bonis praefatis cogn

84

pertinet sed ad solum Ordinarium eiusque Officialem Generalem spectat. Praefatusque Admodum Reverendus Rector uti ad causam praesentem Existens Custos eiusdem Ecclesiae S. Floriani interessatus solet causas appellationum ac interpositarum cum consiliarijs et cum Universitate iudicare et dictis Iudicijs tam apud Consiliarios quam in Universitate praesidere et Stantibus praemissis ut supra petijt. Ex adverso Procurator: praememoratus replicauit non obstare quamuis dicta bona Xięznice sunt Ecclesia et Capellana quae sunt Professoribus et Academicis Personis incorporata propterea cognitio de eorum dispositione ad Rectorem pertinet, ratione vero Rectoralis in Iudicijs Consiliariorum et Universitatis praesidentiae talem morem in Universitate ab immemorabili tempore semper fuisse et esse obseruatum cui idem Reverendus Vstiensis resistere non potest nec debet allegauit et referendo se ad rationes et iam superius deducta, inhibitioni non esse locum et causam ad Iudicium Academicum remitti caeteraque prout superius petijt decerni et postulauit. Et Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus Episcopus Cracoviensis pro Tribunali sedens adhibito suorum Assessorum consilio maturaque deliberatione intra se praehabita attentis de iure attendendis et consideratis considerandis ex causis animum suum mouentibus appellationi ad Iudicium praesens per eundem Reverendum Vstiensem ratione praemissorum interpositae non esse locum adinuenit nec inhibitionis ex Cancellaria sua emanatae robur apponendum esse decreuit sed totam causam hanc ad Iudicium Academicum remisit cum hac moderatione ne praefatus Admodum Reverendus Dominus Albertus Borowski praefatae Universitatis Rector in hac causa tanquam interessatus Iudicio praesideat eamque teneat sed in locum sui Seniorem Patrem e Collegio Maiori substituat neue in casu appellationis ad Consiliarios vel ad Universitatem per quamcunque partem grauatam interponendae dictis Iudicijs in persona sua praesideat sed in Conuocatione Consiliariorum Seniorem Consiliarium et in Conuocatione Universitatis Seniorem ex Universitate in suum locum substituat nisi sit idem Senior Consiliariorum qui et Universitatis quia tunc eum qui ordine et Senio sequitur Seniorem non tamen ad causam praesentem interessatum, ad dicta Iudicia substituere debebit salua appellatione ab Universitate ad Iudicium suum Parti laesae reseruata. Et quia dictus Actor Reverendus Vstiensis non temere in hac causa egit ideo eundem liberum a poenis pectis supra memoratus Illustrissimus et Reverendissimus Dominus Episcopus pronunciauit et pronunciat decreti praesentis vigore. Praesentibus Admodum Reverendis Dominis Bartholomaeo Januszkowicz I. V. Canonico Cracoviensi Ecclesiarum Collegiatarum S. Annae Cracoviensis et Sandecensis Xięznicensis Praeposito Curiae causarum Generali Auditore Andrea Tarłowski I. V. Archidiacono Lublinensi Sternensi S. R. M. S. Paulo Stanislao Smolicki S. R. Drzierzgnensi Ioanne Carolo Nerwicz I. V. D. Vislicien Canonico Dobrowoden Parochis Synodalibus

82

Simone Starowolski Iudiciorum Assessor et me Laurentio Lipinek Act...
Cons dicti Illmi ac Rssimi Celsitudinis Notario.

Ex Actis Actorum supra Nominati Illmi ac Rssimi Dni
Crac Ducis Seuerii extrac et sigillo Perillris et Rdssi
Nicolai Oborski DEi et Aplicae Sedis Gra Epi Laod
Suffraganei Scholci Vicarij in Spiritualibus et Offic
alis Gnralis Crac communitum.

Petrus Stanislaus Orlowski
et Consistorii Crac Notarius
Aduanit

Collationauit Illussr...
Iulius ...
Notarius

1639 12 Octob.

Adm. Rndi Dni Vti fris charmi et hndi:

Przybyli sam do mnie Wikaryowie S. Anny, załobliwie
się oskarżaiąc na WMciów, że ich pod praetextem
iakieyś excommuniki z kościoła tamtego cum maximo
scandalo omnium wygnali. Nie podoba mi się taki
postępek, za ktorym y zgorszenie ludzi następuie,
y drudzy praeiudicium niemały słusznie odnoszą.
Przeto daię pisanie to moie do WMciów, abyście Wi-
karyom tych in loco suo pristino restituowali, y po-
nieważ ia iuż sprawę tę awokował do siebie, w
pokoiu dotąd zatrzymali wszytko, aż ia da Pan
Bog powróciwszy się szczęśliwie z seymu, o tym wey-
rzę w sprawę tę, y onę osądzę; gdyż słuszna
aby każdy zostawał przy tym, co mu słusznie na-
leży. Oddawam się przyiaźni WMciów. W Bo-
zgainie d. 12 Octobr. 1639.

Adm. Rndarum DD. Vrarum Vti frater
benevolus Jacobus Zadzik
Epus Cracovien.

Adm. Rdis Dnis Praelatis et
Canonicis totique Capitulo Eccliae
Collegiatae S. Annae Cracov., Dnis
fratribus charmis et obsrdis.

Litera Illsmi Episcopi Crac.
in causa Vicariorum ad Capt.
missa 22 Octobr. A. 1639

85

39

Perill^ris ac Rev^me Dñe Dñe

1639 24 octobris

Prosi mnie x. Kosciewicz Academiae Crac. Pro-
fessor, na ten czas Senior Contub. Iuristarum et Gy-
mnasiani: abym go wm̃ć memu M. Panu zalecał.
Skoczymie że za moim tym zaleceniem, Patrocinio
et promotione wm̃ci M. M. Pana otrzyma, ieże-
li nie Plebanatum Rudawicá tedy przynamni
Altare w kościele teraz Zamkowym Cathedralnym
vacans. Collocabit wm̃c M. M. Pan dobrodzie-
iesz, u człowieka godnego, pobożnego, skromnego,
ktory litteris, studio, diligentia, ornat singulari-
ter Gymnasium nostrum. Przyczyniamy się za
nim i gorzey, aby z łaski ktory zaszły za A-
cademiey [illegible] wtey ossobie oświadczył Uni-
versitati eam benevolentiam ktorą testatissimam
mieliśmy zawsze. Oddaię zatym pilnie służby
w łaskę wm̃ci M. Mciwego Pana. Crac. 24 Oct.
A° 1639

wm̃ci Mego Mciwego Pana

Uprzeimy sługa

Woiciech

Perill.ri ac Rev.mo Dño Dño Thomae Oborski
Dei Gra Epo Laodicen. Suffraganeo Cracovien.
Dño et Patrono longe colendmo

Integraliter humil

Integraliter

[continuation line at foot of page, written the other way up:]
Orem praeeminentiam esse periculosam, plenam molestiarum, [illegible] sollicitudini

Vladislaus IV^us D. G. Rex Poloniae Magnus Dux Lithuaniae Russiae Prussiae Masoviae Samogitiae Livoniae Smolensiae Czernichoviaeque nec non Suecorum Gottorum Vandalorumque haereditarius Rex

1640

86

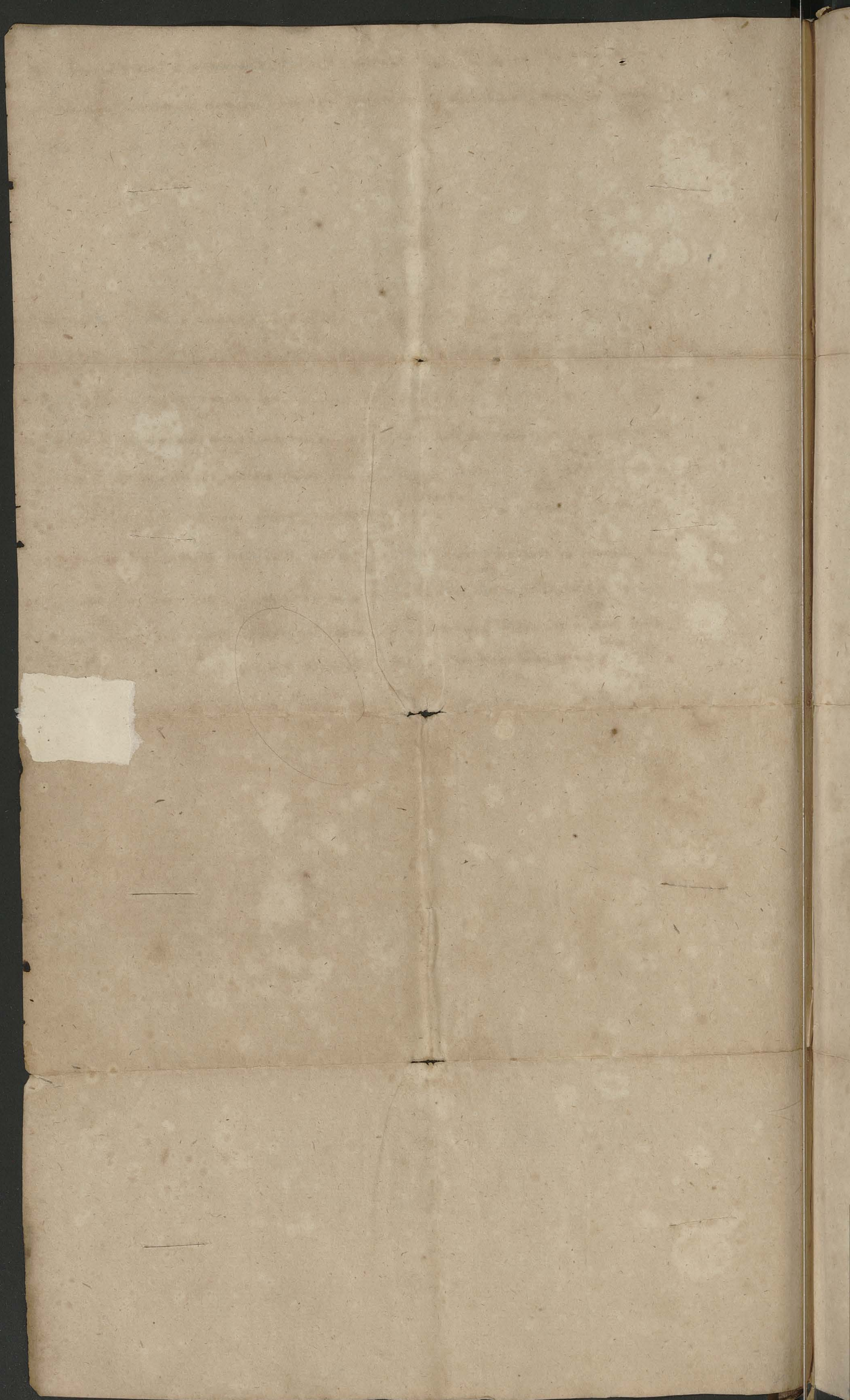
Magnifico ac Venerabilibus Rectori totique Universitati Cracovien. Fideli ac Devote Nobis dilectis Gratiam Nram Regiam. Magnifice ac Venerabiles Fideli ac Devote Nobis dilecti.

Negotiorum Nostrorum caussâ quae et ipsa per se ardua sunt satis, et improvisis praeterea casibus curas Nras Regias magnopere intenderunt, mittimus Cracoviam Venerabilem Martianum Witeski Secretarium Nrum virum Nobis inprimis fidum. Is quando Fid. Vras Nro appellabit nomine cupimus ut Fid. Vrae non modo plenam ei habeant fidem, verum etiam hoc potissimum tempore demonstrent, quantum et perpetuae voluntatis ergha se Nrae sint memores, et promerendae in futurum gratiae Nrae occasionem raram omnino ac singularem non praetermittendam arbitrentur. Ceterum Fid. Vras valere bene cupimus. Datt. Varsaviae XXVI Mensis July MDCXL. Regnorum Nrorum Pol. Poloniae & Sueciae XIII Anno.

Vladislaus Rex

Credential

darowat prof. Rzesiński d. 7 lipca 1853 r.

~~29~~
87

Magnifico ac Nobilibus Recto-
totiq[ue] Universitati Cracovien-
fideli ac Amore Nobis Dilec[tis]

1642.

.71

88

Actum Sabbatho post festum
Sanctorum Trium Regum proximo,
die Undecima Mensis Januarii
Anno Domini Millesimo Sex-
centesimo Quadragesimo Secundo.

Ad instantiam Honestae Sophiae Famati olim Gaspar Swiecławek
Incolae Casimirien. viduae relictae testes infrascripti ad perhibendum verum
et fidele testimonium in negotio infrascripto ad Officium Dni Proconsulis
Casimirien. citati et diligenter ac seorsim examinati praestitis corporali-
ter elevatione duorum versus coelum manuum dextrarum digitorum sub ju-
ramentis recognoverunt et quilibet illorum recognovit et attestatus est.
Atque inprimis Honestus Stanislaus Pindelowicz Sutor Civis Casi-
mirien. haec recognovit: Widziałem to iesze zdawna przed Swiętym
Michałem Gdy ten niebosczyk Kasper Swiecławik z Kazimierza do
domu przed wieczorem szedł, y iakis student po Klerycku idąc za
nim y potrącił tego niebosczyka on temu Klerykowi coś rzekł bom
nie słyszał, a Kleryk obrociwszy się dobywszy pałasza iął go sięc
y ranił go w głowę dwa razy y palec mu v prawey ręki ściął do
znaku
Alter testis Famatus Albertus Baran Sutor Civis Casi-
mirien. haec deposuit Niewidziałem ia sam bom wdomu natenczas
niebył, ale żona moia widziała y powiedziała mi że posieczono
Kaspra Swiecławika iakis Kleryk na vlicy tylko że temu Kle-
rykowi rzekł Żem iest ia dobry po szarey sukniey, iak y ten
y on po tym rzekł y wydarł temu niebosczykowi kiebierkę
co miał w ręku, aże ludzie nań wołali y on tę kiebierkę po-
rzucił do błota.

Ex Actorum Consularium Casimirien.
ad Cracoviam extradita

Przed S. Michale na ty dzien
zabity. we Czwartek. 28.
testimonia lui dusora producat
desuix Anno 1642 die
22 Mensis Januarij.
Anno 1642 die 3 Februarij
productis parte Waclawowskie

42 1642 d. 23 Septemb. 89

Per Illris et Magnifice Dne
Dne et Amice obseruandme

Emenso in Collegio Lubransciano Academico quadriennali Philosophiae curriculo Excell[mu]s Dnus Joannes Macbattar Philosophiae Doctor et Professor, Cracouiam redit: Cuius Doctrina, morum grauitas, in docendo solertia, et sedulitas, singularem meretur commendationem. Non enim vulgare tantum in tradendis Philosophicis disciplinis, sed et in publicis disputationibus exemplo sui antecessoris saepius singulare praebuit specimen. Eum itaque Mag: Dni. Vrae Virtute et Doctrina verae Philosophum maiorem in modum commendamus, et petimus, vt quae virtuti Alma Vniuersitas praestare solet praemia, eum iisdem dignum reputet. Caeterum in eius locum ut virum parem virtute et Doctrina Mag: Dno Vra submittere quamprimum velit, obnixe rogamus. Non sine singulari gloria Almae Vniuersitatis id eueniet, dum hanc suam Coloniam tales probitate et Doctrina ornabunt viri; Rem nobis vel in primis gratissimam et huic Collegio vtilem Mag: Dno Vra factura, cui Nostra officia promptissima deffenimus Datum Posnaniae. Die 23 Septemb. 1642.

Per Illris et Mag: Dnis Vrae Amici
et ad obsequia parati.

Praelati et Canonici Eccliae Cathedralis Posnaniensis.

A Posnaniensi Capitulo Macbatter commendatur.

90

Per Illri et Magnifico Dno Dno Jacobo Isti-
ensi Sacrae Theolog. D. Doctori Almae Uni-
versitatis Cracovien. Rectori Dno et
Amico Observandmo

A Posnan. Caplo. Maiestatas Commen-
datz, alius in eius locu Ut submittat
pcnt V. Caplut

+ 1642 d. 30 Julii

91 93

43

M. Jacobus Vstiensis S. Theologiae et Juris Vtriusque Doctor et Professor, Ecclesiarum Collegiatarum Collegiatarum, S. Floriani et S. Georgy in Arce Cracouiensi Custos etc. Atque Study Vniuersitatis Cracouiensis Generalis RECTOR

Vniuersis praesentes inspecturis, Salutem in Domino

Noueritis, nos infrascriptum, ad nos Jurisdictionemque nostram spectantem, Stanislaum Witkowski, ob certos excessus in Actis nostris expressos, atque inhonesta facta, proscripsisse, pro Proscriptoque praesentibus declarasse. Inhibendo omnibus serio, et singulis Dominis studiosis et Scholarum Senioribus, ne cum supra specificato conuersari eumque in Domicilys tenere, atque ei consilium aliquod dare siue auxilium suppeditare, tam per se quam per subordinatas personas videant et praesumant: sub simili poena proscriptionis. Quinimmo cum Priuilegys, immunitatibus, praerogatiuis studentium amplius non gaudere, omnibus denunciat. Datum E Collegio Maiori Anno Domini 1642 Die 30 July

Officij Rectoratus
Sub sigillo

1642.

In Nomine Domini Amen

Actum cum Præsbyteris S. Jesu ad S. Petri ædes Cracoviæ in Julio.

Clandestinæ Patrum Soc: Jesu machinationes in publico ad Ædes S. Petri Crac. Studio
49 ante aliquot annos Sedis Aplicæ et Reip. Poloniæ constitutione prohibito, resuscitando per
invitationē et admissionem quorundam Monachorū Tynecen, S. Spiritusq, S. Marci
et Sæcularior Clericorū ad lectiones patefactæ, et ad supplicationē apud S.R.
Mtem D.D. nrum Clem: dissipatæ protinus, ex instrumento infra Scripto constat.

Præsenti publico instrumento cunctis pateat evidenter et sit notum. Quomodo Anno
a Nativitate eiusdem Dni MILLESIMO SEXCENTESSIMO Quadragesimo
Secundo. Indictione Romana decima Pontificatus S.D.N. Urbani Divina
providentia Papæ Octavi eius nominis feliciter moderni, anno ipsius Decimo
Nono, die verò Sabbathi Mensis Julij. In mei Notary publici ad id Specialiter
Vocati, et rogati præsentia constituti personaliter Illustres et Adm Rndi DD.
Joannes Skarszeuski, Christophorus Sapellius, Canci Eccliæ Cathedralis
Crac. deputati à Vnbli Capitulo Prælatorum et Cancorū eiusdem Ecclæ Cathedr:
Crac. et dato in Capella Seu Oratorio penes Porticum in parte inferiori Si-
nistra eundo ad Collegium P.P. Soc: JESV ad S. Petrum Crac. Sibi Vocatis
et rogatis ad se personaliter Rndis P.P. Matthæo Pabiankowic, Rndi Mat-
thiæ Samarsowski Rectoris dicti Collegij in Caplo Gnali Leopoli tunc
existentis locum tenente, et Bartholomæo Paprocki eiusdem Collegij Professor
ipsis literas Subinsertas S.R. Mtis. dicto Venerabili Capitulo Prælatorum
et Cancorum directas exhibuerunt, legerunt, et legen dederunt. Requiren eosdē
declarationi S.S. et Voluntati S.R.M., ac ordinationi Reip. Super modo docendi
Crac: in nullo quomodo contraveniant

Quarum literarum tenor Sequitur.

Vladislaus IV DEI gra Rex Polon. Magnus Dux Lithuaniæ
Russiæ Prussiæ Masoviæ Samogitiæ, Livoniæ, Smolensciæ, Czernie-
choviæ, Nec non Suecorum, Gottorum, Vandalorumq Hæreditarius
REX

Venerabiles D.D. nobis dilecti. Mamy wiadomość od Rektora Akademiey Krac,
ze Oycowie Jezuici u S. Piotra mimo declaratiey Oyca S. y Ordynaciey Reczyp. do
Szkol Swoich w ktorych nie powinni tylko Zakonnikom Swoim Lectije czytać,
rożnych innych do Siebie, iako Duchownych tak Swieckich nie przypuszczac, ~~ane~~

przewaĺaią y przypuszczaią. Co ze y beneplacito Sedis Aplicæ iest contrarium, y Legem enervat publicam, przy tym nowym tumultom w miescie Stołecznym da Okazyą y pokoy pospolity wzruszy. Przeto zadamy WW. zebyscie powagą swoią społnie y Wielebnym X. Administratorem Sede Vacante, do ktorego osobny list nasz daiemy, usilnie zabiegali y zakazali, zeby Oycowie Jezuici Cancellos et terminos concessos nie przestępuiąc, zawzięcia swiecko et conatus zaniechali. Co niewątpiemy ze Wiernosci W. cordi et curæ będzie. Uważywszy nostram de integritate Iurium Academiæ, tak y de Legis et Securitatis publicæ Solicitudinem. Ktorym życzemy od Pana zdrowia dobrego. Datum Varsaviæ Die 28. Anno 1642 Regnorum nostrorũ Pol: et Suec: Decimo gna

Vladislaus Rex

A tergo verò dictarum literarum Intitulatio talis Sequitur.

Venerabilibus Prælatis et Canicis totiq. V. Caplo Eccl. Cathedr: Crac fideliter Nobis dilectis Loco Sigilli ✠ Regni

Post quarum quidem literarũ exhibitione et lectione dicti Rndi P.P. Samsonowski, Paprocki Suis totiusq. Collegij præfati Patrum nominib. comparen: in Loco prædicto Oratorij visis et lectis eisdem Sanis, Saluis, et illæsis, omniq. vitio et suspicionis nota carentibus literis responderunt his formalibus verbis. Declaramus nos nomine quo supra neminem in forma et realiter pro Studijs præfatis suscepisse, nisi casualiter venientes, sed à modo in posterum Submittimus Nos ignullũ etiam casualiter venientem ad Scholas nostras et Studia Collegij etiam privati contra decreta S.Smi admittemus ac voluntatem S.R.M. ordinationesq. Reip. in omnibus et totaliter observabimus. Super quibus præmissis petitum est à me Notario publico præsens publicũ confici et extradi instrumentum. Acta sunt hæc Crac. in Oratorio prædicto P.P. Soc. IESV ad Ecclam S. Petri et Pauli Apostolorum Sub anno Indictione Pontificatus Die, Mense, Ut supra. Et quia ego Ioannes Alberti Grabowski publicus S. Authte Aplica et Actorum coram Illustrissimo et Rndmo Thoma Oborski Dei et Aplicæ Sedis grâ Epo Laodicen: Suffraganeo Crac. et Sede Vacante Epatus Cracovien: Ducatusq. Severien: Admistratore Notarius prædictarũ literarũ exhibitioni, lectioni, P.P. Submissioni et declaraoni præsens interfui, easdē lras ex vero originali fideliter descriptas et collatione de verbo ad verbum concordare inveni, ideo in fidem Prs publici instrumentũ confeci, Signo, Noē, et Cognoē, meis solitis communivi et extradidi rogatus et requisitus

Copia Listu do X. Administratora Krakowskiego.

Przełożono nam imieniem Akademiey Crac., że Oycowie Jezuici u S. Piotra w Krakowie mimo breve Aplicum y Constitucyą Seymu 35. nie kontentuiąc się pozwoleniem żeby tylko własnym swoim Religiosis lekcye czytali, innych żadnych obcych Duchownych y Swieckich do słuchania swoich lekcyi nie przypuszczali, onych roznemi sposobami przeciwko prawom Akademiey do siebie pociągaią, inż y Swieckich admittendo. Co że wyraźnie prawom dawnym y świeżym Akademiey Krak. iest przeciwno, y sensim iako breve Aplicum, tak y samą tę Remp. enervare nie tylko, ale y znieść może, do tego okazyą poda trudności y tumultom w mieście naszym Stołecznym. Przeto żądamy W.T. żebyś iako Administrator Epatus Sede vacante wsetelnie napominał Oycow Jezuitow u S. Piotra, aby zawzięcia swego poprzestawszy kontentuiąc się tym co im iest pozwolono dla własnych Discipulow Soc. JESV, innych Zakonnikow ani Duchownych ani też Swieckich do prywatney swoiey szkoły nie przypuszczali. W czym W.T. y powinności swoiey dosyć uczynisz y Rescripta Sedis Aplicae, a przytym y Lex publica w całości swoiey zostanie, et securitati publicae prospicies, gdyż nam iako iura Akademiki są cordi, tak y pokoy pospolity w mieście naszym Stołecznym.

Varsaviae 28 Junij 1642

Ex Actis Vniuersitatis almae Acad: Crac.

Extractum.

45

Actum Feria quinta post
festum Sanctæ Agnetis Vir-
ginis et Martyris proxima,
die vigesima tertia Mensis Ja-
nuarij Anno Domini Mil-
lesimo Sexcentesimo Quadra-
gesimo Secundo.

Ex instantia Honestæ Zofiæ, Honesti olim Gaspari Cre-
tarii Incolæ Casimirien. relictæ viduæ, cum Tutore Pro-
vido Simone Smolen famulo Officij præsentis Consularis Ca-
simirien. assumpto agentis; Honestus Paulus Orlowicz Murator
Incola Casimirien., uti et tanquam testis propter deponend. vera-
cem infrascriptorum testimonium, ad Officium Dni Proconsulis Casimi-
rien. citatus, et diligenter ac seorsim examinatus existens, sub iu-
ramento Corporali per elevationem duorum versus coelum manus
dextræ digitorum præstito recognovit et attestatus est. Maty
dzień przed Swiętym Michałem P. Zadkowski Kleryk, ktory mięszka
na szkole Panny Mariey w Krakowie będąc tu w Kazimierzu, w
Pana Iordanowey kamienicy uczynił inwazyą na studentow, ktorzy
tez tam byli w teyze Kamienicy ale iż ci studenci nie mieli przy so-
bie broniey, uszli, w tym tenze Zadkowski wyszedszy z teyze kamie-
nice za furtką bramy Krakowskiey na Kazimierzu potkał nie-
boszczyka męża tey białeyglowy na ktorey powod o swiadectwo ze-
znawam, na imie Kaspra, ktorego pianego chłop prowadził;
potkawszy się tedy z obiema rozerwał ich mowiąc: Twa a taży
a taży synowie, na to tenże Kasper rzekł temu Zadkowskiemu

nie zaday

Nie żaday nam Wm̃ tego, tak ia mogę bydz dobry w szarey sukmánie iako y Wm̃, a on obrociwszy się dobywszy mięlkuty z pod płaszcza poczoł siec na tego Kaspra, ktory mu się składał siekierką, aż ia-ko mu palec podciął wypadła mu siekierka z ręku, y gdy schy-lił się tenze Kasper po siekierkę, a on go w ten czas w głowę ciął y siekierkę mu był wziąć chciał pod płaszć, aż ludzie nan po-czeli wołać; a iuz to bedziecie rozbiiać PP. Studenci, co on usły-szawszy porzucił onę siekierkę w błoto: nad to pochwy od oney tego mięlkuty wypadły mu z pod płaszcza, ktore chłop wziął co tego nieboszczyka Kaspra prowadził, y wiem o tym dobrze że tenze Kasper z tych ran w tydzien potym umarł bo y za-raz ledwo co od onego mieysca odszedszy kiedy go tenze Sad-kowski zranił padł y omdlał był. Co tak bydz a nie ina-czey pod przysięgą zeznawąm.

Ex Protocolo Actorum Consularium Ca-simiriensium ad Cracoviam extradiderunt

1647 die Veneris 28 Janu.
testimonia oblata contra
Sadtlerum

95

Testimonium pro parte Trieclaw:
kowij.
1642 die 8 Febru[ar]ij p[ro]ductu[m]
p[er] parte Wadslawsk

1643 25 9bris.

98
96

Excellent[me] et Adm[m] R[n]de D[n]e
D[n]e et amice obser[me]

46

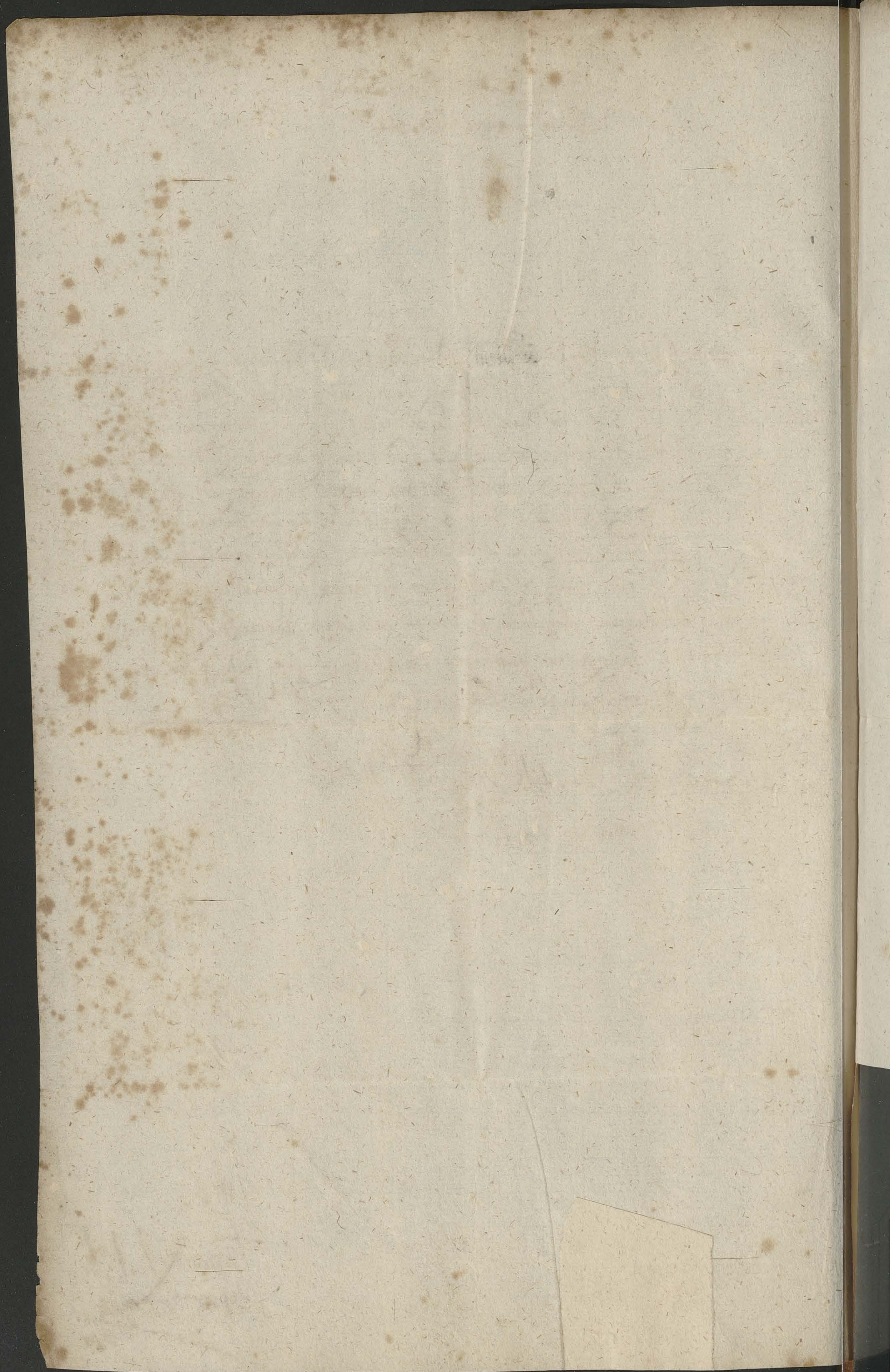
Nieschodziło na pilności Excellentis D[ni] Badowski ktorego ściè Wmj posłać tu raczyli w sprawie zabitego Młodzienca Oporowskiego. Ale ij na sa-mym Sądzie ale nas Duchownych ycie niezeszło w ostrzezeniu całości praw Almae Academiae Cracoviensis. To samo zawadziło że occisor umknął się zaras patrato crimine, y tym samym ius bydz niemogł sub tuitione Wmj yako Rectoris, y Wmj niedałes mu attestationem swo-gi z przyznaniem bydz go in Albo Studiosorum; zaczym censebatur za-ras post factum bydz exclusus, yakowym niema patrocinari zaden, y samo Privilegium Jagielonicum non patrocinatur. Wiencey Lator prae-sentium. Ja z moiemi powolnemi słuzbami w łaske Wmj pilno się zalecam. Dan z Piotrkowa d. 25. 9br. 1643.

Excell[mae] et Adm[m] R[ndae] D[nis] V[rae]
amicus studiosus

at [illegible]

dedit [illegible]

Simon Koludzki
[illegible]

Excellen^mo^ et Adm^l^ R^ndo^ D^no^ D. Iacobo Vitellio Canonico S. Floriani, et Al:ma Academiae Cracovien: Rectori D^no^ et amico observan:^mo^

2 Decemb.
Anni 1643
In causa Vnielow:
leteras.

1643.

200
98

47

Magnifice ac Admodum Rnde Dñe Rector

Radbym był adamussim wygodził posługą moią affectatiey Twoiey Wm Mści Pana, iakoż gdy sobie nie czyniłem com mógł, Jednak tak pewnie musiało, iako pluralitas decrevit. Wszelkich racz Twoia Mość mój Mści Pan tak o mnie sobie polliceri obiecywać, żem iest do każdego rozkazania Wm Mściwego Pana et totius Communitatis Almae Academiae paratissimus, et authoritatem iey tueri promptissimus, z którą powolności posług moich iteratis vicibus pilno się własnej Twoiey Wm Mści Pana oddaię. W Proszowie 27 9bris 1643.

Wm mego Mściwego Pana

życzliwy przyiaciel y

sługa powolny

Franciszek Dem
binski Pod. Krak:

Magnifico ac Admodum Rdo
Dño Jacobo Vitellio Canonico
S. Floriani et Academiae Cracov.
Rectori Amico multum observando.

Littera in causa
Vitalis

2 Decembr
A. 1643.

48 1643 21 Junii 102 100

Perill: Clar: et admodum Reudi Dni Obs: Cmi

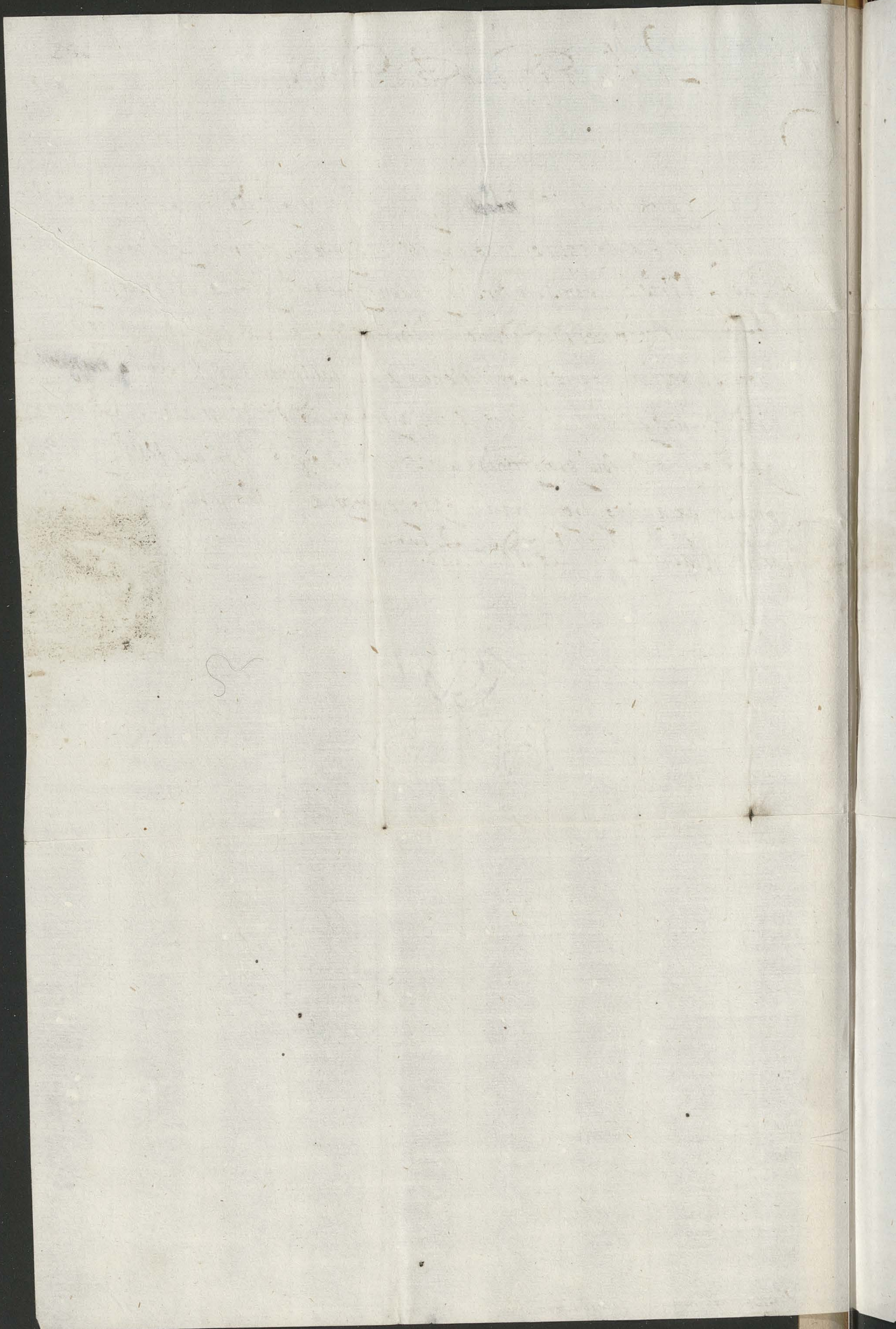
Minime profecto fallit Dnes Vras ea, quam habent, opinio de meo ergâ ipsam Vniversitatem optimo animo, ac voluntate, in eaque magis, magisque confirmare Daones VVras curaturus semper sum quacumque in re potero. Interim quae concernunt controversiam adhuc pendentem in Romana Curia, curabo quantocius integram haberi informationem à me requisitam, ut eâ Româ transmissâ ibi de jure partium constare, et causa pro meritis decidi valeat. Quod superest, officiorum meorum promptitudinem votis omnibus offero Daonibus VVris quibus omnem ex animo prosperitatem opto, precorque. Warsaviae die 21 Junij 1643.

Daonum Vrarum Perill: Clarium et adm Reudorum

Paratiss: Servus

A. Archieps Damiatensis

P.P. Academ. Universitas Cracoviensis. Cracoviam

~~205~~
101

Lrae Illmi Dni Nuncij Aplici Ar
chiepi Damiateni Sup
informatione accelerand
ad Sac Congne in Junio 1623

243

Perillustribus et adm Rdis Dnis Dnis Obs
D.D. Rectori, totique Vniuersitati Cracou

Cracouiam

1675.
Mościwy Panie Rector
Mój Wielce Mćiwy Panie y Pćlu

Z Pewnych a oraz kilku z Wołynia y z Rusi Punctów od J.K.Mści Pana Mćiwego sobie zleconych y powierzonych dopiero w przeszłą Niedziele do Warszawy powrociłem y to cum summo dla złych przez Rzeki przejazdow periculo Vitæ. Na zaraz przyjazdu mego oddany mi list przez Plenipotenta Concommunu Państwa, pełen Przyiazni, pełen Szczerego Affektu, ktory mile przyiąwszy z reciproco affectu płacię a oraz Panym moiey powolności gotowem comprobare effectem. iakosz y in præsenti negotio z duszę usłużę y Inszych Ichmściów Panów Assessorów Collegów y Braci moich zagrzeię aby takowy Wyrodek Vniversitatis Matkiey y prawdziwych Synow żadnego Patrocinium niemiał y owszem ato Rebellis y TVRBATOR summam vituperium, bez pochyby ktory go na on czas kiedy na obiór przydzie Suszeirze ieno ni bedzie ale tero non plus ultra tylko co prawda y prawo kaze, chybabiy tesz nadto ktory Miłosnik Vniversitatis (za co nie rozę) extracte Mu powiedziałstakowego procedere. Ktosz non decet Virum prudentem niechwaląc, a wie Sam poczciwa Matka ma crotliwych Synow gratos et amores beneficij. Non postremus SeMu

H[illegible] Konorowski

Moy Mćiwy Pan y Brat kochany huius et aliarum Zasz
na potym Patronus Causarum a ten dnia dzisieyszego
creatus et publicatus mnieyszego O.R.Za Regent
a Piastonem Jemći Xiędz Biskup Kamieniecki M.
Wielce Mćiwy Pan. Wiemy tesz Nowin nie mamy bo
szcze insze Officia y Beneficia asz z Niedziele ad
tribuendum odłozone. Seym nie tak w Senatorey iak
w Posley bogaty. Milewski całom zrozumiał z Li
Wm̃mm Pana darmo kupy ie a co wieksza drogi
mo czas trawi. ktorego ze Wm̃mm Pan co Lowcz
ego niegodzien a to snać respectu mei nieyjsz
pro grato przyimuie y oraz wielkie dzie kuie
szę do Tuchwała nie List ale Łaćiną a tak
sie zda dopiero bedzie miał w połowie, Oubatu
tia et Amore Parentum ledsi y mocey iere
poprawie nie życie przy łasce dalszey nie
promoty. Ichmsćiow wszytkiem a primo ad
mum MMmu MMsćiw mu Panstwu nisko czołem
z bamy powolnan. A Wm̃mm Pan Weren sty
bądz na nieodmienną łaskawo pilnie pilnie
Kąm Warszawie d 18 Februarii A° 164
WWw. MM. P. Cale życzliwy
sługa powol.
Jan Franciszek z
Cwii Zubolicki

WMu Wielce Mciwemu Panu y
Przyiacielowi Jemu Xiedzu
Jakubowi Viteliuszowi Kano
nikowi Krakowskiemu Akademiey
Krakowskiey etc. Rectorowi.

50

1645.

~~106~~
104

Thomas Oborski Episcopus Laodicen. Suffraganeus et [illegible]
Apostolica concessa Executor.

Honorabilibus Viris Vicarijs Ecclesiarum Cathedral. Collegiat. Parochia[lium]
ubilibet constitutis, caeterisque Clericis Notarijs salutem in [illegible]
tis Nos Literas Commissoriales per Sententiam Illrmi et [illegible]
SS. D. N. Papae Referendarij, nec non Curiae Causarum [illegible]
ab eodem SS. D. N. Papa specialiter electi et deputati [illegible]
et nomine Clarissimi et Excellmi D. Christopheri Naymann[i] [illegible]
occasione querelae cuiusdam et nullius sine Sententi[a] [illegible]
Romae 28 Julij Anni 1644 occasione usurpatae [illegible]
Rectoribus temere et nulliter S. Petri Clauium in [illegible]
obloquentibus sanas, salvas, et integras, ac omn[ibus] [illegible]
reverentia recepisse, tenoris sunt in eis contine[tur] [illegible]
omisimus, dubitanti tamen de eis aliis plenam [illegible]
et per Nos de praemittitur receptionem factam [illegible]
D. Christopheri debita cum instantia requisiti [illegible]
Ulteriorum procedere Volumus. Nos igitur supraf[atus] [illegible]
et iuri consonam Volenterque ad Executionem [illegible]
tute S. obedientiae et sub Excommunicationis poena mand[amus] [illegible]
alijs in Processu Romae productis nulliter excommun[icatum] [illegible]
Veris Excommunicationis temeraria publicatione et [illegible]
telam si petierit absolutam, in Ecclesijs, Monaste[rijs] [illegible]
et nunciari ac publicari faciatis ac curetis. [illegible]
Sigillo Nostro obsignari iussimus. Datt. Cracoviae [illegible]

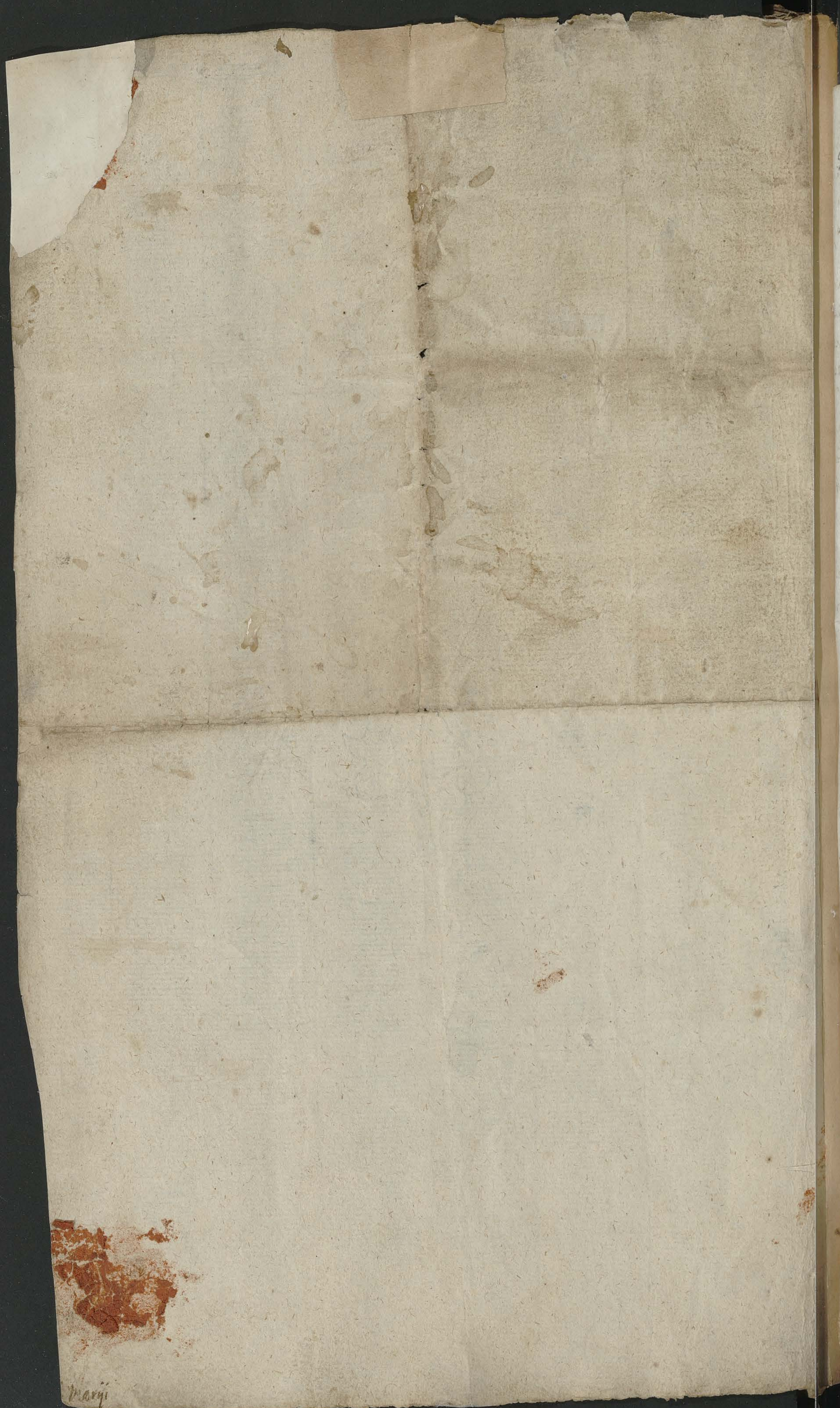
Thomas Oborski Epus Laodicen. Suffrag. et [illegible]

...cis Cathedralis Cracovien. Commissionis infrascriptae à S. Sede

...parochiat, per et extra Civitatem et Dioecesim Cracovien. ac alias
... et Divis imo verius Aplicis firmiter obedire mandatis. Noveri-
...mi Dni Christophori Widmam Prothonotarii Aplici utriusque Signae
...e Aplicae Gnalis Auditoris, Romanaeque Curiae Iudicis Ordinarii,
... data Romae 30 Januarii Anni currentis 1645 pro parte
...s et Medic. in Acad. Cracovien. Ordinarii Professoris [illegible],
...nunciatos Excommunicationis Citationibus Aplicis de data
...R. Jacobo Ostiensi et Jacobo Vitellio Acad. Cracov. pro tempore
...ne executis et in Actis Curiae Romanae reproductis clarius
...surreptitio et suspicionis nota carentes, cum ea quae docent
...earum tenorem propter earum prolixitatem hic inserere
... facieremus. Post quarum quidem Literarum praesentationem
... ~~pro parte Impetrantis~~ huiusmodi Commissionem praedicti
... iuxta earum continentiam et tenorem ad executionem
...executor attendentes huiusmodi requisitionem fore iustam
... Commissionis devenire, Nobis Executoribus suprascriptis in dic-
...nomus, quatenus dictum D. Christophorum defectu iurisdictionis, et
...ictum nominibus, à dicta praetensa et nulla Excommunicatione aut
...ratione, liberum, immunem, et iuxta tenorem Sententiae ad Can-
...pellis, aliisque locis solitis, praecipue Cracoviae Praetorio, nunciatis
... quarum fidem et testimonium praemissis subscripsimus et
... sedibus nostris die 24 Mensis Aprilis Anno Dni 1645

Canc. Commissarius qui supra mpp.

Locus Sigilli

margi

51 1646 108

Crawcovien. Praepositurae Sancti Floriani

Stantibus hinc inde deductis

Dub. Quis sit instituendus in casu.

R.P.D. ut alias dictum fuit per obitum Jacobi viventis vacavit Praepositura Sancti Floriani de Jurepatronatus Universitatis, et Academiae eiusdem Civitatis ex donat. Ser.morum Regum Poloniae per Card.les Legatos approbata ex qua dicta Universitas tenetur eligere ex gremio Canonicorum Sancti Floriani qui sit unus ex suo numero professor Summ. dato die 20. Maij praeteriti ex gratia reassumendo n.o 1.o prout etiam ex statutis Universitatis pariter eligendus est professor actu laborans ut d.o Summ.o n.o 2.o

Fuit igitur ad eandem Praeposituram electus pro maiori parte D. Stanislaus Jurkowski principalis meus Canonicus d.ae Ecclesiae Sancti Floriani Sacrae Theologiae professor actu in eadem Universitate laborans, ac pro eo conclusa electio d.o Summ.o n.o 3.o ipseque sic electus ad formam constitutionis d.ae Academiae fuit à Rectore Universitatis praesentatus Ill.mo D. Ep.o Crawcovien. uti Cancellario ipsius Academiae, ut institueretur eodem Summ.o n.o 4.o

A qua electione fuit ex parte D. Sigismundi adv.ij appellatum ad praefatum D. Ep.um, qui non minus nulliter quam iniustè protulit die 13. Augusti 1649. seniam pro institutione eiusdem adv.ij licet inhabilis, et à minori parte nominati eumque in actu ipsius seniae instituit ut d.o Summ.o n.o 5.o ipseque adv.ius die 15. d.i mentis possessionem nulliter, et attentatè apprehendit itaut devoluta causa ad Sacram Rotam fuerit die 27. Maij praeteriti resolutus posses. praedictam esse attentatam ac proindè sub sequestro ponendam, ut in decis.e data sub die 27. Junij praeteriti, prout postmodum fuit decretum sequestrum sed ex p.te eiusdem Inhibitione adversus illud

extortae in Tribunali A.C. in gravissimum praeiudicium D. Stanislai mei principalis hodie igr. amplectendo discussionem articuli principalis dubitatur prius in dubio affirmatiuè pro D. Stanislao resoluendo et sic negatiuè pro aduers.

Instituendus siquidem est Dominus Stanislaus, quia docet de uacatione beneficij de Iurepatronatus eiusque pertinentia ad Accademiam seque fuisse ad illud presentatum in tempore et idoneum beneficio quae sunt requisita pro obtinenda Institutione

Vacatio enim, et seruitus beneficij quod sit de Jurepatronatus dictae Accademiae est in confesso apud partes, nec ulteriori probatione eget dum ordinarius non solum non est in causa sed eamdem seruitutem et pertinentiam ad Accademiam admittit ut ex dicta sententia per eum lata et tamen probatur Jus patronatus spectare ad praedictam Academiam ex dd. donationibus Regijs apostolica autem probatis dicto summario n.o P.o et refert decisio iam edita summarij

Samur preterea

Electio uerò D. Stanislai à maiori parte dictae Accademiae eiusque presentatio facta à D. Rectore non impugnatur ex adverso et utraque euidenter apparet prima ex conuocatione habita die 4. februarij 1649. in qua habitis per Stanislaum 17. uotis Rector addidit suum et pro eodem D. Stanislao ex pluralitate facta est conclusio eumque esse presentandum, ut dicto preterito summario n.o 3.o Presentatio uerò actualis apparet ex litteris patentibus eiusdem D. Rectoris directis D.o D. Epo eiusdem Accademiae Cancellario eodem preterito summario n.o 4.o, et refert ista sententia eiusdem Epi dicto summario n.o 6.o

Habilitas pariter D. Stanislai non potest ex aduerso controuerti cum certum sit esse unus ex Canonicis dictae Eccl.ae S.ti Floriani, et sic collegam maiorem dictae Accademiae prout etiam est professor sacrae Theologiae in ista

universitate Canonicus enim pred.^tus Bud.^a ac sanc.^e Theologiae professor in universitate non solum accessit in dicta convocatione Accademiae ut d.^o Sum.^o n.º 3.º ac etiam in predicta presentatione Rectoris ut eodem Sum.^o n.º 4.º sed etiam ab ipso ad.^rio in appellationem p. eundem interpositam, ut novo Sum.^o n.^o p.^o ac pariter in citationem per ipsum obtentam coram d.^o Ep.^o, ac post executionem reproductam ut d.^o Sum.^o novo n.º 2.º et ipso toto processu itaut absque dubio instituendus sit D.^nus Stanislaus habens ut supra vota maioris partis d.^ae Accademiae, prout firmatum fuit in dicta decisione iam emissa §. 5. versamur ubi ideo dicitur notorié iniusta sententia d. Ep.^i et §. seq. ubi proindé omnino reijcitur gratificatio ex ad.^rio allegata itaut sufficeret pro d. Stanislao prefatam decisionem afferre cum ea de more sit supponenda

Ex his sequitur resolutio negativa pro ad.^rio qui ex ex alijs esset reijciendus et P.^o quia nullam habuit presentationem licet enim fuerit à quibusdam nominatus tamen non fuit actualiter presentatus quia solus Rector habet Jus presentandi instituendos post conclusionem factam in convocatione Accademiae ex pluralitate vel unanimi consensu, itaut nemo alter presentare possit sic disponentibus statutis dictae Academiae, et signanter sub rubrica ad Absolendas ut d.^o Sum.^o novo n.º 3.º ideoque ad.^rius dum de hoc opponeretur coram D.^no Ep.^o obtulit se docturum de litteris presentationis sibi servientibus, ut in proc. fol. 10. d.^o Sum.^o novo n.º 4.º, sed non docuit nec ducere potest

2.º quia est inhabilis, et quidem dupliciter nam non est Canonicus Sancti Floriani qualis debet esse eligendus ad d.^m Prepositura ut iubent d.^e Regiae donationes

d.o preterito Sum.o n.o p.o 161 Ex Canonicorum Sancti Floriani
delectus et ipsius confirmatio ap.ca eodem n.o p.o in fine
161 = de medio Canonicorum Sancti Floriani, et alias servo-
tum fuit ut eodem Sum.o n.o 16. ac novo Sum.o n.o 50 adv-
enim usque de anno 1646. dimiserat Canonicatum de
Culbia ut process. fol. 51. d.o Sum.o novo n.o 60 et Prepo-
situram Sancti Nicolai accepit cum egressu e Collegio
d.o preterito Sum.o n.o 17. qualitas autem requiritur de
tempore electus, nec sufficit olim fuisse, et maxime dum
adversarius accepit d.am Preposituram Sancti Nicolai
expresse cum egressu (ad nihilum deservientem quidem
pretento titulo Cancellarij Siradiensis meri nominis
ac pompae, et ex.a proprio marte, et lipitus usurpatis
ideoque id agnoscens d.s Epus voluit preservare in
posterum Collegijs maioribus, et Canonicis Sancti Floriani
Jus ad Preposituram de qua agitur derogando pro hac
vice tantum ut in eius Senia d.o p.o Sum.o n.o 60 quod
facere non potuit

Neque pariter adversarius est actu Professor in Universitate prout
similiter disponitur in predictis donationibus Regijs d.o pre-
terito Sum.o n.o p.o 161 =. unum ex suo numero Professorem
ac etiam in statutis eiusdem Accademiae ubi quod nullus actu
non laborans gaudeat electione ad aliquod beneficium eodem
preterito Sum.o n.o 4o itaut cum de anno 1534. quidam
Martinus doctor peteret ab Accademia regressum ex Prepo-
situra Sancti Nicolai ad Collegium maius fuerit denegatus
~~nec inferatur preiudicium magistris maius fuerit denegatus~~
nec inferatur preiudicium magistris actu laborantibus
et ne sic ingressus pinguiora beneficia precipere possit
ut Sum.o novo n.o 7o. pariter qd ipsi adversario iam Prepositio
dicti Sancti Nicolai petita reservatio loci inter Doctores
S. Theologiae non fuit concessa d.o novo Sum.o n.o 8o

Non obstat quod donatio Ser.mi Stephani Regis disponat
eligi professorem magis meritum quia cum ea expresse
dicat eligendum esse Prepositum iuxta ordinationem

Ser.mi Sigismundi Augusti, quae ordinat Praepositum debere esse ex Canonicorum numero ut d.o § sum.o n.o § dispositio pariter Stefani Regij intelligenda est de meritis attendendis inter istos Canonicos Sancti Floriani non autem extra istos, confirmatio ap.lica posterior pariter loquitur de electione à medio Canonicorum Sancti Floriani, et semper etiam obstaret quod adu.s, nec est professor actu laborans et dum etiam est nominatus à minori parte non attenditur quis ex presentatis maioribus qualitatibus polleat, quae tamen in adu.io non probantur) sed institutio debetur presentato à maiori, ut firmauit Rota in d.a decis.e iam edita

Et praeter quod comparatio personarum circa ualorem et merita spectat non ad Ep.um sed ad Rectorem Uniuersitatis et tres decanos ut disponunt statuta eiusdem Accademiae d. pret.o sum.o n.o 5 et Rector et duo ex decanis uotum protulerunt pro d. Stanislao ut eod. pret.o sum.o n.o 10. et firmat d.a decis.o § E.o minus Quare &

Fran.cus Liberatus

V. S. D. Richio

Cracovien. Prepositurae

Sancti Floriani

Pro

Admodum R. D. Sta-

nislao Jurkowski

Contra

Admodum R. D. Sigis-

mundum Zygewnicz

Facti

syn hec scribi

1646. d. 25 Nov.

112

110

52

Illmo et Reverendmo ~

A tribunali Dnis Vrae Illmae emanarunt excommunicationes aditi
stanti Christophoro Kaiman contra Magistratum et Consules tum et
contra Academiam Cracoviensem quae etiam excommunicationes notabilem animo
vel scandalum aliorumque praelatorum Cleri eiusdem Civitati impe-
dit. Nos ut par erat me summopere commovit cum cultus et
veneratio qua unusquisque illorum Sanctam Sedem prosequitur
minime me lateat. ista de causa cum omnes ad me recurrissent
et cum interpositione Regalis authoritatis sublevationem ab
eadem excommunicatione peterent ad quadriennium cum pendentia
[illegible] durationem eiusdem temporis Dnem Vram Illmam mihi
me informaverint et iura sua ante ipsius tribunal produxe-
rint. Ego in hoc passu prudentia et zelo Illmi Epi Crac.
facultates meas in ordine ad dictam sublevationem communicare
stati, sicuti de facto communicavi ratus Illum praeiudicium
iurisdictioni Illmae Dnis Vrae hinc consurgere posse. Obtin-
ere itaque rogo Illmam suam ut actionem hanc meam confirma-
re et si ita opus fuerit publicis actis validare velit.
dum mihi nihil aliud propositi praeter maiorem Dei gloriam
Sanctae Sedis honorem et quietem totius civitatis. Quod meis
intercessionibus mediantibus ab Illma Dne Vra obtinere vellet
ut huius causae cognitionem ad partes remittere minime dedigna-
retur cognitionem nimirum spectantem bona ab Academia Nay-
mano locata qui hac de causa post datam inhibitionem, ab
Academico tribunali ad laica iudicia recursum fecit. Nam
in alio puncto an possit ab Academia excommunicari vel
Regiae Mtas et partes Romam recurrant ibidemque expe-
riantur de facultatibus suis.

Copia Lrarum Illmi Nuncy Aplici in caa Naymani
contra Academ et Consules Grae ad Gll A C Widmann
de Anno 1696. 25 Nov.
ex Gratio

x.

53 111

Anno Dñi 1647. die 27 Aprilis

M. Jacobus Vitellius. S. Th. Doctor et Professor Almae Academiae Cracovien. Generalis Rector, fecit Contractum unà cum Universitate Doctoribus et Professoribus iam ad hoc ante per Conuocationem congregatis die 17 Septemb. Anni Dñi 1646 locationis Contubernij seu Domus Hungarorum nuncupatae cum Nobili Dño Petro Antonio Pestalozzi Cive et Mercatore Crac. et cum suis haeredibus ac successoribus pro triennio initium sumendo à Festo Paschatis Anni currentis Millesimi Sexcentesimi Quadragesimi Septimi, usque ad eidem Festum Paschatis Millesimi Sexcentesimi Quinquagesimi, sub istis Conditionibus.

1. Quod praefatus Nobilis Dñs tenebitur soluere singulis annis annui Census florenos octingentos moneta et numeri Polonici, ita ut sexcentos statim ad initium cuiusque anni pro festo Paschatis ad manus R. D. Procuratoris Universitatis pro tempore existentis soluat, ab eoque quietationem accipiat, ducentos vero in aedificationem vel reparationem rerum necessariarum domus illius, non nisi de iudicio et consensu eiusdem R. D. Procuratoris conuertat, vel primo statim aut secundo Arendae anno, simul sexcentos florenos impendat in opus aliquod summè necessarium, iuxta iudicium R. D. Procuratoris cuius expensa eidem R. D. Procuratori rationem reddere erit obligatus, et ab eodem similiter quietationem recipere.

2. Tenebitur eandem domum integram conseruare nec in vlla parte deteriorem reddere ~~Quod si aliquid~~ praeterea occurrerit necessario reparandum circa aedificia semper certiorem facere R. D. Procuratorem, nec expensas facere, maioris praesertim momenti, in necessaria sine consensu illius. Ea vero quae ad ipsius commoditatem seruient liberum erit sumptu proprio facere et in meliorem statum redigere, imò id futurum est Universitati gratissimum. Et si quid simile fiet, circa expirationem Arendae, cum se aliquis offeret cum ampliore Censu, ob hunc respectum exornatae et conseruatae domus in meliori statu, ipse inter concurrenter potiori iure ad conducendam domum, eodem Censu, qui tunc offeretur, esse debebit. Quantum autem ad aedificationem posterioris domus partis et fornices ac habitationes in ea excitandas, quas Nobilis Dñs proponit velle se sumptu suo erigere et aedificare, ad securitatem et vtilitatem maiorem Universitatis, cum cautione ipsum conseruandi penes Contractum ad vitam, vel quousque impensas suas non exegerit

exegerit ex fructu eandem id ut multum e re futurum Universitatis. Magnificus Dnus Rector libenter acceptat sed firmitatem cautionis et assecurationis ad convocationem Universitatis rejicit. Ubi de ea re per Universitatem consultabitur et concludetur sine ulla tamen detractione ex Censu annuo florenorum octingentorum quo tempore praedictus Dnus proponet modum et conditionem huius structurae.

3. Ut inquilinos honestos et bonae famae recipiat, familiam honestam habeat neque ibidem tabernam constituat nec ea per quae onera alterius a iurisdictione Rectorali aliena subferre cogatur attentabit.

4. Ut onera Regni aut Civilia absque defalcatione ex Arenda in se suscipiat solvenda.

5. In omnibus causis et actionibus ratione istius domus emergentibus coram Magnifico Dno Rectore respondere illiusque iudicio stare tenebitur.

6. In principio Arendae inventarium omnium aedificiorum et si quae fuerint supellex conficere iuxta quod postea in Arendae expiratione praedictam domum reddere erit obligatus.

Postremo diligentem curam praeservationis ab incendio adhibebit et quam maxime cavebit ne a stillicidiis aedificia corrumpantur, et utrosque mundeter servet. Has omnes conditiones praefatus Nobilis Dnus Petrus Antonius Pestalozzi acceptavit et se servaturum promisit ac subscripsit sub vadio similis summae. Ut autem locatio ista robur firmitatis habeat, utraque pars subscripsit et sigilla apposuit.

M. Iacobus Vitellius
S.T.D. Eccl.ae S. Floriani
Decanus. Academiae
Crac. Rector.
manu aliena tanquam interea infirmus.

Pietro Ant.o Pestalozzi affittuario di sopra scritto

Contract o Dwirse We
jirska ab Anno
1647 ad an. 1650
p Mikuláši a presa
the ad pastua.

1647 25 maii

X

54 113

M. Jacobus Vitellius. S. Th. D. et Professor. Ecclesiae S. Floriani Decanus. Academiae Cracovien. Rector. Recognosco praesentibus Nobiles Juvenes, Nicolaum Giedrinski et Andream Golnchowski, esse Studiosos in Academia Cracovien. gaudereque Privilegiis Academiae, à SS. Regibus, et Illmis Regni Ordinibus beneficè datis et concessis; et hactenus modestos fuisse et diligentes, nisi aetas iuvenilis aliquando inconsiderata, (quod commune est et fuit omnibus) severitatem offendat alienam. In cuius rei fidem Sigillum Universitatis apponitur. Datum in Universitate Academiae Crac. 25. May. A. D. 1647.

Jacobus Vitellius S. T. D.
Academiae Crac. Rect.
mpp

Attestatio pro Studiosis.
Giedrinski et Goluchowski.

1647 d. 7 mensis Julii

55

114

Vladislaus IV.

Venerabili et Gn[ero]sis Sigismundo Lubinski Abbati Premetensi, Secretario N[ost]ro. Achacio Przyłęcki Castellano Oswiecimen[si]. Michaeli Zebrzydowski Gladifero Regni, Cap[ita]neo Lanckoron[ensi]. Francisco Dembinski Succamerario Crac. Devot[is] et Fid[elibus] Nobis dilectis gra[tia]m N[ost]ram Regiam.

Venerabilis et Gn[er]osi Devot[i] Fid[eles] nobis dilecti.

Innotuit Nobis quantis Civitas N[ost]ra Crac. nonnullor[um] ex Scholaribus Universitatis Crac. licentiosorum unà cum admixto vary generis hominu[m] cœtu nuperrimè pulsaretur tumultibus, et quanto conatu in personas diversæ religionis eorundem sœviret audacia, nihil aliud præter violationem securitatis, metus, et periculi intentationem cædis ac direptionum nociuam importans vicinam. Subsecutas etiam eiusdem excitati tumultus aliquor cædes ac conuulnerationes, fama Communis detulit. Nos itaq[ue] qui securitatem et altam pacem Subditor[um] N[ost]rorum cordi intimis habemus, ope et authe N[ost]ra Regia prouidere volentes, ne tanta licentia tumultuosi imposterum annorum subsequentium serie, graviore metu et motu turbulentiori Civitatem N[ost]ram confundant, neuè sub specie Scholasticæ Juventutis, licentiosi in vitam et fortunas aliorum impunè graßentur, pro suprema cura et tutella N[ost]ra qua o[mn]es Subditos N[ost]ros complectimur in id ad præsens animaduertendum duximus, committentes Devot[is] et Fid[elibus] V[estris] negotium hoc, quorum prudentiam, dexteritatem, et fidem erga Nos probatam habeamus, ut Devot[ae] et Fid[eles] V[estrae] captato certo die et competenti tempore, Cracouiam in Prætorium Civitatis descendant, ibidemq[ue] de facti huiusmodi tumultus Principalibus, Comprincipalibus et Complicibus, tum et omnibus, attentatorum, et perpetratorum, Secutorumq[ue] inde excessuum, cædium ac conuulnerationum, causis, occasionibus, et Circumstantijs Seriò inquirant, indagent, et percontentur, omniaq[ue] in partem securitatis publicæ, et voluntatis N[ost]ræ prudentis adaptant, et ad Nos pro informatione loco referant, ut tantorum tumultuum ac cædium authores et Cooperatores condignas referant pœnas. Cæteri v[er]o eorum pœnis à similibus in posterum arceantur. Alma porrò securitas, pax, et tranquillitas quæ Subditorum, Civitatum, dominiorumq[ue] Nostrorum firmißimu[m] præsidium est, hac

N[ost]ra

prnti animaduersione, perpetua in illa Ciuitate floreat vigeatq observantia: in quo Conscientias devot. et Fid. Vras oneratas esse volumus, absentia unius in praemissis non obstante. In quorum fidem praesentes manu Nra subscriptas, sigillo Regni muniri iussimus. Datum Varsaviae die VII. Mensis July. Anno Dni M. DC. XCVII. Regnorum Nostrorum Poloniae XV. Sueciae vero XVI. anno.

Litere S. R. M. in causa
Hæreticorũ cum Vniuersitate
Anno 1547.

AC. N. A. A.

1647. d. 11. Julii.

56

116

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Septimo. Die Undecima Iulij Proscriptus quoce Kavkutowicz.

Coram eo Studio personaliter Constitutus Thomas Kalinski Ingos Offy Rectoralis praesentavit Offo legitime executam esse ad Valvas Collegij Maioris et Scholae B. M. Virginis in Circulo et Contubernij Hierosolimitani publicationem Proscriptionis Kavkutowicz tenoris qui sequitur per affixionem.

M. Iacobus Vitellius S. Th. D. et Professor Eccle Colleg. S. Floriani Decanus Almae Academiae Crac. Gnalis Rector.

Notum facimus omnibus quomodo ad Offum Nrum bis Citatus ad Valvas Collegiorum, Bursarum, et Scholarum fuisset Albertus Kavkutowicz Rozycen ob enormia, quae in dies patrat Scelera, tanquam principalis et author omnium quicunque in Urbe fiunt tumultuum, et iniustarum exactionum varios per domos pecuniae. Nos tamen leniter cum illo procedere Volentes, per Offum Nrum eum ad carcerem inferiorem clausum, pro Una hebdomada sub poenis proscriptionis, in eventu inobedientiae comminata, destinavimus. Sed ille nihilo poena lenii mollior, carcerem post unum diem effregit ad contemptum Offy et Iustitiae fugit, Ut iterum iniquius per Urbem latrocinetur. Quapropter considerata eius tam pertinaci et in dies crescente Malitia, invocato Dei Noie, solam Iustitiam prae oculis habentes, eundem Albertum Kavkutowicz Rozycen ex Academia proscribimus, eycimus, et pro eiecto et proscripto, pronunciamus, decernimus, Sententiamus, privando eundem omnibus Iuribus Privilegijs libertatibus Academiae. Monendo praeterea omnes Studiosos, ne quicquam cum illo commercij habeant, Sub poena complicitatis. Quam proscriptionem Volumus Notam esse omnibus tam in Urbe quam in attinentibus Suburbijs, ne eundem Albertum Kavkutowicz facinorosum, proscriptum, in domibus suis foveant, aut in eas recipiant Sub poena in Privilegio Serenissimorum Regum, contra Receptores et fautores proscriptorum Sancita et expressa. In cuius rei fidem Sigillum Universitatis apponimus.

Locus ⊕ Sigilli

Ex Actis Rector. Ac. Crac. Extract.

57

1648 16 Septembris

Excell[en]tis D[omi]ne Director Coloniae Vidaviensis S.

~~120~~
118

Verberavit ipsa res non parum Univ[ersi]tatem, quando perspectum habet V. D. Magnificus Poeticus in hac Colonia, non ita se gerere, prout dignitas Academiae, ac loci illius integritas, postulant. Mihi vero nihil est desiderabilius, quam ut quisque DD. Magistrorum ac Professorum ubique, ac etiam in Colonia ista, sub oculis Magnifici D[omi]ni Fundatoris ita se gerat, ut mereatur eius approbationem. Quocirca ut et intentioni Generosi D[omi]ni Fundatoris, et Academiae instituto fiat satis, ego pro authoritate mea Rectorali D. Magistrum ipsum quem habet V. D. vestra socium laboris revoco, et amandari ex Colonia iubeo. In illius locum E. D. vestrae mitto et designo V. D. Albertum Kowaleczky [illegible], scholae Poeseos illi curam fidelem committendo. Saepius equidem medicina subministratur morbo; at mors Magnifici D[omi]ni Rectoris dedit remorsus ipsos. Spartam itaque E. D. V. curet, cum illo simul esse quam amabilissimam profitetur. Nos decerne proxima diem in Universitate. Cracoviae 16 Septembris 1648

D. Vestrae amantissimus
Jacobus Usticius S. Th.
et J. V. Doctor
Academiae Rector
manu propria

~~121~~
119

Excellmo Dno Simoni Zymankowicz Artium
mgro et Philosophiae Doctori Academicae
Coloniae Vielunensis Directori, Professori mihi
amandiss. dentur

C.

Comparens personaliter coram Officio et Actis praesen. Castren. Capitaneal. Cracovien.
Generosus Petrus de Bytkowice Bytkowski Judex Terrestris Cracovien.
Successor in Marcinkowice haeres Sanus mente et corpore existen. Rece-
dendo a Terris Districtibus Iudicibus Iurisdictionibus que Suis quibus-
uis propriis et competen. Se vero cum Successoribus ac bonis suis omnibus
Iurisdictioni Officii praesen. Castren. Capitaneal. Cracovien. quo ad actum
praesentem attinet plenarie et totaliter incorporando atque subjicien. palam
libere ac per expressum recognouit. Quia Rndo Andreae Haszkowski
Iurisutriusque Doctori Ecclesiarum Collegiatarum Sanctorum Michaelis
et Georgii in Arce Cracovien. Praelato Canonico Poenitentiario Ecclesiae
Cathedralis Arcis Cracovien. quo ad vixerit, post mortem vero ipsius Rndo
Rectori Vniversitatis Almae Academiae Cracovien. pro tempore existen.
Summam Septuaginta Florenorum Polon. pecuniae curren. Monetae et
numeri in Regno curren. florenum quemlibet grossis triginta Polon. compu-
tando census annui reemptionalis vel Eleemosyna seu Bursana
pro duobus Studiosis eiusd. Almae Academiae Cracovien. consanguineis
aut propinquis vel in defectu eorum conterraneis ejusd. Rndi Hasz-
kowski in Testamento nominan. et Specifican. qualibet Septimana
cuilibet eorum per grossos quindecim polon. iuxta latiorem descriptio-
nem et ordinationem ipsius Testamentariam perpetuis temporibus danda et
distribuenda pro Summa Principali Mille floren. Polon. iam
ex nunc de manibus eiusd. Rndi Haszkowski leuata et percepta
de qua ipsum praesen. quietat liberumque et absolutum dicit praesen.
In et Super bonis Suis haereditariis Supscriptis Videlicet tota et integra
villa Marcinkowice cum Curia et praedio ibid. Sitis in Palatinatu Cra-
covien. et Districtu Proszouien. iacen. omnibusque et Singulis earundem
bonorum Incolis, Cmetonibus, Hortulanis, Agris, Campis,
pratis, Syluis, Tabernis, Molendinis, Fructibus, Prouentibus,
redditibus, et Vtilitatibus Vniversis, nullis penitus exceptis

ne

nec pro se suisq Successoribus aut alio quopiam reservatis, sed oibus
in gnlé et singulis in spéc comprensis generi pro speciem et e contra
n derogan in totumq et plenarie, prout ead bona ipsemet recognoscens te-
nuit habuit et possidebat, tenereq habere et possidere debuit ac ipsum conce-
nebant eidemq legmé serviebant perpetuo et in aevum in vim tn reemptionis
alias na Wyderkauff vendidit et inscripsit prout vendit et inscribit
psen. Qua quidem summa suprascripta Septuaginta florenorum
Polon Monetae et Numeri solitorum Census annui reemptionalis id est Recognoscens
gnoscens Gnosus Judex Terris Cracovien se ac suos Successores
bonorumq praefatorum tam in toto quam in parte haeredes et quosvis
Possessores de et super bonis suis oibus ad Rndo Andreae Haszko-
wski quoad vixerit post mortem vo ipsius Rectori Almae Academiae Cracoviensis
pro tempore existen inscribit et obligat psen quotannis pro duabus
terminorum rathis infrascriptis. Primam quidem Ratham Triginta quinque
florenorum Polon pro Festo S. Paschatis. Alteram vero similem Ratham Triginta
quinque florenorum Polon pro Festo S. Michaelis Archangeli
incipien Solutionem eiusd Census a Festo S. Paschatis in Anno
Dni Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo Nono proxime et immediate venturo
inciden et sic consequenter singulis annis et rathis suprascriptis da-
solvere et per suum proprium Nuntium ad manus eiusd Rndi Has-
zkowski quoad vixerit post mortem vo ipsius Rectoris Almae Academiae
Cracovien pro tempore existen mediante quietatione manuali eiusd Rndi
Haszkowski quoad vixerit post mortem vo ipsius Exmi Rectoris
pro tempore existen transmittere. Idq sub Vadio Mille florenorum
Polonicae Summae Principalis correspondente praedictum Re-
cognoscentem Gnosum Judicem Terrestrem Cracovien et ipsius Successores
bonorumq praefatorum tam in toto quam in parte haeredes et quosvis
Possessores erga Rndum Andream Haszkowski quoad vixerit
post mortem vo ipsius Spectabili Rectori pro tempore existen

an casu

123
121

in casu non solutionis Census praefati tempore et loco supra expressis ad Solvendum succumbendo. Qua tamen Conditione ad praemissa adjecta et Specialiter assumpta per eundem actu recognoscentem in lex ultro benevole assumpta. Quod si et in quantum bona Supradicta Marcinkowice in plures haeredes et Possessores divisa fuerint. Extunc liberum erit eidem Rndo Haszkowski quo ad vixerit post mortem vero ipsius Superiori Rectori pro tempore existenti ab uno ex Cohaeredibus et Possessoribus bonorum praefatorum quemcunque sibi elegerint Censum Supra scriptum integrum qui tantum repetere et jure vindicare. Quem Censum integrum idem Cohaeres et Possessor modo praemisso electus non revocando se ad alios cohaeredes et Possessores suos pro tempore et rathis superius nominatis Solvere tenebitur eritque adstrictus. Atque Sub alio simili et Speciali Vadio. Mille Florenorum Polonorum per praedictum recognoscentem Generosum Judicem Terrestrem Cracoviensem et ejus Successores bonorumque praefatorum tam in toto quam in parte haeredes et quosvis Possessores praenominato Rndo Andreae Haszkowski quo ad vixerit post mortem vero ipsius Rectori Supra scriptum pro tempore existenti in casu non complenonis praemissorum totius quoties opus fuerit ad Solvendum Succumbendo. Etiam ex nunc vero Recognoscens Generosus Judex Terris Cracoviensis dat et admittit praefato Rndo Andreae Haszkowski quo ad vixerit post mortem vero ipsius praefato Rectori pro tempore existenti in bona Supradicta Censu praedicto onerata in eodem Censu realem intromissionem cum actuali usu fruitione quandocunque voluerit accessitandi per Ministerialem quemcunque sibi ad id duxerit eligendum jam ex nunc ipsi ab Officio dandum additum. Debebit et tenebitur praedictus Recognoscens Generosus Judex Terris Cracoviensis pro se ac suis Successores bonorumque praefatorum tam in toto quam in parte haeredes et quosvis Possessores de et super bonis suis omnibus eisdem

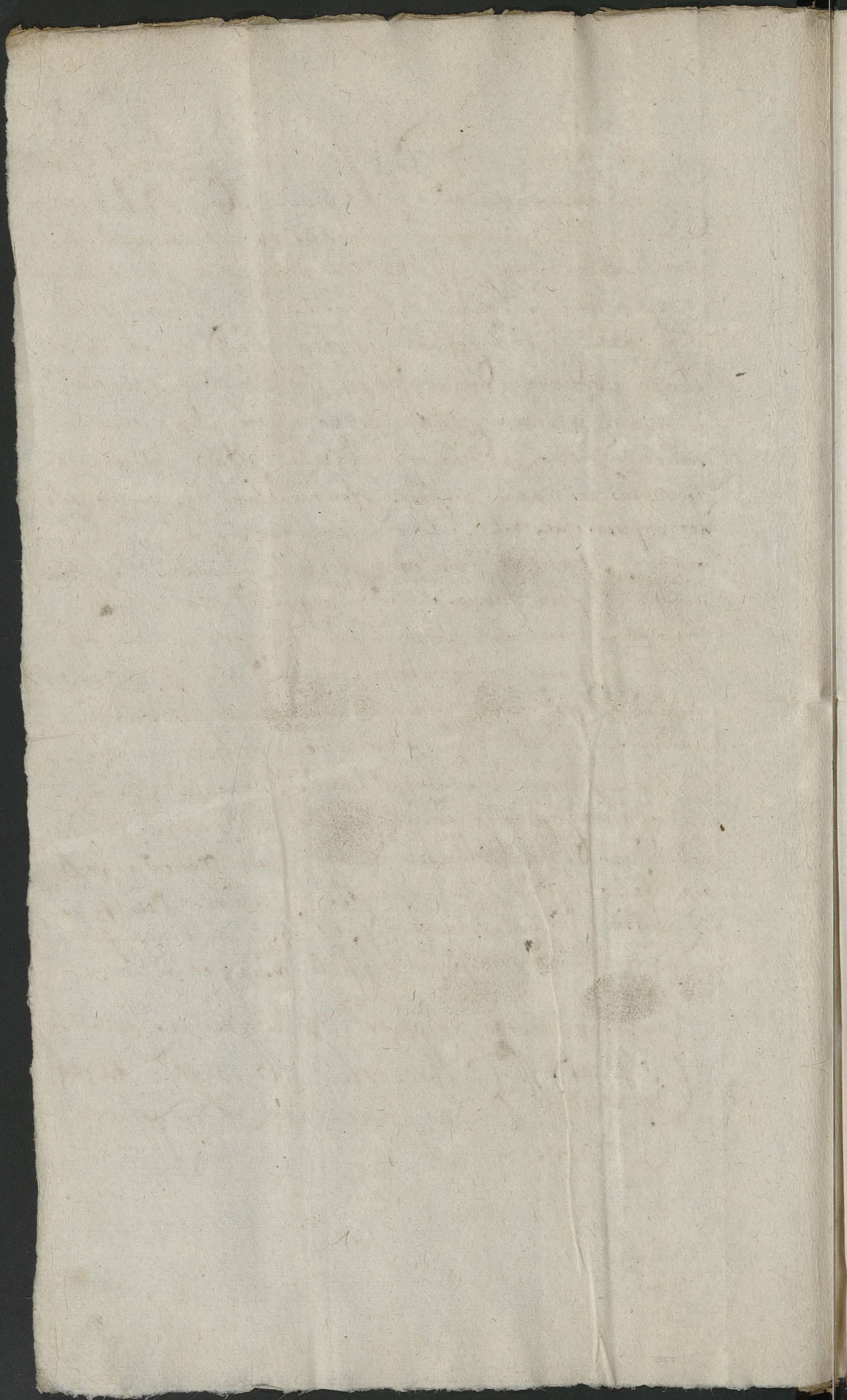
Rndo Andreae Haszkowski quoad vixerit post mortem vo ips
pfato Rectori pro tpore existen inscribit et obligat ipse vero eund Rndum
Haszkowski quoad vixerit post mortem vo ips pfatum Rectorem pro
tpore existen occasione Census pfati et bonorum Supradictorum eod Censu
oneratorum tam in toto qua in pte ab omnibus Juribus et Inscriptionibus
prioribus et posterioribus si qua in eisdem bonis cuicunq personarum
factae et recognitae fuerint tum ab omni Impetitione Juridica
quarumcunq personarum Status Sexus et conditionis cuiusvis
existen in omni Judicio et Officio Regni toties quoties opus
fuerit, tueri defendere eximere et intercedere, et ubilibet indem-
nes reddere. Ita ut pfatus Rndus Haszkowski quo
ad vixerit post mortem vo eius pfatus Rector pro tpore
existen quolibet Anno et ratis Supernis Sine quovis impedimento
censu Specium percipere queat. Sed sub simili et Scorsivo vadio
Mille floren polon: pdictum recognoscentem Gnosu Judicem
Terrestrem Cracovien et eius Succores bonorumq pfatorum
tam in toto qua in pte haeredes et ipsi Possessores pnomi-
nato Rndo Haszkowski quoad vixerit, post mortem vo ips
Supradicto Rectori pro tpore existen ob non completionem sum
omnium et singulorum tam in toto qua in pte toties quoties
opus fuerit ad Soluend succumben. Pro quibus quidem vadiis
vel vadys pfatis Scorsivis et Specialibus taliter ad Soluend
Succubitis, et summa ipsa Census pfati non Soluta, reqq aliquo
pcessu ex pmissis non completa citatus existens
memoratus recognoscens Gnosus Judex Terrae Cracovien
vel eius Succores bonorumq pfatorum tam in toto quam
in pte haeredes, et quivis Possessores citati. Ad in-
stantiam pnoati Rndi Andreae Haszkowski quoad vi-
xerit post mortem vo ips pfati Rndi Rectoris

pro

127
122

p. tpore existen.
Ad Officium praesen. Castren. Capitan.
Cracovien. extunc recedendo Ut Supra ai Terris Dfntibus
Iuribus Iurisdictionibus Suis quibusuis proprys et competen. Se ad
cum Successoribus bonorumque praefatorum tam in toto quam in parte Successoribus
et quibusuis Possessoribus ac bonis Suis oibus Iurisdictioni
Officij praesen. Castren. Capitan. Cracovien. quo ad respon. et In
Scripti praesen. tam in toto quam in parte Satisfaciendo plenarie
incorporat. in Primo Terminum Terno tanquam peremptorio Statt
Solele respdele pro Vadio, vel Vadys praefatis Sesterius et
Specialibus ac Summa ipsa Census praefati non Soluta, seu ipsa principali
non completa Satisfacere debebit ac tenebitur Se ac Successores Suos
bonorumque praefatorum tam in toto quam in parte haeredes et quosuis Possessores
obligat. Ipsum Primum Terminum peremptorium et alios omnes
Consequentes Causae eiusd. Terminus Spec. peremptorius acta infir
mitate et meindi minorennitate Successorum Legatione intra vel
extra Regnum Seruitio militali ad munimenta Vel alys
quibusuis legalibus impedimentis et dilationibus non Ferendo
Ad Suietatione Ultra Spatium duarum Septimanarum Officij
praesen. Castren. Capitan. Cracovien. dilatione Sibi non recipiendo
nullasque motiones appellationes earumque prosecutiones faciend. ac praemissa
oia Terris Simplicibus vel implicatis exaptionibus Fatalis Iu
ris praescriptione Terri bello conuentione et alys quibusuis Iuris
remedys et defensis non Subterfugiendo praesenti Inscriptione ad praemissa
mediante.

Actum in Castro Cracovien. Feria Quarta post
Festum S. Michaelis Arcsangeli Proxima
Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Quadragesimo
Octavo.

~~105~~
123

G. Zbytkowski Rndo Ha-
szkowski et Magnifico
Rectori Academiae Craco-
uiensis censum inscribit.

In Castro Cracouiensi

Feria Quarta post Michae-
lis Anno Domini 1648.

Summariū N.° 2.°

59 1646. (1649) 124

donationis Regiæ Poloniæ Juris patr. Præpositurę de qua agr cu cond. elegendi unum ex Can.cis S.ti Flo: rian. Proc. A fol. 142 et 43.

In Nomine Dñi Amen. Ad perpetuam rei memoriā Ste:
phanus Dei gratia Rex Poloniæ & significamus pñtibus &
Quoniam vero inter partes Regni utiles et Reipcæ nrę vtiles
et necessaria pars est Universitas Cracouien. tanquam
Seminariū omnium virtutum, ac doctrinaꝝ in medio Re:
gni plantatum ad uberrimos fructus in omnes reliquas ejus:
dem Regni partes producendos. tempore tn iniquita:
te prosp. tenuis redditus, et steriles prouentus in eisdem
fructibus producendis decrescere cum magno tā Eccłęquā
politicę Reipcæ detrimento incepit eidem, ut auxiliare
manus pñtia quoq. opere porrigeremus sollicitissimus.
Quamobrem diligentius nobiscum, et cum Consiliarijs nris
expendentes quanam ratione interim dū grauissimis, et peri:
culosissimis Reipcæ negocijs destinemur hoc effectare pos:
semus occasionem & supplicatne Rectoris, et Senioꝝ Dnum
Universitatis pitę nobis datā libenter accepimus qua
quidem supplicatione a nobis debita cum reuerentia
postularunt, ut donatne incorporatne. inuisceratione
Juris patr. nri Regij ad Præpositura Ecc.a Coll.æ
S.ti Florian. in Klepārz p Sermus olim Regē Sigis:
mundum Augustum prædecessorē nrum eidē Univer:
sitati pro commodiori ipsius sustentatne in perpetuum
factas autē, et munificentia nra Regia confir:
mare, et ad effectū multo iā opere desideratū sed la:
tenus impeditum deducere dignaremur cuius quidē
donatnis, et incorporatnis tenor sequitur talis In Nomi:
ne Dñi Amen Ad perpetuā rei memoriā Cū Christia:
nis Regibus & Quamobrē Nos Sigismundus Augustus
dei gratia Rex Poloniæ & Significamus pñtibus hijs
quoꝝ interest qui nunc sunt, quique postea futuri
sunt Quod nos pro nra Regia in homines studiosos

liberalitate, et clementia, ac in Collegium Craccovien. Uni
sonis nrox Divor. Poloniae Regum exemplo paterno stu
studio tum, et Ser.me olim Prin.is D. Barbarae de M.
Ducibus divilorum Domo Coniugis nrae charissimae intercessione ad
pro Collegio eodem dum adhuc viveret diligenter fac
adducti eidem Collegio Craccovien. Praepositurae S.ti Flo
in Civitate nra Clepardien. Consistens una cum Jurepa
nro regio eiusdem Praepositurae dandam, et confere
dam, ac eidem Collegio incorporandam, uniendam et in
scerandam duximus, damusque, conferimus, incorpo
mus unimus, et inuisceramus praesentibus hisque tpo
perpetuis. Proventibus vero eiusd. Praepositurae p
ipsa Praepositore Canonicor. S.ti Florian. delecto e
prospere deligendo sufficienti Contributione Col
gium praefatum ipse tollet, ac usus suos iuxta ordina
R.D. Epi Craccovien. convertet pribus ...
cuius rei fidem, et testimonium manu propria
ntes subscripsimus, et sigillum nrum append. man
dimus. Datum Piotrcoviae in Comitiis Regni genera
ipso die Conversionis Pauli Sacro Anno Dni 155
Praesentibus R.mo et R.dis in Chro Patribus DD. Jo
Przerembski Archiepo Gnesnen. Legato nato et
Poloniae Primate, ac Vicecancellario Andrea Zebrzydo
Craccovien. Jacobo Uchanski Cuiavien. Andrea No
neski Plocen. Epis. Quamquidem praeinsertam eiusd. Do
sitionis Eccl.ae S.ti Florian. in Clepardz Jurispatronatus nri do
nosquoque Rex praefatus ratam, gratam, et firmam ha
tes eamque approbamus confirmamus, ratificamus,
motu etiam proprio eandem Praepositurae Eccl.ae Co
giatae S.ti Florian. in Clepardz cum Jurepatr. nro e
Universitati nrae Craccovien. incorporamus, et inuisceram

&

ex nunc, et in perpetuum, ex qua primum eadem Praepositura per cessum, uel decessum Ven. Petri Posnaniensis medicinae Doctoris et Canonici Eccl. Cathedralis Cracouiensis moderni eiusdem Praeposi= turae possessoris et deinceps pro tempore existentis Praeposit. uaca= uerint, pro tempore Vniuersitatis Rector, Doctores, et magistri omnium facultatum unum ex suo numero professorem iuxta ordi= natione Ser.mi Regis Sigismundi Augusti Praedecessoris nostri libera, et a nemine impedienda potestate loci ordi= nario presentare, et Institutionem legitimam petere habe= bunt, eamque obtinere debebunt toties, quoties tamen eamdem Praeposituram per cessum, uel decessum, aut aliam quamuis causam uacare contigerit Ita ac sub conditione adiecta, ne quoties eiusdem eamdem Praeposituram per cessum uel decessum Possessorem uacare contigerit per seniorem inter Professo= res obtineri solitum conferat, sed illi, qui maxime interim meritus fuerit in profitendis lectionibus in expediendis disputationibus, et in promouendis omnibus pu= blicis, quam priuatis studijs in eadem Vniuersitate etc.

Approbatio S.di Legati eod. proc. fol. 44. et 45.

Bernardinus, Miseratione diuina titul. S.ti Joannis ante portam latinam S. R. E. Presbiter Card.lis Macieiowsky nuncupatus perpetuus Episcopus Cracou. Administrator Ducatus Seueriensis ad Ser.mum Sigismundum III.um Regem Poloniae et Sueciae, Regnumque Poloniae S.mi in Christo Patris et D.ni D. Pauli diuina prouidentia Papae V. et Sedis Ap.cae de Latere Legatus. Ad perpetuam rei memoriam, quae pro cultus diuini augmento, ac rerum publicarum Commun. bono piorum Principum liberali largitione largiuntur, ea Sedes Ap.ca pro illorum perpetua firmitate libenter confirmat, prout in D.no salubriter conspexerit expedire. Cum itaque pro parte dilectorum nobis

in Xpo Rectoris Doctor. et magistror. studij gnalis Cracoui
nobis expositu esset quod Ser.mi Reges Poloniae pie
memoriae Sigismundus 1. et Stephanus R.s considerani
Vniuersitatem eiusd. studij gnalis Craccouien. tanq. quo
dam omnium Virtutum, ac doctrinarum in medio Regni a
uberrimos fruct. in oes partes diuus producere Seminarium
...
quodammodo deuenisse ipsi ius patr.s suum regium
...
Sigismundus tertius approbauit, et Ordinarius loci

N.o 20. Anno Dni 1515. Die 14a martij celebrata continetur Constitutio
hac uerborum serie. In qua quidem conuocat.e mota fuit inter
Caetera una questio per D. Rectorem de optione benef.
uniuersitatis, et discrimen absentium cum residentium in
alma uniuersitate Cracouien., siquidem habita ascensu ad
beneficia, et officia uniuersitatis et signanter ad
... et Canonicatus in Eccl.a Collegiata S. Floriani
successiue

Ex Statutis Vniuersitatis quod sit Professor actu laborans d.o. p.re. fol. 49.

successive vacan. et post vacaturas ubi ipse D. Rector cum
caeteris DD. Rectoribus, et Magistris in eadem Convocat. tunc
praesentibus talem conclusionem, seu statutum fecit et ordinavit
quatenus de caetero nulli absenti aliquod beneficium daretur
neque promitteretur, nec ascensus ad altiora beneficia admit=
terentur tantummodo his qui continue resident, et laborant
in hac alma Universitate Cracov. cui quidem hac de tali Con=
clusioni statuto et ordinationi omnes Dni DD. et Mag.ri tunc praes.
consenserunt, eamdemque ratificarunt dempto uno illo Magro
Michaele Olszowa eidem conclusioni, et ordinationi bene contra=
dicente. Item fol. 48. libri supra sub titulo de Sabbato X mensis
Martii in convocatione Universitatis per Mag.cum Rectorem Doctores
ac Mag.os in anno quo supra celebrata conclusio tal. sub
verborum forma habetur Inqua quidem Convocatione super praemissis
omnibus punctis, et articulis simul omnes Doctores, et Magistri pro
tota Universitate votando unanimi voto concluserunt et primo ad
primum punctum seu articulum quod de caetero nullus absens, ac
ipse non laborans, ac in Universitate non residens gaudeat
ascensu aut electione aliqua ad beneficia, et ad officia vacan.,
ut ipse laborans, et in hac alma Universitate residentes sint maio=
ris affectionis ad laborandum si se viderint potioris conditionis ex
sua residentia quam absentes ex sua absentia &

N. 3o.

Electio D. Stanislai ...kowski pro maiori parte ... proc. fol. ... et 63.

Anno Dni 1649. Die vero 4a mensis Febr. facta est Convocatio
omnium Doctorum Professorum et Magrorum Almae Universitatis
Cracov. Salariatorum per schedam sub poena non contradicendi fri=
gulis exhibita hoc tenore verborum & Inqua quidem Convocatione
praesidente per admodum Rev. D. Sigismundo Hegerowicz
S. Theol. doct. Eccl. S. Nicolai Praeposito eius Praeseniore
et Consiliario facta indictione virilim quoad primum punctum
videlicet electionem Rectoris ex unanimi consensu, et concordi=
bus votis in Rectorem est electus Adm. Rev. D. Stanislaus

Rozich. I.V.D. et Professor Eccl. Colleg. Sancti omnium [illegible] cellarius. Tandem post factas huiusmodi electione Rectoris eodem [illegible] D. Rectore noviter electo in eadem Convocat. iuxta consue[tudinem] presidente quoad 2m punctum ult. collatione Prepos[iturae] [S.] Floriani vacantis, quam sibi Ad. R. D. Sigismundus [illegible] gerowicki Sancti Nicolai Prepositus, Stanislaus Jurkowski S. Floriani Canc. S. Theol. Doct. et Professore, Mathe[us] Kranisch in antiqua Corczin Plebanus S. Theol. Profe[ssor] et Mattheus Fabriensis medicinae d. conferri petiere, facta quoq. inductione Viritim, et receptis a quolib[et] [illegible] re Professore, et Mag. Salariato secretis votis, et sentiis, facta iterum atq. iterum reinduct. votor. Idem mag[nificus] D. Rector et attento quod R. Jurkowski vota [illegible] decem Adus vero Origierowiecz [illegible] habea[t] eidem R. Jurkowski Prepositura votis suis addidit pro [illegible] denique ex pluralitate conclusio d. Prepositura ei[dem] contulit, ac presentandum esse duxit ex actis Concl[usionum] [illegible] universitatis Cracov. extract. et sigillo Mci. D. Rec[toris] communitum. Stanislaus Rozwlir I.V.D. Academiae Cra[coviensis] Generalis Rector. Locus sigilli.

N.o 4.o

Presentatio facta per Rectore de [Pre]positura S. Stanislai d. processus fol. 24.

Illmo et Rmo D. Petro Gembicki Dei et ap. sedis gra[tia] E[pisco]po Cracov. Duci Severiae Academiae nrae Cracov. Cancellario obsequ[ia] nostrorum promptitudinem, et debitam reverentiam vacat ad [illegible] Prepositura Eccl. Collegiatae S. Floriani Clepardiae post [mortem] et obitum Ad. R. olim Jacobi Ultiensis S. Theol. Doct. et [Pro]fessoris illius ultimi, ac immediati Possessoris Ad quam quidem Prepos. Nos pro Jure nro quod nobis de [illegible] petit Ad. Rev. d. Stanislaus Jurkowski S. Theol. Doct. et Professorem predictae Eccl. S. Floriani Can. facta [illegible] convocat. iuxta consuetudinem Almae nrae Academiae et receptis secretis a quolibet Doctore mag. et Professore votis [illegible]

robis ex pluralitate dd. uotoru[m] et Sniarum p[rae]sentatu[m] esse dixi=
mus uti quidem literis hisce n[ost]ris presentamus Pro, et eudeo
rogari quat[enu]s hunc, et non alium ad d. Praeposituram insti=
tuere, ac inuestire eidem curas animaru[m] administr[atio]nes spi=
ritualium, et regimen temporalium rerum Committere ur[a]
Ill[ustrissi]ma Cels. dignetur In quor[um] fidem p[rae]ntes manu n[ost]ra sub=
scripsimus et sigillum Vniuersitatis n[ost]r[ae] appon. fecimus Dat.
Cracouiae in Coll[egi]o maiori die 4. mensis febr. anno D[omi]ni
1645. Stanislaus Rozich. I.V.D. Vniuersitatis Acade=
miae Cracou. Rector gen[er]alis loc. + sigill.

N.o 5.o Statuimus, et ordinamus quod Rector Vniuersitatis qui pro t[em]p[o]re
fuerit cum tribus Decanis facultatum Theologiae Iuris Canonici
et Artistarum habeant regimen, et ordinationem omnimoda[m]
Vniuersitatis, itaquod eorum dispositioni stetur in omnibus p[rae]
missis, quae fuerint expedienda, et etia[m] in alijs maioribus sive
qualibet cond[itio]ne p[rae]sertim si in comparat[ion]e p[er]sonarum ex labore
ex ualore, uel ex merito circa promotiones beneficiandoru[m]
uel beneficiand. aut beneficiat. aut circa alia quaestio
quaestio emerserit Qui quatuor si fuerint disparis rerum
debet ad Ep[iscopu]m Cracouien[sem] pro t[em]p[o]re existente quidquid
aute[m], uel proqua parte gratificauerit Ep[iscop]us ad parte[m]
maiori, uel duobus illud sine omni contradic[tio]ne seruari
debebit sub poena exco[mmunicati]onis, et poena exclusionis hisque quibus
omnibus, et singulis p[rae]missis suprbus Ad[modu]m R.D. ~~[illegible]~~ heius kra=
nich. S. Theol. in alma Vniuersitate Academiae Cracou. Bac=
calaureus Eccl. S. florian. Clepardiae Cracou. Canonicus Pleba=
nus in antiqua Korczyn petijt a me Notario pub[li]co infra
p[rae]ns publ[icu]m transumptu[m] Instrum[en]tum confici, et extradi Acta
sunt haec Cracouiae in Coll[egi]o maiori d. Vniuersitatis anno
Ind[ictio]ne Pontif. die, et mense quibus supra p[rae]ntibus Ven[erabi]l[ibus]

Ordinatio uniuersi=
tatis quomodo proce=
dend. in controuersijs
uoc. fol. 61. in princ.

D. Matthia Sardonicz artium, et Philosophiae Baccalaur.
et nob. Matthia Kornyslewicz Almae Universitatis Aca-
demiae Cracov. studioso testibus circa praemissa vocatis, et
adhibitis. Et quia ego Nicolaus Gabriel Porzelinasch[illegible]
bius Mag. et Philosophiae Doctor publicus auctoritate apostolica notarius
praemissis rog. supra scripti Transumpti Instrumentum propria
manu scriptum subscripsi publicavi signoque meo, et no-
mine solitis muniui rog. et req. Loco + sigill.

N° 6°

Tenor Sntiae ex Actis fol. 61. 64 et 65.

Anno quo supra die vero Veneris 15 mensis Augusti Cracoviae
cludimus Christi nomine invocato Ex his, quae in Causa
vidimus, et ex Juribus, munimentis, ac documentis, et allegatio-
nibus scriptis hinc inde productis, deductis, et allatis cog-
novimus, ac plene perspeximus Hanc nostram Sententiam Definitivam
quam de Juris peritorum consilio, et ascensu, maturaque mi-
nor deliberatione habita his in scriptis, ac in pleno et [illegible]
nali assidentia Judicio nostro Professor. D.D. Stanisla. No-
chi Rectori, et [illegible] Judice bini Admod. R. D. Joannis
Doctoris Theologiae, et Excellent. Laurentij Stoziszoreski Phi-
losophiae facultatis d. Universitatis decanorum ferimus
[illegible] cimus, decernimus, pronunciamus, et declaramus licet
quidem Ex fratribus Sigismundus emeritorum beneficium Ec-
clesiam Sancti Nicolai, et cum egressu de Collegio [illegible]
Universitate accepit tamen quia facultas Theologiae
Universitatis, non tantum doctores, verum etiam formatos
Baccalaureos in Theologia, qui alios in dicta facultate
promovendos iuxta leges statuta, et consuetudines ipsius
Universitatis examinare, et idoneitate ipsorum approbare
et promovere possit hoc pertinui tempore ob defectum om-
nium seniorum Prorum, et doctorum non habeat, atque fun-
datorum leges statuta, et privilegia tam ipsius Ecclesiae S.
Floriani quam totius Universitatis, ac ordinationes Pre-
cessorum nostrorum Viris emeritis valore, et labore a-

alij

alijs omnibus requisitis in Universitate, et vel maxime
facultate Theologica praedictis talia beneficia conferri debe-
rent, et praefatus Sigismundus quamvis a parte minori, sed tamen
saniori electus aetate meritis valore, et labore, tantisque a Uni-
versitate, quam theologica facultate Dno Stanislao requisi-
tatibus tantis, conformia licetque [illegible] habente longe superet;
Ideo occurrendo et ex officio nostro indemnitati, ac providendo
integritati, et dignitati praefatae Universitatis, et facultatis, iis
quoque non derogando quidquam Juribus, et privilegijs, ac
Consuetudinibus ipsarum, quinimo eisdem in toto deferendo
et easdem in quantum possumus, et tenemur approbando
ex premissis, et alijs causis animum permoventibus, et
pro hac vice tantum, et salvis, supradicto Sigismundo
huiusmodi Praepositura Ecclesiae S. Floriani conferendam, ipsumque
ad eandem instituendum, et investiendum esse, instituique de-
bere decernimus, prout accepto ab ipso Juramento praescripto ad
ultra Concilij Trid.ni sub Cath. fidei professione tum
quoque de obedientia et reverentia nobis, et successo-
ribus nostris, ac alijs superioribus praestanda, deque non
alienandis eiusdem Praepositurae bonis quinimo aliena-
tis eiusdem Praepositurae bonis, quinimo alienatis pro
posse recuperandis solito corporali Juramento per manus
nostrae Capitis impositionem conferimus, instituimus, et
investimus curam administrationemque spiritualium, et regimen
temporalium rerum eiusdem Praepositurae committimus
silentium super eadem Praepositura Dno Stanislao pro
hac tantum vice imponimus damnaque et litis expen-
sas inter partes facta ob bonum pacis compensamus,
atque salvum, et integrum Jus Viris doctoribus magi-
stris, et professoribus tam Collegij maioris, quam Praelatis
et Canonicis totique Capitulo Sancti Floriani requisita
omnia, et singula, in extra eloquentia [illegible] et

Privilegiorum opponi, pro eorum ascendere perpetuo reservamus. Et ita dicimus non solum premisso, sed etiam alium meliori modo Petrus Lembicki Episcopus Cracoviensis Cancellarius Universitatis Cracoviensis.

N.° 7.° Praefatus vero Stanislaus Jurkowski sentiens se, et alios litigantes enormiter laesos, et gravatos ab eadem Sententia incidenti ad Illmum et Rmum D. Nuncium Apostolicum in Regno Poloniae commorantem verbo appellavit. Et Illmus D. Cancellarius Iudex responso infra terminum Juris deliberandi statuto tandem expedita audientia inhaerendo statutis, et privilegijs Universitatis praefatae, quae in Sentijs D. Cancellarij tali appellationi expolubent, Ideo appellationi praefatae refutavit Apostolos refutatorios dedit, et subinde, pauloque post d. Jurkowski coram officio, et alijs his unacum Prolitis adherens ipse constitutus a refutatorijs, iterum appellaverunt ac cedulas appellationis in scriptis obtulerunt omnibus Cancellariae notarijs.

appellatio D. Jurkowski verbo, et in scriptis d.° proc. fol. 65.

Appellationis autem D. Jurkowski in Cedula producte de qua supra fit mentio nexus sequitur talis coram nobis &

N.° 8.° In Nomine Domini Amen. Per praesens publicum instrumentum cunctis evidenter pateat, et sit notum quemodo anno a Nativitate Domini Nostri Jesu Christi 1649. Indictione Romana 2.a Pontificatus Sanctissimi D. N. Innocentij divina providentia Papae X.mi nominis felicis moderni anno ipsius quinto die vero Solis 15. mensis tis coram Adm Rev. dis Matthia Maruskowicz et Stanislao Vietrzkowski Collegij maioribus Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Canonicis, meque notario publico infrascripto, et testibus ad id specialiter vocatis, et rogatis hic, et alijs ad pulsum Campanae maioris eiusdem Ecclesiae congregatis personaliter constitutus Adm Rev. D. Sigismundus Gregierowicz Sac. Theol. Doctor Cancellarius Syradiensis Scholasticus Moskorzeviensis Parochialis Sancti Nicolai, et Collegiatae S. Floriani Eccl.

possessio [illegible] attentata capta

obtul

extra muros ad Cracov. Praepositurae praefatae petijt de
rigore decreti Illmi et Rmi D. D. Andreae Trzebicki Dei
et Apcae Sedis gratia Episcopi Cracovien. Ducis Severiae,
et Almae Academiae Cracovien. Cancellarij anno cur-
rentis die 13 Augusti lati, et promulgati, literarumque Institu-
tionis seu Investiturae sub titulo, et sigillo eiusdem Illmi Cancella-
rij, manuque ipsius propria, ut apparebat subscripti
desuper obtentis, et expeditae in confratrem, et Praepositum
de Praepositura Sancti Floriani recipi, et ad. sibique
stallum in Choro locum, et vocem in Capitulo cum plenitu-
dine Juris Canonici assignari, eundemque Praepositionam
cum omnibus Juribus et pertinentijs dari, tradi et assignari,
aliasque ad realem et corporalem possessionem eiusdem intromitti,
aliasque literis institutionis, ac Investiturae iuxta illius vim
forma tenore, et exigentiam supradicti Canonici parerent le-
gitime ac debito cum substantia requisivit. Et Adm. R. D.
Can. S. Floriani suprascripti visis et lectis his Insti-
tutionis, ac Investiturae attendentes justa petentibus debere
denegari assensum eundem Adm. R. D. Gregierowich sup-
pelliceatum cum solitis ceremonijs, et orationibus iuxta
formam in libris agendorum descriptam per R. Simonem
Samonium Praepositum Hospitalis S. Nicolai intro-
duci, incontinenti, et per traditionem clavium Ecclesiae
realem actualem, et corporalem possessionem cum universis atti-
nentijs, et pertinentijs annexis, et connexis mandave-
runt assignari, prout nemine contradicente de-
derunt, et assignaverunt ipseque R. Simon Samo-
nius, dedit, introduxit, assignavit, et intromisit supra-
scripto vero D. Can. stallum in choro locum, et vocem
in Capitulo cum plenitudine Jur. Can. reservantes tamen

Praepositus vocem habeat in Capitulo et assignationem Quiquidem Adm. R. D. Gregierowski in loco Capitulari in stallo Chori eiusdem Eccl. sedens protestatus est de pacifica et quieta eiusdem Praepositurae, et omnium illi attinen. et Iurium possone super qua Ego mag. Jacobus Albertus Smolenski Clericus in minoribus constitutus dioc. Cracovien. Philosophiae Doctor pub. sacra auctte apca. not. praemissis &

N.o 9.o Anno quo supra die vero Lunae 26 mensis Aprilis Cracoviae coram Illmo. et Rmo. D. Petro Gembicki Dei, et ap.cae sedis gra. Eppo Cracovien. Duce Severiae Almae Accademiae Cracovien. Cancellario in pub.ca audientia... Comparens Adm. R. D. Stanislaus ... Sacrae Theologiae in Almae Accademia Professor Eccl.ae Collegiatae S. Floriani Clepardis ad Cracovien. Can.cus et Collega maioris ad Praeposituram d. Eccl.ae electus cum Excellens Joanne Jarzinski Principali, totiusq. Communitatis Virorum doctorum mag.rorum et Professorum minoris Collegij nomine deniq. Excens Albertus ... artium mag.r et Philosophiae Doctor Adm. R.dus, et Excellentes dd. Virorum Doctorum mag.rorum et Professorum, totiusq. Collegij maioris universitatis Cracovien. ... Appellatorum ... Legerius in termino hodierno ex citatione ... hinc inde coram Iud.o pnti in causa occasione Praepositurae ... mota, et verbis productis interloqui ... d. Stanislaum ad d. Praepositura institui, ac investiri, Patronos eius in possone Iuris patr.s et pntandi manuteneri, et conservari petijt &

Instantia in causa ex parte praesentantium d. proc. fol. 8.

N.o 16 In Dei Nomine Amen Pntis hoc publico instro universis et singulis ubiq. evidenter pateat, et sit notum quomodo anno a Nativitate Dni. 1649 & die vero 19 mensis Augusti, in mei notarij publici testiumq. infror. ad id specialiter vocator. et rogator. praesentia ptr. Consti. ... et Adm. R. D. Stanislaus Oloski Iur. Utr. Colleg.ae Sanctorum omnium Cand.cus Almae Academiae Cracovien. generalis Rector Perill. et Adm. ...

protestatio Rectoris et doctorum ex decanis Leguntur ad favorem D. Jurkowski proc. R. fol. 28 et 29.

Joannes Broscius, ac Theologiae et Medicinae doctor Cathedralis
Canonicus Eccl[esi]ae Cracov: Theologiae, Ex[cellentissi]mus D. Laurentius Stoz=
zonski Philosophiae Doctores, et Professores Artisticae fa=
cultatis Decani tenentes, et habentes hic in manibus schedam
quamdam papyraceam cont[ra] Ill[ustrissi]mus et R[everendissi]mus D. Petrus Gem=
bicki Dei et Apost[olicae] sedis gra[tia] Ep[iscop]us Cracovien. Almae Univ[ersit]atis
Cracovien. Cancell[ari]us, utriusq[ue] [illegible] in causa infra[scrip]ta pote=
state mihi competente petiimus, quatenus eandem ad acta
notarialia mea suscipere, et in prothocollo meo con=
notarem, quod in [illegible] de jure suscepi, ac in protho=
collo meo connotavi, cujus quidem protest[ationi]s tenor sequi[tur]
et est talis coram notario publico Sac. Auct[orita]te Ap[osto]l[i]ca notato bancis
legali et authentica persona, testibusq[ue] hic adstantibus.
Nos Stanislaus Rozich Jur. Utr. Almae Univ[ersit]atis Cracco=
vien. Gen[er]alis Rector eccl[esi]ae Colleg[iata]e Sanctorum omnium
Cant[o]r, Joannes Broscius Sac. Theologiae, et Medicinae
Canonicus Cracovien. Theologiae, Ex[cellentissi]mus Laurentius
Strzyzonski Philosophiae Doctores, et Professores, et Ar=
tisticae facultatis Decani, pro nobis omnibus melioribus qui=
bus [illegible], et melius et validius, et validius de
jure et stilo possumus, et debemus modis quacunque querela
proponimus allegamus, et dicimus Quodlibet nos unoquoq[ue]
causae inter Ad[modu]m R. D. Stanislaum Jurkowski Sac. Theo=
logiae doctorem, et Professorem Can[oni]cum S[anc]ti Florian. ad Prae=
posituram ejusdem S[anc]ti Floriani post mortem recolendae
Ad[modu]m Rev[eren]di olim Jacobi Uthierly Sac. Theologiae Do=
ctoris, et Professoris vacantem legitime electum, et osten=
tatum appellantem ex una Ad[modu]m R. D. Sigismundum Gri=
gieroniez Sac. Theologiae Doctorem Praepositum S[anc]ti
Nicolai in causa occone Praepositurae S[anc]ti Floriani
ubi appellante partibus ex altera cujus statutum

et Privilegiorum Judices ad quos regimen, et omni
moda Universitatis dispositio spectat sntia nostra
pro parte ... Ad.m Rev. Jurkowski in ead. causa
eandem cum Ill.mo, et R.mo D. Petro Dembik...
et ap. Sedis gratia Epo Cracovien. Duce Sever.
ut cum Alma Universitate nra Cond.lio iudicavimus
decrevimus, ac eundem ad Praepositurae mittendo ...
sententiavimus, nihil ... Ill.mus et R.mus D.
cellarius non attentis prius notis, et prius quas de Jure
et privilegijs attendere debuit contra statuta et
Privilegia Praeiudicio vero Albert. Epi Cracoviensis
quos formaliter habemus ... sententiam ... mo...
proprio pro parte D. Grzegorzowicz tulit, et promulg...
quae quia nobis valde nostrisq. privilegijs Acad...
nocivae et praeiudiciosae, ideo de nullitate eiusdem
tamquam de eo quod emanavit Ad.m R.do D. Jarons...
pro sua Praepositura decrevimus solemnissime
rum atq. iterum protestamur offerentes ... sal...
Jure addendi, minuendi, corrigendi ... singulis o...
et singulis ... Protestan...
petierunt a me publico infra n̄oto pn̄s ...
conscr. et extrad. sibi Instrum. Acta sunt ...
...is Et quia Ego Jacobus Andreas Panorski ...
ordin. clericus ... auctorit. ap.ca Not. ...

N.o XI. Et Ill.mus D. Epus, et Canc.rius supra auditis ... consi...
decretum Epi pro vatis eo quod Theologicae et Juridicae facultates ...
suspensione causae debilitarentur ... suspendit tantisper do...
ploc. A. fol. 7. plenus numerus DD. Decanorum DD. facultatibus ...
N.o 12. constituatur ... Cracoviae ...
Instantia adv. ... tandem Praefatus D. Grzegorzowicz ... receptionibus ...
pro subrogatione in tutorijs ... quatuor Virorum idaliis in
locum Rectoris et processu
Decanorum d. proc.
fol. 9.

Processu causæ huius descriptis interloqui; ac ut alios in locum suum substituant decerni, petit in contrarium Gfabis D. Jur. Koreski et alij ipsius adhærentes se ad formam statuti Universitatis ex eo quod obtineret. ac nunc utile foret retulerunt. Præsente dernig. Adm. R. Joachimo Lennio Vrez. sac. Theologiæ Professore Gfate Collo Sancti Florian. Canco qui in iudo dixit et asseruit quod Carus Laurentius Sootrerosk. Artium Mag. et Phiæ Doctor et Professor Collega minor in Decanum Phiæ facultatis ex factionibus sic electus.

Nº 13. Illmus D. Cancellarius Supremus audita supti Exc. D. Joachimi assertione, et videns quibusvis factionibus viam præcludere. Ideo pro officio suo et auctoritate Cancellariatus Adm. R. et magro D. Stanislao Rozich. J. V. D. et professori Eccl. Colleg. S. torum omnium Cracov. Cancellario Gfate Universitatis moderno gnali Rectore suo personaliter et præsentialiter assistenti præsenti decreto commisit, et mandavit quatenus Idem D. Rector uti Judex ordinarius Gfate Universitatis et ex offo suo pro assertione exceptionis factionum circa electionem supti Laurentij in Decanum Commissarius inquisitionem diligenter, et de jure summarie, et de plano faciat summarie negocium excepti huius asserte dumtaxat audiat cognoscat, ac fine debito terminet. Interim vero causam inlementione di. Præpositure unà cum alijs omnibus eiusq. annexis et connexis suspendit omnibus.

Decretum Offi eod. anno et fol.

Nº 14 Nos Stanislaus Rozich, J. V. D. et Professor Eccl. Coll. Stor. omnium Cracov. gnalis Rector et Judex Commissarius a Publicatione Illmo et Rmo D. Epo Cracov. Duce Severiæ, et Gfate Universitatis

Decretum Rectoris anno A fol. 18.

supremo Canc.lio deputatis unacum Rd.is Assessoribus et Juris peritis nostris uisis dictis, ac depositionibus testium iuratorum super praemissis Inquisitionis, nobis Judicioque nostro Commisse inductorum, et legitimè examinatorum eisdemque ac diligenter pensatis, ac ruminatis quandoquidem ex unanimi et conformi eorundem testium attestat. depone manifestè constat supranominatum Exc.te D. Laurentium Stozkowski Artium mag.rum et Philosophiae Doctorem in Decanum Philcae facultatis legitimè, et conformiter nobis non uerò per Chationes, et supradictum Add.m Rev.m D. Speronouri in recessu ... Ill.mi et Rev.mi D. loci ordinarij supremi Almae uniuersitatis Cancellarij inhibit, et asseruit electum fuisse, et esse ideo praedictam assertionem, siue exceptionem, sicut praemissa est per Ad.m R. D. Spernouski illatam nullas, et friuolas declarandum, et pronunciandum duximus, prout declaramus et pronunciamus praesentis decreti nostri uigore.

Ro. 15 Et Ill.mus D. Canc.rius attento quod exceptionis recusationis Cognitionem usque ad actionem litis emergentis superfluè et pars salua Jus sibi praecustodiebat ideò easdem recusationis exceptiones repetere, ac sua ipsas formare mandauit quibus repetitis, ac diligenter examinatis interloquendo easdem uti friuolas locum non habere adinuenit et inconsulent... Confratris Sigismundus ab eiusmodi decreto, ad quem de Jure uerbo appellauit, cuius appellatio est refutata.

Lra A. Et Ill.mus D. Canc.rius supris auditis, praemissis in sua assistentia, et praesentia, ac de decoro Ill.mi et Ad. R. mi ac clarissimi Stanislai Rozicki J.V.D. et professoris Ecclae Collegiatae Sti. omnium Cracouiensis Canc.rij d. Vniuersitatis generalis Rectoris Jacobi Gorski

revectio exceptionis pro recusatione Rectoris et Decanorum praedict. A fol. 20.

Decisio Ecc. ... Rectoris et Decanorum d. praed. fol. 27.

Gorski Iudicis Iuridicis Joannis Brosey Theologiae Canonicorum Cracovien. Gabrielis Schoch medicae et Laurentij Stozyreresch Philicae facultatum in dicta Universitate Decanorum decreuit, ut obiectionem factionum suis electorum d. Stanislai propositas et d. Matthias quas Sigismundis omni genere probationum comprobent ac utraque pars Interrogatoria proparte sua hinc inde det.

N.o 16. Electionis facta ad praepositura, e premio Capli. St. Florian. d. proc. 4. fol. 5a.

Anno 1641 Die 31 January data est conuocatio Universitatis tali tenore ex verbo Ad.m Rew, et egregie Domine Doctor, et mag.r Venly adsit hodie Agnibus Vra in stipe=focausto Commun. maioris Collegij statim funeralibus peractis ad eligendum Praepositum Eccl.s Collegiatae S.ti Florian. post decessum Ad.m Rew olim d. Martini Campij Vadouri Philicae, et Sac. Theologiae Doctoris, et Professoris d. Eccle Praepositi, necnon ad alia si quae forte proponenda uidebuntur sub pena non contradicendi debet omnibus Dominis Doctoribus et mag.ris duntaxat salariatis ex parte Rectoris Universitatis, in qua Conuocat.e premissa inuocat.e Spiritus Sancti, inductioneque legitime facta, et electo priuilegio incorporat.nis cum Iuncturis, et articulis necessarijs ex unanimi Consensu electus est in Praepositum Ad.m Rew D. Albertus Boronius Sac. Theologiae Doct. et Professor Ecclae Collegiatae S.torum omnium, et Scarbimonem Can.cus eiusdemque Eccle Coll.e S.ti Florian. Decanus cum submissione assignationis Incompatibilium post pacificam assecutionem d. Praepositurae.

N.o 17. Adij ad Praep. Nicolai cum egressu Gorski proc. fol. 13.

Anno 1646 sub Rectoratu Clar.mi D. Laurentij Smieskoroich

medicinæ Doctor describi petijt quæ de verbo ad verbum
descripti Cuius tenor talis datæ est universitatis Convoca
tio in hæc verba Adm. R. P. Clar.me D. Doctor, et mag.ri Ven.
adesse dignet D. V. hodie peracto funebri officio ante pran
dium in stuba Collegij maioris, diu signum pulsu Cam
panæ dandum fuerit ad conferendum Præpositura Ecc.æ S.ti
Nicolai vacantem post obitum olim Ill.mi et Adm. R. D. Sta
nislai Rudowski I.V.D. eiusdem immediati Possessoris ad
tractandum alia, si quæ ss. Rectore proponent sub pœna
Carentiæ, et contradicendi Deb. Adm. R.R. D.D. Clar.mi
D. Doctor, et V. mag.ri, In qua quidem Convocat.e co
lata est Præpos.ra S.ti Nicolai extra muros Craco
Adm. Rev. D. Sigismundo Griegorowicz Sac. Theolo
giæ Professori et S. Floriani Can.co cum egressu, Sup
quibus omnibus petijt sibi Scriptis Instans confer
et extrad. Instrumentum

R.P.D. Bichis

Craccouien. Praepos.
S.ti Florian.

Pro

Ad.m R.D. Stanis
las Jurkoreski

Contra

Ad.m R.D. Sigismun
dum Grigierowicz

Summarium

Pro appositione se-
questri.

Sum. Sium

60 134

A. P.o ponla appell. Sex. So interpositae cum assertione quod D. Stanislaus sit Can. Ci S. Floriani ac Sac. Theol. professor in Universitate

Anno Dni 1649. Die vero Lunae p.a mensis Martij Cracoviae Coram Ill.mo et R.mo D. Petro Gembicki Dei, et ap.cae Sedis gra Epo Cracovien Duce Severiae, almae Acad.ae Cracov. Cancell.o in pub.ca aud.a personalr. Comparens Ad.m R. Sigismundus Gregeronis Sac. Theol. Doctor & pntis appellan Actor inter.cus huoi excitat.ne provenien Appellationem a Collatione, seu electione, et Conclusione ex parte conferen, et Ptentandi ad Praepositura Ecc.ae Coll.tae S. Floriani Clepardiae ad Cracov. Sits. post mortem adm R. Jacobi N. Vitensis Sac. Theol. et J.V.D. eiusdem Praepositurae ultimi, et immediati Possoris vacan de persona ad.m R.di Stanislai Jurkowski Sac. Theol. in eads. Academia Professoris, ac Pfatae Colleg.ae S. Floriani Can.ci et Collegae maioris &

A. C.o citatio ex.li obtenta coram D. Epo cum eads. assert.e

Petrus Gembicki Dei, et Ap.cae Sedis gra Epus & Mandamus Vobis in Virtute S.tae obed.ae, et sub excois pena quat.s ad Instam Adm R.di Sigismundi Gregeronis S.Th.D. & Ad.m R.dum Stanislaum Jurkowski Sac. Theol. in d.a Academia professorem Ecc.ae Coll.tae S.ti Floriani Clepardiae ad Crac. Can.cum et Collegam maiores dae Universitatis tum, et nonnullos de Pfata alma Universitate, et Academia, et eius D. Jurkowski dumtaxat Adherentes, et Appellatos Vobis nominan et cognominan quor. nomina, et cognomina a tergo pntium per Vos suffic.enter describant.r ipsosmet edicto, et peremptorie citetis, quos etiam Nos pntibus citamus & Datum Cracoviae die 6. mensis Febr. anno Dni 1649. Kro sub sigillo Joes Graborski Phiae Doctor pub.cus, et actor. Curiae Suae Ill.mae Cels.nis Not.s Loco + sigilli.

Tenor aut. execu.nis a tergo ear.dem lrar. scriptae talis est Anno quo intro Die vero septima Februarij Ego Joes

Laurynowicz Ecc.ae S.ti Nicolai extra Muros Cracou.
Sitis Vicarius pns introscriptum mandatum executus
Sum, lras citat.nis et inhib.nis et compulsus introscrip
tos intimaui, terminum prout mand.r assignaui Copi
huius lrar personalr accedens ad manus proprias infra
Citat.orum dedi V.li Magro D. Stanislao Rozycki J.V.D.
SS. omnium Ecc.ae Coll.ae Cancellario, Almae Vniu.tis
Acad. Crac. Protectori, nec non ad.m R. D. Stanislao
Jurkowski introcitato pnti Excellen. D.D. Martino
Radyminski Collegij Maioris nec non Joanni
Jurczynski Minoris Collegij Praeptis Deque fidem
facio Idem qui supra m.ppa

No 3o. Stat.m Academiae super Consentat.e facienda a Rectore.

Ad abolendam quorundam Doctor. ac Magror. licentiam
qui sibi licere putant non expectata Consentat.ne
Rectoris sub sigillo Vniuersitatis, sigillis suis et
priuatis in Consentando ad benef.a Vniuersitatis ut
postea Conclusio. Anno Dni 1602. die uero Junij
17. facta Conuocatio omnium Dnorum D.D. ac Ma
gistror. Vniuersitatis Cracou. Salariator. per Sched.
sub poena iuratae obed.ae singulis exhibita hoc ten
uerbor.: Egregie Dne Doctor Vnlis sitis hod.
hora 19. in hyppocausto com.i Collegij Maioris Artist.
ad tractan. consulen. ac finalr. concluden. statue
ne sit aliquid in Magistrum Andream Receptas de
Crac. Collegam Minoris Collegij, qui in contemptum
et magnum praeiud.m ac incommodum Statutor. pri
legior. et Consuetudinum Vniuersitatis conquisitis
sibi clanculum quarumdam singularum personar. C
tationibus ad beneum et off.m totius Vniuersitatis a
temerarie obrepere contendit nec non in eos qui

quo

quod Vniversor. est, Sing. presentando, eumd. Magrum suis, et privatis sigillis turbando bonum Vniversitatis Ordinem, ausi sunt sibi usurpare, ac ad alia tractanda sub pena debitae obed.ae, et iuratae, et prout diligitis bonum Vniversitatis, etc. omnibus Doctoribus et Magistris dumtaxat salariatis ex parte Rectoris. Post longam, et maturam deliberat. Dnor. Doctor. et Magistror. bonum, ac Commodum Vniversitatis nec non pacem, et tranquillitatem diligentium semper Jura privilegia Constones, ac Consuetudines in sua integritate, ac robore conservare, ac retinere cu- pientium in Convocat.ne pntium finalr conclusum, est, ac Decretum Magrum Andream Recseptam pfatum boni Comunis perturbatores ac suos singula- res presentantes debita animadversione puniendos Vnde, et occurren. aliqua vacatione beneficior. Vniversitatis Rector Vniversitatis pro tpre exns Convocat.nem d. praesentatis, et praesentantibus suis dare inhibebit, qui si temere ingerere non vocati voluerint ad suffragia, ac ad elect.nem non admittantur, sed penitus ab ea sint exclusi. Inposte- rum autem si qui talia patrare ausi fuerint, et presen- tatus perpetuo ascensu ad quaevis benea Vniversita- tis, et presentandi perpetua elect.e carere debebunt. Acta sunt haec in Rectoratu secundo R.di D.ni Joannis Surobini Decani Crusvicien, et Can.ci Eccl. Cathlis Chelmen Collegae Collegij Jurisprudentiae Super quib. omnib. et singulis praemissis Suplicas Ad. R.D. petijt a me publ.co infro Noto pns publ.m Confici, et extradi sibi Instrum.

N.° 4.° In Contrarium electus Sigismundus non debere Adrium electum inclitui quia ipse quoque Sigismundus ad eandem Praepositura Praepositura electus excepit, ac de litteris praesentationis sibi servientibus pro termino Iuris se docturum obtulit.

Oblatio Adversarij se docturum de litteris praesentationis.

N.° 5.° Admodum Reverendus Dominus Stanislaus Iurkowski Sac. Theol. Doct. atque eiusdem in alma Universitate Crac. Professor Sti floriani Canonicus, Librum quemdam in Corio, et laminis ad tergum libri praefati, exhibuit, et produxit petens Conclusionem Anni 1593. sub tit. Electio Praeposit. Sti floriani pagina nona transcribi, et exemplari. Ad cuius quidem Instantiam eandem de verbo ad verbum transumpti, et in formam publici transumpti redegi tenoris sequentis. Anno eodem Die vero Lunae 12. Ap. facta est convocatio Dominorum Doctorum et Magistrorum Salariatorum in hyppocausto Communi Collegij Maioris statim post exequias Clarissimi, et Reverendissimi olim Stanislai Sokolowy Ecclesiae Sti floriani in Kleparz Praepositi, et Cathedralis Crac. Canonici ad eligendum novum Dominum Praepositum Ecclesiae praedictae S. flor. sub pena non contradicendi. Ad quam quidem Praepositurum sic per decessum vacantem iuxta Ordinationem Privilegiorum a Regibus Universitati concessorum R. D. Jo. Muscenius Kurelowius Sac. Theol. professor ex Collegio Sti floriani unanimi, et concordi sententia, et voto electus est Custos existens.

Observantia suffragiorum electionis Canonici Sti floriani ad Praeposituram.

N.° 6.° Anno Domini 1646. Die 21. febr. facta est convocatio per Praepositum Domus Maioris Collegij M. Albertum Papenlewicz Utiensem phylosophicae facultatis Decanum sub hac forma Admodum Reverendi Domini egregie D. ac Mag. Venerabilis adhit Dominus N. hodie in Hyppocausto Maioris Collegij hora 20. dum pulsum Campanae datum fuerit

dimissio Canonicatus Sti floriani extra facta de anno 1646.

N.° 7.° negatio Praepositi Stanislai ad Maias d. 1534.

fuerit ad conferendos duos Canon^{tus} Ecc^{ae} S^{ti} Floriani uacan
p^{m} quidem post obitum R^{di} olim Fran^{ci} Boguski Sac.
Theolog. Baccalaurei, alterum post resignat^{nes} R^{di}
Sigismundi Trzyieroniz S. Th. Sniar Prep^{ti} S^{ti} Ni-
colai. In qua quidem Conuocat^{ne} facta viritim
inductione datus est locus ex unanimi consu Conuocat^{ni}
Deinde ex unanimi consu collatus est Canon^{tus} p^{mus}
S. Floriani R. D. Joanni Cynerski 2^{dus} uero Canon^{tus} S^{ti}
Floriani Collatus est R^{do} D. Joachimo Speronouicz
Cursus Vladislauiani Professori.

S. 7°
Deregatio regressus e Prepositura S^{ti} Nicolai ad Collegium Maius de anno 1534.

Anno D^{ni} 1534. Die Veneris 27. 9bris in Prepositura Magi-
stri Stanislai de Brodzieko facta fuit Conuocatio DD.
Doctorum et Magrorum super tractando negotio D. Doctoris
Martini Scultheti Ecc^{ae} S^{ti} Nicolai Prep^{ti} de regres-
su ex Prepositura p^{fata} ad Maius Collegium in
ulteriora t^{p}ra protrahendo quomodo p^{fatus} D^{nus}
habere petijt tali sub tenore uerborum. Egregie D^{ne}
Doctor, et Magr. R^{de}. Sitis hodie in Stuba Comuni
Domus maioris ad tractandum, et consulendum de dando
regressu ult^{e} in ulteriora t^{p}ra tametsi breuia pro-
trahendo sub pena non contradicendi det^{r} omnibus.
Doctoribus, et magistris maioris Collegij Collegiatis
ex parte Prep^{ti} Domus. In qua quidem conuo-
cat^{ne} sicut premissum est per Prep^{tum} facta
more solito per eundem inductum erat ad oes D^{nos}
Doctores, et Magros usq. ad ult^{m}. Vbi aduerten
talem regressum concessum in preiud^{m}, et iniurias
Magrorum in Vniuersitate laborantium cedere bene-
ficiaq. pinguiora, non laborant laborantibus preripere
ex unanimo Voto absq. Contradict^{ne} cuiuspiam
conclusum est, Vt p^{fatus} D. Doctor Martinus

S. Nicolai Praesbys ad Collegium Maius ulteriori regressu careat, quae Concl., ut rata firmaq. haberet, Consiliarius Senior mente Doctor. et Magror. rogata iussit fieri inscribenda, libro Conclusionum per me Magrum Stanislaum de Grodzisko tunc eiusd. Domus Praepositum agentem Anno, et die quo supra. Praesentibus vero DD. Doctoribus quorum nomina sunt haec.

N. 8.
Petitio ad. Sigismundi Sieg[?] reseruat. loci inter Doctores Sac. Theol. sine Concess.

Quod vero attinet petitionem alterius V. J. Ad. Rndi D. Sigismundi Pregerowicz Praepositi S. Nicolai extra muros Cracou. hunc ex consilio maioris partis Professorum Vniversitas ad facultatem Theologicam remisit, ut illa cognoscat Vtrum petitio eiusd. legibus et consuetudinibus antiquis sit conformis, et aeque laborantibus non praeiudiciosa, eaq. in re facultas Theologica Vniversitatem informabit a qua petens ultimam determinationem expectabit.

R. P. D. Bichio
Cracovien. Prepos. S. Floriani

Pro
Adm. R. D. Stanislao
Sarkouski

Con.
Adm. R. D. Sigismundus
Drigeroniz

Summarium
[illegible]

Ad Bibliothecam reddantur

Summariolum
N.° P.°

61 1649. 138

Coram Vobis Ill.mo et R.mo D. Petro Gembicki
Dei, et ap.licae Sedis gra Ep.o Cracovien. Ego Stanislaus Jurkowski Sac. Theologiae
Doctor, et Professor Can. Coll.ti Floriani per
M.cum D. Rectorem totamq. Universitatem
eiusd. almae Academiae Cracovien. uti
legimos pronos, et collatores p[rae]sentatus grau
cum querela animo, et intentione prouo-
candi, appellandi, et de nullitate dicen.
propono, allego, et dico, quod licet Ego iu[s]-
tas, et legimas rationes in processu ali-
quoties specificatas pro parte mea
inter me appellantem ex una, et
R. Sigismundum Gregorowicz in Causa
occone d. Praepositurae, illiusq. Juris
patronatus, et p[rae]sentandi allegauerim
ex quib. rationib. me ad eand. Praepo-
situram institui petierim, et licet sua
Ill.ma Celsitudo nullam Jurisdictionem
Causas academicas beneficiales iudi-
candi iuxta Stat.a Jura, et priuilegia
Academiae solus per se habeat cum

1649.

Decanis, que easdem iudicare, et senten-
tias eorundem Decanorum et Rectoris sequi de-
beat, et licet praefati Decani videlicet
Theologicae, Artisticae facultatis ac M. Cus.
D. Rector in dicta Causa pro me praesen-
tentias dederint, meque ad eandem Praepo-
situram instituti debere decreuerint, et
licet nemo institui sit prius publicato
decreto institutionis ad beneficium debe-
nihilominus etc.

No. 4o. In Nomine Domini Amen. 1649 die ve-
ro 6.a mensis Augusti. Coram Nobis-
Ego Stanislaus Iurkowski Sac. Theo-
logiae Doctor, et Professor, Ecclesiae Colle-
giatae S. Floriani Canonicus, ad Praepo-
situram eiusdem S. Floriani Clepardiae
ad Cracouiam l. [illegible] vacantem electus et
praesentatus [illegible] graui cum querela pro-
pono allego, et dico quod licet Ego iustas
et legitimas rationes in [illegible] Illustrissimi, et Reverendissimi Domini
Petri Gembiski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi
Cracouiensis Ducis Seueriae, Academiae
[illegible]

139 144

nro Cracovien Cancellario, ac Decanos SS.
Theologicæ, Juridicæ, et artisticæ facultatis pro
parte mea multoties in Causa ratione præfatæ
Præpositurae allegauerim ob quas me ad
eandem Præposituram aliquoties institui pro
debiti petierim, et licet Stat. expressissime
tiræ Vniversitatis sit Jussio quod præfatus
M. Dnus Cancell. in dicta Causa beneali quam ri-
gore d. Stat. uti Cancellarius iudicat debet sequi
Snias et pluralitatem Sententiarum Deca-
norum, Nihilominus præfatus Mgcus Dnus
Cancellarius, licet sole clariora pro parte
mea viderit Jura, et documenta, et
licet pluralitatem Sententiarum Deca-
norum pro me habeam, qui me suis
Votis, et Sententijs ad dictam Præposituram
instituendum esse censuerunt ipsorum
Sententias non secutus contra dictum
Statutum in dicta Causa resistit ad
quem finem aliquoties deliberat, et
in huiusmodi Causa Sententiam
ferre denegat &

R.P.D. Bichio

Cracovien. Praepos.de
S.ti Floriani

Pro

Ad.m R.D. Stanislao
Jurkoreski

Con

D. Sigismundus
Gregenoviz

Summariolum
resp.is

1649. +

62

140

Perillris Adm Rnde ac Magnifice Dne Rector
Dne ac Patrone Colendme

Indignationem Perillris ac Adm Rndae Dnis Vestrae Paternam filiali excipio affectu; minimeque miror, quod tam graviter P. A. R. ac M. Dnis mihi succenseat. Cum nescio quis, longe graviori dignum esse indicaret reprehensione eum, qui talia de quibus ego nunc accusor, facere attentaret. At cum ego secus quam sit ad aures P. ac M. Dnis delatum, in hac actione processerim, non video cur mihi, ex eo quod homine scandalosum loco movere procuraverim, succenseri debeat. Cum vero P. ac Adm Rndi Dni ob quam causam R. Dnus Mentkowic, et per quem loco privatus; tum quomodo cum eo fuerit processum nondum constet, et hoc ipsum mihi iniunctum sit autenticis probare rationibus, id facio non tam libenter, quam necessario. Libentius enim Collegae et Confratris mei facta turpia tegerem, quam ea Matri Academiae praesentare. Facio itaque quod debeo, non tam accusandi alium, quam me ipsum defendendi, causa. Quatuor autem reperio, ad quae respondere debeam puncta. Primum ostendendum mihi est delatione a me ad iudicia M. D. Rectoris factam fuisse, tum per decretum alienatione institutam. tandem quo titulo ac nomine Baccalaureus in locum Magistri est surrogatus. 2do Ut extradam Excellentis Dni Zyszkieviz R. Dno Mentkowicio literas ad probandum intentum, nempe ut ostendat se eis revocatum, et de possessione sua deturbatum fuisse. 3tio Ut 20 florenos quod me sibi debere praetendit eidem reddam. Ad primum ergo respondeo primo me in hac causa dedisse epistolam una cum literis M. Dni Stephani Rzyk Vidawski ad M. Dnum Hereium protunc Universitatis Rectorem quod et praesens epistola eiusdem M. Dni fundatoris testatur. Ex delicens quoque Dnus Zyszkiewic per suas manus eas exhibueram ut fateatur est necesse. R. 2do alienatione a M. D. Paulo Hereio fuisse decretam, ex relatione eiusdem R. D. Zyszkiewic, cuius cura sede commissa a M. D. Rectore fuerat, percepi. R. 3tio me ideo Baccalaureum expetisse ut necessitati Academiae et intentioni Fundatorum satis facerem. Proposuerat quippe tum M. D. Stephanus Vidawski ut ex summa 500 florenorum Academiae Vidaviensi debita, Rectori floreni 300 Baccalaureo 200 et pro reparatione scholarum, quae eo tempore maxime ea indigent, tum pro aliis necessitatibus 60 quotannis assignarentur. Quae ordinatio placuerat M. D. Pio memoriae Rectori. Quanti ad 2dum Respondeo non literis et autoritate R. D. Decani, quam in hoc passu nullam esse sciebam, sed autoritate Perillris ac Adm Rndae Dnis, et his literis quas secum Venerabilis D. Kobielecki attulerat, in quibus per expressum de revocatio Contractu Collegam meum R. D. Mentkowic revocatum fuisse. Quod si aliter ille (quod ego non spero) affare voluerit graviter laedet suam conscientiam. Quantum ad 3tium R. me R. Dno Mentkowicio nihil debere. Cum iam praesente Venerabili Dno Kobielecki, priusquam ei schola resignaret, ad unicum quadrante de salario reddiderim. Quantum ad ultimum R. me eo domesticis invitis, sed turpissimis eius factionibus, ad eum movendum descendisse existi.

Cum enim viderem Collegam meum metas honestatis et verecundiæ excedentem, talia[que] pa-
trantem, quæ nec Academicam personam decebant, nec locus sacer et honestus, nec fideli-
tas mea ea pateretur. Hunc prout Confratrem amicabiliter aliquoties admonui, ne Aca-
demiam, cuius bonum promovere tenebatur, tantis deturparet facinoribus. Quem dum
post ternam admonitionem non se emendantem, sed gravius delinquentem, rumoresq[ue]
de illo indies deteriores, per forum civitatis spargi animadverterem. Visis suis Amplis-
simis M. M. D. D. fundatorum, atq[ue] a M. D. Stephano ad piæ memoriæ M. D. Rectorem literas ac-
cepi. Easdemq[ue] E. Dno Mieszkowic candide exhibui, simul admonens ut famæ et conditioni
suæ consuleret. At ille se minus Academiam Cracoviensem et famam in ea, curare, magisq[ue]
sibi placere scholam, quam protunc ambiebat, Parochialem Tasscensem, quam Coloniam
Academicam Vidaviensem, asseruit. Unde ductus spe scholæ illius, longe maiorem a[n]i-
mum ad enormia, quorum horret etiam meminisse, flagitia, assumpsit. Ego itaq[ue] cum
viderem hominem dissolutissimum et ad omne nefas proiectum, veritus ne inde aliquid
Academia adversi accideret. Literas meas una cum M. D. Vidawski ad piæ memo-
riæ Adm. Rendum Dnum Paulum Hercium protunc Universitatis Rectorem expedivi.
Unde ab E. D. Zyrkiewic, cuius curæ M. D. Rector idem commiserat, recepi literas, ut
E. D. Mieszkowic prout hominem scandalosum loco pvarem. Interea temporis ad
scholam Tasscensem [illegible] D. Baccalaureus ab Academia fuerat expeditus. Excel[illegible]-
dem D. Mieszkowic schola iam Tasscensi spe frustratus. Cognitoq[ue] quod ab Academia
ex voluntate M. D. Rectoris Adm. Rndi Pauli Hercii de abrogando eo ad me fuerit
transmissum. Omnem lapidem movere instituit, ne locum amitteret. Quo dum ageret
ea iterum literas (quas mittit) a Gnso D. Stephano accepi, in quibus rogabat Magni-
ficus D. ne amplius hominem scandalosum, in scholis paterer sed ut perstarem in pro-
posito. Decoviea voluntati M. D. Fundatoris satisfaciendo, ad Academiam per occa-
sionem rursum expedivi. quod contigit sub tempus fatale mortis M. D. piæ memoriæ
Rectoris. Hic iam qui mortuus expedire non poterat, sed a P. [illegible] ac M. Dno Vene-
rabilis D. Albertus Kotulecki una cum literis M. D. Vrd. est missus, ac in locum
E. D. Mieszkowic est surrogatus. Quo præsente literas illas amandatorias E. D. Mies-
kowic legendas dedi. Quibus ille lectis partim novitate, partim indignitate rei
eo quod in locum illius Baccalaureus succederet Commodius, ad Academiam discedere
statuit, confictis et excogitatis prius literis, et emendicata, a quibus poterat, scilicet
tum vero ab Adm. Rndo Dno Dno Parocho Vidaviensi, quitum rarissimus admodum
hospes, et raro inscius, apud nos fuerat subscriptione. Hic iam mihi facta turpia
ob quæ loco motus est sunt explicanda. Quare missis iis quæ ad me de vita et mo-
ribus eius quotidie, quorum est magnus numerus deferebantur, ea tantum quæ
ipse vidi eaq[ue] brevissime annoto. Atq[ue] imprimis illud. quod cum meis commensa-
libus conductis musicis choreas, in civitate duxerit, ita ut necessarium esset me
eos ex hospitiis expellere. et publice increpare, tempestive malo obviando ne altius
serperet. Alterum est quod cum cerdonibus et hominibus vanissimis et vilissimis
conversatus fuerit eosdemq[ue] ad se ad Academiam pro chartis lusoriis sepenumero
me invitarent. Ex quorum numero unus ob homicidium nocturnum innocentis ho-
minis vita mulctatur, alter et [illegible] obstructum fugere ex civitate debuerit

+

Certum est quod nocturno tempore, sumpti ex poetica puerum, inhonestas mulieres ducere ad se iusserit, quarum ego unam, circa septimam noctis ad fores eius expectabam quoadusque post actum a se dimitteret, cum mea candela quoniam ille ad hoc opus extinxerat suam, accurri; tum eum in albis vestibus, illam vero calceos in manibus tenentem, seque iterum accingentem deprehendi, et concussam de gradibus deieci illo interim dum verberabatur illa, pro ipsa intercedente, et emendationem promittente. Rursum post aliquot dies aliam mulierem, hora vix non septima, cum interim puer eius ad sui parentis domum exiret et fores inferiores reseraret, superius ad conclave eius accessi, et reperta in foribus clave, aperui, ac dixeram non in actu ipso offendi illum una cum muliere, qua similiter concussa et fugata, illo se iterum emendare promittente, protuli me amplius non dissimulaturum, sed ut alius in locum eius surrogaretur curatorum. Haec sunt a me visa, audita non refero. Nollem enim tersas aures et honestissimas et oculos Perillustris ac M. Dnis Vrae defatigare. Nec profecto ista unquam scripsissem, si non ille me hic tacenda revelare coegisset. Quod facio cum difficultate et pudore meo maximo. Haec prout gesta sunt sic ea exposui, nec aliter se rem habere Deo teste et conscientia mea dico. Nunc nihil aliud mihi venit faciendum, quam ut humiliter orarem, ne homo improbus, Academiae obsit et noceat. Precor ut ex sinu paterno Perillustris ac M. Dnis Vestrae aequitas causae et innocentia mea habeat aliquem locum. Interim me. Omnia fausta ac felicia P. A. R. ac M. Dnis Dni in huius anni exordio exoptantem, cum omni obsequiorum meorum promptitudine tanquam Cliens Patrono suo et parenti benevolo cupio esse commendatissimum. Dat. Vidavi. Die 5 Jan. Anno Dni 1643.

Perillustris Adm. Rndae ac M. Dnis obsequentissimus
Cliens et Servus
M. Simon Czmankovic, Acad. Vidavensis
Directoris

Jacobo Usthenni S. Theol. et J. V. doctori atq.
professori Ecclesiarum Collegiatarum S. Floria-
ni et omnium Sanctorum praeposito. Almae Acad:
Crac: Vigilantissimo Rectori. Dno ac Patrono
meo Colendissimo pateant

PROCONSUL

& Consules Ciuitatis Sac. R. M.tis Neosandecen.

VNiuersis & singulis quorum interest, praesertim vero Admod. Rndo Dno Eccl. Colltae S. ANNAE Crac. Praepto
vel eius Vicesgerenti salutem ac beneuolentiae studium. Optimae spei Adolescentem Andream Naglowic. Fama
ti Andreae Naglowic & Honestae Magdalenae Morawcowna Coniugum Ciuium Neosandecen. Filium Ltmum, in
Alma Academia Cracou. Liberalium Artium Studiosum exentem Burcanae FVSORIANAE Neosand. adnumerand.
et ad eas Liberales Artes haud segniter tractandas idoneum repertum, iux. Collaoem nostram, & Juspatronat. Excel. Ittmo
& Admod. R.do D. V.rae tanquam eius Burcanae Primario Prouisori psentamus & comendam. psentib. Pro & cum eo rogam.
vt pdict. Ingenuu. Andream Naglowic iudicio nro & alioru. idoneu. inuentu., in Album supradictae Burcanae inscribet.
autoritate sua & nostro Consensu mutuo interuenien. recipere & adscribere dignetur. In quoru. fid. meliore. psentes
Sigillo Ciuitat. nrae muniuimus. Dat. NeoSandeciae fra Tertia ante Fest. Ascensionis Dni nri JESV Christi pxa.
Die Vigesima quarta Mensis Maij. Anno Dni. Millesimo Sexcentes.mo Quinquagesimo.

Joannes Witalisowsky
Custos Ecclia Collgta Sand.

Stanislaus Wilkowsky ProConsul Sand. mpp.

1650. d. 24 m. Maii.

Spca Albertus Bogdalewic etca
a mro substituti
ad vre vendicionis census rekti
pro studiis Sa Crosa decem
fl n. Acade Crac studentibus

64

Decisio Sanctæ Rotæ Romanæ coram R.P.D. Bichio in Causa Cracouien. Iuris respondendi Lunæ 11 Decemb 1651.

Tentum fuit hodierna die ad manutentionem insignis Academiæ ac Professorum Cracouien. in quasi possessione priuatiue ad Epum admittendi ad respondendum quæstionibus propositis pro obtinendo loco inter Sacræ Theologiæ et aliarum Scientiarum et Artium Doctores. Eadem enim quasi possessio probatur ex admissionibus huiusmodi secutis per bis centum ferè annos et nuperrimè de Anno 1646. et 1649 cum tamen in incorporalibus quale est hoc Ius l. quidam ff. rer. diuis. § primo inst. de reb. corporal. et incorporal. Vnicus actus sufficeret ad acquirendam quasi possessionem manutenibilem Rip. in cap. cum Ecclesia Suerina num. 91. de caus. poss. et propr. Roman. Cons. 311 Num. 7. Oldrad. Cons. 312 Num. 2. Dec. Cons. 117. sub Num. 2 Garz. de Benefic. par. 5. cap. 5. Num. 59 Rot. decis. 129 Num. 1 par. 3. recent. Quæ dubitari non potest quin continuata fuerit vsque ad tempus motæ litis vt ad hunc effectum opportet Menoc. Cons. 81. Num. 16. et 17. Seraph. decis. 1213. Num. 5. Caualer. decis. 579 Num. 1. et 2. quia vt dicebam exhibitæ fuerunt admissiones factæ etiam de Anno 1649 et vlterius præsumitur continuatio antiquæ possessionis dum ab alio postea interuersa non apparet l. siue possidetis et ibi Glos. et Doct. probat Abb. in cap. cum ad Sedem Num. 15. de rest. spoliat. Menoch. de retinen. rem. 3 par. 1. diuers. d. decis. 129 Num. 4. par. 3. recent. Scientia verò et patientia Eporum pro tempore necessaria vt in eorum præiudicium quasi possessio quæreretur si ipsi hoc idem Ius positiuè quasi possedissent, vel desuper haberent Iuris assistentiam l. quamuis ff. acq. poss. Lotter de reb. benef. lib. 1. quæst. 24. Num. 211. et 221 Buratt. decis. 902. Num. 6. Rot. decis. 248 sub N. 6. part 2. recent. et decis. 661. num. 264 inter impress. apud modern. Perus. de manut. probanda non videtur in hoc summario possessorio dum de Eporum quasi possessione vel Dominio non constat quamuis aliàs bonum Ius habere prætendant Gonz. sup. reg. 8 Cancell. Glos. 45. § 2. Num 32 Garz. de benef. par. 5. cap. 5. Num. 121. et seqq. add. ad Greg. 15 decis. 249 Num. 2. Rot. decis. 533. Num. 5. par. 1. recent. et in aliis pluribus relatis à dicto moderno Perusino. obser. 40. Num. 21. eo minus titulo quem iuxta deducta in vltima decis. huius causæ edita die 28 Iunii prox. præter. tribuunt Academ. Statuta et longissima præscriptio concurrente Rebuff. in Const. Gallic. Tom. 3 tit. de Mater. possess. in præfat. Num. 145. et seqq. et num. 153. Balb. de præscr. par 2. par. 5. princip. quæst. 7. Num. 4. Cirat. discept. 870. Num 33. Rot. d. decis. 533

num 3. part 1. rec. Sed ex abundanti probata remanet ex actum multiplici ipso quandoq Epo descante Vt expendit dicta Ultima decisio, ac temporis diuturn te Innoc. in cap. bona. ill. 2 Num. 1 Vers. quaeritur depositi. Prelat. Abb capl cum Ecclesia Sutrina. Num. 2. de Caus. possess. et propr. Seraph decis. 3 Num. 5. et 7. Rot. in recent. decis. 225. Num. 4. par. 5. Unde etiam de tat quasi possessio Academiae priuatiuè ad Epum, quia sola Academia in quasi possessione admittendi, attenta praesertim longissa praescriptione ac st tis priuatiuam hanc potestatem importantibus, Vt firmatum fuit in duab praecedentibus dat. Tribunalis in praesenti disputae supponendis. qui licet spicuant titulum, praestant Vt eò libentius concedenda sit manutentio poss Aluar Consilio 122. Num. 13. Ratt cons. 459 Num. 9. Mencer de retinen med. 3. Num. 7. 33. Grat. discept 42. Num. 1. et 2. Add. ad Greg. 15 deci Num. 5. et fuit dictũ in Leodien. personatus 16 Maii 1650. Coram R meo Cerro. Et ita decisum informante solum Academiâ, Citato te pluries Carolo Montio Procuratore Aduersario, quem habere mandatum Promotore Fiscali Curiae Epalis Crac. in omnibus causis occasione Iuris re dendi in Rota Vertentibus constat ex publico instrumento in Actis producto, substitutus legitur ad omnia et singula contenta in mandato Andreae Ba inquo adest Clausula Gnalis oium Caarum amplexiua, ibi, In eademq ac o omnibus et singulis Causis, occasione quarumuis rerum &c. tam ac quam passiue etc. Cui dilatio tum scripto tum Officiis Magnatum praetextu, quod ad instantiam Academiae Promotor Fiscalis Epi Citatu partibus non fuerit petita, deneganda Visa est, quia Mendacium conuinci et oculari inspectione Citationis Originalis, eiusq Executiae personali co dictum Promotorem de qua fidem facit Notarius qui iuxt Stylum illarum partium Officio Executoris fungitur et tanquam de Re ad Eius Officium Spectante fidem me Non secus ac Nuncius ac publicus Executor Coloss. Comparati Vers. Iuris Nuncius de appellatt. Et in cap.

tiam V

Verbo per certum Nuncium de Officio delegati Mandos consilio 96. Num. 10. Put. decis. 187. lib. 3. incorr. Rot. in Vercellen. prioratus. 25 Februar. 1647. Coram R.P. Dno meo Peutingerio.

Collationatum cum Originali, concordat per me M. Joannem Kopciowic IV Profess. S. Auth. Apostica ac necessaria Caarum Study Vtis Crac. Notarium Aiuria[illegible]

Decisio Rotæ
de jure respendendi
in Acad Cracov.

1652

65

148
146

148 157

Ad Officium Castren' Capitan' Nouae Ciuitatis Korczyn personaliter veniens Franciscus Rogowski nomine Mag:ci Dni Rectoris moderni & pro tempore existentis totiusq Uniuersitatis Almae Academiae Cracouiensis obtulit eidem Officio praesenti & ad actican' porrexit Inscriptionem Castren' Capitan, Sandomirien, Venditoriam per Ill:m Mag:cum Michaelem Stanislaum Comitem a Tarnow Castellanum Woynicen, eidem Mag:co Dno Rectori Totiq Uniuersitati Almae Academiae Cracouien, ratione infrascriptorum factam unâ cum fundatione Cursus Oblenkouiani nuncupata penes eandem Inscriptionem Venditoriam acticatam ex Actis iisdem Castren, Capitan: Sandomirien' authentice depromptam petens eandem a se Offerente suscipi & Actis praesentibus connotari cuius affectui Officium praesens annuendo praedictam Inscriptionem cum fundatione a se Offerente suscepit & Actis Suis inscribere mandauit in tenore tali.

Comparens personaliter coram Officio & Actis praesentibus Castrensibus Capitanealibus Sandomiriensibus Illustris & Mag:cus Dnus Michael Stanislaus Comes a Tarnow Castellanus Woyniciensis Bonorum Villae Ztorow' aliorumq eo pertinentium Haeres Sanus mente & corpore existens recedendo a Terris Districtibus Iuribus Iurisdictionibusq suis quibusuis proprijs & competen, se vero cum Successoribus ac Bonis suis omnibus Iurisdictioni Officij praesentis Castren' Capitan' Sandomirien' quo ad actum praesentem attinet totaliter incorporan, & plenarie subii

ciendo palam libere ac per expressum recognouit. Quia ipse pro legen-
do Cursu Theologico in Alma Academia Cracouien. iuxta Fundationem
per Admodum Reuerendos Matthiam Canonicum & Officialem K
censem & Nicolaum Plebanum Gergycen. Oblomkowiczow Fir
uien. Fratres inter se germanos factam Actis praesentibus inser
connotatam de eodem Cursu Theologico suo in tenore latius ob
quentem Magnifico Dno Rectori moderno & pro tempore ex
ti totiq Vniuersitati Almae Academiae Cracouien. vel in cas
satisfactionis per eandem Vniuersitatem, conditionionibus in e
dem fundatione descriptis, extunc Suprascriptis. Admum Rndis. Ma
thiae & Nicolao Oblomkowiczom quoad vixerint, post fata
vero ipsorum & cui per ipsos Summa infrascripta vel per te
stamentum legata vel per aliam dispositionem ipsorum assign
siue etiam modo quouis cessa & condescensa fuerit Summam D
centorum Quadraginta Quinque Talerorum Imperialium Ta
lerum quemlibet tribus florenis Polonicalibus computan. Cens
annui perpetui reemptionalis pro Summa Capitali Trium
Millium & Quingentorum Talerorum Imperialium valoris
praemissi ipse recognoscentem de manibus praedictorum Admodum
Reuerendorum Matthiae & Nicolai Oblomkowiczow Fratrum
germanorum realiter & in effectu leuata & percepta, de qua ipsos
oti effectualr ab ipsis leuata quietat, emittit, liberosq & absolu
tos facit praesentibus perpetuo, in & super bonis suis haeredita
riis infrascriptis totis videlicet & integris Villis suis haereditari
Zborow cum Fortalicio Curia & praedio Kijkowcum praedio
Zukow in Palatinatu Sandomirien. & Districtu Vislicien. ja
cen. & consisten. cum omnibus & Singulis Bonorum & Villarum

præfatarum Incolis Cmethonibus Hortulanis Subditis Inquilinis, agris, Pratis, campis, siluis, tabernis, molendinis, Stagnis, Piscinis fructibus, prouentibus, redditibus, vtilitatibus, attinentijs, & pertinentijs, qualiter Vniuersis nullis penitùs exceptis, nec pro se Suisq Successoribus aut aliquopiam reseruatis, sed omnibus in genere & Singulis in specie comprehensis generi per speciem & e contra non derogando: Verum ita late longe circumferentialiterq prout eorundem Bonorum & Villarum hæreditas se in suis metis & circumferentijs extendit ac continetur & prout eadem Bona ipsemet recognoscens solus tenuit, habuit, & possidebat, tenereq habere & possidere debuit ac ipsum legitime concernebat eidem modo præmisso seruiebant. In vim tamen Reemptionis alias na Wyderkaff seu cum pacto retroemendi & retrovendendi vendidit & inscripsit, prout vendit & inscribit præsentibus perpetuò & in æuum Quam quidem Summam suprascriptam Ducentorum Quadraginta Quinque Talerorum Imperialium Census annui idem recognoscens. Illustris & Magcus Castellanus Woynicen, se suosq Successores Bonorum suprascriptorum tam in toto quam in parte hæredes & modo quouis Possessores nunc & pro tempore existentes eidem Magnifico Dno Rectori moderno & pro tempore existenti totiq Vniuersitati prædictæ Almæ Academiæ Cracouiensis vel in casu non satisfactionis per eandem Vniuersitatem conditionibus in præfata fundatione expressis extunc suprascriptis Admodum Rndijs Mathiæ & Nicolao Oblomkowiczom quoad vixerint post fata vero ipsorum

& cui Summa eadem cum Censu Reemptionali siue per testamentum
legata siue per dispositionem ipsorum aliamq ordinationem siue etiam
modo quouis per ipsos cessa fuerit inscribit & obligat præsens quotannis
pro duabus temporum ratis. Primam quidem ratam Centum Vigin
ti duorum & medii Talerorum Imperialium in Specie pro Festo Na
tiuitatis Sancti Ioannis Baptistæ proxime venturo Alteram
vero ratam Centum Vigintiduorum & medii Talerorum Imperi
alium in Specie pro Festo Sanctorum Trium Regum proxime &
immediate venturo, incipiendo eiusmodi Solutionem istius Census
a proxime venturo Festo Natiuitatis Sancti Ioannis Baptistæ
& sic consequenter singulis annis, mediante Excellentissimi prædictæ V
niuersitatis Almæ Academiæ Cracouiensis Procuratoris, vel in casu
non satisfactionis per eandem Vniuersitatem conditionibus in
prædicta fundatione expressis extunc mediante Suprascriptorum
Admodum Reverendorum Matthiæ & Nicolai Oblomkowicow quoad
vixerint post fata vero ipsorum eius cui Summa eadem cum Censu
Reemptionali siue per testamentum legata seu per aliam Ordina
tionem seu per dispositionem ipsorum assignata siue etiam per
ipsos aut quempiam ipsorum modo quouis cessa fuerit manu
ali quæ pro authentica reputabitur quietatione dare, soluere,
& ad manus prædicti Excellentissimi præfatæ Vniuersitatis Cracoui
ensis Procuratoris moderni & pro tempore existentis Vel in casu
non satisfactionis per prædictam Vniuersitatem Cracouiensem condi
tionibus in prædicta Fundatione Oblomkouiana expressis extunc
ad manus prædictorum Admodum Reverendorum Matthiæ & Nicolai

Oblomkowiczow seu alterutrius eorum quoad vixerint post fata vero ipsoru' ad manus eius cui Summa eadem cum Censu reemptionali siue per testamentum legata siue per aliam ordinationem siue per dispositionem alterutrius ipsorum assignata siue etiam per ipsos aut quempiam ipsorum modo quouis cessa fuerit per suum proprium nuntium & portitorem transmittere. Idq; Sub Vadio Summæ Capitali correspondenti, Vct Trium Millium & Quingentorum Talerorum Imperialiu'm per eunde'm recognoscentem & eius Successores Bonorumq; prædictoru' tam in toto quam in parte hæredes & quosuis Possores nunc & pro tempore existen, prædicto Mago Dno Rectori morno & pro tempore existenti totiq; Universitati prædictæ Cracouien vel in casu non satisfactionis per eande'm Universitatem Conditionibus in præfata Fundaoe Oblacouiana expressis extunc supraseris. Admdu'm Rndis Matthiæ & Nicolao Oblomkowiczom quoad vixerint post fata vero ipsorum ei cui Summa eadem cum Censu reemptionali siue per testamentum legata siue per dispositionem ipsorum aliamq; ordinaoem siue etiam modo quouis per ipsos cessa fuerit in casu census præfati annui tam in toto quam in parte quocunq; anno pro tempore & loco supra expressis non solutiois toties quoties opus fuerit ad soluendum succumben, Et iam exnunc prædictus recognoscens Illris & Magcus Stanislaus Comes a Tarnow Castellanus Woynicen dat & admittit præsentibus prædicto Magnifico Domino Rectori moderno & pro tempore existenti totiq; Universitati Almæ Academiæ Cracouie

vel in casu non Satisfactionis per eandem Vniversitatem conditionibus
in praefata fundatione expressis extunc Suprascriptis Admodum Rndis
Matthia & Nicolao Oblomkowiczom quoad vixerint post fata vero
ipsorum ei cui Summa eadem cum censu Reemptionali sive per testa
mentum legata sive per dispositionem ipsorum aliamque ordinatio
sive etiam modo quovis per ipsos cessa fuerit in Bona Suprascripta o
a & Singula Summa eadem Capitali & censu praefato onerata ac i
eundem Censum Reemptionalem realem Intromissionem cum act
ali utifruitione quandocunque voluerint acceptandam, per Mini
sterialem quemcunque sibi ad id duxerint eligendum, iam exnun
ab Officio praesenti additum Debetque & tenebitur praedictus recogno-
scens Illustris & Magcus Michael Stanislaus Comes a Tarnow
Castellanus Woynicen, prout se ac alios Successores Bonorumque
praefatorum tam in toto quam in parte haeredes & quosvis Possess
modernos & pro tempore existen, de & super Bonis suis praefa
tis omnibus eidem Magco Domino Rectori moderno & pro tem
pore existenti totique Vniversitati Cracovien, vel in casu non
satisfactionis per eandem Vniversitatem conditionibus in praefa
ta fundatione expressis extunc Suprascriptis Admodum Rndis Ma
thia & Nicolao Oblomkowiczow quoad vixerint post Fata
vero ipsorum ei cui ipse ordinaverit, vel Summa praefata Ca
pitalis cum Censu recensito modo quovis cessa & condescensa fu
erit inscribit & obligat praesentibus ipsos in dictis bonis Vend
tis Summa praefata & Censu eodem oneratis & occasione eoru
dem Bonorum tam in toto quam in parte ab omni impetiti
one Iuridica quarumcunque personarum, Status, Sexus & condi
tionis cuiusvis existentium ex eorundem in omni Iudicio & Offi

Regni per omnes Praescriptiones Terrestres prout ad quamlibet perso=
nam Terrestris spectat & pertinet praescriptio toties quoties opus
fuerit tueri defendere euincere intercedere ac vbilibet indemnes red-
dere ita vt quolibet anno pro temporibus & ratis Suprâ expressis
de eisdem Bonis Summa praefata & eodem Censu onerata prae
nominatus Magnificus Rector totaq Vniuersitas praedicta
Academiae Cracouien, vel in casu non satisfactionis per eandem
Vniuersitatem conditionibus in praefata Fundaoe expressis -
Suprascri Admdum Rndi Matthias & Nicolaus Oblomkowi
cowie quoad vixerint, post Fata vero ipsorum is cui Summa
eadem cum Censu Reemptionali siue per testamentum legata si=
ue per aliam Ordinationem seu dispositionem Suam assignata
siue etiam per ipsos seu quempiam ipsorum modo quouis cessa & con=
descensa fuerit Censum praefatum quiete & pacificê sine quouis
impedimento tollere & percipere queat idq Sub alio Simili & Spe=
ciali Vadio Trium Millium & Quingentorum Talerorum Impe=
rialium Summae praefata Capitali correspondente per praenoatum
Recognoscentem & eius Successores Bonorumq praefatorum tam in toto quam
in parte haeredes & quosuis Possessores nunc & pro tempore existen,
eidem Magco Dno Rectori moderno & pro tempore existen, totiq
Vniuersitati Cracouien, vel in casu non Satisfactionis per eandem Vni=
uersitatem conditionibus in praefata Fundatione expressis Sup
Scriptis Admdum Rndis Matthiae & Nicolao Oblomkowi=
czom quoad vixerint, post fata vero ipsorum ei cui ordinauerit
aut Summa praefata Caplis cum Censu reemptionali condescensa
fuerit ob non completionem praemissorum Omnium & Singulorum tam
in toto quam in parte toties quoties opus fuerit ad soluendum
Succumbendo Pro quibus quidem Vadio seu Vadijs praefatis

Seorsiuis & Specialibus ac pro re aliqua Principali ex præmissis omnibus
non completa complenda tamen citatus existens memoratus recogno-
scens Ill^ris & Mag^cus Michael Stanislaus Comes a Tarnow Castella-
nus Woynicen, siue eius Successores Bonorumq præfatorum tam in toto
quam in parte hæredes & quiuis Possessores moderni & pro tempore
existen, citati Ad instantiam Suprascri Mag^ci D^ni Rectoris mo-
derni & pro tempore existen, totiusq Suprascriptæ Vniversitatis Acade-
miæ Cracouien, vel in casu non Satisfactionis per eandem Vniversitatem
conditionibus in præfata fundatione expressis Ad instantiam Suprascrip-
torum Adm. R^ndorum Matthiæ & Nicolai Oblomkowiczow quoad vi-
xerint post fata vero ipsorum Ad instantiam eius cui per ipsos vel quem-
quam ipsorum Summa eadem cum censu Supranominato siue per te-
stamentum legata siue per ordinationem siue aliam dispositionem
Suam assignata siue etiam per alterutrum ipsorum modo quouis ces-
sa fuerit. Ad Officium Castren, Capitan, Nouæ Ciuitatis Korczyn
extunc recedendo vt supra a Terris Districtibus Iuribus Iuris-
dictionibusq Suis quibusuis propriis & competen, Se vero cum Suc-
cessoribus Bonorumq præfatorum tam in toto quam in parte hæ-
redibus & possessoribus nunc & pro tempore existen, Iurisdictioni
Officii præfati Castren, Capitan, Nouæ Ciuitatis Korczyn quo-
ad respondendum & Inscriptioni præsenti in toto satisfacien,
incorporando In primo Citationis termino tanquam perem-
ptorio Stare parere respondere pro Vadiisq Seu Vadiis præfa-
tis Seorsiuis & Specialibus ac re ipsa principali ex præmissis
non completa citabitur tam in toto quam in parte toties quoti-
es opus fuerit Satisfacere debebit & tenebitur Seq ac Suos Suc-
cessores Bonorumq præfatorum tam in toto quam in parte hæ-
redes & quosuis Possessores modernos & pro tempore existen,
obligat Ipsum primum peremptorium terminum & alios

omnes consequentes causæ eiusdem terminos semper peremptories
vera infirmitate pro maiori minorennitate Succorum legatione
intra vel extra Regnum Seruitio militari acad munimenta
vel aliis quibusuis legalibus impedimentis & dilationibus non
differendo Ad quietationem Ultra proximos Terminos Officii
præfati Castren, Capitan, Nouæ Ciuitatis Corczyn dilationem
sibi non recipiendo nullasq motiones Appellationes de earum pro=
secutiones faciendo tum præmissa omnia pœnis Simplicibus, vel
triplicatis euasionibus, fatalis iuris præscriptione Terrestri bel=
lo Conuentioneq & aliis quibusuis iuris remediis & defensis non
Subterfugiendo hac Suâ præsenti Inscriptione ad præmissa
omnia & Singula mediante. Prædictæ vero funda
tionis per Suprascriptum Illustrem & Magnificum Mi=
chaelem Stanislaum Comitem a Tarnow Castella=
num Woynicen, circa recognitionem Inscriptionis Supra
Scriptæ ad acticandum Officio præsenti porrectæ tenor
Sequitur talis.

In Nomine Dñi Amen

Cunctis hoc publico instrumento vbiq euidenter pateat & sit notum
quomodo a Natiuitate eiusdem Domini Anno Millesimo Sexcen
tesimo Quinquagesimo Secundo Indictione Romanâ Quinta Pon=
tificatu Sanctissimi Domini Nostri Domini Innocentii Diui
nâ Prouidentiâ PAPÆ eius Nominis Decimi feliciter mo=
derni Anno ipsius Octauo Die vero Quarta Mensis Februarii in
mei Notarii publici testiumq infrascriptorum ad id specialiter Voca
torum & rogatorum præsentia personaliter constitutus Rndus Nico=
laus Oblomkowicz Plebanus Gorzycen, Vicarius Ecclesiæ Colle
giatæ Beatissimæ Virginis MARIÆ Sandomirien, Prin
cipalis in lecto ægritudinis decumbens mente vero Sana exnis te=

nens & habens suis in manibus chartam papiream præinsertam fun:
dationem Ordinationem Cursûs Theologici in Alma Academia Craco:
uien, in se continen, Sanam saluam illæsam & omni suspitionis notâ
carentem manu ipsius propriâ præsentibus infrascris testib9 Subscri
ptam cuius tenor sequitur & est talis. Coram Vobis Publico Sacrâ au
thoritate Apostolica Notario uti legali & authentica persona testib9
hic adstantib9 Ego Nicolaus Oblomkowicz Vicarius San
domirien, Plebanus Gorgycen, corpore quidem æger mente autem per
Dei Gratiam sanus existens meo & Adm Rndi Matthiæ Oblomko:
wicz Canonici & Officialis Kielcen, fratris mei nomine recognosco
Quia ego Summam Trium Millium & Quingentorum Talerorum
Imperialium ad manus Illustrmi Domini Michaelis Stanislai
Comitis a Tarnow Castellani Woynicen, per me & præfatum Fra
trem meum adinuicem compositam dedi & numeraui idq pro funda
tione Cursus Theologici in Alma Academia Cracouien, circa quam
quidem fundationem, iam per Vniuersitatem Academiæ (Speci
ali super hoc in Conuocatione publica de more & consuetudine eius
dem Academiæ facta per conclusionem Vnanimi omnium accedente
te consensu) receptam Præfata Vniuersitas Cracouien, huius modi
Speciales seruare debebit conditiones. Primam Vt huiusmodi Cursus
per nos fundandus, vocetur a cognomine nostro Oblomcouianus, prout
Philosophicus Vladislauianus Secundam Vt quolibet mense Pro:
fessores huiusmodi Cursum legentes Orationi Auditorum qui multi
Præsbyteri & Religiosi Deo iuuante futuri sunt, animas nostras
semel in mensem commendent, ipsiq Professores fuerint actu Præsby
teri in SacroSanctis Missæ Sacrificiis earundem sint memores anima
rum Tertiam Vt Cursus Theologicus in præfata Academia infra
quadriennium vel triennium, alias prout placuerit eidem Vniuersitati
finiatur, duoq Professores semper, primus mane, alter post meridie
sint eiusdem Lectores Cursus, ita vt dum alter erit in medio, alius vero
incipiet, a principio eundem Cursum, Auditores sub duob9 Prof

soribus simul audientes compendiosius Theologiam finire possent. Quartam Ut Universitas quolibet biennio vel prout eidem placuerit & expediuerit ad similitudinem Cursus Philosophici, Lectores Cursus Theologici eligat, neque aliquando pro Lectore Cursus, aliqua extranea persona, vel Monachus, sed duntaxat ex Theologiae Professoribus, in eadem Academia, & Canonicis Sancti Floriani eligi debebit Quintam Ut quilibet Cursista Lector pro quolibet Quartuali nomine Salarii, Ultra antiquos Academiae prouentus, ex praefato Censu Ducentorum Quadraginta Quinque Talerorum Imperialium a praedicta Summa Trium Millium & Quingentorum Talerorum, per praefatum Illmum Dnum Comitem a Tarnow super bonis ipsius inscribenda & ex Summa Census Ducentorum Septemdecem Florenorum pecuniae Polonicalis communis moneta a Summa Trium Millium & Centum Florenor. super Bonis Villae Gołuchow per Generosum Ioannem Alexandrum Gołuchowski & ipsius Consortem inscriptis praefato Matthiae Fratri meo Seruien. & per eundem Fratrem, Academiae breui cedendâ prouenien. accipiat Centum & Quindecem Floren. Polonicales ita ut a praefata Summa in Taleris proportionaliter prouentus ex Censu Unicuique praedictorum Professorum in Specie in Taleris non attenta varietate monetae. Ex Censu vero a praedicta Summa Trium Millium in Florenis & currenti moneta inscripto etiam proportionaliter soluatur, ne aliquando Subsecutâ monetae varietate praefatis Professoribus in prouentu fiat diminutio Sextam Ut praefati Cursistae Theologiae habeant horas Priuilegiatas ab Universitate easdem videlicet quas habent Cursistae Philosophiae ne aliquis simul & Cursum Theologicum & Cursum Philosophicum audire velit, cum graui temeritatis iuuenilis iactura, & detrimento profectus. Septimam Ut residui Floreni ex Censu praefato a Supranotata Summa Trium

Millium Florenorum videlicet Triginta duo pro evictione Census quotannis in Cista apud Procuratorem Universitatis vel alias ubi ordinaverit Universitas serventur. Si vero in casu pacificae perceptionis Census praedicta Summa pro evictione reservata ad Florenos Trecentos ascenderit extunc per Universitatem pro augendo praefatorum Lectorum Cursistarum proventu locari debebit Octavam Ut praedicta Universitas a datis ad manus Mag^{ci} Dni Rectoris Suprascriptarum Summarum, Universitati servien, Inscriptionibus & cessionibus intra mensem praefati Cursus Theologici Lectores ex personis suprasspecificatis assignet propter commodiorem dispositionem Nonam Ut huiusmodi Cursum praefatti designandi Professores unus a principio Theologiae alter vero a medio saltim a principio Commutationis hyemalis id est a Festo Sancti Galli in anno currenti proxime incidenti legere incipiant facta prius tempestiua ad similitudinem Cursus Philosophici intimatione. Alias si praefata Universitas Academiae Cracoviensis suprasspecificatis conditionibus satisfacere Professores designare & a tempore supranotato Cursum incipere neglexerint NB extunc suprascriptus Census ab omnibus Superius specificatis Summis non ad Universitatem sed ad nos insimul & quemlibet nostrum in solidum, vel alias prout Nos ipsi, vel quispiam nostrum testamentaliter aut quocunque alio modo ordinaverimus spectabit & pertinebit licitumque erit unicuique nostrum totum Suprascriptum Censum ab utrisque praefatis Summis specificatis ad libitum suum convertere & ordinare. Decimam Quia primam ratam praefati Census videlicet Centum Viginti Duorum & medii Talerorum Imperialium a Summa praefata Trium Millium & Quingentorum Talerorum pro Festo Sancti Ioannis Baptistae in anno currenti incidenti Ego & Frater meus insimul & quilibet nostrum insolidum nobis reservamus medietas vero cen-

sus videlicet Centum octo & medii floreni a præfatis tribus Millibus prouenien. ex quo pro una rata tantum vct pro Festo Natiuitatis Domini totus census soluetur, nomine gratitudinis Ultra præfatam Salarii assignatam Summam, inter eos Professores, qui primi euismodi Cursum inceperint, diuidetur. Verum si Uniuersitas præfata Academiæ Cracouien. citius nempe a Festo Sancti Adalberti per Professores huiusmodi Cursum incipere (quod vel maxime optamus) procurauerit extunc & eadem rata ad prædictos Lectores Cursus spectabit & pertinebit, exceptis duntaxat Triginta duobus florenis Polonicall. pro euictione Census reseruatis, Quodsi vero Suprascriptum Censistæ, a præfatis Summis bona emundare, & eliberare voluerint, extunc præfata Uniuersitas, Summas prænotatas, aliis in bonis mundis & liberis locare vel Bona Terrestria pro iisdem Summis (mediante si opus fuerit consensu Reipublicæ) emere & ex prouentibus huiusmodi Bonorum præfata Salaria, iisdem Professoribus, soluere tenebitur, & alias quocunque modo Suam & præfatorum Professorum meliorem faciet conditionem. Hæc itaque omnia & Singula suprascripta, non alias, nec aliter, meo, & fratris mei nomine, (propter meam grauem ægritudinem corporis, Acta Castrensia, adire non valens) ordino & dispono Et si ex Voluntate Dei Præpotentis, me ex hac erumnosa vita migrare contigerit, Unicuique ex populo, huiusmodi Ordinationem, ad effectum deducendi; & præsentem meam fundationem, coram Vobis suprascripto Notario Notario in præsenti charta, parata, factam, recognitam, & porrectam, in forma publici & authentici instrumenti per vos inscriptam & consignatam ad Acta Castrensia Sandomirien. immediate, ante & post factam Inscriptio-

nem suprascr[ipt]am Summa[m] praefatae Ill[u]strmo Comiti a Tarnow Castellano Woynicen[si], per oblatam porrigendi, do, & concedo, omnimodam facultatem Nicolaus Oblemkowicz Vicarius Sandomirien[sis], Plebanus Gorzycen[sis], manu p[ro]pria Super quibus omnibus & Singulis praemissis Suprascriptus R[everen]dus Oblemkowicz petiit a me publico infrascripto Notario praesens publicum confici & extradi sibi instrumentum. Acta haec sunt Sandomiriae. Anno Indictione Pontificatu Mense & die quibus supra, praesentibus R[everen]dmo D[omi]no Alberto de Lipnik Lipnicki Dei & Ap[osto]licae Sedis Gratia Episcopo Laodicen[si], Suffraganeo Can[oni]co & Officiali G[e]n[er]ali & in Sp[irit]ualibus Vicario Cracovien[si], Praep[osi]to Sandomirien[si], Reuerendis Bernardo Bochenski Plebano Krzeszowien[si], Thoma Szydlowski Notario publico Vicecustode Sandomirien[si], Thoma Gorski Vicario Ecclesiae Collegiatae Sandomirien[sis], Iacobo Przegorski & Nobilibus Michaele Otwinowski & Stanislao Solecki testibus vocatis rogatis & adhibitis. Tenor vero subscriptionis Notarii praefatae fundationis sequitur talis.

Et quia ego Albertus Carolus Iacobi Wosniowski Philosophiae Doctor & Professor Collega minor Plebanus in Łęki Publicus Sacra authoritate Apostolica Notarius Diaecesis Cracovien[sis], suprascr[ipt]a Fundationi ordinationi dispositioni praesens interfui eandemq[ue] in parata copia conscriptam & praesentibus suprascr[ipti]s testibus per praefatum R[everen]dum Oblemkowicz Subscriptam de manibus eiusdem recepi omniaq[ue] praemissa sic vt praemittitur fieri vidi & audiui Ideo hoc praesens publicum instrumentum manu alterius (me tunc alijs occupato negotijs) scriptum per me tamen confectum at demum auscultatum & collationatum subscripsi Signoq[ue] nomine & cognomine meis solitis, quibus in talibus vtor in fidem

In testimonium præmissorum munivi & extradidi rogatus & requisitus. locus Signi Cuius oblatæ fundationis Originale recepit præfatus Illrmus & Magnificus Castellanus Woynicen ab Officio præsenti. Actum in Castro Sandomirien si Feria Secunda post Festum Purificationis Beatissimæ Virginis Mariæ proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo Secundo

Ioannes Rozycki Vicecapitaneus & Iudex Castrensis Offi Castri Capitaneus Sandomirien Correxit Mietelski. Locus Sigilli Origin idem offerens recepit ab Officio præsen de quo sibi realiter extradito Cancellariam Offici præsen quietat.

1653. 20 Octobris

158

66 In nomine Domini Amen. Praesenti publico infrascriptae Protestationis et Ap-
pellationis Instrumento cunctis pateat evidenter et sit notum. Quod Anno
a Nativitate eiusdem Domini Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo Tertio
Indictione Romanâ Sextâ Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Domini Inno-
centij Divina providentia Papae Decimi eius nominis feliciter moderni, Anno ipsius
Decimo Die vero Lunae Vigesima Mensis Octobris. In mei Notarij Publici Testium
infrascriptorum ad id specialiter Vocatorum et rogatorum praesentia personaliter
Cracoviae comparentes Clarissimi ac Admodum Reverendi Domini Almae Aca-
demiae Cracoviensis infrascripti Doctores et incorporati Professores videlicet Gabriel
Ochorski Medicinae Doctor et eiusdem Decanus protunc noviter Rector electus
Franciscus Rolinski Medicinae Doctor Matthaeus Krasnicki Sacrae Theologiae Doctor
Romanus et eiusdem Facultatis in Academia Cracoviensi Decanus Sancti Nicolai ex-
tra muros Cracovienses Praepositus Andreas Kucharski Sacrae Theologiae Baccalau-
reus Ecclesiae Collegiatae Sancti Floriani Canonicus Florianus Lepiecki Pilicianus
Orator Philosophiae Doctor et eiusdem Decanus Christophorus Zienkiewicz Philosophiae
Doctor Collega Maior [illegible] et tanquam ad actum infrascriptum a tota Inclyta dictae
Academiae Universitate in Convocatione infrascripta eiusdem Universitatis specialiter
deputati suis et Almae Universitatis dictae Academiae Cracoviensis nominibus agen-
tes et habentes suis in manibus schedam papyraceam infrascriptam Protestationem
et Appellationem in se in Causa occasione praetensae cuiusdam Visitationis per Illu-
strissimum et Reverendissimum Episcopum Cracoviensem attentatae aliorumque gravami-
num in eadem Protestatione et Appellatione descriptorum continentem animo et in-
tentione protestandi appellandi de nullitate dicendi ac infrascripta omni meliori modo
Via et forma faciendi facto et inscriptis interposuerunt ac interiecerunt tenoris sequen-
tis. Coram Vobis Domino Notario Apostolico tanquam Legali et Authentica persona
Testibusque infrascriptis hic praesentibus et adstantibus. Nos Gabriel Ochorski
Medicinae Doctor et eiusdem Decanus protunc noviter Rector electus —
Franciscus Rolinski Medicinae Doctor Matthaeus Krasnicki Sacrae Theologiae Doctor Romanus et eius-
dem

~~4 [illegible]~~

Protestatio contra attentatam Visitationem Eppi Crac:

dem Facultatis in Academia Cracoviensi Decanus extra muros Cracovi-
enses Praepositus Andreas Vuchowski Sacrae Theologiae Baccalaureus
Ecclesiae Collegiatae Sancti Floriani Canonicus Florianus Lepiecki Fili-
cianus Orator Philosophiae Doctor et eiusdem Decanus Chrystophorus
Zienkiewicz Philosophiae Doctor Collega Maior in Academia Cracoviensi Pro-
fessores ad actum infrascriptum a tota Inclyta dictae Academiae Universi-
tate in convocatione eiusdem Universitatis per schedam circa talia praemitti
solitam ad sonum campanae tura Die de more et consuetudine factum Die
Decima Anno currenti Mense Septembri in Stuba Maioris Collegij Cracoviensis
eo nomine celebrata post factam Vivam per Magnificum Dominum eius-
dem Academiae Rectorem inductionem ex Unanimi omnium et singulorum Profes-
sorum consensu specialiter deputati gravi cum querela nomine eiusdem Uni-
versitatis nostrae in et contra Illustrissimum et Reverendissimum Dominum
Petrum Gembicki Episcopum Cracoviensem dictaeque Academiae nostrae Cancella-
rium Salvia ante omnia eius reverentia et honore solemniter et alias omni me-
liori modo et forma de et super eo protestamur. Quod cum praefatus Illustris-
simus Episcopus per diversas actiones Via ordinaria in Iudicijs suis per hosce
continuos proxime decursos annos eidem Academiae nostrae et eius Professoribus
ac Studiosis ex Instantia asserti sui Instigatoris taliter qualiter motas et in-
tentatas Iurisdictionem in personas Academicas sibi Usurpare non potuisset
quinimo cum omnia dictae Academiae Iura et libertates eidem tam a Serenis-
simis Poloniae Regibus totaque Republica quam ab ipsa etiam Sancta Sede Apo-
stolica datas et concessas idem Illustrissimus Episcopus ex Vi dignitatis et prae-
eminentiae suae Cancellarialis ab omni impetitione salvas et tectas tueri ac defendere
debuisset. Reclamamus idem Illustrissimus cum jam praemissa superius dicta Via
Ut Iudex non processisset eo quod sibi eandem Iurisdictionem neque ex forma Consti-
tutionum Apostolicarum pro nostra Academia indultarum neque ex dispositione
Statutorum a Sede Apostolica approbatorum neque ex legitima consuetudine aut prae-
scriptione Unquam competijsse et competere. Voluisset praetereaque idem Illustrissimus

ab ipsi

ab inquietatione et Usurpatione huiusmodi affectatæ Iurisdictionis penitus super-
sedisset Tandem nescitur ad quorum malevolorum hominum suggestionem aliam
Viam extraordinariam ad eundem Usurpandæ Iurisdictionis effectum excogitavit
prætextu scilicet Beneficiorum Ecclesiæ Collegiatæ Sancti Floriani et Sanctæ An-
næ eidem Academiæ nostræ ad subsistendam Professionum à dicta Sancta Se-
de Apostolica incorporatorum quandam Visitationem Externam et Internam ab
alijs dicti Illustrissimi Antecessoribus tam ab ipsis institutæ Academiæ primordijs
quam à præfata Beneficiorum incorporatione nunquam attentari tantominus
peragi solitam Anno currenti Die octava Iunij indicere eandem contra Iura
et Exemptiones Academicas ac Universitatum etiam per ipsum Sacrosanctum
Concilium Tridentinum permissas attentare atque sic sub alia specie prætextu et
colore eadem Iura Exemptiones et Libertates Academiæ nostræ convellere Professores
Cathedris suis affixos turbare et inquietare Et quod non modicum parit Academiæ
nostræ præiudicium ac in populo scandalum per talem insolitum dictæ suæ Visita-
tionis actum Ubi nunquam antea in dicta Academia et eius incorporatis beneficijs
Visum Vel auditum Professores eiusdem Academiæ alias Viros omni exceptione ma-
iores et quos nulla prorsus per Dei gratiam labes aut suspitio unquam tetigit
quasi de Vita et moribus suspectos diffamare aggressus est ac in dies aggreditur
Quare Nos suprascripti à præfata Universitate modo quo supra deputati ante
omnia de nullitate continuarum huiusmodi Vexationum et turbationum dictisque gra-
vaminibus et damnis exinde subsecutis Vel adhuc subsequendis (salva semper
eiusdem Illustrissimi Domini Reverentia) his inscriptis protestamur et obviantes
obtentionibus per attentatam ab eodem Illustrissimo Visitationem turbationibus et
præcaventes indemnitati Iurium et Libertatum ac Iurisdictionis Academi-
cæ et Rectoralis quam Dominus Rector in omnia et singula Academiæ nostræ
subiecta independenter habet ipseque solus si forte aliqua Visitationis ac tanto
magis internæ occurreret necessitas tales Beneficiatos Professores Visitare
posset Inhærentes conclusioni per totam Universitatem in præfatæ Visitationis

Causa

165
67
[C]ausa de interponenda Manifestatione et Appellatione in generali eiusdem Universitatis Convocatione sub die decima septima Junij Anno currenti eodemmodo ut supra celebrata Nec non novissimis Protestationibus et Appellationibus tam per Dominos Facultatum Decanos quam per praefatum Dominum Andream Kucharski Sacrae Theologiae Baccalaureum sub tempus attentatae dictae Visitationis Verbo et scripto factis et interiectis à praefata dicti Illustrissimi per ipsum attentata Visitatione nec non insimul à praetensa quadam in eadem Visitatione super fundata Iurisdictione decreto sub anno currenti Die octava Junij lato (quod revera non tam ad effectum Visitationis quae alioquin talem formam stylum et decreta de Iure nunquam recipit quam potius ad finem usurpandae dictae Iurisdictionis ab eodem Illustrissimo Episcopo in grave dictae Academiae sit latum praeiudicium) Ad S. Dominum nostrum D. Innocentium divina providentia Papam Decimum eiusque S. Sedem Apostolicam his inscriptis appellamus provocamus et hanc praesentem nostram Protestationem Appellationem et Provocationem per praemissas Protestationes et Appellationes et e contra praemissas omnes per praesentem nostram ratificamus Apostolosque primo secundo tertio si est qui nobis illos dare velit vel possit vel saltem literas testimoniales à Vobis infrascripto Notario Apostolico petimus subijcientes Nos et praefatam Academiam nostram immediatae tuitioni et protectioni S. Sedis Apostolicae Et protestamur itemque de attentatis et innovatis deque nullitate illorum omnium actuum si quos pendente huiusmodi lite et appellatione praefatus Illustrissimus sub praetextu dictae Visitationis attentare aut innovare voluerit salvo Iure addendi corrigendi minuendi et alias protestamur prout Iuris et Styli super quibus omnibus et singulis praemissis suprascripti Clarissimi et Admodum Rndi Dni Doctores et Professores à praefata Academia ita ut Consilium est specialiter deputati petierunt à me Notario Apostolico infrascripto unum vel plura publicum seu publica exinde fieri et confici Instrumentum et instrumenta Acta sunt haec Cracoviae Indictione Pontificatu Anno Die et Mense quibus supra Praesentibus Excellenti Chrysostomo Sydecki Philosophiae Doctore Venerabili Stephano Jochieri Artium Baccalaureo et Nobili Joanne Kyński Chrysostomo Zgube de Scelno Generosa Vocatis rogatis et adhibitis.
40
Protestatio contra praetensam Illmi Visitationem ab Eppo Crac.

1655 160

67

Illustrissimi et Magnifici Dni Palatini etc.

Ferro saxoq durior esset qui non solum tam Illustrium Praeclarorumq Iuvenum expostulata verum etiam Almae Academiae omnium fere scientiarum uberrimi agri intercessiones villi penderet; Hac itaq ratione et congruo aequipollentia stimulo motus nihil vota et expetitis Illmorum abreviando literas Passus Cor. Ducisq concessi quas praesentium exhibitor offeret. hocbusq me declaras Illustrissimis, me non solum in huiscemodi occasionibus, verum multo gravioribus Intimum esse amicum, unacum servitiis meis exis timent.

Illustrissimarum Magnificentiarum

Dabantur Sendomiriae 30 Novembris Ao. 1655.

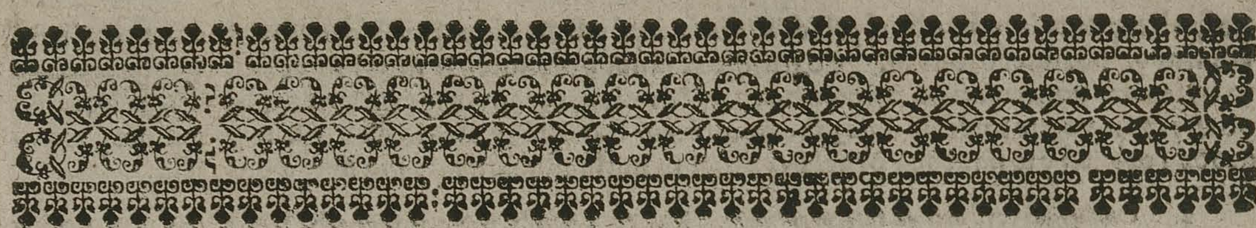
Vestrarum Intimus et ad obsequia promptissimus

Ro. Douglas

tt

Illustrissimis ac Magnificis Dominis
Carolo et Alexandro Parlo Palatinidis
Lublinensibus, amicis mihi plurimum
dilectis pateant.

Clarissimi ac Doctissimi Dni D. Joannis Torski I. V. et M. Doctoris Singularem

INFORMACIA
O Kámienicách w Mieśćie Krákowie Akádemickich, z ktorych się nouiter P. Mieszczánie Krákowsci podatkow Vpominájią.

Kámienice Akádemickie w Mieśćie Krákowie będace, są in triplici differentia. *Jedne są pro Fundationibus Uniuersitatis. Drugie ná Bursy, álbo Szkoły obrocone. Trzećie Domy Residentiálne.*

O Domách Residentiálnych Professorow.

DOmy Residentiey Professorow są Kollegia Theologow/ Jurystow/ Filozofow / y Cztery Domy *Medicinæ* Doktorow / ktorzy niemáią oprzywiliowánego mieszkánia/ *pro sua Facultate Medica*, máią ie *promiscuè inter Ciues*, álbo przez naiem/ álbo przez kupno. O koleiiách żadney niemász wątpliwośći/ áby znich płáćić miano podatki/ ktore ták niemal są oprzywiliowáne; iáko Kośćioły Bogu poślubione. O tych czterech Medycyny Doktorow y Professorow Domách/ naiemnych/ álbo kupnych/ ztąd pochodźić może wątpliwość/ áby miáły być od podatkow wolne/ że ná gruncie Mieyskim *oneribus* podległym/ zásiádły. Wszákże tá rácya ná Professorow Akádemiiey Dzierżawcow ich/ nie idźie/ áni wagi mieć nie może/ z tych przyczyn.

1. Że Doktor Medycyny/ będąc wlidzbie Oprzywiliowánych Lektorow/ w Akádemiey/ Synow Koronnych vczący/ ma mieć wolne od wszytkich podatkow mieszkánie/ á to wedle Originálnych Przywileiow Fundatorow swoich/ świętey pámięći Naiáśnieyszego Káźimierzá/ y Władysłáwá Jágiełá Krolow/ z twierdzonych od Stolice Apostolskiey/ od Rzeczypospo-

poſpolitey przyiętych/ od wßytkich Naláśnieyßych Krolow Polſkich/ przy Koronowániu ná Páńſtwo/ potwierdzonych. Co ſłußność ſámá pokázuie/ że muśi mieć táki káżdy *domicilium* w Mieśćie/ ponieważ ná powietrzu mießkáć nie może/ á ſłużąc Oyczyźnie *in militia quáſi Caſtrēſi*, od Oyczyzny by ie mieć náznáczone powinien/ ktorego że niema od niey/ przynamniey w nagrodę tego/ ábá y w nagrodę prac/ bez płac/ tą máłą vdárowány ma być/ wolnośćią.

2. *Conſuetudo* ieſt *optima interpres legum*. Zaden z Doktorow Czterech Medykow pomienionych/ przykłádem Doktorow przy inßych Cudzoziemſkich Akádemiách domy ſwoie máiących/ á nic znich niepłácących/ nigdy tu w Krákowie nie dawał podatkow/ áni teráźnieyśi niedáią/ choć domy mieli/ y máią: z właſzczá ktorzy Andlu nie wiodą. Toć tedy/ będąc *in Poſſeſſione, & Vſu* nie dawánia/ y teraz ich dawáć *nouiter* nie powinni/ wßákże tylko *ad ſuæ Vitæ*, álbo *Profeſſionis tempora*, á nie dáley/ to im ſłuży/ y tá *immunitas*, ieſt tylko *perſonalis*, ktora z oſobą vmiera/ ani záćiąga zá ſobą/ *abalienationem fundi à Ciuitate*, áni *ab oneribus eius* ná potym.

3. Zá wiecznym *Conſenſem*, y obowiązkiem Miáſtá Krákowá PP. Rádźiec/ Láwnikow/ y Przysiężnikow/ *ab alimentis Rector, Doctores & Magiſtri &c.* nic dawáć nie powinni: toć y od mießkánia/ bo *nomine alimentorum*, wedle práwá poſpolitego *veniunt, cibus, potus, veſtes, habitatio, & lectus*: przez tych álbowiem rzeczy/ żaden człowiek żyć nie może. Nád to wedle *Plebiſcitu* Miáſtá Krákowſkiego/ powinni Doktorom Krákowſkim/ wßytkie/ y káżde znich Státutá/ y Páktá Akádemiey Bonońſkiey/ y Pádewſkiey/ wiecznie P.P. Krákowiánie dotrzymáć/ y bez náruszenia záchowywáć. Profeſſorow ſámych (słowá ſą *Plebiſcitu*) w wnętrznośćiách miłośierdźia chowáiąc/ ichże praw bronić/ y przeſtrzegáć.

4. Drukárze/ y Bibliopole/ ktorzy ſię *Scriptores, & Stationarij* w Przywileiu zowią/ od płácenia Poborow/ przez Dekret Seymowy/ w Roku 1650. ſą vwolnieni/ że ich okrywa Przywiley Akádemiey/ wowych słowách Kázimierzá Krolá. *Omnibus & ſingulis ſubſcriptos articulos, in præſenti Chirographo contentos, promittimus, & bona fide ſpondemus, irrefragabiliter, & inuiolabiliter obſeruare: Videlicet Rectoribus Vniuerſitatis, Doctoribus, Magiſtris, Scholaribus, Scriptoribus, Stationarijs, & Bedellis.* Toć iezeli Drukárze/ y Bibliopole/ ſą z ſwoich *Officin* wolni/ dáleko wolnieyßy od podatkow być ma Doktor/ y Profeſſor z mießkánia ſwego/ w ktorym ſię ná lekcyię gotuie.

O domách ná Burſy/ álbo Szkoły obroconych.

TE Domy/ ktore ſą w Burſy/ álbo *Claſſes* obrocone/ máią ſię táko *hoſpitalia, & pia loca*, ná wśi: Ktora kiedy Páráfia z Szpitalá/ álbo z Szkoły/ Pobory bráłá? Jákoż Kroleſtwo/ z Szkoły Kroleſtwá wßytkiego iedyney/ z vbogich Studentow po Burſách mißkáiących/ ma wyćiągáć podatki? W Státucie Herbutowym mamy: *Quis eorum non miſereatur, qui amore ſcientiæ exules facti, de diuitibus pauperes, ſemetipſos exinaniunt*, támże v tegoż wyżey. *Eccleſia Dei, ſicut pia Mater, prouidere tenetur, ne pauperibus, qui parentum opibus iuuari non poſſunt, ſtudendi, & proficiendi oportunitas ſubtrahatur; Vt ſic Reſpublica, & Eccleſia, doctrinis illuminetur, & Virorum eruditorum ingenijs decoretur.* Ktora kráiná/ álbo Kroleſtwo/ od tákich ludźi/ álbo z tákiego Domu/ podatki iákie wyćiągáłá/ álbo wyćiąga? Wżdyć ma bydź prærogátiwa większa Studentow/ od Rzemieśnikow? od Kupcow/ y Mieſczan/ Akádemikow? Z tych ći to Burs/ y Szkoł/ ná Wśi/ do Miaſt/ y Miaſteczek wychodzą Bákáłarze/ y Miſtrzowie náuk wyzwolonych/ ktorzy młodych dźiatek rozum poleruią/ z tych śpiewánie y muzyká po Kośćiołách Kátedrálnych/ y Fárſkich/ ku chwale Bożey nie vſtáie. W tych ná vsługi Swieckie w ráchunki/ piſárſtwá/ w Adwokátorſtwá/ ná Seymiki/ y Seymy ſpoſabiáią ſię. Więc iezeli o námnożenie ſię ich idźie/ nie máß ich ták wiele/ ták Woiewodztw w Koronie/ á ledwie by nie ſłußna/ aby káżde Woiewodztwo/ ná ſwoie Studenty/ miáło przytym gniazdźie cnot *receptaculum*: iáko ma Mázowieckie/ Burſę Noßkowſkiego. Sierádzkie/ Zyżyniußá. Ruſkie/ Stáringieliußá. Do tych że y Studenći cudzoziemſcy/ z odległych Kráiow/ przyimowáni bywáią/ ktorzy tu do

nas

nas ná náuki/ iáko Kupcy po towar przybywáią. Niedármo Stefan Swiętey pámięći Krol Polski/ zadnemu Mieszczáninowi Krákowskiemu/ Studentá v siebie/ pod winą pięćidziesiąt złotych Czerwonych/ bez dozwolenia Rektorskiego/ chowáć nie kazał (ktoraby winá ná te pobory/ gdyby skwápliwy był ná to Rektor/ nád zámiar wystárczyłá) tylko/ áby Studenći mießkáli w Szkołách/ y Bursach; przez co by więkßy postępek w náukách mieć mogli.

O domách ná Fundácie Vniuersitatis nádánych.

PRzyznáć to kozdy muśi/ iáko szczupły ma bárzo prowent tá iedyna Szkołá/ wßytkiey Korony Polskiey Akádemia/ gdy weyrzy ná Dekret w Státućie Herburtowym/ Piotrkowskiego Synodu vczyniony. *De prouentibus lectorum augendis. titulo Schola Cracouiensis*: y znowu tamze/ vtegoß Herburtá nizey/ pod tákim titułem. *Petetur Regia Maiestas, vt Lectoribus aliquem censum consignare velit.* Co y do tąd nie iest do skutku przywiedziono; álbo gdy spyta káżdego z Professorow/ co by mu teß Professia iego do roku czynietá. Náyduią się wniey tácy Professorowie/ co ná sámych Beneficiách Kośćielnych śiedząc/ przy powinnośćiách Kośćiołá odpráwowániu/ cáły żywot *publicè* vczyć muszą náuk wyzwolonych/ Filozophiiey/ Theologiey; y vczą. Drudzy/ co zá prace swoie/ trzydźieśći złotych tylko ná cáły rok biorą/ z ktorych mießkánie sobie náiąć/ Wikt/ suknie/ kśięgi/ y wßytkie inße rzeczy obmyślić powinni. Inśi/ co cále nic/ á nic/ oprocz nádźieie przyßłych áscensow/ oprocz sławy sámey/ nie biorą. Co wielki prowidenciey Bozkiey przypisáć się muśi/ że do tąd/ y ták długo/ przez cáłe lat Trzystá trzyma się/ w tákim vbostwie/ w tákich obrotach/ przy tákich vstáwicznych pracách. Aby się ktoremu Krolowi Iego Mośći/ álbo Rzeczypospolitey przykrzyć mieli Akádemicy o *stipendium*, álbo myto/ kto słyßał? Ze ználezli się tácy/ ktorzy *ad prouentus Lectorum augendos*, dobrowolnie im rocznemi czásy/ domow kilká dárowáli/ áby przynamniey wikt iákikolwiek/ przy tákich ku pozytkowi Kośćiołá Bozego/ y Oyczyzny pracách/ mieli. Czyli iest słußna/ agráwowáć tákie domy podatkámi? *Non alligabis Os boui trituranti, dignusq́ est Operarius mercede sua.*

O wßytkich domách ogułem.

CO iest że Stárzy oni Mieszczánie Krákowscy; Akádemikow Kámienice w Mieśćie trzymáiących/ nie pociągáli do zadnych podatkow/ dopiero teras teráznieyśi/ ná delátách ich podáią? Wiedźieli dobrze Stárzy o Práwách/ y Wolnośćiach wielkich/ tey przesławney Szkoły. Wiedźieli *de Consuetudine Sacrosanctè Academiæ seruanda*, áby więc nie popádli *Pœnam Bannitionis, & bonorum confiscationis*, ktorą ná tákich włozył Zygmunt pierwßy Krol Polski/ *Generali Gubernatori Cracouiensis Castri executionem* práwá tego zlecáiąc: powych słowách. *A modo, & deinceps, cum & quoties tibi innotuerit Violatio Priuilegiorum, & Iurium dictæ Vniuersitatis, per quascunq́ personas, cuiuscunq́ Status, & conditionis, vel Præeminentiæ existentes commissa, siue beneficia Ecclesiastica &c. occupando; aut alias ipsa Priuilegia, Iura, Statuta, Ordinationes, CONSVETVDINES infringendo; de dominijs Regni banniri, & proclamare facias, de omnibus bonis, mobilibus, & immobilibus, & beneficijs eorundem delinquentium, vbiq́ in Regno consistentibus, te intromittas, possideas, & teneas, ac fructus & reditus eorum, fisco publico Nostro, & pro communi Reipublicæ necessitate, applices. Dat. Cracouiæ Feria Tertia intra Octauam Natiuitatis Domini, Anno eiusdem, 1511. Regni Vero Nostri Quinto.* Wiedźieli o srogi Klątwie/ y Przeklectwie Władisławá Iágiełá Krolá/ przećiwko gwałcącym Práwá/ y Wolnośći Akádemickie wydánym. *Quicunq́ Iura, & Libertates Academiæ violauerit, iram Vindicem districti Iudicis, & miserabilis infelicitatis horridum, ac inopinatum euentum incurrat.* Nie vrągáli się z Akádemikow/ y *Clero Bullam Cœnæ Domini*

ná oczy nie wyrzucáli. Przeto słusznie by teráźnieyszych *temeratores Regiorum Diplomatum. ad talem pœnam* pociągnąć się zeszło. Słusznie ná nich o pomstę/ do Bogá/ z Fundatorem swoim Krolem Władysławem záwołáć! ále/ lepiey *cum Saluatore* zá niemi prosić. *Pater, dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt.*

Konstitucia Roku 1655 *tit*: O wypráwie Lanowey/ vwolniłá wszytkie domy Akádemickie w Krákowie będące/ od Lanowey wypráwy/ lubo Stan Duchowny od niey nie był vwolniony/ w ták gwałtowney potrzebie położoney Oyczyzny/ iáka ná ten czás byłá. Czemuż teraz ma być nieszczęśliwsza/ kiedy ma po sobie wyráźną Konstitucią Roku 1658 pod titułem. Akádemia Krákowska. W ktorey Konstituciey od wszelákich podatkow mieyskich/ zá zgodnym Stanow Koronnych konsensem/ cále iest vwolniona Akádemia: a to dla zguby Czynszow wyderkaffowych. Málusienkie to są rzeczy/ iáko ieden *ex Proceribus*, ná przeszłym Seymiku Proszowskim dobrze powiedział/ tá quotá poborował z ich domow.

Tránsákcia żadna/ áni dekretá ná te/ iáko y insze domy nie zászłá/ y choć by iákie zászły/ nie są ważne; bo do tąd iescze Akádemia/ *cum Illustr: & Rndmo Episcopo Cracou.* podług Konstituciey *1658.* nie zniosłá się: záczym y deklárácia (ieżeliby iáka zászłá) *afficere* domow pomienionych nie może. Te Wioski/ o ktorych záwiáduie *Vniuersitas*, są *panis Studiosorum pauperum*, ná Burkány onymże służące. Pożytku z nich *Vniuersitati* nic/ stáránia y kłopotu/ przychodzi áż názbyt. A dla ciężkich exákcy żołnierzskich/ y poborow/ Fundácie Swiątobliwych Przodkow niedochodzą.

Náostátek wyciągáią to po Akádemikách przez *Delate* swoie/ P.P. Miesczánie Krákowscy/ czego y nieprzyiaciel Koronny Szwed/ widząc ták szczupły dochod ich/ nie wyciągał. Czym *literas*, choć w przećiwney Szkole wierze swoiey/ ináczey szánował: snáć áby ná niego przysłowie ono niepádło. *Literæ nullum habent inimicum, nisi ignorantem.*

1656 22 aprilis

164

69

Adm. Rendi Domini,
Amici Obseruan.

Clausit ante unum et alterum Mensem ultimum diem Dominus Lucas Sieprscius, Cancus Ecclesiae meae Cathedralis Premislien. Itaq. cum iste Canonicatus quem ille morte sua reliquit spectat ad praesentationem Vniuersitatis Cracouien. rogo Dnaões Vras ut mei causâ, ad supradictum Canoninatum praesentare velint, Rendum Stanislaum Kurowski, Vtriusq. Iuris Doctorem Sacerdotem mihi propter virtutes et probitatem apprime carum. Facient id citra aliquod periculum iuris Vniuersitatis suae, Ecclesiae meae vero, rem utilem, mihiq. admodum gratam et omni beneuolentiâ compensandam praestabunt. Quod reliquum est interim Adm. Rndas Dnaões Vras optime valere cupio. Datum Leopoli die 22 Mensis Aprilis 1656

Adm. Rdarum Dnorum Vrarum

beneuolentmus
Andrs Trzebicki Epus
Premisl. Vice Cancell.

Adm. Rendis Dominis Rectori, Pro
Rectori, Professoribus, totiq. Universitati
Cracoviensi Dnis Amicis Chadmis

In Causa Juris patronatus
Cancellat Premisliens.

1656 168 166

Illrme ac Magnifice Dne Exercitûs Regni Sveciæ Dux Generalis, Patrone colendissime.

70

Quos oculo benigno contuitus es Tenet visitantes, passisq excepisti ulnis salutantes; illi tantæ humanitatis benè memores, nosmet iterū utergq fratrū, in Tuo conspectu sistimus, Dux Illrme. Non in personis quidem, sed in literis. Ante pro facultatibus nris pupillorum et orphanorū, supplices veneramus, et gratiosā dextrā, experti sumus: nunc pro alma Academia Cracoviensi, totius Regni, nraq dilecta Matre, afflictione Lytri pendendi afflicta, supplicem Tibi damus libellū. Ut magna tua, multumq apud Serenissimū Sveciæ Regem valiturâ interpositâ intercessione, ab eodem Lytro solvendo exsolvat. Valebit apud Te nra infantiū, pro eadē obtestatio, adultis jamq maturis instante periculo dispersis, seq pro illa n' interponentibus. Præter enim quod illa sit Regni Poloniæ Schola generalis, et preciosa, apud Majores nros, nosq illorū posteritatē Scientiarū margarita; ē insuper, quod illā, à Lytro pendendo vindicet, ipsa proba paupertas, quam semper, pro dote quærit, sua se involvens virtute. usq adeo ut hac ipsâ creverit paupertate, cū aliæ decrescunt divitiis. Erit hoc tam ad propagandā nominis Tui magni (si intercesseris, Dux Illrme) gloriā; quā Serenissimi Sveciæ Regis perennā famā, conciliandā; si eandē Academiam ab hocce Lytro (magnæ impossibili) immunē servaverit, n' mediocre incrementū: Academiæ verò, nrisq suorū alumnorū tantô beneficiô devinctorū, grandis occasiô magnorū Vrorū nominū palā et ubiq in serā posteritatis posteritatē celebrandorū.

Vadovicijs die 7 Decembr.
A. D. 1656

Illustrissimæ ac Magnificæ Dnationis Vræ ad obsequia paratus

Carolus Tarlo
Alexander Tarlo MP

Illmo ac Magnifico Dno Dno Roberto
Duglas Supremo Exercituum Regni
Sueciæ Gnali L.

Magnifice Dñe Signifer Sendomiriensis
Dñe ac Patrone observandissime

Pulsatus pietate et gratitudine, quâ Almæ Academiæ
Cracoviensi, communi Lechorum parenti, meoq sum obli:
gatus; cum alios quantum in illis est, circa illius met
integritatem et immunitatem desudantes video: etiam
quantum virium mearum modulus permittit, eidem nolo
deesse. In communi incendio Cuivis communis salutis
studioso; aquæ situlam (quâ ignis quantulacunq flamma
deflagret) adferre licitum est. Cum vero præ oculis ha:
beam neminem hac in Patria, ex iis qui nunc degentem
authoritate magis præstantem, oris facundiâ suadâq
disertâ suavius pollentem, accessu libero propius pro:
ximum ad Illmum Dnum Gnalem, Serenissimi Svec:
ciæ Regis, Academiæq magis inter præsentes (ut fa:
ma fert) faventem; præter Te Mag. Dñe; supplicem
Libellum Tibi, non alii, pro illa offero; omni cum demissione
deprecando; quatenus collato cum Illmo Dno Gnali cõ:
silio (quem suis quoq eadem occasione, hoc ipso in ne:
gotio, compellant Illres Dni Palatinidæ) operam suam
singularem exhibeat, ut inclyta Academia Cracoviensis ni:
dulus ille pullorum Aquilæ Sarmaticæ, Mater illa Magnæ
stirpis natorum, illa fecunda ingeniorum altrix, ita
ex asse in sua conservetur integritate; prout inter Arti:
culos et Conditiones deditionis permissum et promissum
est, à Potentissimo Rege Sveciæ. Neq ad Lytrum exsol:
vendum, quæ ubiq libera audit, cogatur: ut cui pau:
pertas et Impossibilitas pendendi Lytrum posse perspecta est.
Quæ cum non suaipsius sit, sed Reipub., illius commodo se
ipsam consumendo inservit. Revera Mag. Dñe. magna
et multa potes. Hoc etiam te posse non ignores, imo scias.
Scies vero si vires ad efficiendum hoc exeres. Futurum
est ut S. R. M. Serenissimus Carolus Gustavus

intercessionem Illmo Dno Gnali urgente, Te vero ad
eandem sibi stimulos subdente, à supplice Universitat
n' avertat faciem, non subtrahat benevoleam. qui ips
circumspectat quibus bene faciat. Jam talebis gr
tuise Patrone, constanterq sic ages, ut sit unde m
Deum laudent Tuâ Causâ. Ego verò cum Academiâ
meâ, ansam celebrandi Nominis Tui, ob tam Heroic
facinus impense captabimus.

Datum Cracoviae 7 Decembris
A. D. 1656.

Tuae Magnificae Dnis addictissimus
Cliens. et

servus promptissimus

M. Iohannes Michalski
P. D. et P. A. C.

MR.

Magnifico Dno Dno Marcino Debicky
Signifero Districtus Sendomiriensis

1657 — 186

Manifestatio Polonorum de Irruptione in Ditiones Principis Transylvaniae

Nemo dubitat naturae legibus cautum esse cum quis facinoras sibi minime optaret iniurias tamen prohibere ac vim vi repellere ipsa natura docuit cum equis ungulas pardis et leonibus ungues tauris cornua apris et canibus dentes dederit homines vero diversa armorum genera edocuerit quibus propulsarent iniurias proprias defenderent illatas ulciscerentur. Notum universo orbi e gentem Polonam nullam unquam cum Transylvaniae Principatu vel confinioru vel amicitiae vel mutuae correspondentiae discrimen ab immemorabili etiam tempore habuisse quin ... eius cum Inclyta Gente Ungarica semper sed vel maxime a Ludovico Sigismundo Alberto Matthia alijsque ad haec usque tempora pacis sine decedentibus in Ungaria Regibus inviolatam coluisse amicitiam sacrosanctaque pacis servasse foedus eo etiam omni exceptione maiore nexu firmatum cum Polonorum Hungarica Hungarorum Polonica saepius capiti imponerentur diademata. ~~Quid~~ praeteriti temporis non libet respicere acta gentes saeculi memoria in ipso Stephano Bathoreo Transylvano facile edocebit. Nec defuerunt contra Turcas ad Varnam ad Albam Graecam ad Budam ad Aegnam in alijsque plane singulis occasionibus Ungaris Polonoru subsidia. In disturbijs vero domesticis quibusque ac Bethlenianis Bottckaianis Bethlemianis Rakocianis, Mediatores et consilia quo fraterno gentem hanc prosequerentur studio incolumitatemque eius ac propriam prospicerent. Novissime eam dum Valachia hostilitatem ferret Transylvaniae quo studio qua fide, Principi Transylvaniae assisterent Poloni quo dexteritate promoverent victoriam nemo e qui ignorat. Hinc e quod in ipso eo afflicto rerum Polonicaru statu a nemine primum quam ab Ungaris petitu auxiliu. A.D. nempe Ferdinandi 3 Ungarorum Romanorumque Rege Augustissimo qui cum longiori consilio ac deliberatione nostrum rem traheret videretque periculum in mora conversa sunt ad Georgium Rakoczi Transylvaniae Principem desideria delataque ei Coronae spes si opem ferre laceratisque undique Poloniae rebus dignaretur. Verum ubi mel sperabatur inventa sunt spicula. Hac enim requisita ope Varr Princeps elatus maiorem in eo ambitioni locum dedit, quam virtuti ratus gladio et Tyrannide occupare potius Regnum quam illud amica ~~potius~~ obtinere electione. Tyrannidemque quam contra suos Transylvanos exercuit contra Polonos arripuit ignarus consequentiae quod qui Libertatem alijs adimit ipse sibi defert servitutem

requiemque

Haec Manifestatio est typis excusa in Radivilianis opere historico, quod vide ...

requiemqz Ad generum Cereris sine cæde et Vulnere pauci descendunt Reges et
morte Tyranni Nullis itaqz Conditionibus quibus ipsi spes Regni proponebatur admissis
fastu ebrius pace et opibus elatus Poloniæ Regnum ingreditur. Dum enim Roma-
rum Imperatore in Varum deprecante ac consanguineis amicisqz suis sine effectu
suadentibus. Illusum se a Polonis profert quod Vocatum postposuerint Quasi e
Maiores Principes (non Dynastæ ac Vasalli) sed Orbis Monarchæ pari modo ad
Regni Poloniæ non non fuerint Vocati ac enim ob non acceptatas conditiones postp
Ut enim Polonis certis conditionibus Vocare quempiam licuit sic Vocatis Princi
easdem conditiones non acceptare omnino fuit liberum taliqz negociatione d
ta nemini illata est iniuria cum in tali Vendentis et ementis contractu Vide
rem dari non re nec eandem ex tali contractu gratis recipi posse Si misisset
Princeps subsidijs et rebus belli Polonos debisset filium in spem Regni edu
dum prout petierant Poloni habuisset tum ea de quibus nunc inepte conquer
Legatum Suecicum ad se tendentem a Polonis captum sub Nuntio Cra
Civium mandatum et ex itinere ad castra deductum Polonica maiq
etatum doluit Princeps ac inde Violatam pacem contulit. Iam Vero Le
Sueciæ cum Polonorum hostis fuit quare in ditionibus Polonis non invenie
intercipi debuerat. Certum Vero de Legatis Iura illis duntaxat asseru
libertatem qui nunciandæ rei alicuius eam coram ad hostem Veniunt, non a
qui clandestinis practicis confirmantes Principes contra alterum seducunt e
nas fabricant colligationes tali enim obstante lege quod sagacitatem hominis
Ut futura in tempore avertat imminentia sibi pericula. Quippe autem ipsi ad
cum Cracoviæ mandatoqz non pro Polonis sed contra tulit Literas quod ex Cæsareo
se urbe compertum est et Vestræ Christianitati Vulgatum quare itaqz detinen
debuit? quare honorifice tractari. Quod de honorifica tractatione falso
tur: nam humanissime dimissus est Literis enim a Principe Lubomirscio ad D
suum acceptis deduci Usqz ad confinia Hungariæ desiderans debuerat Ve
Vano terrore perculsus illeo enim et rebus relictis Una nocte aufugit Ut enim
rendi eius ac Levarum in Marchionicia amandandarum necessitatem habuerint Ha
Iure Polonis inferendi belli apud Rakocium causa fuit Et licet Polonis
rum hostes capere. Et licet Venientes ad hostem Literas intercipere licet autem
sylvano hostiles contra Polonos Legationes aucupare correspondentias alere
ob Cracoviæ cum hostibus literas mittere Sed est adhuc et alia apud Principem
nabendæ Poloniæ. Vocatum enim se ad Regnum ab aliquibus Nobilibus Polonis
dy

idque aut Senatus Vocatum lis deducit. Si ambitio non obcecasset animum perpendisset Princeps an ad ejusmodi Rebellium postulata Principalem suam dignitatem committere debuerit, non credidisset Necantibus se Arrianis et de Regno Poloniae proscriptis et perduellionis labe contaminatis hominibus. Noverat bene Princeps Transylvaniae cum Indigenatum pro filio in Regno Poloniae peteret quod ad solam Nobilitatem Hungaricam nisi ex consensu totius Reipub: in Comitijs Generalibus poterat ascendere. Quare ipse per privatas amicorum Lras absque Reipub: Comitijs quod multo magis est efferri Voluit. Quare id contra Ius fasque Vivente Poloniae Rege ambijt cum ipse in Electivo principatu non sit nec sibi idem fieri cupiat sed ambitio deduxit. Ut alios ad parem improbam animi et temeritatem malo affectu quam bono nunquam deduceret. Hae rationes igitur fuerunt quae Principem Transylvaniae necessitaverunt ad arma contra Polonos suscipienda. Ingressus ideirco Regnum Poloniae cum Transylvanis, Moldavis, Cosacis, Valachis et diversa gentium colluvie patentes ubique publicari fecit Lras se protegere velle Poloniam pacemque ei restituere ac decennalem belli flammam extinguere. Progreditur in Viscera Regni Pacificator, mortuorum quiete Vivorum hostis dum in Ecclesijs ac Cementerijs Christianorum cadavera ab impio ejus eruuntur milite quaecunque pervia sunt igne ferroque Vastantur. Solis Principibus Lubomierskijs 300 comburuntur pagi ac castra oppida. Et apud Greveniten Ulla divinarum humanarumque rerum ratio. Profanantur Vastantur comburuntur Ecclesiae occiduntur ut pecora homines miris et inenarrabilibus tormentis ac cruciatibus necantur Christiani. alij ad Verum alligati assantur alij serra per medium scinduntur, alij in lebetibus ad cerevisiam aptis coquuntur alij detruncatis manibus pedibusque demum necantur alij super ignem graviter pice et resina ... torquentur, nec sexui, nec conditioni nec aetati parcitur. Infantes uno pede arrepti ad parietem collisi occiduntur, mendicis stipem emendicantibus eruuntur oculi abscinduntur auriculae, detruncantur manus pedesque ita ut eorum hostis ipse sueti doluerit et reprehendere Principi exprobraverit. Nemo itaque dubium habeat et Christianorum Inclyta Ungarica Gens Polonos injustam in actiones Principis Transylvaniae irruptionem fecisse tot tantisque ejusdem Principis sceleribus lacessitos. Nemo miretur quod combustos Videat pagos et oppida si campos cadaveribus stratos conspexerit. Si matrum eiulatus puerorum luctus gemitusque hominum audierit. Non moveatur contra Polonos horrida hac et abominabili Transylvaniae devastatione cum maiora in Polonia patraverit Rakocij. Ipse est qui hunc in Christianitate accendit ignem. Ipse est mali Vestri autor, cujus Tyrannidem si non excusseritis ingentia maiora Vobis imminent pericula alijs enim rationibus quam tantam libidinem dominandi Tyrannidem non ferrent. Ubi e

antiqua

antiqua illa Transylvaniæ libertas qua Principes suos de minori Tyrannide m[illegible]
tatos coercuisti nunc servitutis Tibi impositæ frenum est. Gemis sub Rakoc[illegible]
ani iugo! Adeo sit Tibi Inclyta Ungarica gens Polonorum manifesta [illegible]
pariter Nobiscum et suam et Tuam deplorant calamitatem dum Regno pro [illegible]
reddunt Tibi Principes Iuvenne Rakoci. Datum in Castris ad Murkas die
Vigesima nona Maii. 1657 Subscripserunt Georgius Lubomirski
Alexander Koniecpolski Jemberg Joannes Sobieski

72

Nos infrascripti sancte promittimus coram DEO in conscientia nostra, nos sub protectione Serenissimi et Celsissimi Transilthuaniæ Principis, partium Regni Hungarorum Dñi et Siculorum Comitis, postquam præsens Vrbs, suæ Serenissimæ Celsnis iuris facta est dum hoc Bellum durauerit, constanter permansuros esse fidemq eidem illibatam in omnibus seruaturos, nullos cum Aduersariis suæ Serenissimæ Celsnis, contra eiusdem status, Exercitus Præsidia, nec non contra Confæderatos suæ Serenissimæ Celsnis Reges, Principes, et exercitus, præcipuè verò contra præsidium Cracouiense et Casimiriense, Vti nec contra Confæderatorum eiusdem Præsidia, Sermones, Consilia, Machinationes, et conspirationes, siue Clandestinas siue apertas seu dicto, seu scripto, seu facto habituros, Quinimo quæcunq prædicta Serenissimæ Celsni Exercitui, Confæderatis eius, et prædictis præsidiis ullo modo noxia comperimus, Ad Dnum Vrbis Arcisq Cracouien Gubernatorem Vel eiusdem Successorum fideliter delaturos et auersuros esse. Deniq nullas correspondentias in periculum et præiudicium Serenissimi prædicti Principis eiusdem Præsidiorum, militum aliorumq Confæderatorum, intra vel extra Ciuitatem cum ullo exercituros. Præterea durante Bello moderno, nullum ad habitationem nostram et Colle-

x

gium siue ad longum siue ad breue tempus in quo manemus
recipi permissuros, neq per modum hospicii, neq per ullum ali-
um modum; cuius nomen statum et condicionem Illmo Dno
Gubernatori Urbis Arcisq praesentis statim non referamus.
Quod si verò (quod Deus auertat) aliquis nostrum con
tra factam promissionem in crimine perfidiae deprehendi
deberet, ille legitime conuictus in persona sua cum omni-
bus bonis suis vi praesentium reuersalium irremissibiliter
poena contra periuros, in statutis et legibus Diuinis
et humanis definita pro arbitrio et Voluntate Sere=
nissimae suae Celsnis eiusq status obnoxius reusq erit.
Quocirca cuncta Sancte promittimus subscriptione
manuum nostrarum et appositione Sigillorum nro
rum. Actum Cracouiae Die Decima Quarta
Mensis Iunij Anno Dni Millesimo Sexcentmo
Quinquagesimo Septimo.

Nos iureiurando in conscientia nostra coram DEO Sancte promittimus nos sub protectione Serenissimi et Celsmi Principis ac Domini Domini Georgii Rakoczy DEI Gratia Transylvaniae Principis, partium Regni Hungariae Dni, et Siculorum Comitis, in hac Urbe existentes postquam praesens Urbs sua Serenissima Celsnis iuris facta est constanter permansuros fidemque eidem illibatam in omnibus servaturos, nullos cum hostibus et adversariis, illisque qui hostilia meditantur, aut agere volunt, contra suam Serenissimam Celsnem Eiusdem Status Exercitus, Praesidia nec non contra Confoederatos suae Serenissimae Celsnis Reges Principes et Exercitus praecipue contra praesidium Cracoviense et Casimiriense Uti quoque contra Confoederatorum praesidia, Sermones, Consilia, Machinationes et Conspirationes sive Clandestinas sive apertas seu dicto, seu scripto seu facto habituros. Quinimo quaecunque Serenissimae eius Celsni Exercitui, eiusdemque praesidiis autem praesidiis Confoederatorum ullo modo noxia esse comperimus, ad Dnum Urbis Arcisque Cracoviensis Gubernatorem vel eius Successorem fideliter sine omni mora delaturos, et aversuros esse. Denique nos nullas correspondentias in periculum et praeiudicium eiusdem Serenissimi Principis, eiusque Praesidiorum, Militum, Officialium Ministrorum aliorumque Confoederatorum intra vel extra Civitatem cum ullo habitu-

x

ros esse. Praeterea quod durante Bello moderno, nullum ad habitationem nram Monasteria, Claustra, Cellas et Domos, in quibus manemus recipi permissuros siue ad breue, siue ad longum tempus neq per modum hospicii, neq per Illum alium modum, cuius nomen statum et Condicionem siue sit Ecclesiasticus, cuius nomen et persona nondum consignata est, siue Saecularis Illmo Dno Gubernatori non referamus. Quod si verò (quod Deus auertat) huic iuramento et promissioni, tamdiu quousq hoc Bellum durauerit omnia n satis faceremq nos à periurio et perfidia nulla exceptio poralis absoluere debet, quasi coacti et non vte ex corde promismq Ubi nec Illa alia exceptiones, nec ea fiducia, quod Illa Ecclesia Catholica Papalis aut Episcopalis indulgentia et absolutio bis Suffragari possit sed si aliquis nrum in crimine perfidiae deprehendi deberet, ille legitimè conuictq in persona sua pana contra periuros instituta, et legibus tam Diuinis, quam Humanis definita pro arbitrio sua Serenissima Celsnis, eiusdemq Status irremissibiliter obnoxius reusq erit. Quocirca Sanctè promittimq ita Nos Deus adiuuet ad aeternam nostram salutem In cuius rei fidem manum nostram subscribimq et Sigilla appenimus Actum Cracouia 21 Junij Anno Dni 1657.

Sacræ Regiæ Maieſtatis eciæ Generalis Maior, & Vrbis, Arciſque C ouienſis Gubernator.

Mnibus, & ſingulis, Minoris Polon Palatinatuum, imprimis verò Palatinatus Crac. quorum intereſt incolis, notum fac Quoniam ob Sereniſſimi Hungariæ ac Bohemiæ Regis exercitus aduentum, &n, ſine vlla belli denunciatione (quamuis pacem & amicitiam verbis præſeferat) h ter ante aliquot dies iam ſecundò vrbi admotum, abruptam penitus inuehendan Stationum telam perſpicio; idque ad notabile detrimentum præſidij Vrbi huic impoſiti vergat eò omnes, ac ſingulos, omnium Ordinum incolas impensè ſerioque commonefactos volo, vt iu tenorem aſſignationum, tam Suecico, quàm Tranſyluanico præſidio communium Stationes hant. Et quanquam difficultatis nonnihil hac in re oboriri poſſe credam, tamen ſeriò conantes luntatem ſuam ſinceram nobis probatam dare poterunt. Quicunque operam in eo fidelem pr erit, non pœnitendo fructu ſe beatum videbit. Siquidem confidimus nos, ope diuinâ, Ciuitatem nc, tam numero, quàm adunatâ fide, valido Regiæ Maieſtatis Sueciæ Dn̄i mei Clementiſs. eiuſ que Confœderati Sereniſs. Principis Tranſyluaniæ præſidio munitam, contra omnes, quâ vi, arte tentatos hoſtiles aſſultus defenſuros. Præterquam, quòd noſtrûm Confœderati exercitus, nc vſque diem quaquauerſum per omnes Regni partes vbique victorioſi, liti huic decidendæ non defuturi. Qui verò ſurdis hæc auribus excipere maluerint, facti pœnitentia propediem mulctabun , & ſeueræ executionis militaris grauitatem infallibiliter perſentiſcent. Datum Cracouiæ, d Iulij, Anno 1657.

L. Sigilli.

Paul Wirtz.

1657 10 octobris

x

174

Perillus et Adm. Rde Dne Dne et Amice Observand^{me}

73

Dowiedziawszy się, że Perillustre Capitulum Cracoviense pewną transactią ze mną, wm M. M. Pana commisit, mihi summe gratulor że wm M. M. Pana nactus sum wsprawie tey arbitrum, ktorego iudicium mam wiadome. Aże mię droga Wiedenska ktorą mam przed sobą, tey coram transactiey non concedit, Zleciłem Panu Szelęzechinu, aby nomine meo z wm M. M. P. wtey sprawie dostatecznie zniosł się. Nie wątpię, że sama aequitas tanc controversiam łatwo decidet. Uważy zaś wm M. M. Pan difficultatum temporum, y Upadek zgoła Intrat naszych y Dobr samych, ieżeli prędko nie nastąpi ratunek, za te zniszczenie zkąd łatwo uważyć, ieśli zwyczayne Czynsze mogą repeti. Cokolwiek wtym uznam słuszne wm M. M. Pana uznania odsłużyć gotow będę tę łaskę wm M. M. Pana do ktorey się z usługami memi pilnie zalecam.

Dat w Częstochu(?) &c 10 Octobris 1657

[signature]

[signature]

[signature]

die 2 Marty X Plebanowi Koczynskiemu dalem karte do P. Jana Torynskiego Podstarościego Thczynskiego

Per Illri et Admdm Rdo Dno Dno Adamo
Rosciecii I.V.D. Canonico Cracovien. Dno
et Amico observantissimo

Od Jm P. Marszałka opalinskiego.

74

Andreas Trzebicki Dei gratia Episcopus Cracoviensis Dux Severiae
Cancellarius Accademiae Cracovien.

Adm. Rdo Dno Adamo Roczewicz I. V. D. et Professori Canonico Cracoviensi salutem in Domino.
Expositum nobis est per Adm. Rdum D. Gabrielem Lewicki Art. et Ph. Bacc. Canonicum Posnanien. quomodo ipse per triennium circiter in studio Facultatis Iuridicae hic Cracoviae versatus tandem sese ad examen promotioni suae in supradicta facultate accomodatum admitti desiderat petiitque debita cum instantia quatenus hocce illius propositum in Accademia Cracovien. impleretur. Nos vero congruam Virtuti et scientiae unius cuiusque palmam et mercedem denegare nolentes ac postulationi huiusmodi uti iustae et idoneae benigne annuen. Adm. Rdae Dominationi Vrae committendum esse duximus uti quidem in Dei nomine committimus. Demandantes quatenus praedicto Adm. Rdo D. Gabrieli Lewicki praefatum examen aperiat seu aperiri faciat ac si et in quantum sufficiens et idoneus repertus fuerit eundem ad gradus meritis ipsius conformes via et ordine Accademico admittat aliaque in praemissis necessaria et oportuna faciat et exequatur authoritate nostra quam A. R. D. Vram ad hunc solum actum fungi volumus per praesentes in fidem praemissorum manu propria subscriptas sigilloque nostro communitas Datt. Cracoviae die 11. Mensis Novembris A. D. 1658.

Andreas Epus Cracovien.

Facultas promovendi ad Doctoratum Illr. Lewicki

Albertus Worniowski Publicus Apostolicus Actorum Curiae suae Illmae Celsitudinis Notarius

1658. 11 Novemb.

~~277~~ 176

Anno 1658 die 14 9bris oblat. ab Illri D. promovendo.

Lra pro Procancellariatu

75

1658. 12 Novembris

~~179~~ 177

Andreas Trzebicki Dei et Apostolicae Sedis gratia
Episcopus Cracoviensis Dux Severiae, et Academiae
Cracovien. Cancellarius.

Adm. Rndo Dno Adamo Roszczenij I.V.D. et Professori Canonico Cracovien. SS. Omnium Archidiacono, et S. Michaelis in Arce Ecclesiarum Collegiatarum Canc. Salutem in Dno. Cum Adm. Rndus Joannes Henricus Hayman Canonicus Wratislavien. Parochus et Archipresbyter Nyssen. Divina ope adiutus ad gradum Doctoratus in Utroque Iure promoveri, tituloque eodem insigniri exoptans, Nobis humiliter supplicaverit, quatenus facultatem promovendi eundem concedere dignaremur. Nos itaque supplicationibus suis inclinati, inhaerendo usui et consuetudini hactenus observatae, pro Officio Nro Cancellariatus, Fraternitati Suae, cuius peculiarem scientiam ac in rebus geren. dexteritatem commendatam habemus, Authoritate Nra committimus, quatenus praefatum Henricum, dummodo habilis et idoneus repertus fuerit, omniaque requisita habuerit, recepta prius ab eodem iuxta praescriptum SS. Canonum ac disposicionem Concilij Tridentini super Catholicae Fidei professione, ad Gradum huiusmodi Doctoratus in Utroque Iure promovere, omnibusque Privilegiis, praerogativis, ac libertatibus insignire possit et valeat, aliaque in praemissis et circa ea necessaria faciat, gerat, et exerceat, Authenticumque Promotionis sub titulo Sigilli, et manus subscriptione suis, in forma solita extradat. In quorum fidem etc. Datum Cracoviae Duodecima Mensis Novembris Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo Octavo.

Andr. Eps Cracovien.

Anno Dni 1658 die Ilio 12 sub Vesperam
praesent. ab Illri Dno Zmomoveni Volense.

76

Andreas Trzebicki Dei et Aplicæ Sedis gratia Episcopus Cracovien. Dux Severiæ

Adm. Rndo Alberto Dambrowski Collegæ Maiori S. Th. D. et Professori Canco Eccliæ Colltæ Sancti Floriani Nobis in Chro dilecto salm in Dno. Cum pro parte Rndi Casimiri Dmoscki Phil. Seminarij Crac. Præfecti Pœnitentiarij Eccliæ Cathlis Crac. supplicatum Nobis fuerit quatenus eidem licentiam aperiendi examinis ad assequen. in Theologica facultate Sacra gradum Doctoratus concedere dignaremur. Ideo A. R. D. V. hoc negotium committentes facultatem concedimus, Ut eundem servatis de iure et consuetudine laudabili servandis præmisso examine et alijs dependentibus, ad præfatum Doctoratus gradum in Ecclesiæ Catholicæ et Fidei Orthodoxæ emolumentum promoueas insignia Doctoratus conferas, cæteraq. ad id quomodlt necessaria et oportuna exequaris. In quorum fidem etc.

Datum Cracoviæ die Vigesima sexta Mensis Novembris Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo Octavo.

1658, 26 Novemb.

~~180~~ 178

Licentia doctorandi.

Albertus Woniowski LL. Publicus et Sacra Cancellaria Celsissimi Notarius

Iż się ten Patent nie zgadza [illegible] ho iest
sub Titulo Jl. [illegible] Arcybiskupa tak [illegible]
prosze wielce racz [illegible] kazac [illegible]
napisac y pod pieczęcią [illegible] oddac X [illegible]
[illegible] albo [illegible]
[illegible] sobie go napisali, a W [illegible]
pod pieczęcią [illegible]
[illegible] Jan Grzebicki

1659 5 Martii

~~182~~ 180

Adm. Rnde Dne
Obs. Frater charme.

77

Przyiachawszy do Sielca, zastałem supplikuiących do mnie podda=nych klasztoru S. Benedykta Lubienskiego z wsi Baranowa, oto, że WM na nich decretum excommunicationis otrzymał o zatrzy=maną od lat czterech dziesięcinę. Sam WM wiesz to dobrze, iako ciężkie y osobne calamitates, y pospolite lata premebant, y teraz premunt tych ubogich poddanych, przez co gruntów swo=ich wszystkich nie mogli osiewać; zaczym słuszna była ulżenie, respektuiąc na ich Prouidencię, abyś się WM contentował od nich satisfactią za rok ieden tey dziesięciny, a od tego decretu ich uwolnił, bo sin secus, przyszłoby mi ich absoluować. Bene valere interim cupio Adm. Rndam Dnem Vram. W Sielcu die 5 Marty 1659.

Adm. Rdae Dnonis Vrae

beneuolus
Andr. Eps Cracouien.

Adm. Rndo Dno Adamo Rowie=
ni I.V.D. Canonico Cracovien.
Patrō Charmō.

1659. 11 Decembris

182

78

Adm. Rde Dne
Frater Charme.

Powenaś ta osoba, ktora się przedtym skardziła na X. Anyota Ryczciego, teraz to renowuie, y do mnie doniesiona iest ta renowatia, tedy daię doktorowi to pisa=nie moie, ktorym ostrzymuię y pozwalam, aby iako przed=tym tak y teraz zostawał X. Ryczci przy Szpitalu S. Rocha dotąd, aż da Pan Bog do Krakowa przyiadę, a zeby X. Jendrzey Rosowski iakiś, ktory tam nastąpić, prze=niosł się stamtąd na inne mieysce, y X. Ryczciemu ustą=pił. Oddaięc się przytym etc. W Kielcach d. 11. Decembris 1659.

Adm. Rdae Dnis Vrae

benevolus
Andrs Eps Cracovien.

[...]ma Przybylowcowa; Anna Corka

Adm. Rndo Dno Adamo Rozaē=
mo I.V.D. Canonico Cracoviensi
Fratri Charmo.

18 xbris 1659 oddany

1660 24 Januarii

~~186~~ 184

Ill.mis et Adm. R.de D.ne
Fr. Observand.me

79

Maiąc zdawna zawzięty affect ku wm. M. Panu y Bratu, chciałem przez bytność moię w Krakowie kilka słów insinuare z wyswiadczeniem tegoż affectu y almae Vniversitati Cracoviensi, ktory zawsze iestem addictissimus: Ale że na on czas trudności y moie y wm. M. Pana przy ścisłości czasu usznie nie pozwoliły, tą kilką wierszów zaiachawszy do Lwowa intentionem meam aperio. Doszło mię wiedzieć per famam publicam, że iakięś dissentiones między wmciami zaszły, na co nietylko compati musiałem, ale też życzyłem y życzę żeby tę differentię między wmciami tandem ~~[illegible]~~ z sławą celeberrimi nominis Vestri terminentur. Zaczym pro veteri mea z wm. M. Panem confidentia, proszę moy braciszku [illegible] suam intimo nere inter discrepantes authoritatem y zachodzącym wstręt uczyn wm. difficultatibus pro sua prudentia, boć zaprawdę nie [illegible]czy, kiedy Magistra Virtutum et morum nietylko iuventuti male praeest exemplo, ale y wszytkim życzliwym zal[illegible] być musi et e contra nieżyczliwym [illegible]. Szyrzey nie piszę gdyż dosyć prudenti wspomnieć. Służby moie przytym y samego siebie łaskie wm. M. Pana pilnie zalecam. We Lwowie 24 Ian. 1660

Wm. M. Pana y Brata życzliwy Brat
y sługa
Jan Tarnowski
Arcybiskup Lwowski

~~187~~
185

Ill[ust]ri et Adm[odu]m R[everen]do D[omi]no Adamo R-
oscerviez I.V.D. et Professori Eccl[esi]ae Cathe-
dralis Cracoviensis Cantori et Collegiatae SS.
Omnium Archidiacono D[omi]no D[omi]no Fr[atr]i
Observandmo

1660 d. 16 feb.

186

Ad Officium et Acta praesentia Castren. Capitan. Cracovien. personaliter veniens Nobilis
Albertus Bielecki eidem officio praesentia Castren. Capitan. Crac. literas S. R. M.
in pergameno ratione infrascriptorum emanatas manu eiusdem S. R. M. subscriptas et sigillo
maioris Cancellariae Regni communitas ad Acticandum obtulit petens easdem
literas S. R. Mtis a se offerentis suscipi et Acticari. Quas Officium praesens
80 Castren. Capitan. Crac. ad affectationem praefati offerentis suscepit et Actis suis
inseri mandavit Quarum literarum Tenor sequitur estque Talis

Ioannes Casimirus Dei gratia Rex Poloniae Magnus Dux Lithuaniae Russiae
Prussiae Masoviae Samogitiae Livoniae Smolensciae Severiae Czerniechoviaeque nec non Suecorum
Gottorum Vandalorumque haereditarius Rex

Significamus praesentibus literis nostris quorum interest universis et singulis
Quod cum in Civitate nostra Crac. saepissime enormia Crimina et magnae
violentiae a Studiosis Academiae Cracovien. sub praetextu et titulo immunita
tem et praerogativarum Libertatumque eiusdem Academiae perpetrentur per
hocque pax et securitas publica quae ex institutis Regni nostri rigorosis
Legibus satis provisa est ob defectum Iudicij nostri Criminalis Causarum
Academicarum impune violetur et magnae violentiae magnaque aliquando
etiam vitarum pericula Incolis Crac. et varijs alijs hominibus a Studio
sis eiusdem Academiae inferantur Idcirco nos Statutorum et Constitutionum
Regni nostri inhaerentes cuius authoritate exceptis Causis pro Capillationem
offensionem cum palmo et pugno ad effusionem sanguinis cum contentione
aliqua non enormi alijsque levioribus Criminalibus Causis in Statutis
Constitutionibus publicis Decretisque Comitialibus expressis quae tantum Iudicio
Rectoris Academiae Crac. competunt reliquas omnes Causas Criminales
cuiuscunque generis fuerint Nostro Regio Iudicio decidendas manere
Libertatisque sunt faciendum nobis esse duximus quatenus securitati publicae
in Civitate nostra Cracoviensi provideri et ne eiusmodi violentiae Crimi
naque ob defectum Iudicij nostri (cui in persona nostra impediti Legalibus
Reipublicae negotijs existentes praeesse non possumus) maneant impu
nita obviam euntes Capitaneo Iudicium Terrae et officium Castren. Crac.
ad eiusmodi Iudicia pro cognoscendis decidendis et reali Executioni
puniendis violentijs et Criminibus Studiosorum Crac. dirrenda exe
quendum

exequenda et administranda Iudicia ad locum Capitanei Sri Regii subdele
gavemusque et ordinavemusque prout quidem subdelegamus et ordinamusque his literis nris
Dantes eidem Iudicio Terri et officio Castrensi Crac. omnimodam facultatem
et potestatem absentia unius duorumue Officialium non obstante Composito
Iudicio omnes Causas Criminales contra Studiosos Academiae Cracovien. et cuius
cunque instantia, directos iuxta Statuta Constitutiones et Decreta Comitialia Iudicio
nro Regio competentes (exceptis Levioribus Criminalibus Causis Rectoris eo
rundemque Studiosorum Iurisdictioni subiectis) cognoscendi et decidendi delin
quentes Studiosos pro qualitate facti et merito Causae reali Executione pu
niendi eademque Iudicia iuxta necnon Leges publicanem peragendi et ex
sequendi de anno in annum quousque praesentem subdelegationem nostram non revo
caverimus Quod omnibus quorum interest praesertim vero Rectori totique Colle
gio et universis Studiosis Academiae Cracovien. tum et Magistratibus
et omnibus Incolis eiusdem Civitatis notum esse volentes mandamus ut
Praedictum Iudicium Terrae et Officium Castrensi Crac. pro Subdelegatis nostri
monstri Iudicii nri Iudicibus nostris habeant et agnoscant Iurisdicti
onem subeant neque eam sub gravissimis poenis impediant imo praesentem
subdelegationem inviolabiliter observent pro Gratia nra In cuius
rei fidem praesentes manu nra subscriptas sigillo Regni communiri iussimus
Datum Gedani Die XVI Februarii Anno Domini MDCLXo Regnorum
nostrorum Poloniae et Sueciae XIIo Anno Stephanus Manlewicz
S R Mtis Secrius Ioes Casimirus Rex
Actum in Castro Cracoviensi Feria Quarta post Dominicam Roga
tionem proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo
Correxit Drozdowski

WMći Panie Rectorze   1660 20. Aprilis

~~189~~
187

Że pod Święto Bożego Wstąpienia blisko następującego zwykli
exercitare Studenci insolencye w Mieście w Krakowie na Kupców,
y specie religionis na Żydów. zleciłem P. Podstarościemu memu
Namiestnemu, y P. Kapitanowi na Zamku Praesidium trzymającemu
aby providerent de statu Rzeczypospolitej Bezpieczeństwa integritatem.
Jednak y WMściu, któremu niemniej niedopuszczać tego interest, zdało
mi się compellare, abyś miał na to oko. Bo to nie tylko securitatem
tollit publicam, ale y Academiey et literarum Nomen szpeci, pod które
się przyszywać pod ten czas zwykli Ludzie Niecnotliwi y licentiosi,
malignitate exercendae rapinae. Zwyczay był przed tym, że napominano
po Szkołach o skromność pod ten czas wszelaką, przestrzegano żeby scha-
dzek Studenci nie czynili żadnych, a jeśli co postrzeżono, dawano znać do
Zamku. Zaczym y WMć chciey swoią refrenare Powagą. a naybarziey
niedopuszczać schadzek, z których zawsze motus erumpere zwykły. A ie-
slibyś WMć postrzegł, że się na co od swawolnych zanosi, chciey dać zaraz
przestrogę Zamkowi, który temu consulet. Gdyż jeśliby co tragi
się miało, nie będziecie mi WMść za złe mieli, że bronię publicam securita-
tem Rozkazem. Chęci zatym moie uprzejme oddaię WMści. Datt[um]
w Dąmbrowie. d. 22 April. 1660

WMści Życzliwy Przyjaciel

Sługa
Jerzy Lubomirski

~~190~~
188

Perillri et Admi Rndo Dno Adamo Ro:
szewicz Canonico Cracovien. Almae Aca:
demiae Cracovien. Rectori Dno et Amico
observan[d]o

Od JMP. Marszal
ka Koronne[go]
z Hetmana
polne[go]

Illmus et Excellmus Dnus Dnus Georgius Comiti in Wisnicz et Jaroslaw Lubomirsky
Regni Poloniae supremus Marsalcus et Exercituum Regni Campestris Dux Scepusien.
Chmielnicen. Niepolomicen. Olsztinen. Capitaneus, etc. Dnus et
Patronus et Protector Colendissimus
&c.

1660. d. 24 Aprilis.

Joannes Casimirus Dei gratia Rex Poloniae Magnus Dux
Lithuaniae Russiae Prussiae Masoviae Samogitiae Livoniae Smolensciae Czerniechoviaeque
nec non Suecorum Gothorum Vandalorumque haereditarius Rex.

Spectabilibus et Famatis Proconsuli Consulibus Scabinis totique Magistratui
et Communitati Civitatis nostrae Cracoviensis fidelibus nobis dilectis Gratiam
nostram Regiam.

Spectabiles et Famati fideles nobis dilecti. Relatum supplicique libello expositum est nobis nomine tam civium et incolarum Mercatorumque Residentis Reipublicae Cracoviensis quomodo insolens Iuventus contra instituta artium honestarum, item autem licentiosiores hominum in tam ampla Civitate nostra existentes colluvies sub nomine studiosorum praetextuque libertatem communem tumultus non exiguos in discrimen personarum atque fortunarum nominatorum civium et incolarum in Civitate nostra Cracoviensi ad invidiam [illegible] attentius [illegible] excitare violentiasque iisdem inferre audent. Talia vero cum maximo praeiudicio iuris et immunitatum quibus desiderant Antecessores nostri atque Respubl. in Dominiis atque Civitatibus nostris legibus sanctis fieri permitterentur fieri cernentes, neque pro munere nostro Regio permitteatur atque maiori eiusdem ex [illegible] nostrae Communi malo quod successu temporum invalescente tali licentiosorum insolentia accidere posset, expeditivo remedio obviam euntes Generoso Officio Castrensi Capitanei Cracoviensis specialibus mandati nostri literis iniunximus quatenus contra tales illicitos excessus violentiasque Civibus praenominatis omnem securitatem provideant et potentiores tumultus concitantes severe puniant atque vel contra quaevis potioris domiciliis bonisque inferentes forti manu reprimant, itaut fide [illegible] nostrae [illegible] Regiae [illegible] requirimus atque mandamus quatenus ad regia litteras nostras [illegible] ~~[illegible]~~ Castrensi [illegible] praenominatorum Communitatem atque Officii [illegible] Cracoviensis cohibendam insolentiam reprimendasque quibusvis violentiis Praetoriae Communitatis non desistat unaque manu forti Turbatores Pacis securitatisque Civium propulsent comprehendant et ad [illegible] officii Castrensis extradant caeteraque [illegible] de ipsis poenas [illegible] [illegible] [illegible] publica Civium securitate faciant Toliter [illegible] fidelibus vestris exequendo [illegible] voluntatem nostram atque ex debito Officiorum suorum non facturi. Datum Varsaviae XXIV Mensis Aprilis Anno Domini MDCLX Regnorum nostrorum Polon. XII Suec. XIII. Joes Casimirus Rex. Loco Sigilli Maioris Cancellariae Regni.

Joes Ignatius Bakowski Succamerarius Culmensis

1660 25 aprilis

190

Magnifice Domine Rector
Amice Observande.

;83,

Etsi persuasum habeam, Ill. Dnationem Vram id omne in praecipuis curis reponere, quidquid ad bonum Universitatis Regimen pertinet, nec in alio magis vigilantem esse quam ut iuventus Academica in officio contineatur: parendo tamen voluntati Sacrae Regiae Mttis Dni Mei Clementissimi, Munerisq, mei ad quod rationes Civitatum non inter postrema spectant respondendo: hisce Ill. Dnaonem Vram requiro, ut autoritate Suâ insolentiae Studiosorum, quâ in Festo et Octavam intra Ascensionis Domini, in turbandis, iniuriisq petendis, dissidentibus in Religione Civitatis Sac. Reg. Mttis incolis, instinctu licentiosorum contra honestas bonasq, artes crebro exorbitare solent; tempestivè obviam ire velit; eandemq omnimodè cohibeat, ne notiuus aliquis tumultus in Civitate excitetur. Postulat id cum ipsa aequitas, cum praesens rerum Status, ne aliqua dissidentibus inferatur violentia; Cum et modernâ Regni huius cum Suecica Corona pacificatione, immunitas Civium ac libertates eorundem praecustoditae sint. Quod et prudenti iudicio, et vigilanti curae Ill. Dnaoni Vrae insinuando, eidem promptitudinem officii mei exhibeo. Datt Sedami die 25 Aprilis 1660

Ill. Dnationis Vestrae

amicus benevolus et
ad inserviendum paratus
Nicol. Prazmowski
Episcopus Luceoriensis Cancell.

131

Per Illri Adm Rndo & Magnifico Dno
Adamo Roscsewicio Canco Cracovien I.V.D.
& Vniversitatis Cracs Rectori Amico
Obseruando

od JMx Prazmowskieg. Canclerza

1660 20 maii

Wielce Mości Panie Rektorsze
Mości Panie y Przyjacielu.

193
192

84

Wziąwszy J. K. Mosc wiadomosc o smierci Pana Syznera Doctora Medicinae przy Miescie Krakowie mieszkającego, Dobra iego wszytkie secundum leges et Constitutiones Regni do dispozycyey swoiey należące mnie conferowac raczył, niemając na tenczas inszego sposobu nadgrody kosztow, y ustawicznych usług moich. Wiedząc tedy że ta pozostała Substancya wsięta iest do schowania Wm. m. m. Pana nie mogąc inaczey rozumiec że się to dobrą intencyą sstało, aby wcale do dispozycyey Panskiey zostawało posyłam Przywiley moy dla informacyey Wm. m. m. Pana a przytym proszę abys to wszytko wydac rozkazał Plenipotentowi moiemu Panu Szulcowi. Zawszem się obiecywał byc sługą Almae Universitatis Cracoviensis y nie spodziewam się abyscie Wm. mm. mm. Panowie przez zatrudnienie żadne mieli odemnie zaczynac niesmaki, ktorych iako się nie spodziewam tak y de avertenda iniuria nie myszlę. Obiecuiąc to po sobie że zostanę zawsze

W Warszawie 20 Maij 1660

Wmści m. m. Pana
życzliwy Przyjaciel y

Hugo
Władysław Rey
Podskarbi Nadw. Koronny

Jaśnie Wielmożny a mnie wielce M. Panie
Podskarbi Nadworny Koronny

Dawne a prawdziwe axioma. Fama dies aequant lunde[?]. Inaczej jest niż, ancelo[?] mi relatione znajduje się po zmarłym św. P. Jegomości Nostrum między doktorskiej professie ex medica facultate et Philosophica Panu Ryszerze[?]. Intestatus non decessit, jako porządny był w życiu, y skromny, talem y przy śmierci stawił się. Jura Civitatis nie przyjmował contentus statione Academica et vita paupertate. Peculium jego quasi castrense, nad spodziewanie ubogie, przeszło [?] do dispositioni Executorów commissum. Zyszczy[?] który za gracie[?] wszystkiej[?] podzięce[?] na Szkole[?] Klec[?] [illegible] Serenissimus Rex jan raz [illegible] WMM Mościwego Pana, aby tym Nieszczęsnym[?] oparzył [illegible] Przytym się łasce miłościwej [illegible] statecznie[?] WMM Pana oddzie[?] Crac. Ultima Maij 1686

WMM Mościwego Pana y dobrodzieja dożywotny[?] [illegible]

z [illegible]
Adam Kotrzenie[?] Can. Crac.
Rector Universit. mp

JMemu Wielce Mciwemu Panu y Dobrodz-
ieiowi JE. Jmc Panu Rektorowi
Akademiey Krakowskiey oddac
nalezy

O JWm Pana Reia. Staro[...] Mozowiecki[...]
[...] P. Rezzera Laduh.

1660 28 Junii

85 194

Perillris et Adm Rnde Domine
Dne, et Frater Obseruandme

Innixus beneuolentiae Wm mego Mści Pana ku mnie, wnoszę petitum iedno mnie gorące przez Xdza Dworzanskiego do Wm meo Mści Pana. Proszę abyś vczynił mi w tym oswiadczyie Łaskę swoię, pewien będąc że tysz w poda: nych okaziach gratum tego fauoru Animum omni loco wyswiadczyć gotow będę. Oddaiąc się pilnie Łasce Wm mego Mści Pana, ktorego iestem.

W Warszawie dia 28 Junij
Anno 1660

Brat y
Sługa
Biskup Chełmski kan
clerz W Koronny

~~186~~
195

Perillri et Rndmo Dno Adamo Rosz=
czewic Canonico Cathedrali, et Praeposito
Scti Nicolai Cracou: Almae Academ: Crac:
Rectori Domino et Fratri Obsermo

Skrzy Mx Wrzeshie JmX Canclerz

1660. d. 24 mens. Julii.

86 196

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia, Epus Cracouien. Dux Seueriae Almae Academiae Cracouien. Cancellarius.

Honorandis Viris Vicarijs Ecclarum quarumvis Caeterisq Presbris quibusvis Clericis Scholarum Rectoribus et alijs Ecclarum Ministris tenore praesentium requirendis Salm in Dno. Exponi Nobis nuper fecit Adm Rndus Nicolaus Sulikowski S. Th. Sententiarius et Professor Collega Maior Ecclae Colltae S. Floriani Clepardiae ad Cracouiam Canonicus. Quod licet ipse citatus exãs ab Excell Martino Radyminski Tarnouiano Professore ad Judicium Rectorale in causa cuiusdam peculatus et criminis falsi ab eodem Excell Radyminski somniati tam coram ipso Adm Rndo et Magfco Adamo Roszewic JV.D. Catdlis Canco et Colltae SS. Omnium Ecclarum Crac Archidiacono protunc in Academia Cracou. Rectore et Adm Rndo Alberto Zancuchi JV.D. Lictae Ecclae SS. Oium Cancellario Vti et tanquam Vice Rectore et Ordinario Dicti Adm Rndi Rectoris Assessore paucis ante diebus Recusatorias exceptiones ex causa inimicitiae et alijs iustae suspicionis causis in processu de scriptis facto et in scriptis apposuerit seq ad nominandos Juris arbitros petierit et quod dictas exceptiones non alicuius suffugij causa sed ex iustissimo inimicitiae metu apponeret etiam se ad Juramentum corporale in manibus Rectoris praestandum obtulerit et insuper causam hanc Vti maxime criminalem non ad Judicium Rectorale sed ad Nos tanquam Judicem Ordinarium per Jura Academica spectare intulerit, tamen his omnibus non attentis id Judicium Rectorale eiusd Recusatorias et incompetentiae Exceptiones reiecit et praefato Exponenti directam responsionem sub poena Excommunicationis iniunxit. A quo Decreto cum idem Exponens ad SS. DNS. Alexandrum Papam VII felr modernum eiusq S. Sedem Aplicam in continenti appellasset Apptesq ab eod. Officio sibi dari petisset exti id Judicium Rectorale loco petitorum Aplorum eundem excommunicauit. Suasq Declaratorias contra ipsum extradidit, easdemq ad Valuas Collegij Maioris publicare, et dictam publicationem contra ipsum tamdiu continuare donec

alia graviora cons ipsum fulminans id Judicium in Manu datis deleri mandau quis
Quare cum ob magnam Curiae Romanae distantiam tam facile aut tam cito cum Edictis
emissa ad Celsitudinem Summum appellationem recurre non possit et interim id Officium
Rectorale eund suis licet aliquin nulliter latis executionibus et earund Infamantib
publicationibus et aliis gravioribus ipsi comminatis et iam per nouas de facto adi
tiones ab eod Pastorali Officio excogitatis et hisce diebus attentatis vexatio
in Spretum eiusdem Appellationis ad dictam S. Sedem Aplicam interpositas angari
zare et opprimere et per hmoi angarizationes ipsum à praedicto recursu Apostolico
impedire aut saltim deterrere non veretur. Ideo ad Nos recursum facit humiliter
supplicando Nobis ut ipsi in praemissis subuenire et de remedio Iuris opportuno provide
re dignaremur. Nos igitur Episcopus et Cancellarius supraditus qui cupientes
ne à quopiam sicut ubiq terrarum ita eo magis intra Diocesim Nram Auct
S. Sedes Aplica paulo minus quam decet obseruet quinimo ut tanto reve
rentius ~~quam~~ par est custodiat neue ad eand Sedem recurrentes di
vel indirecte personaliter et ex consequenti et alias quocunq colore et ingenio
dicantur molestentur, et angarizentur supplicationibus huiusmodi inclinati Litteras
bitionis contra Magcum Rectorem Vice Rectorem et Excell Martin
Radyminski supptos aliosq pro eis Interuenientes extradend esse dece
uimus extradimusq praesentibus Quocirca Vobis supra scriptis Executo
in virtute S. Obedientiae et sub Excois poena mandamus quatenus tenore praesen
sitis personaliter accedentes praefatos Magcum Rectorem Vice Rectorem et Radym
aliosq eisd adhaerentes per Vos in Executione praesentium de Nobis et cognit
scentes ipsis ex eorum cuilibet aut Auctoritate Nra inhibeatis et districte praecipiatis
quibus etiam Nos praesentibus inhibemus et districte praecipimus ne ipsi et eorum quilibet
per se aut aliquas subordinatas personas, directe vel indirecte publice vel occulte

quoui

quovis prætextu colore et ingenio ratione præmissorum et singulorum pendente præfata ad S. Sedem Aplicam interposita per ipsum Appellatorem in spretum dictæ Sedis Aplicæ contra præfatum Exponentem attentare aut innouare Illosque penitus anga rizationes vexationes et oppressiones exercere eundemque pro huiusmodi iniuriis anga rizationibus et oppressionibus vindicandis proxime iter ad Romanam Curiam arripi entem impedire aut ad Iudicium suum Rectorale vel aliud quodcunque per nouas adcitationes et vexationes quouis modo ex quacunque causa excogitatas seu excogitandas trahere euocare turbare et inquietare audeant et præsumant, ijsque sub pœna Trecentorum aureorum Vngaricorum per quemlibet eorum in euentu contra uentionis præsentis Vris irremissibiliter persoluenda et piis locis arbitrio Nro applica et sub Excois pœna ipso facto incurrenda Certificando eosdem

In quorum fidem etc. Datum Cracoviæ Die Vigesima 3tia Mensis Iulij Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo.

Locus Sigilli

Matthæus Czernicki publicus S. Authe Aplicæ Notus ex spe ciali Mandato suæ Illmæ Celsi tudinis Dnis subscribo manu propria

Inhibitio Illmi et Rdssmi
Epi Crac. NL R. Jubileo
visitij impediatur
in Processionem Romam
1660
24. Julij.

1660 3 Augusti

87.

198

Illris et Magnifice Dne
Amice obserdme.

Iedzie do Krakowa Urodzony Pan Leski oddawca listu tego, Polecony mój, aby tam in Alma Universitate progressum nauk prosequi, y doskonalszą literarum acquirere mogł copiam. Alubom go potrzebował, skromnego y pilnego Młodzieńca, iednak abym się niezdał iego sistere indolem ani animi dotibus, y chwalebney do dalszych nauk ochocie obsistere, dimisi go choć aegre, tym prawie powodem y nadzieią, że tą swoią ochotą nieomylne pewnego swego w naukach profectus, odniesie testimonium. Dlaktorego aby był excitatior, WMM Pana proszę, raz tam o nim wiedzieć, y iako Sługę mego, tego zalecenia mego respectem, sua complecti benevolentia, y tey go admonere pilności, którąby mojey respondeat, y tam publicâ non indignus fiat commendatione. Zostaię zatym

Łyszkowice 3 Augusti 1660.

Illris et Magcae Dnis Vrae

Frater ad officia

Venceslaus Archiepiscopus Gnesn.

... M. Pana Rectora.

~~200~~

199

Perill[ustrissi]mo et Magnifico D[omi]no Adamo Rosciewicz
I. V. Doctori et Professori Canonico Cracovien[si]
et Almae ibidem Academiae Rectori
Amico observ[andissim]o

JM X Archiling. Zalecia Studenta.

Anno Dni, Millsmo, Sexcesmo, Sexagsmo, 200
88 Die Vero Mercury Undecima Augusti.

Coram Actis praesentibus, plr constitutus Adm Rndus et Clarissimus, Nicolaus Sulikowski S. Th. Sententiarius, Eccl. Collta S. Floriani Clepar ad Crac. [illegible] Canonicus Cri... [illegible] oibus melioribus quibus melius ac validius de iure forma ac Stylo potuit ac debuit modis, fecit creavit constituit ordinavit, in suos veros ac ... Procures, cum solitis rati habitionis relevationis clausulis, facultateque substituendi Unum vel plures Procurem vel Procures, cum simili aut limitata potestate substituen, eosdemque toties quoties opus fuerit revocan, praesenti nihilominus mandato, in suo robore permansuro. Videlicet Illres et Adm RR Stanislaum Jerkowski S. Th. ... [illegible] Andream Kucharski S. Th. Custodem Eccl. Collta Sancti Floriani Clepar, Andream Grabianowski JV. Scholarum SS. Omnium Crac. Simonem Makowski Phil. Stanislaum Slachetka Collegas Mres S. Anna, Samuelem Formankowic JVDD SS. Omnium Crac. Jancob. absentes tanqm praesentes, oes et quemlibet eorum in solidum, Ad eiusdem D. constituen. noie et pro eo ipso, Coram quocunque Iudicio, tam Spuali quam etiam Rectorali, Alm Acad Crac comparendi, caas oes et singulas, cum quibuscunque personis, occasione quarumcunque rerum et iniuriarum, in Unsitate Crac et in Comntate Domus Collegy Maioris mott et verten, agen et se defenden, beneficiaque quaecunque in domo et Unsitate pro tempore vacan. peten, impetran, et ad ea institutionem ac inuestitura servatis de iure servan, obtinen, lites et actiones hactenus inchoatas et indecisas penden coram Officio Rectorali continuan, oes et singulos terminos Iudiciarios observan, sentnas quasuis peten audien, ab eis et ab alys quibusuis grauaminibus appellan, appellatiões pro

sequen

sequen Iuramenta Calumniae, Malitiae, litis decisoria et alia qu
vis licita tn et honesta in animam eiusd. constituen praestan
exigend et ex adverso praestari audien, omniaq, et Singula q
praemissa quomodolibet necria et opportuna, etiam si talia
ecnt, quae magis Speciale aut gnale mandatum exigerent, q
praesentibus est expressum, et quae ipsemet Dnus Constitu
si praemissis interesset, faceret, facereve posset, facien dicen
geren, exercend et exequen, alias in fòa plenissima Man
dati Procurij. Praesentibus Cancellariae Notarijs.

Ex Prothocollo Actor Perillris et Rndsmi Dni
Nicolai Oborski Dei et Aplcae Sedis graa Ep
Laodicen, Suffraga Archidiaconi, Vicary in Spi
libus ac Offi Crac, sub Sigillo eiusd extra

Baranckowicz JUD
Consis Crac Actius

Collat

Wüzelberges:

1660. d. 20 Augusti.

202 203

89 Mutius Paulucius Albertonius Prothonotarius Aplicus Veriusq Signaturæ Sanctissimi Dni Nri Papæ Referendarius necnon Curiæ Causarum Cameræ Aplicæ Gnalis Auditor. Universis et singulis RR. Dnis Abbatibus, Prioribus, Prepts, Vicarys, Decanis, Diaconis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Thesaurariis, Sacristis tam Cathedralium quam Collegiatarum Cancis Parrochialiumq Ecclesiarum Curatis vel non Curatis Prbris, Clericis, Notariis, Tabellionibus ac Baiulis pubcis quibuscunq illisq vel illis salutem etc. Noveritis nuper et infrascripta die pro parte et ad Instantiã Rndi Dni Nicolai Sulikowski Sacræ Theologiæ B. et Canci S. Floriani omni meliori modo principalis instantis et appellantis coram Nobis comparitum et expositum extitisse, quod licet Dnus Rector Univ. in Causa et Causis coram ipso in prima seu aliâ veriori verteñ Instantia inter ipsum Dnum instantem et appellantem ex una, ac Dnum Martinum Radyminski ex adso appellatum partibus ex altera ad aliquam Deffinitivam Senteñ sive Decretum vim illius Deffinitivâ habeñ contra ipsum Dnum instantem ad alterius favorem adversary devenire minime potuisset, nec de iure debuisset nihilominus eodem Dno instante non audito, eiusq iuribus non visis neq consideratis devenire voluit et devenit huiusmodi sub tenore videlicet. Perillustris et Adm Rndus Dnus Rector pensatis exceptionibus recusatorys contra personam suâ oppositis eoq attento quod in iure fundatæ non sint, eas ēē frivolas advenerit, auditis quoq Excellentis Dni Radyminski replicationibus contra easdem exceptiones sufficientissimis uti in iure fundatis ideo citato directe respondere ad propositionem Actoris mandavit, idq sub pœna Excois, et terminum pro prima iuris prefixit. Citatus supramemoratus finitis Iudicys Magnifici Dni Rectoris ad acta Rectoralia veniens inhærendo appellationi sue in Caa presenti die Vigesima tertia Juny Anni curreñ verbo interpositæ ad Sedem Aplicam etiam nunc ab isto decreto directæ responsionis appellat ad Sanctam Sedem Aplicam, et protestatur de nullitate Decreti prout in schedula se porrecturum offert. M. Albertus Walkowic I.V.P. Causarum Officy Rectoralis Actuarius. A quo quidem prætendiciali Decreto aliisq gravaminibus desuper illatis sentiens Dnus instans se enormiter læsum et gravatum, timensq in futurum magis lædi et gravari posse ad SS. D. N. Alexandrum Papam Septimum eiusq Sanctam Sedem Aplicam et ad Nos omnemq alium Iudicem competentem inhærendo appellationi si quæ in partibus fuerit interposita iterum et denuo appellavit, reclamavit et de nullitate dixit, petens huiusmodi appellationem suam recipi et admitti. Nos autem dictam appellationem si et in quantum et qns de iure admittenda duximus prout admisimus, subsequenter cum prefatus Dnus Instans huiusmodi suam appellationem prosequi velit et intendat ad Nos recursum habuit instanter et debite requirens quatenus sibi ipsi in præmissis de aliquo opportuno iuris remedio providere dignaremur. Nos igitur attendentes petitionem et requisitionem huiusmodi fore iustam et

vationi

rationi consonam iustaq petenti non eē denegandum assensum Vobis omnibus et singulis supradictis et Vnum cuilibet insolidum committimus et in Virtute S. Obedẽ stricte percipi do mandamus quatenus Visis presentibus et postquam presentium Vigore fueritis requisiti seu aliquis Vrum fuerit requisitus ex parte Nrā imo Verius Aplica Authe peremptorie citetis et citari mandetis supradictum Martinum ex adso pnten appellatum, omnesq alios sua quomodolibet in teresse putantes in executione presentium nominandos et cognominandos prout Nos per presente citamus eosdem quatenus sexagesima die post presentium Executionē computat compareant Ro in Judicio legitime per sese Vel Procuratorem legitimum coram Nobis Vel infrascrio Nrō Locū tenente cum omnibus et singulis iuribus ad Causam huiusmodi facientibus a Nobis iustitiæ complementum recepturi aliquaq dicturi prout iustitia suadebit. Certificantes eosdem sic citatos quod siue in dicto citationis termino comparuerint siue non Nos nihilominus ad Vlteriora in huiusmodi Causa procedemus prout iustitia suadebit et ordo dictauerit rationis. Insuper inhi

Inhibio beatis prout Nos per presentes inhibemus eisdem sic citatis, necnon quibuscunq Dnis Iu dicibus et Commissariis omnibusq alijs in executione presentium nominandis et cognom nandis ne Visis presentibus sub mille ducatorum auri Cameræ Aplicæ applican, et pœnis mandati Executionis, et in iuris subsidium Excōis, alijsq Ecclesiasticis Sententijs, Cen suris et pœnis audeant seu presumant aut eorum aliquis audeat dictum Dnum Insta tem in et super premissis illorumq causa et occasione in partibus et coram illis Dn Judicibus aut alibi quam Romæ et coram Nobis Vel infrascrio Nrō Locumtenente per Acta infrascriti Nri Notarij molestare et impedire Vel aliud quidquam attenta Vel innouare Vel molestari ac attentari facere quouis sub prætextu &. Et quia pro expeditione huiusmodi Causæ necesse ē eidem Dno Instanti nonnulla iura ex illaq quam primum fieri possit habere tenore presentium Moneatis et requiratis prou Nos per presentes monemus et requirimus oēs et singulos Rmos Dnos Prælatos, Vi carios Gnales dictum Rectorem et Actuarium omnesq alios Notarios, Scribas, Ca cellarios et alias quascunq Personas quacunq authe Vel dignitate fungentes in exe tiōne presentium nominandos et cognominandos quatenus infra sex dierum spatium qu duos pro primo, duos pro secundo et reliquos duos pro tertio, Vltimo et peremptorio mino canonicaq monitione Nos assignamus et Vos assignetis eisdem sub iam dicti nis debeant et quilibet ipsorum debeat realiter et cum effectu coram Vobis exhibu et præsentasse quduis instantia processus acta actitata et iura quæcunq ad Causam iusmodi facientia, et ex iuribus sicut supra exhibendis publicum seu pubca instrumentu seu instrumenta confecisse Vel fieri fecisse contradictores quoscunq omnibus iuris et remedijs appellatione postposita etiam per pœnas pecuniarias et censuras Ecclesiastic iteratis etiam Vicibus compensandæ ad exhibendum et extradendum cogatis et compe cogiq et compelli faciatis recepta tamen per Scribas, Notarios, et quos opus fuerit competenti mercede. Alijsq peractis iura huiusmodi sic extradenda in pubcam fo

vedada et Nos quantocitius Vro obsignata sigillo clausa transmittatis Vel dicto Dno Instanti sive eius legitimo Procuratori ad Romanam Curiam deferenda consignetis premissaq. et alia oia desuper necessaria et opportuna faciatis curetis et mandetis aliter etc. absolutionem etc. In fidem etc. Datum etc. Romae hac die Vigesima Augusti 1660. Pontificatus SSmi in Chro Patris et D. N. D. Alexandri Papae Septimi anno sexto

Buon Hieumi Szinzwic Men etc.

Causa etc. Summa

A. Anose WMN

Exped. fol. 60. 62.

Citationis cum litteris compulsorialibus

Anno Dni Millmo Sexcentmo
Sexagesimo die vero quae fuit
dies decima tertia Mensis
octobris Ego Bernardus Bie
nowski ~~Actuarius~~ et Mansio
narius ~~Eccliae~~ Archipresbyteralis
BMV in Circulo Cra vigore
Grati requisitus personaliter
accedendo Magnificum Dnum
Rectorem Citavi vigore
Inhibitionis ad manus
proprias reddidi de quo fidem
facio. Idem qui supra
Mpp̄ria

1660
13 octobris

Sanctissimi Jubilaeo

1660. 31. sierp.

90 204

Mosci Panie Rektorze Akademiy Krakowski
Nasz wielce Mściwy Panie y Brzyku.

Wielki by ten wszystkich y znaczney niewdzięczności musiał popaść censurę, ktoryby zawziste dobrodzieystwa świętey pamięci Imści Pana Bartłomieia Nowodworskiego Kawalera Maltanskiego, a przezacney Akademiy Krakowskiey o:świadczone ingrato zechciał sepelire silentio. Że tedy Bog zmiłowania swego nad Oyczyzną rossypane deszki naufragiy naszy znowu do kupy za szczęśliwem pokoiu świętego wsciem zebrał, za rzecz słuszną przypomnawszy WMM MM Panom dobrodzieystwa te poczytaliśmy sobie, do WMS naszego Mściwego Pana pokorną wnieść instantią, gorąco prosząc, abyś WMS nasz Mości Pan ex ui fundationis Nowodworscianae naszey Barskiey Duchowney Szkole Virum exemplarem modestum iako nayprędzey obmyślić y przysłać raczył. Iest bowiem teraz Campus bene merendi iest młodz iako Slachecka, tak y Mieyska ktora

Leskiluta nauclero, tamy sam walesa się, nawet y Tezwicki Colegium Chojnickie przez te czasy zamieszane Vulcano immola do swoiego nieprzydzie splendoru lature: Gniezdzadze Bonins Bydgoskie dotych czas prozniią Collegia. Zaczym trzymam o WW MMM Panach zyczliwiej affekcie ze nam Subiectum calo zechcecie accommodować z ktorego by y Nasza Akademia Kra ska caperet fructus, a my zas sluszne pracy iego circa en dendam Iuventutem odniesli solatium. Zatym usługi na WW naszemu Miłościwemu Panu commenduiemi.

Pana Dewonicza WWMMMP[an]u Zostawać commenduiemi aby słuszne talonu sienem odnieść przmial.

WWM Mego Miłościwego Pana Przy

Chęte y

Słudzy

w Tucholi ultima Aug

1660

Burmistrz z Radą Miasta WWM[...]

Naszemu Wielce M[ściwe]mu Panu y Przy-
iacielowi Imsci Panu Rektorowi Aka-
demiy Krakowskiey oddac

in Venerabili ad Collegium
Junctarum

Cito
cito
citissime

die 8ta Septemb 1668

1660 19 9bris.

~~207~~ 206

91

Perillustris et Admodum Rnde Dne
Domine et Amice Observande.

Nie masz tak wesołey uciechy, ktoraby mogła przez przyiacielskiey dostatecznie uweselić konwersatyey. Jakasz by naywiększy delektament nie smaku w sobie mieć musi przysadę, iesli go gdzie nimasz wpoł zażywanie niecukruie życzliwych. Tey y ia zostaiąc opi-niey gdy corkę moię JMć Pannu Franciszkow z Pilcza Koniecpol-skiemu Dworzaninowi JKMci przyobiecawszy, temu Weso-łemu Aktowi dzień 25. Nowembris w Krakowie naznaczyłem aby tym przyiemnieyszy zostawał WMM. Pana mego Wielce ... aby mi z tego cieszyć się dopomagał pociechy. A ia całkowanie wyświadczoną łaskę WMM. mego Pana w każdey moiey nieomieszkam zasłużyć powolnością okazyey, z ktoramsię y na ten czas pil-nie z usługami memi oddawam. W Krakowie d. 19. 9bris 1660.

WMM. Mego Mościwego Pana Wdanna

Wszystkiego dobra życzliwy

sługa powolny

Jan ...

Kaszt. ...

Zaproszenie na wesele

1660 27 novembris

92

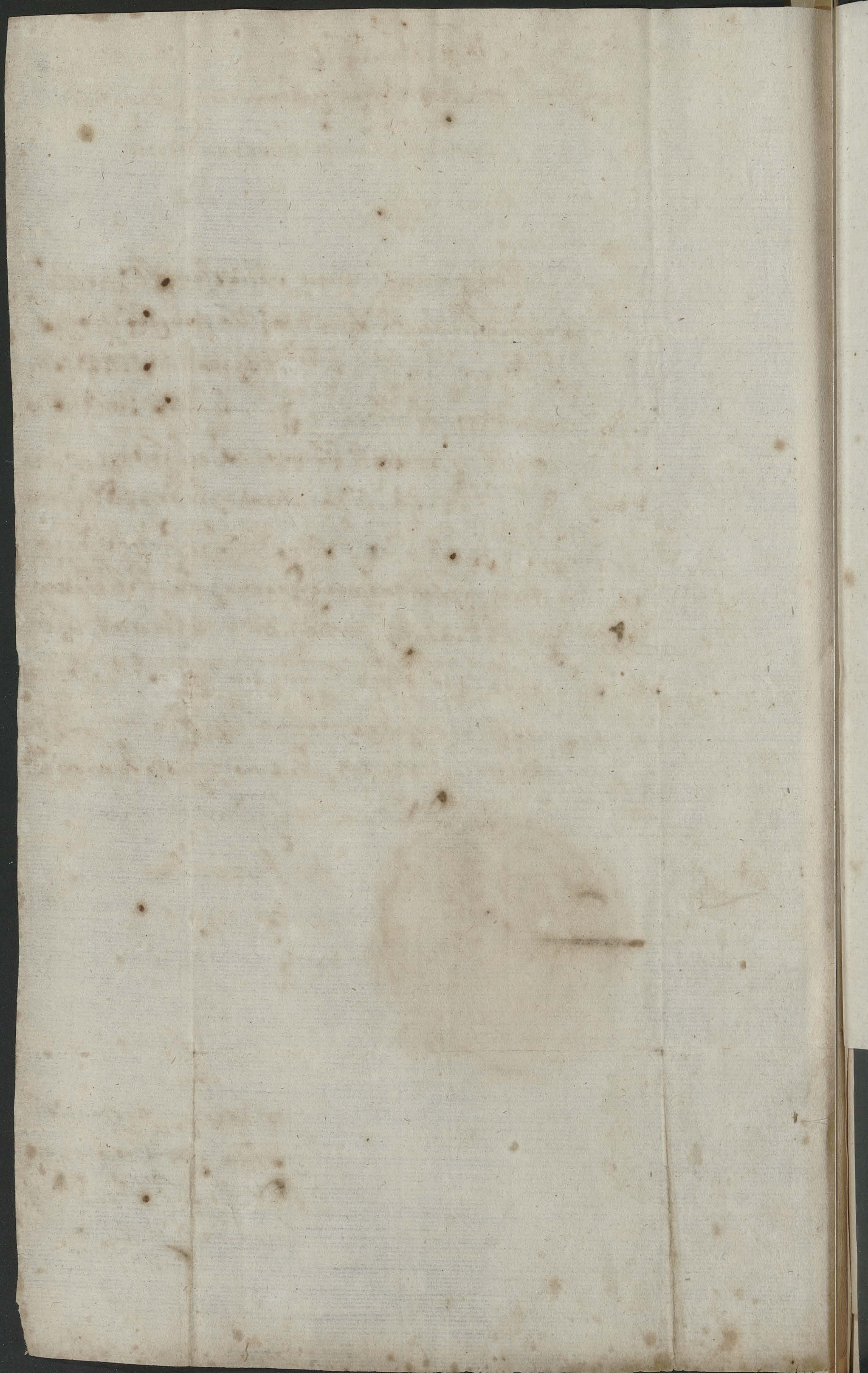
208
207

Perillustres Magnifici Clarissimi Domini
Domini Amici observandissimi.

Za Panz Parafianami moiemi, Miastem Ichmości
Piotrkowem, wnoszę usiłoną moię do Wmciów Moich
Mciwych Panow prosbę, aby w otrzymaniu Ichmci Księ-
dza Piotrowskiego, Za Provisora Contubernio Sisiniano, o-
sobliwą Wmciów Moich M. Panow uznali łaskę. Bo ia-
ko przypadnie im do smaku, upatruiącym zkąd commoditatem
et augmentum ex Sedula Ichmci Xiędza Piotrowskiego
Contubernio cura; tak do moiey dawney ku Przesławney
Akademiey Krakowskiey powolności wielę accedet, kiedy
iako Alumnus iey, uznam u Wmciów Moich M. Panow
goracey prosby moiey respectum et effectum. Zanie
się zatym Wmciów Mych M. Panow z powolnemi mi-
mi iakonaipilniej oddawam usługami, Jako

We Zninie 27. Novembris
1660

powolny przyiaciel
y sługa zawżdy gotów
Madalinski Archidia-
kon Kruszwicki

Magnifico Dno Rectori, Clarmis et Excellentmis Dnis Doctoribus, Professoribus, Colegii Almae Cracoviensis Academiae Universitati, Dominis et Amicis observanmis

od M. X. Proboszcza Piotrkowskiego
1661 die Janu. 14 oblat.
Prośba o X. Piotrowskiego za Prowizora

9.3

209

Magnifice Domine Rector, Clar^mi Excellent^mi Dni, Amici Observ^di

1660 27 Novemb.

Wielką ztąd wygodę baczę Contubernio Pisniano Panowie Mieszczanie Piotrkowscy, aby w Provisią padło So Mci X^dza Łukaszowi Piotrowskiemu Colledze Maioris Collegii supplikowali, o przyczynę do Wmciow abyscie go Wmć Provisorem uczyniwszy, onemu curam Studentow Piotrkowskich demandare chcieli. Jako dobrze wiadomego Prowentow Akademickich et Contubernalium, łacno go Wmć kuri oneri applikowac zechcecie, wszelakie gorącą moią przyczyną uprzątnerwszy difficultates, ieśliby iakie in Votis Panow Mieszczanow Piotrkowskich znaidowac się miały. Provocabitis Wmć moy wzaiemny w każdych okaziach affekt, y ztwierdzicie mię w dawney ergà Universitatem suam, życzliwości. Przyiazni się zatym et fraternae Wmciow MM Panow benevolentiae pilnie zalecam. we Zbrunie d. 27 Novembris 1660

Magnificae, Clar^marum et Excellent^rum Dnorum V^rarum

amicus addictus

Venceslaus Archiepiscopus Gnesnen^sis

~~244~~
210

x

Mag.co Dno Rectori Clar.mis et Excellent.mis
Dnis Doctoribus, Professoribus, totiq Almæ
Cracouiens. Academiæ Vniuersitati, Amicis
Obseruand.is

od JMX Arcibiskupa Gnieznienskiego
1661 die 14 Jan. oblat.
o X Piotrowskiego prosiey za Twierzą

~~212~~
211

Perillri et Admodum Rndo Dno Adamo Ro-
sciewicz Canonico Cracoviensi Praeposito S.
Annae Dno et Amico Observandissimo,

od JmP. Castella[illegible] Biechiey.
Na Weselie [illegible].

1760 d. 9 Decemb.

Nasz wielce Miłny Xżę Rektorze
Panie Panie nasz y Dobrodzieiu.

Nie tylko do WM naszego M[iłości]wego Pana ale też y do Imsci Xdza Directora Poznanskiego względem Pani Mi[...]sza ad formandam iuventutem przysłania pisania nasze obracalizmy. Że tedy sucussu ani z Poznania ani z Skra[...]kowa niesłychać. Zaczym nasze ponawiamy desideria upraszaiące aby beneficia pokazane świętey pamięci [...]ntwostw WM naszym M[iłości]wym Panom ingrato niechaidli sepeliri silentio. To tedy WM naszemu M[iłości]wemu P[a]nu do wiadomo[...]sci podawszy, spodziewamy się in dies et horas od WM naszego M[iłości]wego Pana Jinum prudentem z którego byśmy kontenci byli. Collegii Jezuickie osobliwie Chojnickie Vulcano immolatum gdzie przy nadziei naszey ob[...]

cuiemy naszę przeciwko onemu propensią. Zatym

się łasce y przyiaznej WM naszego Mciwego

Pana oddaiemi

Zostaiemy

WM naszego Mciwe-

Pana Służę gotowi

Burmistrz y Radzy

Miasta Wielk[iej] Pucholi

Ab Pucholi die 9. Decemb

Ao 1660

#

Naszemu Wielce Miłwemu Panu
y Dobrodzieiowi Imści Xiędzu
Rectorowi Akademiy Krakowskiey
Oddać ~~należy~~

w Krakowie

15 January 1661
reddit[ae]
Pnuctoliensis scolar[is]

1660. d. 10 Decembris.

Andreas Trzebicki Dei et Apostolicae Sedis Gratia Episcopus Cracovien. Dux Severiae
Gabriel Krasinski Plocensis. Paulus Stokowski Oswiecimen. Castellani. Michael Zebrzydowski
95 Ensifer Regni. Vladislaus Lubowiecki Cracovien. Joannes Pisarzowski Zathorien. Judices
terrestres. Joannes Tonistanski Cracovien. Joannes Rozycki Camerarius Graritialis Sandom.
Georgius Komorowsky Novae Civitatis Korczyn Vicecapitaneus Stephanus Xiesky Notarius
Andreas Bienkowski Regens Cancellariae Castren. Cracovien. Gabriel Jagoborski Judices a Sacra
Regia Maiestate Dno Dno nostro Clementissimo ad Causas et negotia infrascripta deputati
et delegati. Vobis Admodum Rndo Rectori atque Venerabilibus Doctoribus Magistris Licentiatis
Baccalareis et aliis quocunque nomine et titulo insignitis Academiae seu Universitatis Studii
Cracov. Lectoribus ac Professoribus. Nec non Gnosis Nobilibus Eximiis Eruditis Ingenuis Studi-
osis Studentibus et Scholaribus Academiae seu Universitatis eiusdem. Praesertim qui ad praesens
Constare possunt Stanislao Jaworski. Sobieski Sebastiano Frankowic Martino Pawli-
kowski qui apud quascunque personas et in quovis loco existent. praesentibus ubique arestam
titulum Vobis Nobilitatis non adimendo in quantum estis Nobiles nec attribuendo in
quantum non estis aliisque omnibus Solis oneri Causae infrascriptae obnoxiis in termino
futuro Sti et inquantum nomina et Cognomina Sibi innotuerint Specificand. Vestrisque
Familiaribus iisque omnibus qui ex inquisitione per nos expedita infrascriptorum Cri-
minum rei esse deprehenderentur qui pro eodem termino diem Judicialem dictum et
praefixum. Sibi esse sciant Vestrisque familiaribus intra et extra Studia existentibus Inno-
tescimus. Quemadmodum Sacra Regia Maiestas Dnus Noster Clementissimus literis suis
deputationis Judicialis ex rationibus Animum Suum Regium Paci et tranquillitati Omni-
um Subditorum Suorum intentum licentia nonnullorum Studiosorum Academiae Cracov.
per frequentes hactenus et perniciosos in Civitate Cracov. excitatos tumultus et seditiones
magis magisque invalescente ac impunitate Victorum promovente etiam in Nobilium sanguinem
et vitam insolenter effrenateque grassante prout iisdem inter complura ad S. R. Mtem
delata facinora Gnosi Rlini Samuelis Zelenski per eosdem Studiosos praedictae Academiae
adque eis adnexam Sacerdotiorum quorumcunque Collutionem internecio et in transitu Isouls
extra Casimiriam Suffocatio et dellacione et acerba Gnosorum Martiani et Stephani Ze-
lenskich fratrum itrius germanorum in Convocatione Varsaviensi proxime praeterita
querela facta manifestavit commotum non mediocriter afficientibus pro munere suo
Regio Inhaerendo Privilegiis dictae Academiae a Divis praedecessoribus Suis benigne
Collatis providendoque ne Crimina eiusmodi maneant impunita Nos Judices Suprannomi-
natos Unum tamen Judicem nempe personam Suam Regiam repraesentantes Specialiter
original. et Extraordinarie ad Cognoscendos diiudicandos puniendos et debitae Executioni deman-
dandos Criminales quosvis et nefarios dictorum Studiosorum qui Rei allegati et Com-
perti fuerint eorumque familiarium et Complicum tam intra quam extra numerum Stu-
diosorum existen. Judicio Suo ex vi memoratorum dictae Academiae Privilegiorum
in Statutis Regni expressorum reservatos excessus ex Senatus Consulto Convocationis
praedictis delegavit Constituit et Cum plena Sua Regia quoad infrascripta potestate
authoritate Jurisdictione et Securitate deputavit. Committensque Nobis Ut in Arcem
Cracovien. Condescendendo Constituto interim tempore absentia aliquorum non obstante
fundataque Jurisdictione Regiam hac in parte repraesentante Inquiramus de Auctoribus
Cooperatoribus et Complicibus tumultuum in praedicta Civitate Cracovien. hactenus excitat.
in iisque Violentiarum Omnium et quorumvis nefariorum excessuum quibuscunque personis

Cuiuscunq Status et Conditionis existent. modo quocunq illatorum, ac praesertim de
Authoribus Cooperatoribus et Complicibus Caedis et Suffocationis memorati Olim Gnosi
Zelenski tam Studiosis et Academiae Coniunctis quam extra Studia et Coniunctionem
existent. ex Magistratibus Cracovien. Casimirien. aliarumq ipsis adiacentium Civitatum
ac ex aliis quibuscunq personis fide dignis per omnes iuris et facti Circumstantias
inquireremus indageremus et percunctaremur. Atq ex his certa vel probabili de nomini
bus et Cognominibus Reorum sumpta notitia eos ad Sui Iudicium Citatione Verbali
seu literali terminoq Comparendi ad statim praefixo tam ad instantiam praenominator
Zelenskich quam aliarum quarumcunq personarum, tumultibus memoratis aliisq notariis
excessibus laesarum et iniuriatarum Citari faceremus. Citatos Certo ordine Causarum ob
servato Studiosos et alios Academiae annexos iuxta leges in Privilegiis Academiae menti
vatas, alios vero extra Iura et Privilegia ipsius existent. seu per Iurisdictionem
Venerabilis Rectoris de Universitate exclusos iuxta Consuetudinem et Statuta Regni
tam praesentes quam absentes et Contumaces iudicaremus. Insontes per proborum hominum
testimonia praesumptos ad Expurgationem obiecti Criminis admitteremus. Sontes vero et
poenarum exempla meritos debita qualitatis Cuiuslibet excessus Severitate. Plebeios
sine quavis appellatione. Nobiles vero informatione Sua Regia cum inquisitionib.
transmissis adhibita puniremus. Decreta Contra eosdem prolata sine mora ad exec
tionem deduci faceremus. Rebelles adhibita Magistratuum familia Compesceremus
Eaq omnia quae Iudicio et Potestati Regiae hac in parte incumbunt faceremus et
executioni demandaremus. Porro Clericos ad Iudicium Episcopale remitteremus liter
iisdem deputationis S. R. Mtis praemissa Uberius in se obloquentibus. Cui deputa
tioni Nos ex debita Officii nostri erga Sacram Regiam Maiestatem Dnum Nrum Clemen
tissimum reverentia et Subiectione obsecundando eandemq in toto et in quavis parte
minima adimplendo et exequendo Arcemq Cracovien. condescendendo et Conni
endo fundata uti iuris erat Iurisdictione non condescendendo pro illo tempore
in Cognitionem quarumvis Controversiarum per partes inductarum Inquisitione
iuxta tenorem earundem literarum S. R. Mtis per certos Commissarios e gremio
nostro designatos per duas septimanas expediri et Continuari necessariam esse a
invenimus. Et dilationem eiusdem Inquisitionis Iudicio Commissoriali nostro concessi
Postquam inquisitionem expeditam praevia aliquorum ex medio nostrum de tempo
reassumenda et Continuanda eiusdem Commissionis avisatione Innocentiali parti
cum Causis tam in aresto dependent. quam et Simplicibus in regestro manentib.
Terminum Coram Iudicio Nostro Comparendi peremptorium Conservavimus. Ite
eodem nostro Iudiciali de praemissis latiore. Ita inhaerendo eidem decreto no
Conservationiq termini Continuanda eiusdem Commissionis. Vos quidem Admod
Radum Rectorem ac Venerabiles Doctores Magistros Licentiatos Baccala
aliosq quocunq nomine et titulo insignitos Academiae seu Universitatis praed.
Studii Cracovien. Lectores et Professores Nec non Gnosos Nobiles Eximios
Eruditos Ingenuos Studiosos Studentes ac Scholares Academiae eiusdem Ulc. et
tantummodo et solos uti praemissum est Oneri Causae obnoxios inter vos bene co
gnitos et distinctos quorum Nomina et Cognomina hic pro expressis habere volu
Et eorum familiares quoscunq tam intra quam extra Studia existentes ex Offo N.

De noti

de notitia prænissorum. Obdestiganus Innotescimus Terminumque peremptorium pro Die Decima Januarii Anni Millesimi Sexcent. sexages. Primi id est Feria Secunda post Festa Jon. Trium Regum propre ventura proxime Et aliis Subsequentibus diebus Usque ad plenariam negotii eiusdem decisionem pro Ulteriori causæ prosecutione finaliquæ ex præmissis Inquisitionibus aliisque opportunis iuris mediis deducendis determinanus Nomine et Officii ac muneris nobis per easdem literas Deputationis S. R. Maiestatis Dni Nri Clementissimi impositi Executione. Et Vestrum tam ad Instantiam prædfatorum Generosorum Martiani et Stephani Zeleńskich Supradicti Generosi Olim Samuelis Zeleński fratrum germanorum quam et aliorum Omnium Cuiuscunque Status et Conditionis Existen. per tumultus et excessus prædfatos in rebus seu personis suis lædorum et iniuriatorum Delatorum et inculpatorum Expurgationem assignamus. Et quatenus pro eodem termino personaliter legitime peremptorieque Compareatis. Vigore Regio et Deputationis nostræ qua hac in parte fungimur Authoritate Mandamus Certificando Vos Sive Compareatis Sive non. Nos ad ea quæ iuris erunt Contra vos processuros. Datum in Residentiis nostris Et quidem Principatus Commissarii Cracoviæ Die Decima Decembris Anno Dni 16 Sexagesimo

Joannes Trzemeski
Vicecapitaneus C. Cracoviensis

Sergius a Skomonr[illegible]
[illegible] Vicecapitaneus et Judex
[illegible]
Stephanus Xiecki
Burgrabius et Notarius Crac.

Andreas [illegible] Camerarius Granicialis
Et Regens Cancell. Castren. Crac.

w Burie

Andreas [illegible] [illegible]
2 Copey [illegible] [illegible]

1660 29 Decembris.

96

216

Illres et Adm Rndi et Excelltmi Dni
Dni et Patroni Charissimi et Obseruandmi

Po tak wielu częstych lubo cnto euentu względem Sisannistarum Bursze expostulatiach naszych niemożęmy na ostatek tylko in publica WM M M Panow audientią z niewymownym żalem naszym uskarżac się tak na większą co raz pomienioney Bursze delosatię: iak y Swiątobliwey pobożnego Fundatora dla pożytku Synow Naszych niedosyc czyniemie intenciey. Kogo by zas wtym culpare, weyrzawszy według Boga prawdy y Summienia wsamę rzecz, by naiumieiętnieiszy postrzeze. Bo dla Boga Luboby y prouisio, ktorą mowimy prawdę per dissimulationem, albo negligentia, saltim in parte, od tych zwlaszcza, ktorzy są soluendo, nie iest vindicowana zatrzymana była: przecię iednak z pozostałego po zmarłym Je Mci Xu Prouizorze do Bursze przynależącego peculium mogla bydz supplementowana. Czego gdy my przez Collegi nasze requirowali, principale negotium zagaiwszy inutili quaestione onych zniczym odprawiono. Jeszcze y ztąd niemniey żalosni zostaięmy że nam testamentu Nieboszczykowskiego, na ktorym wiele należy: (Supposito że Nieboszczyk pro conscientia zwlaszcza wtakim razie wieleby Bursie winien był dotknoł) pokazac niechciano; ani rachunkow perceptorum et expensorum przedkim należało na żądanie nasze nie uczyniono. O co lubo sam JMc Prouisor moznus pro Offo et conscientia sua powinien był agere: vz iednak dla respektow nieurzemy iakich non egit, iakoby tez Prouisorem nie był. Aleć to y wczym inszym euidenter pokazał, że titulo tylko był Prouisorem; poniewaz nie tylko był iako inni Ich MMc przecie prouidunoz y teraz suis Contuberniis on tęmu nieprouidował, ale ledwie raz appellamus fide et conscientia Wm M M Panow do Bursze nayrzał: a przecie y biedne Czynsze od komornikow, ktore iuxta declarationem samegosz miały cedere pro Sustentatione JMci Pana Seniora sobie odbierał. JeMci Pana Seniora tego my doznawszy iego zyczliwosci ku tęmu mieisca, tak względem instytuciey; iako tez pilnowania zacżetego prawa Wm MMci Panom zalecżęmy y pilnie o to prosiemy aby za prace swe był ukontentowany Contrarium że udawano, zrozumielizmy że to znienawisci, ktora in candidum nigrum

vertit pochodziło. zaczym o przystoinosci iego amplius nie powątpiwamy y owszem wszystko dobre trzymamy. Po tedy wszystko in publico WMM MPanow Conuentu przełożywszy y do mądrey consideraciey podawszy cum debita reuerentia supplikuiemy aby sie WMMMPP. żal nasz y krzywdę ktorą ztąd mamy zdrową y Szkuteczną radą swą vspokoili, à na de wszystko takiego Prouisora dali ktoryby o całosci pomnożeniu dochodach non apparenter starał się y samą rzeczą à nie imieniem był Prouisorem. Oddaiemy przytym Nasze powolne Vsługi Lasce

W Piotrkowie d 29 Febris A 1660

WMM MPanow Całe Zyczliwi
y Twzoni Słudzy

Jan Schieskowicz
Rayca JKM miasta piotrkowskiego

Franciszek Właddowicz
Rayca J. KM miasta piotrkowskiego

Ill[mi]bus et Ad[m] R[n]dis D[n]is

D[n]is Magnifico Rectori et toti

Almæ Universitati Cracovien[si] D[n]is

et Patronis Observand[issi]mis

Od Panow Piotrkowskich Radziec z miasta

1661 die 14 Januarij oblatae.

1660.

Do Maiestatu Waszey Krol. Mci.

Supplikę znowu pod nogi Waszey Krolewskiey Mci, łzami y krwią pisaną
podaięmy, prosząc y żebrząc o miłosierdzie, przez tego samego ktory
sam iedin Miłosierny. Racz Wasza Krol. Mosc wżdy kiedy weyrzec
na nasz pod Nogami Maiestatu Waszey Krolewskiey Mści o ratunk
wołaiąc leżących. y nadzieię my wszytek podesli. y utrapienim zwłaszcza
~~w~~ właszcze Maiestatu W. K. M. pokładaiących. Ktorzy żadney rady dac
sobie niemożemy vbogie wdowy y sieroty, y żony z dziatkami we krwi
naszey zanurzeni. Ktorzy ażebysmy nie otrzymali miłosierdzia Pan
skiego, ~~mamy~~ iednak nadzieię, iż wręczy bedziemy mieć Vczciwosci niedrze
W. ~~M~~ Krolewską twarz, na daley za dni dziesięc. a tam Vsłyszycie
o Morderstwie, iako vczynikom w dziatkach, y o Lamencie nasz vbogich
ludzi ześcisnionych y ztrapionych. Zwłasca tych co są przy kra
konie to iest o Swiywoley y Szaleństwie iako grad iaki wypa
daiącym. Ktora swawola czuie y pilnuie Vczenie nato. Ta iest
przyczyna dla ktorey supplikuięmy, y pokornie W. K. M. nie
iestani prosięmy o Miłosierdzie. Wręczy przykrzyc się nie
bedziemy byle nasz Lament y utrapienie Vszu Waszey K. Mści
doszło. Zaczym zostaięmy zawsze obligowani

Waszey Krolews. K. Mcy Maiest.

Naynizsi y prawdziwi poddani

Ktorzy iestesmy bardzo ściśnieni y zrabowani od za
padzywosci pospolstwa.

Convocatio Anno 1609 Marzo

Status Causæ

Informatio ex parte Academiæ; ~~Cracoviensis~~ ~~[illegible]~~ Leopoliensis

Circa Ptensionem à Pribus Socitis Vniversitt Leopolien ~~[illegible]~~ erigendæ

Obtinuerant Patres Socitis a S. R. Mtte Priuilegium Erectionis Academiæ in Collo suo
Leopolien' cuius approbonem Constitutione Comitiali confirmandam, cum ab Ordinibus Regni in
Generalibus Comitiis postulassent, non solum contrarium Votis suis sortiti sunt euentum, sed publicas
etiam Ord. Equestris contra idem Priuilegium, veluti ad male narrata, a Serenissimo impetratu,
Protestones Manifestones, in binis Generalibus Regni Comitiis retulerunt. Ita rebus sibi
aduersis nec respondentibus in Polonia, prosperiorem magisq propitiam Romæ fortunam ten-
tare conati, Fauores varios, quin et Subscriptiones quasdam atq ad Sanctam Sedem Aplica
intercessiones collegerunt: quibus Romæ, contra Ordinis Equestris in Polonia denegatum
assensum, egregie scilicet sese tuerentur, et Ptensæ Vnitatis confirmationem impetrarent.
Non latuit prudentissimum Equestrem Ordinem Subdolus hic Patrum conatus, et ne malum serperet
latius, itum est obuiam initiis. Protestationibus enim interpositis contra easdem priuatas non-
nullorum literas, instantias, instrumenta, in Vltimis Generalibus Comitiis inde ad particularem
Palatinatus Cracouien' Conuentum Prossouien' Deputati, qui Nomine omnium Nuntiorum
Terrestium Regni Mandatum Procuræ Romam ad insinuandas exhibendasq Sacræ
Sedi dictas Ordinis Equestris Protestationes expedirent. Expeditum illud est in
Personam Martini Winkler S. Th. Doctoris Romani Romæ tunc Ptentis, qui accept
Plenipotentiarii Offo intra prescriptos mandati terminos, rem Sacræ Sedi detulit, memoriale Ill
nomine Equestris Ordinis Regni Poloniæ, contra Ptensionem Patrum Societatis porrexit,
Protestationesq deposuit. Jam olim Patribus sollicite studia sua Vrgentibus Ssmus nego-
tii decidendo quatuor Eminentissimos designauerat, et Illustrissimum Prosperum Fagnana
Secretarium Congregationis Regularium. Ad eum memoriale et Plenipotentiarius Ordi-
nis Equestris remissus: qui re eidem plenius exposita, Protestationum literis satis
abundeq expressis authoritate Ordinis Equestris in Regno Poloniæ commendata, totoq
Reipublicæ statu proco acres est descripto, impensius postulauit, non audiendam a Sa Sita
Sede Prum prætensionem. Actum id multis variisq cum Illssmo Fagnano sermo-
nibus: cum interea Pres Societatis priuatas quatuor Episcoporum Subscriptiones
et plurimas contra oblatum Ordinis Equestris memoriale, contra illius Protestones
non iam tacitis Vocibus et linguis, sed calamis extensas in facto et Iure scripturas
produxere. Tota illarum Vis roburq fuerat in eludendis dictis Protestationibus
conuellendaq tertii Ordinis authoritate: Frustra et impune Equestrem Ordinem sese op-
ponere, nil iuris ad erigendas vel approbandas in Regno Poloniæ Vniuersitates ha-
bere, rem ad eos minime pertinere: Maximum Religionis Catholicæ detrimentum
grauemq cultus Diuini in Polonia ruinam imminere, nisi Vniuersitas Leopolien
in Collegio Patrum Societatis surgat. Talibus Patrum Scripturis Plenipotentia-
rius

rius Ordinis Equestris et Voce et breuissimo tantum scripto responderat, mandatum suum non esse ad lites, sed ad solas sine Ulla iudicii forma denuntiandas Sacræ Sedi Nobilitatis Polonæ, contra nulliter obtentum pro Unrsitate sua Leopolis Privilegium Protestationes. Ordinem Equestrem Iura Regni sui non ignorare, quibus præiudiciosam Unrsitatem Leopolien' et auitis libertatibus, Statutis, Immunitatibus suis nociuam non approbasse, nec posse nec Velle approbare: Religionis auitæ bene memores esse, et sine Patrum q stimulis, tot abhinc sæculis sanguinem pro ea libenter fudisse, etiam num fundere; quæ satis a Patribus totam Nobilitatem Polonam in odium Sacræ Sedis hac Via addu Atque inde prætensionem hanc confirmandæ Apostolica autte suæ Vniuersitatis nul esse, et Vel penitus reiiciendam Vel ad Gnalem Comitiorum Regni informonem determinationemq differendam. Dum hæc multum diuq coram Illustrissimo Fagnan gerentur tum Plenipotentiario Ordinum, tum Patribus sollicitè intentis operi tandem Vtrorumq Studia et postulata ad solam Vltimam Illrimi et Rdmi Nuntii in Regno Poloniæ informationem, dilata suspensaq Vltra annum res silentio latuit nunc iterum Romæ fortibus Machinis agitatur, iterum à Sacra sede Confirmatio Vniuersitatis Leopolien' postulatur, promouetur negotium Variis priuatis literis quibus effecerunt Pres Vt Congregaõ Eminentissimorum Causæ istius deputato iterum celebraretur; in qua iam erat determinandum finiendumque negotium cui tamen ecce ad priores terminos iterum rediit, ad nouam scilicet Illmi Nuntii informationem: in hac nunc totum rei monumentum positum. Et hæc rei hactenus gestæ series hic Ordo, hic Status est.

Informatio in causa ex
parte Academiae Leopo
liensis erigendae.

Leopoliensis Academiae.

1660.
+
221
99

Decretum Officii D. Rectoris et eius Excommunicatio contra Adm. Rndum D. Solikowsky etc. in causa cum Excel. Radymins[ky] etc. lata, est nulla nulliusque momenti

1mo Ex eo Quia Mag. D. Adamus Roszewic V. I. D. et Professor Can. Crac. interea Gravatus Rector eidem Iudicio Praesidens simul cum Clarissimo et Adm. Rndo Dno Alberto Lanczucky V. I. D. et Professore ante aliquot dies Vicerectore Nunc vero Assessore (salvo semper illorum honore) sunt et fuerunt iustissime Ut patet ex fundamento gravis inimicitiae et ex alys rationibus in processu de scriptis recusati, et Ut Suspecti, etiam cum ipso desuper corporali iudicialiter oblato iuramento allegati Unde ex hoc ipso Iurisdictio eorum fuit et est suspensa teste Alvarez in Specul. par. 1 in § Quandoque N 24 et part 4 in § Validum N 4 Ubi supposito multiplici textu iuris communis his formalibus dicit

Iudicium nullum dicitur quando Iudex recusatus Ut Suspectus procedit ad ulteriora post propositam Suspicionem Nam totus processus quem postea facit est nullus

+

2do Ex eo Quia hoc assertum decretum notorie falso innititur suppo-
sito, dum recusationem inimicitiae allegat quasi esse frivolam su-
spicionis Causam, aut quasi in iure non fundatam.

Contrarium enim ex toto iure etiam vel ipso Naali elicitur
quod inimicitiae sint plusquam legales et Canonicae recusationis
Causae, alioquin qui hoc negat: Necesse est ut prius omnia
utriusque iuris volumina quae docent durum esse coram
suspecto Iudice litigare, Comburat vel ut potius Naam
humanam quae semper inimicitias abhorret exuat.

3tio Quia hoc praetensum decretum laborat Notorio iuris de-
fectu. Manifestum enim est toto iure coi imo et speciali
Novissime SS Concil. Tridenti Sess. 14 de Refor. Cap 5
Quod Iudex ordinarius recusatus ut suspectus non
potest nec debet cognoscere causas suspicionis contra se
oppositas sed duntaxat Arbitri iuris, idemque ideo Con-
cilium sic loquitur. Ne quaquam in Causa proce-
datur donec per Arbitros in forma iuris electos
super suspicione fuerit iudicatum. Quia igitur praefati
D. ni Iudices Arbitros iuris admittere noluerunt, ideo non
solum Nullitatem sui decreti et Excommunicationis in-
currerunt sed et Mandata dicti Concilii conuulserunt

+

222 ~~223~~

41º Quia hoc praetensum decretum laborat substantiali defectu contra primum iuris principium quod prohibet ne aliquis sit causae propriae iudex. Atqui praefati D(omi)ni iudices non facto aliquin petito ad arbitros iuris descensu recusatio nem personas eorum proprias afficientem iudicarunt. Ergo nulliter processerunt. Proinde tam praedicta excommunicatio, quam eius praesens publicatio est nulla nulliusq(ue) momenti contra quam publicationem qualiter sit pro defensione remediandum docent theologi et canonistae. Navarr(us) Tom 3 de Remed 2 N 4 et Laym: de Cens Lib 1 Tract 5 p 1 Cap 6 N 2 ubi cum allegat his formalibus loquit(ur). Si aliquis publice excommunicatur et denunciatur nulliter, ex adverso publice ipse sufficienter causam propter quam sententia est irrita eoq(ue) facto non pare at sententiae et si aliquis hinc scandalizatur, non est scandalum pusillorum sed pharisaeorum. Et B. Antonius in 3 p Tit 24 C 73 sub fin(em) sic loquitur

Sicut superiorum oppressiones non sunt leges obligatoriae, sic nec eorum excommunicationes nullae

Decreti Rectoralis Adm[17]
R. Sulikowski excommuni-
cantis, ad valvas affixi nulli-
tas ~~affi~~ schedula, ob prius
illud ad valvas affixa.

Anno Dni 1660. in Conuocatione Varsauiensi Commissio contra Rectorem, et Academiam Cracouien. reclamantibus Iuribus, per Gnosos Dnos Zielenskios, ratione suffocationis fratris ipsor. à S. R. Maiestate est impetrata.

Illa et non videtur effectum sortita fuisse contra Vntem, idq ex parte Gnosum DD. Zielensciorum. ipsi enim in Iudicio Commissoriali se, nec contra Rectorem, nec contra Academiam agere professi sunt.

In Contrarium tamen dici potest, quod Commissio ratione etiam Generosorum DD. Zielensior. contra Academiam effectum accepit. Nam licet quod dicitur id fecerint Gnosi Dni Zielenscij, nihilominus Decretum ab Illmis Dnis Commissarijs latum est, quo Rector, et alij graduati liberi privarentur.

Et ad hunc scopulum quies Academiae allisa est.

In eadem Commissione Dnus Rolinsky, et Celesta noie Ciuitatis ad suam Repraesentationem, contra Magnificum Dnum Rectorem agunt.

Duo ex Suppositis Academiae Baccalaureg, et Studiosus per Decretum Commissoriale ad Carceres detruduntur.

Contra Mgcum Dnum Rectorem, ob non Comparitionem, Decretum Contumaciae fertur, Cum Capitis poenam postulare ob talionem non auderent, priuationem Offi urgent.

Hic Iura Sacra Ordinis Ecclesiastici violata sunt, et Vnsa Statuta, quae pro insertis Regni Statutis Reges Fundatores esse voluerunt, quibus Cautum est, ne Rector si quid deliquerit, alibi quam coram alio Rectore deposito Magistratu conueniatur. In Casu autem Nro, tantum abest, vt Mgcus Dnus Rector reus sit, alicuius etiam leuissimae culpae, quin etiam confessione ipsorumet Adversarior. est innocens. Cum enim illorum Procurator ad poenas legum Causam dirigeret, mutarunt stylum, et ad priuationem Officij, se agere velle declararunt.

Cives Cracovien. de lite Academiae intentata per Dnum Kobinsky et Celesta, quasi nomine totius Civitatis certiores facti, S. R. Maiestati supplicant, ne litibus non necessarijs cum Academia implicentur, Civitatem nec scire, nec velle scire de lite pnti, nulla prorsus iniuria ab Academicis accepta.

Civium precibus Serenissimus Rex inclinatus Rndiss. Epum Crac. et Illmos Palat. Lublinen. Castellan. Woynicen. et Oswiecimen. pro Concordia Civitatis, et Academiae deputat.

Flat S. R. Maiestatis voluntas, Unti more consueto intimata non erat, quam iam antea, quod concordiam amissis iuribus, per eaden Commissionem nec tutam, nec honestam, nec possibilem esse censeret. Quve experiendum statuerat.

Conveniunt ad Rndiss. Epum (excepto Palatino Lublinen.) Illmi Castellani deputati, ex Magistratu Dnus Kobinski, Cyrus caeteriq. Consules, et nonnulli ex Academiae Professoribus, qui Causa expiscarent quid ibi fieret, illuc erant à Mgco Rectore destinati.

Rndiss. Epus iubet Causam, et quid velint à Civibus Academicos proponere. Responderunt illi se nomine privato non Untis venisse, id q ad audiend. non litigand. aut componendum.

Rndissimi et Illmi Deputati ne frustra convenisse viderentur, in favorem Civium Noe Sacrae Regiae Maiestatis utriq. partium, ne Causam in Commisione inchoatam prosequantur, inhibet.

Illmi qq. Comissarij Iudices, die sequenti Iudicium suum Commissoriale post Comitia Regni nonnisi celebrandum decernunt.

Quaeritur. ergo Primo.

1 An inhibitione per Rndiss. Epum et Illmos Deputatos facta vindictio Iuris sui Academiae in Tribunali Regni comprehendatur?

2 An in Tribunali, de Incarceratis, qui per Decretum Commissarior. in Castro detinentur sit agendum? an potius ex Protestatione facta ne tractu temporis evanescat, Propositio sit formanda, et Actio contra eos, qui Caedis trium Studiosor. et violationis Iurium Academiae fuerint sit instituenda.

3 Ad quodnam Regestrum hae actiones inscribi debeant.

4 Cuinam ex Iuristis Tribunalis Causa sit recomendanda.

Informatio iuris et facti
in caus. Academiae Cra-
couien. cum Religiosis oc-
casione ... per eandem porta
...

Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capitaneal. Regal. Civit. Cracovien. personaliter Venientes Excellentes Dni
Stanislaus Jodlowski, è Collegio minori et Andreas Bartkowic Senior Contubernii Zyzziniani Philos. Doctores
et Professores, atq. Generosus Franciscus Gerwatowski Juris Prudentiae et Eloquentiae Auditor, ab omn. ordinum
et Facultatum Universitatis Almae Academiae Cracoviensis Consiliariis per Magnificum Dnum Rectorem
ad negotium infrascriptum congregatis Deputati; eidem offi. et actis praesentibus Castren. Capitan. Regal.
Civit. Cracovien. suo et totius Universitatis noe solenniter et gravi cum querela questi et protestati sunt
in et contra Spectabilem Franciscum Robinski Medicinae Doctorem protunc Civitatis Cracov.
Proconsulem Uti primarium facti infrascri. fautorem et motorem, nec non alios eius Collegas Con-
sules Crac. tum caeteros infrascripti facti opere Executores quorum nomina et cognomina ipsis
de noibus et cognominibus melius nota, quae licet ad praesens ignorantur pro expressis tamen censeri
debent pro eo. Quia ipsi facto inter se mutuo intelligentia et consilio, non attento timore Dei et
proximi dilectione postposito erga fidem Catholicam, et promovendum orthodoxae fidei Catholicae
cultum amore (ac si ab ea abalienatis essent animis) magisq. hominibus in Secta Calvinistica
et Arianistica existentibus (Uti cum ipsis nonnulli ex praefatis Consulibus coniunctionem sangui-
nis habentes) favendo, non metuendo poenas contra Violatores pacis et securitatis publicae atq.
Voluntarios homicidas sancitas in contrarium earundem Legum Regni in summum libertatum ac
Praerogativarum statutis et constitutionibus Regni per Serenissimos Poloniarum Reges, et totam
Rempublicam Universitati Almae Acad. Cracovien. condione elargitarum praejudicium ausi sunt
et praesumpserunt tempore certo in ita pridem praeterito Vel Feria Sexta post Dnicam Rogationum
proxime praeterita praesenti praecontenti prioribusq. iniuriis eidem Universitati Academiae Cracovien. illatis, quod
pamas ante dies ipsum diem Dnicam Rogationum et Festum Christi Dni Ascensionis
in coelum antecedentes nulla data Vel minima occasione, sed sola temeritate et iniuriandi
intentione abrepti in summam iniuriam et libertatum Academicarum lorsualionem aliquot
studiosos eosq. minorum ordinum Clericos nihil mali molientes neminiq. molestiam inferentes Ve-
1 nie pacifice ad hospitia sua sese recipientes intra Urbem in Via publica multis spectantibusq.
hominibus per Lictores Praetorianos comprehendi ad Carceres Praetorianos duci, et incarcerari,
fame inediaq. tempore diuturno macerari iusserunt. Neq. ad amicabilem eamq. frequentem Magnifici
2 Rectoris requisitionem è carceribus dimitti permiserint, occonem non mediocrem propter tam illicitam Studiosorum
Captivationem, incarcerationem, atq. diuturnam in carceribus detentionem (qua iuventus studiosa fa-
cile exasperari poterat) tumultuandi dederunt, quod tamen adhibitis ad id obvius remediis per praefatum
Magnificum Rectorem in hunc usq. diem manu tentum est, tenetusq. eo potissimum tempore quo sub praetextu
Studiosorum Academicorum, prout ipsis Ascensionis Dnicae feriis accidere solet tumultus Varii
et seditiones ab hominibus Vagis nulli arti et servitio deditis, quo horum omne nullum est ad maleficia
ciendosq. tumultus magis pronum et idoneum: ne aliqua occasio eiusmodi motuum daretur, serio invigi-
lare atq. circumspicere M. D. Rector Unà cum DD. Magistris et Professoribus in id Unicum plus
solito intensi essent, quatenus in omnibus Scholis, Contuberniis, Collegiis et aliis iurisdictioni Aca-
demicae subiectis Alumnatibus in quibus iuventus Studiosa commoratur a suis Senioribus in
rigore disciplinae atq. officio strictissime continerentur, paxq. publica et securitas non interturbaretur,

occasio etenim malorum quae possent subsequi providerent, tumultusque subsecuti et excitati non tam per studiosos quam per varios qui sub id tempus e proximis militum stationibus passim in Urbem conveniebant eiusmodi occasioni inservienti; quia imo prompti in observandis prout liquet ex violenta portae Civitatis nocturno tempore fugatis custodibus non ita pridem facta excisione. Verum enimvero violentiam violentis, iniuriam iniuriisque, crimen criminibus Praefatus Rolinski cum suis Collegiis addendo, postquam enim per actos ipsis diebus Rogationum pro necessitatibus Regni processionum in supplicationibus quem ut illis mos est, aliquot mendicantes Scholares Judaeos contra petitum liae proxime circumvagater inquietassent, non tamen eiaculandi globis traiiciendi lapsae et occidendi occasionem dedissent Unusque mendicantium Feria Tertia ante Festum Ascensionis Christi Domini Lucas Klenkowski per cum globis ex bombardis emissis et alter Laurentius Glickiewicz per manum sinistram a superveniente satellitum Praetoria nomine maiori ex parte ex huius sectae Calvinisticae collectorum turba tumultu per variam hominum colluviem concitato traiecti concidissent. Quidam Studiosorum vel Nobilis Gregorius Szyderowski e Scholis Reverendorum Patrum Societatis Iesu Toronio adveniens Philosophiae et Iurisprudentiae in Academia operam navans Adolescens decentissimorum morum et vitae inculpatae, modo primum e Coenobio Sanctae Salus (in quo studio religionis, ad quam ex voto aspirabat ineundam summa cum laude) egressus: qui cum casu fortuito pervenisset, conspectis supradictis duobus cruore innocenter conspersis in terra iacentibus dum ob stultitiam in inermes commissam obvios sibi Satellites Praetorianos increpabat percussores et occisores, undique armis distinctis coopertus solus et unicus existens a praedicta satellitum multitudine, primo per varia corporis membra lethaliter afficitur vulneribus ac tandem bombardae iaculo traiectus ad extremum humi prostratus, cum se loco movere non posset, supervivere tamen potuisset a principali Calvinisticae perfidiae Sectatore in se tunc irruente, peracuta lancea non obstante circumstantis turbae, ne occideret prostratum vociferatione: a quo ne levissimum iam imminebat alicuius ultionis periculum, Sacerdotis invocans praesentiam, quae illi per satellites denegata e admodum intra viscera transfixus, et ad instar pecudis iussu et mandato Praefati Rolinski homo Catholicus ab haeretico crudelissime e trucidatus. Nec eo contentus Praefatus Rolinski per quem nova ab Urbe condita inaudita, plena abominationis in corpus exangue occisi excogitatur atrocitas: Expositum namque publico ante Praetorium integro die spectaculo Bedellis Academicis a Mag: Rectore submissis illud extradere recusavit secretoque cum suis Collegis facto consilio, intempestiva nocte clandestine per carnificem et latrinarum Urbis purgatores exportari in quo loco foedissimo sub Turri Carnificum dicta, ubi cadavera canum murium felium et aliarum bestiarum proiiciuntur, hunc Catholici Minorum Ordinum Clerici pridie ante mortem confessi in Urbe Catholica proh dolor! contra ius gentium in maximam Nominis Academici ignominiam cadaver proiici, luto et fecibus obrui iubet, quod miraculose, imo divinitus in Festo D. Gregorii Nazianzeni Patroni eiusdem occisi, cuius Festum referebat in vita devotissime coluisse, satisfactum purgamentis atque bestiarum excrementis coopertum, nudum oreque ex parte contortum ad instar bestiae inhumaniter proiectum e loco infami a Studiosis ad Scholam D. Annae cum dolore et suspiriis transportatum, ubi depositum per multitudinem Regni

providum Jacobum Dudzik reliderent Universa interim Urbis multitudine, ois status conditionis
Sexus atq dignitatis, oibus interim diebus confluente et refluente dilaniatumq atrocissime corpus
cum indignatione nec non lachrymis inspectante. Quod tandem emundatum ritu Catholico ho-
norifice, a frequentissimo Religiosorum atq etiam Sacerdotum, Studiosorum, Magistrorum atq
Doctorum coetu, totaq huius ois conditionis multitudine citra publicam perturbationem
Vel aliquem motum, cum Consensu Illustrissimi ac Rndissimi Epi Cracov. Cancellarij
Academiae longe dignissimi ad Aedes S. Spus, Ubi in Vita et mediocria in illam
Religionem devotionis suae et affectus fecerat documenta deductum, ibidemq sepultum, sera
licet, sed aeternam districti iudicis pro sanguine innocente effuso, expostulans Ultionem. Qui
eiusmodi progressu, contra leges tam divinas quam humanas excesserunt Academicas praeroga-
tivas ac libertates contempserunt, pacem et securitatem publicam violarunt, legum publicarum
et Statutorum Regni consultores manifesti extiterunt, in poenasq rone supradictorum sancitas
inciderunt et incurrerunt. Quapropter iidem protestantes suo et totius Universitatis coram eodem
officio praesenti iterum atq iterum protestati, offerendo se praemissa et Universitatem praefatam uti
Vindicaturum salvam eiusd protestationis sibi et praefatae Universitati augendae minuendae me-
liorandaeq pleno in robore reservando facultatem. Et sic in continenti iidem protestantes
coram Officio praesenti personaliter comparentes in maiorem comprobationem firmiusq protestationis suae
robur obtulerunt Officio praesenti et ad acticandum porrexerunt ipsis omnimodam facultatem
sibi per ipsa nominatum Perillustrem et Adm Rndum Procancellarium et pro tunc Almae
Academiae Crac. Rectorem ad protestationem eand. recordandam comissa documentum
manu propria eiusd Adm Rndi Dni Rectoris subscriptum et sigillo communitum petens idem
documentum ab Officio praesenti suscipi quod Officium praesens ab eisd offerendum suscepit et actis suis
connotari mandavit.

Insuper iidem protestantes statuerunt coram Officio praesenti ministerialem Generalem Regni providum
Jacobum Dudzik de Falkowice qui quidem Ministerialis exhibito instrumento super officium Ministerialatus
sui Autentico Una cum Nobilibus Thoma Wachocki et Paulo Promnicki coram Officio praesenti
personaliter stans in Vim relationis suae fidelis publice recognovit quia ipse ad requisitionem totius
Universitatis eiusd Almae Acad Crac officiose fuit feria sexta post Dnicam Exaudi proxime
praeterita, per Coemeterium S. Annae Crac consistens, personaliter condescendit ibidemq in corpore
exangui praedicti olim Nobilis Gregorii Sendrowski eiusd Acad Crac Alumni et Auditoris
Vulnus sectum cruentum profundum enorme lethale, ab ipso occipite per totum caput
ad frontem ipsam et in longum sese protendens alterum Vulnus concussum lividum supra
aurem dextram tergo obtusae securis illatum a quo os in caput depressum est. Tertio
eandem aurem dextram persectam. Item in fronte Vulnus lividum concussum bombarda

longiori inde. Item brachium dextrum idq ad latus dextrum medulitus perforsum lethale lancea vulgo Szczeliną inditum. Item sinistrum vulnus prope admodum a priori distans usq ad intestina perfossum profundum cruentum enorme. Item tria vulnera in lumbo pedis sinistri quartum inferius femur ictu globorum e bombarda emissorum traiecta. Item totum caput lividum ex repetitis ictibus concussum. Deniq idem Ministerialis Wudzik se feria sexta post dnicam Exaudi proxime praeteritam ad locum inter muros Cracovien penes portam Szewska nuncupatam obcaedis praefatis lutoq [illegible] num condescendisse et corpus in eod loco iuramentis infecto sepultum vidisse officio praesenti retulit. Deniq saepe dictus Ministerialis feria quarta post dnicam Exaudi proxima praeteritam praxima tam in foro publico Cracovien quam etiam circa inhumat eius cadaveris in Eccla S. Spus Cracov sita supra dictum Spectabilem Franciscum Kolinski Proconsulem Cracovien Capliceq eius loco et opere competenti eximmen pro veri et indubitati homicidii alta et sonorosa voce in praesentia plurimorum hominum diversi status et conditionis numerosaeq plebis ad tunc congregatos proclamasse et ad debitam deduxisse notitiam eidem officio praesenti retulit. De quo hanc suam ad acta praesentia idem Ministerialis facit relationem. Robur dictis ipsum ei palam in toto attestans.

Actum in Castro Novae Civitatis Corczyn Feria Secunda post Festum Sanctissimae et Individuae Trinitatis proxima. Anno Dni Millmo Sexcentmo Sexagesimo.

x 1660.

Ad Offm et Acta praesentia Castren Capiten Cracovien Personalr Venientes Nobilis
et Spectabilis Gaspar Celesta Proconsul et Excell: ac Spectabilis Dns Franciscus
Zolenski Medicinae Doctor et Professor Consul Cracovien suo ac totius Magistratus Com
munitatis Civitatis Crae Nōe solenniter et gravi cum querela reprotestati sunt, in et con
tra Adm Rndm et Magnificum Dnum Roszczewicz I.V.D. Canon Crae Almae Academiae Crae
Rectorem Uti primum causae infrascriptae motorem et fabricatorem, eiusque ex Academia quosdam
adhaerentes et cooperatores quorum nōa et cognōa sunt ipsi, bene nota Universitas
enim Inclyta ab eiusmodi Machinationibus longe aliena est ac, nec talibus factionibus
contaminari Ungm voluit nec suum illis posuit consensum pro eo, Quia ipsi facta in
1 ter se certa conspiratione ac pernicioso inito consilio, amore Dei dilectioneque proximi
postpositis sacerdotalis ac Doctoralis Veritatis obliti, dum Orthodoxae fidei propagatio
nem promovere intendunt, et eam Civitati exprobrant, in turpissimam securitatis publicae
impingunt violationem, tot enim Judicia perturbatae Patriae, Reipub: ac Civitati hoc
Unico actu inferunt et periculosa undique imminerent bella, tot et tantas Magistra
tui calumnias affingunt, quot verba eaque mordacia inspergunt Ut vix Unicam in
tam prolixa protestationis farragine veritatem invenias. Civitas enim haec ut a
primaeva fundatione Catholicae Religionis cultum est amplexa, ita eandem constantissime
hac tenus profitetur, neque sectis ab Eccta alienis adhaesit Unqm, sed in exequen
dis fideliter mandatis Christi perseuerat, quae in sua Catolica Romana
servari voluit Eccta. Ac proinde post publicatam a Magistratu voce praeconys ad
sonum tubae securitatis pacem, licet Mag: D. Rector aliquoties ab Offo
consulari praemonitus fuisse de imminentibus tumultuum periculis, nullam tamen dili
2 gentiam adhibuit, conventicula seditiosorum toties celebrata non dissipavit Universales
eorum literas per Civitatem sparsas quas Septingentorum coniuratorum Nōe vulgabat
non suppressit. Non Illmi ac Rndissimi Dni Andreae Trzebicki Dei Grā Epi Crac ad
monita curavit, non Contubernia Scholasque occlusit, nec studiosos actuales a titulatis
per debitum Offi segregavit, sed Malum Malo addens ruinam ruinae adiiciens, nec prioribus
iniurijs contentus quâ per se, quâ per insolentissimos scholares suo regimini sub
3 iectos cum tota Civitatem ac Magistratum, tum privatos quotidie exagitat cives.
Novis nunc insuper circa solennitatem Ascen Dni oneravit malis, dum per suam
4 conniventiam ad incitationem eius Sequaces studiosi Feria Tertia post Unicam
Rogationum impetu quodam ac furore perciti, et forsan consensu praedicti Roszczewicz
animati, (eos enim ad propagandam fidem Orthodoxam in sua protestatione
submissos esse insinuat) primum quidem Judaeos in foro Crae adorti quos
bonis exutos ac spoliatos plagis ac vulneribus oneratos, nudos in foro
publico omnium conspectui, rem horrendam et visu abominabilem obiecerunt
nec his contenti domum Lapideam sub Jaszczurka dictam vi et violenter in
vaserunt foribusque et maiscias concussis ac fractis, eandem subintrantes
spoliare et subvertere sunt conati. Hi adveniens peditatus Civitatis eosdem
primo quidem ac iterato sclopetorum sono frustra perterruisse ut ex inquisi
tione patebit, sed cum effrenata illorum audacia quâ bombardis quâ sagittis
configere coepisset, (et per bacillos ad defensionem coegisset, Unumque ex illis Gregorium Szadecwo

ski Fidicen (hac enim arte quaestum ꝓ Citte faciebat). Nunc v̄o Nobilis Studiosq
districto gladio in eosdē a tergo insiliisset et eos Septem lethalibus Sauciasset
Vulneribus a defendentibus se inuitis ac nolentibus corruere debuit. Et quia tantæ
integritatis Vir, Vt asserit prædictus Rosczewic in tam turpi facto occubuit, et a se
dictis Studiosis in contemptū ad Prætoriū fuit delatus Magistratus pro debito
pietatis Sepulturā ei cum ad Ecclam B.M.V. tum apud Religiosos Ordines fieri
curauit Sed vbiq Sepulturā propter notoriū crimen, et quidē non contrito denegantibus
Sepeliri per honoratos Offales in loco decenti, et a carnificina remotissima iussit in
intermurali Vbi delicatiores horti Consulū habent, quem tamen locum idē praedictq
Rosczewic, conniuentia Sua, ꝓ Studiosos violare nocturno tpre n̄ reformidauit,
5 dum Mœnia Cittis (inaudita ab Vrbe condita audacia) conscendit. Scalis admotis
Superauit Mœnia et intermurale occupauit, et in suam potestatē redegit, Tormen
ta bellica ibidē Sub singulari patrocinio S. R. M. Dni nri Clementissimi et
protectione Reipub: alia locata deturbauit, rotasq conuulsit, alia obturauit clauisq
infixis inutilia reddidit, et alia abominanda quæ non modo facere, Sed ne quidē
cogitare fas ē comisit, multisq alijs tam publicas quam priuatas afficit perso
nas iniurijs, prout et die illa quâ celebres defuncto huic pralio instituerat
Xenias ipseq lectus huius Solenna ea, tanqm primus Prælatus fecerat Vel per hoc
Iuuentutem ad Vindictā et tumultū incitaret cū redeuntē illum a Solenni funebri
6 pompa honoris ergo sexcenti prope turmatim comitantibus, Studiosi domum Proconsulis
S. R. M patrocinio munitā multis probris, conuicijs, clamoribus, et obscœnis, per suos
Studiosos n̄ dubitauit, (et quidē cogitatō) lacessere imperis id quod toti Citti ē notissim
porro Studiosi Ingenui modeste se gerentes ad Scholas euntes Vel inde
redeuntes numqm per Satellitiū Cittis Sunt impetiti, multo mīs in carceres tracti
Sed grassatores nocturni latrocinijs assueti, et Vnus quidē illorū Witkowski propter
multa flagitia iam dudū ex Vniuersitate proscriptus, ad cuius tamen instātiā præfatq
Dnij Rosczewic contra Academiā decorem et institutū sese nunc renocat, alter
Vero Vigilias nocturnas infestare ac Sauciare Solitus Sed Vterq istorum post
3 triduū libertati Sunt restituti, Tertius Lixæ cuiusdā proiectus Filius cū die
tumultus cuius ipse cū alijs author fuit Stricta framea Satellites Illmi D. Marsalci Regni
prouocasset, in properasset ac in eos irruisset ab eis abreptus in carceribus quinq aut Sex
diebus mansit et procul dubio tanqm in criminali facto deprehensus, ad iudicium
S. R. M Dni Nri Clementissimi ex Vi erectionis Academiæ asseruari debuit,
nisi Supra Specificatus Rosczewic Patricios Cracouien Scholares carceribq
7 quatriduanā inediā includere ac macerare iussisset. propterqm Seditiosus
hic tumultuator, et qui iam pridem pœnas criminales promeruerat, Solui ē
carcere debuit, qm tamen Mag: Dnij Rector Iudicio S. R. M. adstrictus erit
Suo tempore Statuere, prout eo nōe a Magistratu in prōtonō fuit obligat.
nec tamen tum patricios nros Consulum filios ex carcere dimitti curauit
quinimo cibaria etiā a parentibus illis Submissa ꝓ Studiosos abripuit Sed
8 Seditiosos tumultuari ꝑmisit permittitq hactenus, qui cum non Sint examinati

9 et nunc iam tumultum aliquem excitari, et innoxios tum Catholicos tum Iudeos conniventia ~~sua~~ ac indulgentia Roszewicii inflati sauciant ac convulnerant id quod et ipsa Octava Corporis Christi cum solenni per forum Civitatis SS. Sacramentis ducerent processio attentatum esse dolemus; Unus enim peditatum Civitatis, Studiosorum tum ad sacra ceremoniarum in foro attentum impetiuit bambarda in eum tanquam ad Metham direxit, et certe tumultum caedesque ingentem tum perpetrasset ni ignis ipse frustra ter accensus manum volentis elusisset, quo metu plurimi Civium perculsi sponte Civitatem deserunt, alio domicilia transferentes, cum maxima tam Reipub: quam Civitatis iactura ex parte imminutarum contributionum, nec tamen is sceleratus poenam tum proscriptionis aut aliquam aliam leviorem retulit, imo impunitate peccati tumens, Unum ex Officialibus peditatus dicti publice tunc ad singulare certamen provocare non exhorruit.

10 Quo tali progressu saepe dictus Roszewic Leges tum Divinas quam humanas constitutiones Regni publicas non nisi prioribus saeculis sancitas, quam recenti memoria ad viridem observantiam reassumptas contra violatores pacis publicae et tumultuatores imittis executione Roboratas conculcavit, mandataque S. R. M. eo nomine cum severiori animadversione emanata violavit monita ac literas Illmorum Senatorum Regni sprevit Civitatem totam ac omnes eius incolas in summum periculum coniecit, nec enim licentia Studiosorum unius domus latrocinio contenta fuisset, si votis eorum successus respondisset sed magnam Civitatis partem subverterent cives securitatem privilegia ac prerogativas a Serenissimis Regibus sibi pro fidelitatis obsequio benigne concessas, hoc temerario ac furioso Causae perdum dedit, quorum omnium salvam actionem sibi hac solenni reprotestatione reservant eiusque augendae meliorandae vel minuendae facultatem sibi prorogant hac sua solenni reprotestatione ad promissa mediante.

Gaspar Celesta Proconsul Cracovien:

Franciscus Rolinski Medicinae Doctor

Reprotestatio.

103

1660.

230

229

Notanda ad fundandam Jurisdictionem

Commissio praesens emanavit ex Convocatione ubi duobus statibus praesentibus tertius Equestris absens.

2 In eadem Convocatione tantum duo puncta tractari poterant solvendi et non plura ratione solutionis publico debebant, et qui tamen privatae extra ordinariae intercessit.

3 Si qui duo status ipso tertio Commissionem cum executione concedere potuerunt qua Academia quae spectat pars Reipub. in Ordine Nobilitatis.

4 Intercessit protestatio in Conventu Posnaniensi contra Convocationem ubi Ordo tertius invitum fecit Convocationem quoad publica multo magis quoad privata

5 Consulendi sunt Proceres si valeant suis rationibus Judicium Commissionis contravenire.

6 Illud vocabulum seu terminus avisetur in Commissione specificata bene tractetur, quod M. D. Rector nominatur sed ad Judicium tamquam Ordinarius Judex debebat adhiberi juxta privilegia, et si leges sunt multo magis

7 M. D. Rector assessoratum ubi limitet tantum quoad bona et non personas

8 Si ad dominum [illegible] causa devenisset ex cognitione propter sequelam [illegible] non impediant

Meminerint quod Zielinski de quo agitur fuerit perduellis contra [illegible] ad latus Rakoczi velut hostis ubi re ipsa suo et consilio [illegible] plene iunxit, et a Scythis captus [illegible] cum Cingaris ad

[illegible] blasphemaverit [illegible] Juste.

[illegible] quaestiones duos Inductores [illegible] publico [illegible] interficere globo e bombarda innoxios voluit etiam

[illegible]

[illegible] praedicti sui moribus Presbyterum dishonoraverit [illegible] tempore Francisco Francus et caeteris [illegible] seduxerit, et apostatam a fide Catholica curaverit, quos [illegible] Mariano in Curia [illegible]

[illegible] [illegible] bene tractetur

Repugnant et arcere, vel impedire, seu contravenire.

Ordinariae Jurisdictioni perpetuo [illegible] Officij. Respondeo quod [illegible]

Non in dominio Magistratus inesse sed in dominio legis

Criminis excessus sanguinarium Officialis

230

In Commissione S R M et Iurisdictionis singulares §§.

1 Denegatur competere titulus Rectoris in Iurisdictionis Magnificus. Adverso nomine Rectorem. Et hic titulus Rectoralis publice et privatim a tempore universitatis Magnificus. Ergo ipse Rector in Lege Regni Generali cum Iurisdictione Ordinaria cum universitate et in statutis professione [illegible] Ordines et Status Regni sub debentibus et reverentibus. Denegatur et Doctoribus Iurisdictionis titulus Venerabilium cum tamen Doctores vocentur Clarissimi Excellentissimi publice nedum [illegible] per [illegible] recepto. Doctores ipsi et Nobiles appellantur.

2 Actio negari [illegible] contra Academiam, inspecto tam Commissionis quam Iurisdictionis. Deducitur ipsum ex duplici [illegible] IMM Iurisdictionis dicunt solos omnem causam infrascriptis obnoxios videlicet homicidio §§ Academia autem Rector et DD. Ut plurimum studiosis exceptis forte paucis, non sunt obnoxii huic crimini QM Commissio S R M licentiam tamen non nullorum studiosorum accusat non Academiam Universam. Et [illegible] Commissio eadem à studiosis Academicis et aliis admixtis [illegible] colluvie [illegible]. Ergo non Academia.

3 De tumultibus et homicidio debet cognosci ex Magistratibus Cracoviensi Casimiriensi et aliarum adiacentium Civitatum [illegible] Commissio. Ergo non ex Academia.

4 Commissio dicit. Si Rector DD et Mgri et studiosi refragari se opposuerint huic deputationi, debent citari per Instigatorem Regni ad Curiam ad probationem Iuris et privilegiorum. Ex terminis refragari non excluditur oppositionem Iuridicas exceptionum, Privilegiis Academicis conformam.

§§ 5 Plebeios studiosos sive appellit [illegible] Nobiles cum appellat. Studiosi vero Academiae Cracoviensis omnes cuiuscumque sint ordinis et conditionis iisdem iuribus et privilegiis Apostolicis gaudent. Ideo quaevis verba derogatur libertati studiosorum.

§§ 6 Declaratio S R Mtis valet Commissio et denunciatur Rector Defensor, non et citetur [illegible] Rector Doctores.

§§ 7 Iurisdictio Rectoris et DD [illegible] de futura commissione. Studiosos vero illos tantum et solos (de quo in §§ 2) omnem causam obnoxios citari.

§§ 8 Ad arcem Cracoviensem citantur qui locus non est securus. Ratio. Ne forte aliqui tumultus cum Haidonibus oriantur, cum etiam nuper studiosum, quem in carcerem abducere poterant, hunc prostratum, inermem, confessionem depositum Haidones pariter crudeliter trucidarunt. Aliud itaque locus vel apud SS Trinitatis vel apud Franciscanos vel in Curia Epali [illegible] petendus.

§ 9 Citentur rei, cum assistentia Rectoris et DD. Licentiosos et gravissimis criminibus notatis, non debet dare Rector assistentiam.

§§ 10 Non dicunt Inclytissimi Inquisitionem de Authentia complicitis [illegible] ex [illegible] fide dignis, [illegible] ac perversos [illegible] sub onere conscientiae, [illegible] Judicio non declarandi. Intelligitur de Rectore DD et Mgro, quod ex illis sub onere conscientiae debeat fieri inquisitio super eo. Plus hoc Inclytissimi sibi vendicant, quam illis S.R.M.tis commissio injungat. Non [illegible] habetur in commissione ut Rector et DD aliquid sub [illegible] deponant in Inquisitione sed ut Rector et DD adsistentes ut praemissorum [illegible] est §§ 6to Inquisitio vero ex Magistratu Crac. Casimiriensis [illegible] patet ex §§ 3tio [illegible] ergo et quâ authoritate possunt hos adigi Rector et DD.

§ 11 Mag.ce hoc in Commissione hoc videndum, quod nihil directe contra Academiam velit Commissio agere, sed tantum contra nonnullos licentiosos ex Studiosis, ut patet ex §§ 2. 7. 6. Pars autem adversa insumit se diligenter ad propositionem directam contra Academiam. Proponere vero vult ex rationibus, quia [illegible] Zielen[illegible] Academiam. [illegible] et Judaeorum persuasiones, exactiones a Ju[illegible] [illegible] non punitas [illegible] et alia complura. Imponitur aliis criminibus [illegible] publice facta nec punita, et alia complura. [illegible] ergo [illegible] vel ventum est ad amicitiam [illegible] Zielinskij. [illegible] vel etiam quod nullus [illegible] procedit decretis contra delinquentes [illegible] [illegible] tunc vel auxiliatores fuerunt. [illegible] etiam contra Academiam directe [illegible] Sed hoc frustra. [illegible] et [illegible] proponere, et licet S.R.M.tis volunt probare. [illegible] in [illegible] directe [illegible] contra Academiam [illegible] Academiam. [illegible] in formalibus literarum [illegible] (in Responsis S.R.M.tis [illegible]) [illegible] de Tyrphonie [illegible] et Joannis de [illegible] [illegible] Palatinatus Cracov. [illegible] scripta. [illegible] licentiosorum pod pretextem Studentow Akademiey [illegible] [illegible] [illegible] Zelinskiego [illegible] [illegible] [illegible] Commissia [illegible] [illegible] et videre [illegible] in [illegible] [illegible]

Constitutum in eo casu et sententia nonnullis. Rectorem et aliquos Professores in Commissione debere comparere, [illegible] declaratione [illegible] vel ne [illegible] in scriptis danda [illegible] [illegible] S.R.M. in [illegible] [illegible] [illegible] ne velle se defendere [illegible] gravissimis [illegible] notatis neque [illegible] se opponere [illegible] [illegible] et [illegible] Academiae [illegible] facta declaratione [illegible]

83-2
231

Ad Confessarios ac Rectores ad Suffragandum Designatos.

Reliqua prudentibus Judicibus [illegible] committimus tam circa necessaria, quae
circa principalia requiruntur. premissa informatione [illegible] et privilegium [illegible]
bene [illegible] Confessione et [illegible]!

Non Confessarij possunt [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]. [illegible]
Non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pars
[illegible] [illegible]:

Non [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] qui [illegible] religiosi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]

Num leve sit quod cives studiosi et necdum inquisiti praesertim cum ad poenas legum si non comparuerint [illegible]. Cum non statuta Regni cum his procedendum . . cum non deprehensi in crimine.

Num commissarius non datur [illegible] sed hic [illegible] cum [illegible] non [illegible].

Num repraesentatio non facit aliquem [illegible] consularis ad causas

An nunc delatio ante aut indagatione an vero ex [illegible] ab eo casu quod Cracoviae ex quo ad [illegible] [illegible] [illegible].

Numquid non interrogatio per Academiam danda. De poena talionis Academia [illegible] et [illegible]

Numquid

Contra
Commissarium ex Senatus
Gulf. 1660 puncta
considerandagia.

Heu quid non maleuolentia audet! Primi
Eili [illegible] mariem oppugnabant: here.

Contra testes praestantes (non derogando tamen quodque produntur inducti nec ab illis rece
dendo de quo solenniter protestatur deserendo quia eas inrouando etiam usque contra de
pulverem ingesserint salvis iuris beneficij) Academia generaliter omnes de iure non
admissibiles ac eorum dicta et depositiones. quales sunt primo in quantum inducti sunt ad
inducentem ad certificandum famuli et domestici Generosi D. Zelenskiei, tum et in relig
one dissidentes, quae illis facile cooperari potest. [illegible] quia Christianis potissimum autem
Studiosis valde inimici. et ad causam praesentem Generosi valde affecti et interes
sati Zelenscii Commissionis impetrarunt. tanto ergo contribuerunt [illegible] Academi
am sub Clero ut et Clerum persequentis [illegible].. Ad Caput Solena interverunt. Templum [illegible]
Contra Iudaeos [illegible] quia servi sunt Christiano nomini inimici et habet [illegible]
si Christum persequi sunt quomodo non Christianos?
Iudaei 11 boni et 11 Fideles. Illorum culpa quod in Castris Consulerunt
quod Iudaei equos locarent studiosos pellerent. Observabantur Clerus et Aca
demici.

Contra Magistratum [illegible] vero in [illegible] et Actores et testes. [illegible] et eorum famuli
ar et qui sunt pars officij ex parte [illegible] cohaerent et sunt Professores [illegible]
ignorantiam [illegible] Celesti et Rolinski. quae responsionem fecere nihil calumni
osam et publicam [illegible] studio Generosi. Rolinski [illegible] Generosi de
medio studiosi. Studiosi incarceratos et detentos ac persecutionis etiam post mortem Rectoris
ad professores [illegible]. Generosi D. Zelenskiei [illegible]. Communicant habent
cum Lutheranis et fama est et illis ut supplicem [illegible] libellum authorem eius ad S.R.
[illegible] Cum Procerib. Regni Academiae [illegible] ignomi
niosissime, quo ut suo crimen celarent, et [illegible] capite [illegible]

Raci et Mediatores Compositae

Contra statuta exeundi non subsistentes p(er) lexem compositionis Anno 1659. Conveniendum ad duos speciales puncta appositi proximi et medii ad altercandi Comitii [illegible] et [illegible] latae Compositionis. statuto assistente Tit. Scholae [illegible] ~~[illegible]~~. [illegible] depraehensum

Compositio 1659 fol 18 Tit. De modo Concludendi Seymow et Sukodie Tit. Deputaci 2 Senatorowie y 2 z Rycerstwa. Do appellatey pewnych Kompozycy

Extrahit z grodu Krakowskiego do Consyst. z grodu.

Tribunal in [illegible] do sęgu nie censeant. Status 3 Ordinum. In [illegible] Compositionis cu[m] aiet [illegible] statut p(ri)vilegia Acad[emi]ae y [illegible] Ordinis [illegible] appellatio in ~~Causa Regia~~ Inventarzyk Const 1613 fol 9 Const 1633 fol 26 Const 1635 ~~Cas~~ fol 11

Cum deputat. Zlecamy PP Posłom Sprawiedliwość de [illegible]. O rozeznanie sprawiedliwe [illegible] nie w [illegible] dispositionem et [illegible] Juris et [illegible] Acad[emi]ae [illegible] statuta et Constitutionis Regni [illegible] [illegible] ad conservationem Juris et per consequentiam [illegible] ad [illegible]. A [illegible] Albo [illegible] Trybunał y se [illegible] [illegible] rozeznanie [illegible] inter causa[s] [illegible] mixtas [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] constitutio [illegible] Seymow [illegible]. Albo [illegible] de grodu nie [illegible] in [illegible] [illegible] trahere [illegible] Jurisdictio [illegible] celebrata ~~[illegible] appellatio~~ [illegible] [illegible] Generalis [illegible] [illegible] [illegible] Constitutio [illegible] appellow na Trybunał. To [illegible] [illegible] Jurisdictio [illegible] [illegible] [illegible] Academiae [illegible] [illegible] [illegible] duo Ordines [illegible] [illegible] [illegible] y [illegible] [illegible] Ordinum Constitutio Seymu.

Anno 1588. Constitutio O Compositio i Compositionem : NB

Anno 1635 ~~1634~~ fol. 10 Tit. Forum [illegible] [illegible] [illegible] Constitutio de Szpitalach et Academie. [illegible]

X [illegible] [illegible] appellari [illegible] ad Judicia Tribunalia ad Regem ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] Compositionis. Tandem et mixti. Regem

Falsze inter [illegible] [illegible] criminum [illegible] Judicium. Spiritualia Compositionis tandem mixti. | Appellatio [illegible] ad Ordines Regni

[illegible] [illegible] [illegible] causam proveniet

Circa processum nullitatis Censurae de Anno 1588. Tit. Constitutionum 459.

1 [illegible] est censura inepta

Nec [illegible] ad [illegible] multis [illegible] [illegible] [illegible] a Collegio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Non Conveniunt [illegible] [illegible] [illegible]. A Conventu [illegible] [illegible] duo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] A 1659 fol. 18 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Non censura statuto [illegible] nemo competentes [illegible] [illegible] Judex in singulari [illegible]

[illegible]. Alter [illegible] [illegible] ad ponere leges [illegible] [illegible]: [illegible] Rector [illegible] [illegible]

non [illegible] de [illegible] [illegible]. [illegible] Judex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. A [illegible] ad ponere legem [illegible] [illegible] [illegible] et facto [illegible].

Contra Tunc leges non [illegible] nec personis [illegible] nec [illegible] [illegible].

Judicialiter [illegible] Ex defectu censurae

1 Contra [illegible]. 2 Actore incompetente. 3 Contra personas inordinate [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 4 Non [illegible] Lex ad [illegible]

[illegible] [illegible] 6 ad [illegible] non [illegible] [illegible] Constitutione [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. 1578

O [illegible] [illegible] fol. 327 [illegible] 6

Res [illegible]. [illegible] leges [illegible] [illegible] fol. [illegible] publicis [illegible]

1 Illegalitas [illegible].
2 Illegitima [illegible] [illegible] Regni [illegible]
3 Illegitimi [illegible] [illegible] [illegible].
4 ~~[illegible] censurae~~. ~~Cont~~

Contra formam. ~~[illegible]~~ [illegible] Judicum non [illegible] a [illegible] [illegible] debent [illegible]
5 Contra actore incompetente. [illegible] [illegible] [illegible]. A [illegible] actore non

[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

Actoris incompetentia. Multa [illegible] crimina [illegible] [illegible] [illegible] aut ad [illegible] [illegible].

Tempus non [illegible] [illegible]. [illegible] personae Incompetentia. Quod [illegible] Academiae S. Casimirus.

Quoad [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Rector [illegible]

Non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]. Rex et [illegible] et [illegible]

~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de nullitate. 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] nullitate

235 ~~236~~

Contra Jud[illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] Judaei [illegible]. 2. ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] ad
Judaei. Regni. A [illegible]. 3. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ad [illegible]
[illegible]. 4 [illegible] [illegible] [illegible] Judaeos [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
5 [illegible] [illegible] Jud[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
6 [illegible] [illegible] [illegible]

Judicia ad proxes ord. Constitutionis Regni tracta sub nullitate radicali. Const. 1639. fol. 9. Tit. O tribunalibus i[n] causis judicii [illegible]. Tempus pro[s]e[quendi]
causas exercend. — et de eadem Const. 1620 Tit. o tribunali i[n] judicii [illegible] fol. 37.
Prolongatio allegationis causarum Judicij [illegible] 1629 fol. 9. Tit. prosequ.
[illegible]

Appellatio ad ordines Regni. Sentent. de publicatione Constitutionis ab ordinibus
Regni pro decadentia [illegible] ad eosdem ordines Regni [illegible] [illegible]
denegatur et non admittitur appellatio praesertim in de [illegible] de prosequendi [illegible]
ordine de [illegible] post [illegible]. [illegible] A. qui [illegible] pars aggravata
non appellaverit [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] appellationem
[illegible]. — [illegible] i[n] appellatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ordines Regni
i[n] [illegible] tribunali appellatione [illegible]. [illegible] de prosequendo post [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

104 (1660) ad 16... 236

Articuli seu Interrogatoria ad Causam Generosorum Zielinskich pro Commissione

Naprzod Strona prosi Testes examinari sigillatim

Aby JmX. Rector y insi Professores mianowali Conivientey y Tumultow, de nominibus et cognominibus Authorow tak Swieckich iako y Duchownych tak Clerikow iako y Presbiterow

2. Aby wszystkich ktorzy wini zamordowania nieboszczyka JMP Zielenskiego de nominibus et cognominibus y zkąd ktory iest gdzie ktory mieszkał y teraz mieszka sub nexu Juramenti powiedzieli, y Album seu Registrum Inscriptorum Proscriptorum pokazali.

3. Aby JmX Rector tych ktorych przewinował y tych ktorych nie przez termino stawił y czemu wiedząc homicidii reos onych do wiezienia nie dał y owszem modum effugiendi poenam homicidis podał

4. Z ktorey przyczyny do takich Tumultow przyszło iz tumultuantes Studentow w nieyszych Szkołach z szkoł wypuscili, iezeli na to Superioritas animadversią czyniła.

5. Jezeli Studenci Burkary na Żydy postanowili byli podczas tumultow ktorą y na ktorym miejscu wybierał. Jesli o tym JmX Rector et Superioritas wiedzieli Jezeli o to karali,

6 Jesli Studenci in ipsum Sedationis tumultuum de quota targowali sie z Żydami iesli to było wiadomoscią y pozwoleniem JmX Rectora et Superioritatis

7. Jesli Studenci w kupach po miescie Ulicach, Przedmiesciach chodzili. Jesli Conivientes czynili, do kup sie zgromadzali i armis stawali y aby stawali sobie nakazywali, Jesli w miescie Szylwachy swoie mieli w szeregach stawali straze dzienne y nocne y insze officia Zołnierstwu należyte odprawowali.

8. Jesli JmX Rector y insi Duchowni, przy ktorych władza zostawała zabiegali temu.

8 Gdy Studenci et alij admissi, wybierali drzwi do kamienicy pod Jasińskiego
y gdy student Dzięgiel zeszli animadversią, Jagusitis, Cornelis, Superventa
Szymeta y tako

Czemu Tumultuam et Sedis reis Dziugalibus, ...co y Jaworskiemu
9 który nieboszczyka naylepiej znał, y on go Szpiegował y na ten czas cum
Tumultuantiby na Kazimierza szedł dali Schenck Superiores do Oycow
Tymieckich Literas et Attestandum innocentiis

Studiy chłopcy albo insi pod władzą JMCi Rectora y inszych PP Pro-
10. fesorow Akademiey będący, jeśli się do tych Tumultow mieszali, y Seby
ich Stawieli sub onere Conscientis

Czemu Tumultom których wszystey Stażyny Żydow ci przy których władza
11. w Akademiey zostawali niezabiegali, gdzie co processu audacia insolentium

12 Kto dał znać że jedzie P. Zielinski y kto go wskazał.

13 Jeżeli go Kazimierzu y po obodwu Stronach wszyscy rozsadzali nie byli
licentiosi na nieboszczyka, y jeśli go zewsząd obskoczyli, gonili, ciskali,
wołali: Bij, Zabiy tego Lutra

14 Jako Nieboszczyk widząc wielkość tumultuantium, wskoczył na Prim
y odepchnął się od brzegu

Jako tumultuantes Swiętym okrzykiem y pogrozkami kazali się
15. Przewoznikom z Prządkiem nazad wrócić

16. Jako do nieboszczyka na Promie będącego Kryni kamieniami
cisko mał ciskali, strzelali z Łuku Sigli

17. Jako Pan Łutecki na Przewoźników Zawołał aby sie wrócili na które Zawołanie gdy sie Przewoźnicy wrócili, Czeladz nieboszczykowska tumultuarie porwali. A nieboszczyk wydzie wielkie niebespieczeństwo skoczył z koniem do łodzi. Tam zewsząd Obuchowo strona łodzi nieboszczyka kijami, kamieniami cieskali siekali, y jeden skoczył do niego w łódź y przeszelił go w piers, Interrogetur kto, kiedy, y gdzie miejsca

18. Jako Tumultuarie Czeladz którzy chcieli Pana swego ratować tak bili porwali, y jednego w łódź wegnali ledwie nieżywego. y jako ratowie Pana swego nieboszczyka niedopuscili y Czeladnika Mierzyńskiego przewróciwszy gdy Panu swemu rękę podawał w głowe kilka razy ranieli

19. Jako konia z siodłem z siedelką który na drugą stronę łodzi przepłynął wzięli, y u nas ex tumultuantibus Chociaż nie ześmierciz nanim pojechał

20. Jako na utopionym y skrutnie zabitym ciele pastwili sie.

Multorum capitum Hydra

et

Equus Troianus.

in Rechtsralen Nyer

Roshemz Cl

1661. 4 Januarii.

Perillustris et Magnifice Dne Rector
Dne et amice Obssme.

105

Pisałem do Wm Mm Pana w przeszłym roku cu Decembr die 10 Decembr z pisaniem Jm Xdza Przyłuskiego oddałem ale na to pisanie żadnego nie otrzymałem responsu. Teraz cum opportuna occasione item oczyznam że Wm Mm Panu wszystkiego fortunatissimum kończącego exordium z życzę aby w dobrym zdrowiu cum tota Universitate cum augmento Nominis Academici Universitatem Cracovien. sprawował z sobie gloriam z Ojczyźnie dobremu fructum comparando, dobre rzeczy etiam cum privato pomyślne optatissimorum successum ex voto sprawowanie.

Co strony Ichm Professorow, alias nil teraz u mnie defensy et petitio, bo lubo skutkiem Pańskim uczęścila ale za uporem Ichm Cystersowników, których pendet ni- dore me sua Voluntate, (bom że rzeczami z kościelne) Ustnie zawżdy) musi ich aż pozwami poskarżyć całość się nie którym mandaty. Ichm ad iudicium ottestowiale były nie którym (ex quo unas omnia ... libellia) nie którym dział meritum ... na Seym przyszły podałem et drzewo rzeczy co ... na nich wysmarzyć et pro reparatione aedificiorum, które ... opadły et pro sustentatione.

Jeżeli ICh Professorow, y oddumnem ze tu sprawie
Collegium redbędę, y dam znać ku W. M. Panu albo
pro tempore existenti JM. Panu Rectorowi; Teraz hanc
meam contestatur de promouendo bono huius Collegii
diligentiam et studium. Upraszam Ku W. M. Pana
zebys zaraz ich pierwszey przed, dobrych
Kategoriy y upatrzywszy Mistrzow do moiey inwitacii
tey zatrzymał, o starał potym gdy dam znać
oddnowic raczył, A in ceterum agam agenda re-
bus że przysłuzyć mię sthy huic loco ale et Almae
Universitati. Zatem się moie powolnie łaskę Iim
W. M. Pana pilnie oddaię y Polecam. w Brzeg.
dz. 4. Januarij A. 1661.

Perillustris et Magnifici Dnis Vrae

Amicus et Servitor
Acceptissimus
Valerianus Stanislaus Judicki
Notr Iusgen. MDL. Archid. Vilen.
Prpt Brzescen. et promotor
Academi

Perillri et Magnifico Dnó Rectori
Almae Universitatis et Academiae Cra
coviens Dno et amico observand dmo

22 January 1661 allatae.

Bialense Collegium

Cracoviae.

1661. d. 10 Januarii.

240

106

Sallutius Albertonius Prothonotarius Ap[osto]licus. Vtriusq[ue] Signaturæ SS[anctissi]mi D[omi]ni N[ost]ri D. D. Papæ necnon Curiæ Causarum Cameræ Ap[osto]licæ G[e]n[er]alis Auditor. Romanæq[ue] Curiæ Iudex ordinarius. Sententiarum quoq[ue] et Censurarum tam in eadem Romana Curia, quam extra eam latarum, et literarum Ap[osto]licarum quarumcumq[ue] G[e]n[er]alis, et merus Executor, ab eodem SS[anctissi]mo D. N. P.P. Specialiter deputatus. Vniuersis et singulis, hoc p[rae]sens instrumentum decreti Visuris, lecturis, et audituris salutem. Nouerritis, quod lite et causa coram nobis introducta, in gradu Appellationis. ad instantia Ill[ustrissi]mi et Adm[odum] R[evere]ndi D[omi]ni. Nicolai Sobkowski S. Th. D. et Can: S. Floriani Cracoviensis à Sententia, seu Decreto nodernik Rectoris. Visitatis Crac[oviensis] ad fauorem R. D. Martini Radyminski: contra D. Nicolaum latorum Excommunicationis ob non comparitionem [talis] coram D. Rectore, et recessum à Iudicio, postquam D. Nicolaus. ex legitimis causis. D. R. Rectorem. suspectum allegauerat, et ad Nos, et ad S. Sedem Ap[osto]licam appellauerat, rebusq[ue] alijs in Actis Causæ et Causarum eiusmodi latius deductis, nihilominus post supra dictam Citationem cum inhibitione in partibus legitime executam, in Actis iudicialiter reproductam, ac exhibitis Iuribus, et scripturis ad Causam facientibus, citatoq[ue] prius in partibus D. Martino et deinde hic in Curia, per audientiam publicam literarum contradict[arum]. SS[anctissi]mi D. N. P.P. Vt moris est, seu ad Videndum p[rae]tensam. Excommunicationem. contra dictum R. D. Nicolaum, instantem Vt supra latam nullam, et attentatam declarari, et Vti nullam et attentatam reuocari, et Dictum D. Instantem absolui, et pro absoluto haberi, et declarari, et aduersarium in expensis condemnari et perpetuum silentium imponi, et decretum opportunum fieri, ad p[rae]missa dicto instante sub scripto Principali suo &c. Relatione facta comparuit in iudicio legitime coram nobis, Vel infra scripto. R. P. D. locum tenente nostro. D. Carolus de Montibus Procurator, petijt, et instetit Vt supra omni &c. Caterum Nos, siue potius infra scriptus in Ciuilibus locumtenens noster, Visis, auditis p[rae]missis &c. Dictam Excommunicationem nullam et attentatam declarauit, et reuocauit ipsumq[ue] D. Instantem absoluit et pro absoluto et liberato haberi Voluit et mandauit, et aduersarium in expensis condemnauit, non solum ipso, sed et omni

[left margin: ...on directa ...nsione]

meliori modo etc. Quae omnia et singula Vobis omnibus supradictis insinuamus, et ad Vestram notitiam deducimus, et deduci volumus, et mandamus per praesentes, ne ullo unquam tempore ignorantiam aliquam allegare valeatis etc. Datum Romae ex Aedibus nostris hac die decima January 1661.

Hieronimus Simoncellus Rotnus.

Locus pendentis Sigilli in filo canabi

2da octobr 1661

(+) Ego Bernardus Cybenoski Actu[?]or personaliter coram Illmo et Admo Rdo Roszenckich Canonico Crac Rectore Almae Accademiae Citavi praesentes literas eidem ad manus dedi.

1661. d. 12 Januarii.

107

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia
Episcopus Cracoviensis Dux Severiae.

Honorandis Viris Vicariis Ecclesiarum quarundis caeterisque Presbyteris quibusvis Clericis Scholarum Rectoribus tenore praesentium requirendis Salutem in Dno. Mandamus Vobis in virtute Sanctae Obedientiae et sub Excommunicationis poena quatenus ad instantiam Admodum Rndi Stanislai Jurkowski S. T. D. Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Cracoviensis Personatu accedente Illustrem et Magnificum ac Admodum Rndum Adamum Roszewicz S. T. D. Cracovien. Canonicum Almae Academiae Cracoviensis Rectorem Generalem et Procuratorem Universitatis ejusdem Academiae tum quoad perceptionem proventuum dicta Universitate repraesentantem et alios quosvis in executione praesentium de nobis et cognomine describendos ipsos uno edicto pro omnibus et peremptorie citetis quos etiam Nos praesentibus citamus ad coram Nobis Judicioque Nostro Cracoviensi vel ubi tunc cum Curia Nostra fuerimus in Dno residentes constituti Prima Juris ab Executione praesentium hora audientiae causarum fieri solita [illegible] tamen ac peremptorie comparere ad videndum et audiendum Actorem a solutione pensionis annualis Quadringentorum florenorum Polonicalium per Illustrissimum et Rndissimum olim Bernardum Maciejowski Episcopum Cracoviensem A. D. 1605 die vigesima Martii decimi pro Doctoribus et Magistris Professoribus intra Academiam Cracoviensem assignatorum stante eo, quod Actor summam pecuniarum ad aliquot millia florenorum pro constructione domus Praepositalis et reparatione aliorum bonorum ad eandem Praeposituram spectantium de proprio exposuerit et debita non modica ad eundem effectum contraxerit, aliisque rationibus in termino futuro deducendis ad extrema vitae tempora liberum pronunciari et id quod iuris fuerit decerni vel adducere causas. Certificantes. Datum Cracoviae d. 12 Januarii 1661.

Nro sub sigillo

5

Anno Quo intro 1661

Jn die vero 13 Ego Albertus

Zoravie Plebanus Zagosten

sis Litteras Citationis

Praesentavi et ad Manus

Magnifico Rectori Dedi

Citatio ad liberandum pronunci

andum R. Juchowsky à

pentione etc.

1661 12 January

De [illegible] Rostemiani

1661. d. 18 Januarii

242

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia Epus
108 Cracovien Dux Severiae Almae Acad. Crac: Cancellarius

Honorand Viris Vicarijs Ecclesiarum quarumvis caeterisq Presbris quibusvis Clericis Scholarum Rectoribus tenore psentium requirendis salutem in Dno. Mandamus Vobis in Vtute Sctae obedientiae et sub Excoionis poena quatenus ad Instantiam Instigatoris Offj Nri personaliter accedentes Illrem et Magnificum ac Admodum Rdum Adamum Roszczewicz IVD: Canicum Crac: Almae Acad: Crac: Rectorale Gnalem Albertum Dobrzański SThD: et Albertum Łańcucki IV: Clarissimum et Excellentem Joannem Jonski Medicinae Lucam Piotrowski, et Martinum Radyminski Phiae Doctores et Professores, et alios quoscunq Vobis nominandos et cognoscendos quorum noia et cognoia per Vos in executione psentium sufficienter describantur. Ipsis Authte Nra Inhibeatis et distincte praecipiatis. quibus etiam nos psentibus Inhibemus et distincte praecipimus. Ne ipsi et eorum quilibet in convulsionem Iuris Nri reale et effectuale Executione Offj ViceCancellariatus Admodum Rdo Dno Stanislao Iurkowski IVD: Eccliae Collegiatae S. Floriani Praeposito per Nos delati et nuper in Vniversitate Cracovien publicati Vigore a persona examinis et promotione Magistrandorum directe Vel indirecte per se Vel per alias quascunq subordinatas psonas prospedire aut retardare et Specialiter ne libitus (quibus per multum tempus hactenus decursum silebant) modo primum hisce diebus cum psona dicti ViceCancellarij tam ratione quarundam pecuniarum, quasi in praeiudicium Vniversitatis distractarum quam et annuae pensionis 400 florenorum exigendarum et eidem ViceCancellario Nro Vt scitur hac Vita in pdto ViceCancellariatus Offo

et eiusdem exercitio retardaret et Inquietaret nolis et alias quocunq alio praetextu et colore turbare ac Inquietare audeant et praesumant. Obstante vel maxe eo quod Idem ViceCancellarius noster sit bene Possessionatus Beneficiatus et per consequens cuicunq pretensioni sibi obvenienti suo loco et tempore sit sufficien responsurus Itaq sub poena Centum aureorum Ungaricorum in quemlibet eorum extenden et in subsidium Excois ipso facto incurren Datt Crac: die 18 January 1661

Nro Sub Sigillo

3
Anno quo intro die vero 19 Janu Ego Stanislaus Waszczykoski Minor Ordin Clericus personaliter accedens Illrem et Admodum Rndum D. Adamum Kosiewicz Rectorem Universitatis et Acad Crac eidem copias Inhibitionis praesentis ad manus dedi de quo fidem facio die 19 suprascripta

Inhibitione ~~Monitorium et Convocatio~~ expediant eundem in Procancellariatu

1661 18 January

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

M. D. Rectori

1661. 27 februarii.

109 Clarissimi Consultissimi Spectabiles Viri

Domini et Amici Observandi

Percrebuit vulgaris multorum sermonibus rumor apud nos, Clarissimas, Consultissimas
et Spectabiles Dominationes Vestras, non contentas praesenti civitatis suae statu quem ex
abunde sibi subministrata literatura, ad invidiam fere, non Roxolaniae dun-
taxat vestrae, sed etiam totius Poloniae, hactenus tenuerunt, novandarum rerum
occasione, ex paucorum quorundam molitionibus arrepta, tam sibi nescitur
quo pacto quam nobis litium quarundam suscitationibus incommodare velle. Sane
quantumvis raro vel nunquam ad liquidum famam perduci sciamus, dissimu-
lare tamen non potuimus, ac ne debuimus quidem, eam rem nobis dolere vehe-
menter cum viros consultissimos nobisque olim addictissimos rupto pristinae neces-
situdinis vinculo et nundum pacatis Reip. temporibus, quasi de industria no-
bis insultare quodammodo audiamus. Tanto vero magis ea res nos affecisse
videtur, quanto melius scimus, nihil a nobis eiusmodi in Dominationes Vestras profe-
ctum esse quo tanta animorum alienationem promeriti, inutilibus litijs per
Vos implicari debeamus. Meminerunt certe, antiquiores Civitatis Vestrae, quibus
et quantis Literatorum luminibus vestrarumque Libertatum columinibus Senatus
Urbis illius prudentissimus ab hac Jagellonica Academia refertus fuerit.
Nunc autem quia antiqua sordere videntur, et nova placeant ad tempus, quam
qua solicitatis hoc in passu parum videamus, et porro quod novitates omnes ad
speciem duntaxat, ingenijs hominum soleant illudere, indolentes idcirco calami-
tati temporum, etiam Dominationes Vestras Clarissimas officii et amicitiae sarciendae
commonendas esse duximus, ut quae lapsu temporum fortassis in quibusdam
exolevit, revocata in posterum obsequii amicabilis consuetudine instauretur.
Quod reliquum est, quemadmodum filiis consultissimarum et spectabilium Dominationum ve-
strarum informandis, etiamnum deesse nolumus, quin et Literis et honoribus
Literarum quam honorificentissime coornentur a nobis, ita professorem nostrum, in teneriore
iuventute Civitatis Vestrae informanda desudantem commendamus, eundem
pro, et cum eo rogantes, ne in illa Colonia Academica, more maiorum sata-
genti, anti-Academiam quandam, ad supplantationem ipsius, obicientes eundem
speciosis quibusdam praetextibus interturbari patiamini. Deus interim pacis et
non dissensionis consilia Dominationum vestrarum ita dirigat, ut urbs vestra Catho-
licismi hac tempestate in illis partibus propugnaculum citra schismatis alicuius
discrimen consistet, superextruendas nostras cogitationes pacis et non belli. Quod
ab amicis, pro iure veteris amicitiae expectandum, rogandoque interea, ut cum
declarationis vestris, cathegoricam hac in re, responsionem, a Dominationibus Vestris
Spectabilibus habeamus, devotissimam officiorum nostrorum promptitudinem vo-
bis deferimus. Dat. Cracoviae.

Claris[s]imis Consultis[s]imis et Spectabilibus D[omi]nis S. R. M[aies]t[a]tis Civit[atis] Leopolien[sis] Proconsuli et Consulibus totique honestae Communitati etc.
D[omi]nis et amicis observandis

Die 27 Februar[ii] 1661 mis[sa]
Leopolim etc.

